DZIŚ › WIOSENNE SAŁATKI - DODATEK
SPRAWDZONE PRZEPISY NA CO DZIEŃ I NA GRILLA

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktor prowadzący **Piotr Rozpara** | Cena gazety **12,99 zł** (w tym 8% VAT) | nr 106.11205, 1

Nakład 87 tys. + **322 tys. prenumerat cyfrowych**

Opinia24 dla „Wyborczej”

Nie chcemy wychodzić z UE

Tylko 15 proc. Polek i Polaków zagłosowałoby za polexitem, gdyby dziś rozpisano referendum w sprawie wyjścia z Unii Europejskiej – wynika z sondażu Opinia24 dla „Wyborczej”.

Bartosz T. Wieliński

Czy alarm związany z możliwością polexitu można odwołać? Chyba na to za wcześnie. Ale dobra wiadomość jest taka, że mimo zmasowanego ataku skrajnej prawicy na Unię Europejską zwolenników wyjścia ze Wspólnoty nie przybywa.

Z sondażu pracowni Opinia24 wynika, że gdyby w niedzielę odbyło się referendum, za pozostaniem w UE głosowałoby 53 proc. badanych. Wyjść chciałoby tylko 15 proc. Tylko – bo w sondażach innych pracowni liczba przeciwników naszego członkostwa w UE przekraczała 20 proc. W grudniu ubiegłego roku badania w kilku krajach przeprowadził francuski magazyn „Le Grand Continent”. W Polsce za wyjściem z Unii opowiedziało się 25 proc. ankietowanych. Gorzej było tylko we Francji, gdzie poparcie dla opuszczenia Wspólnoty wynosiło 27 proc. Unijna średnia była o 8 pkt proc. niższa.

Europejska konsolidacja

Badań z grudnia nie można wprawdzie bezpośrednio przyrównywać do obecnych, ale wynik, w którym zwolennicy wyjścia z UE są zdecydowaną mniejszością, pokazuje, że antyunijna propaganda ciągle nie jest skuteczna. Choć z drugiej strony 15 proc. ciągle się waha. W referendum udział wzięłoby 77 proc. badanych. Dla porównania: w akcesyjnym frekwencja wynosiła 58,9 proc. Za przystąpieniem do UE było 77,5 proc. głosujących, przeciw – 22,5 proc.

Od jesieni ubiegłego roku ewidentnie zmieniło się postrzeganie roli Europy. Parę miesięcy temu to rządzone przez Donalda Trumpa Stany Zjednoczone narzucały Unii swoją agendę, nakładając na nią cła, próbując wyciągać ze Wspólnoty poszczególnych członków. Odpowiedzią była konsolidacja Europejczyków. W Polsce naśladujący Trumpa prezydent Karol Nawrocki zawetował ustawę wprowadzającą program unijny SAFE zapewniający ponad 200 mld zł na inwestycje w nasz przemysł zbrojeniowy i wojsko. Ta powszechnie krytykowana decyzja odbiła się też na poparciu dla Unii Europejskiej. W czasach, gdy Trump nieustannie podważa jedność NATO, to UE w coraz większym stopniu staje się gwarantem naszego bezpieczeństwa.

Członkostwo Polski w UE

Jak by Pan(i) zagłosował(a), gdyby dziś odbywało się referendum w sprawie członkostwa Polski w Unii Europejskiej? Dane w proc.

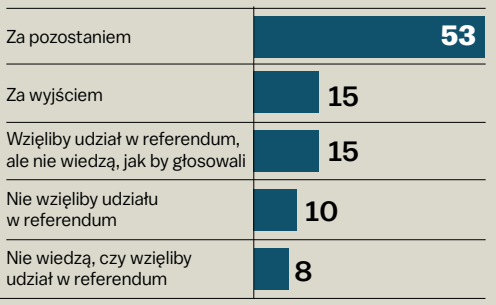

• Badanie Opinia24 dla „Wyborczej" zrealizowane w dniach 27–30 kwietnia 2026 r. na reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków techniką CATI i CAWI (50%/50%), N= 1002

INFOGRAFIKA: ŁUKASZ RUDNIKOWSKI / WYBORCZA.PL/BIQDATA
ŹRÓDŁO: OPINIA24 DLA „WYBORCZEJ”

I Unia, i NATO

To także widać w sondażu Opinia24. Na pytanie, co jest największą korzyścią członkostwa Polski w UE, 23 proc. badanych odpowiedziało, że bezpieczeństwo militarne. Finansowe wsparcie rozwoju naszego kraju wybrało 18 proc., swobodę podróżowania po Europie najbardziej ceni sobie 16 proc., rosnący dobrobyt w całej UE – 15 proc., a możliwości rozwoju dla polskich firm – 13 proc.

Z sondażu wynika jednak, że Polacy chcą, by bezpieczeństwo państwa opierać na dwóch filarach – europejskim i transatlantyckim. Aż 41 proc. badanych uważa, że zabezpiecza nas członkostwo zarówno w Unii Europejskiej, jak i w NATO. W gwarancje bezpieczeństwa wyłącznie Sojuszu Północnoatlantyckiego wierzy 25 proc. badanych, a jedynie ze strony UE – tylko 8 proc.

Ciekawie wygląda też obraz zwolennika polexitu. Wyjście z UE największe poparcie ma wśród osób o podstawowym lub zawodowym wykształceniu. Ponad połowa to wyborcy partii europosła Grzegorza Brauna.

Trzeba jednak pamiętać, że aby wyjść z Unii, formalnie nie trzeba w Polsce organizować referendum. Wystarczą do tego podjęta na wniosek rządu decyzja Sejmu i podpis prezydenta. ●

• **Czytaj też ▶ Wyborcza.pl**

• Sondaż powstał w ramach projektu Poznajmy naszą Europę współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach programu dotacji Parlamentu Europejskiego w dziedzinie komunikacji.

Parlament Europejski

TYLKO ZDROWIE

Depresja zmienia apetyt

▶ 22

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X
9 770860 908150 19>

FOT. VATICAN MEDIA/EPA/PAP

Premier u papieża

ROK LEONA XIV

Donald Tusk spotkał się wczoraj w Watykanie z papieżem Leonem XIV. Szef rządu poinformował, że zaprosił Ojca Świętego do Polski. Wizyta miałaby się odbyć w 2028 roku.
Dziś mija pierwszy rok pontyfikatu Leona XIV. „Progresywni katolicy mogą być na razie zawiedzeni. Papież nie próbuje być rewolucjonistą, woli rolę pierwszego kadrowego Watykanu” – pisze Małgorzata Skowrońska

▶ 16

eprasa.pl 3cebf4d853

Wojciech Maziarski

Szachy z opryszkiem

Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał zabezpieczenie nakazujące Polsce, by właściwe władze nie utrudniały objęcia stanowisk przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Sęk w tym, że „właściwe władze" mają to w nosie. Prezes Trybunału Bogdan Święczkowski, zaufany człowiek Zbigniewa Ziobry, prokurator krajowy z lat 2016-22, nadal nie dopuszcza czwórki prawidłowo wybranych sędziów do orzekania. Podobnie zachowuje się prezydent: nie uznaję waszego ślubowania i co mi zrobicie? Funkcjonariusze PiS w Kancelarii Prezydenta, w Sejmie i w mediach zgodnym chórem twierdzą, że to, co orzekł europejski sąd, nie ma znaczenia.

Słychać o pomysłach kolejnych kroków prawnych, takich jak wystąpienie z pozwem do sądu pracy, który mógłby nakazać Święczkowskiemu, by dopuścił sędziów do wykonywania ich obowiązków.

Obóz demokratycznej władzy, mocując się z pisowską kliką, która opanowała część kluczowych instytucji państwa, przypomina szachistę obmyślającego kolejne błyskotliwe posunięcia, wierząc, że jeśli przechytrzy przeciwnika, to ten będzie się musiał pogodzić z przegraną. A tymczasem przeciwnik – cóż za zaskoczenie! – wyciąga kij bejsbolowy.

Za chwilę taka sama awantura wybuchnie o wybór Krajowej Rady Sądownictwa

Wynik takiego pojedynku jest łatwy do przewidzenia. Teraz obserwujemy to w sprawie Trybunału Konstytucyjnego, za chwilę taka sama awantura wybuchnie o wybór Krajowej Rady Sądownictwa. Sejm w głosowaniu wyłoni jej skład, a PiS odpowie: nie uznajemy tego i co nam zrobicie?

Na początku kadencji rząd Donalda Tuska ostro wziął się do sprzątania Polski. Nie zważając na wrzaski pisowskiej propagandy, zdecydowanym ruchem oczyścił media publiczne z funkcjonariuszy PiS i usunął ich z kierownictwa prokuratury. PiS oczywiście protestował, ale w praktyce musiał się z tym pogodzić.

Potem jednak rząd zwolnił tempo sprzątania, najwyraźniej licząc na to, że wygrana demokratycznego kandydata w wyborach prezydenckich usunie główną przeszkodę blokującą przywrócenie w Polsce praworządności i stanu zgodnego z konstytucją. Wynik wyborów był, jaki był, i właśnie obserwujemy tego konsekwencje.

Po dwóch latach rozgrywania partii zgodnie z regułami szachowymi Tuskowi trudno wrócić do początkowego radykalizmu i zastosować metody odpowiednie w starciu z opryszkiem trzymającym w ręku kij bejsbolowy. Musi jednak pamiętać, że w wyborach, które szybko się zbliżają, będzie rozliczany także ze skuteczności.

„ETPC rozstrzygnął jednoznacznie sprawę wybranych przez Sejm sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Państwo ma obowiązek usunięcia wszelkich przeszkód uniemożliwiających im orzekanie. Dotarło?" – napisał premier na portalu X. To pytanie powinien skierować także do siebie samego. ●

Andrzej rysuje

Warszawa

Od ronda do huty, czyli hutnicy maszerują

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wczorajszy Marsz Hutników Warszawskich – doroczne wydarzenie związane jest z przypadającym 4 maja Dniem Hutnika. Parada tradycyjnie przeszła z Ronda Hutników Warszawskich do huty ArcelorMittal.

Liczba dnia

4683

SZTUKI

Tyle plastikowych butelek i puszek oddał 5 maja do butelkomatu mieszkaniec Krakowa. Zarobił łącznie 2341,50 zł. To nowy rekord obowiązującego w pełni od stycznia w Polsce systemu kaucyjnego. Więcej ▶ Wyborcza.biz

W sobotę w Wyborczej

ZBIÓRKA ŁATWOGANGA. CZY MŁODZI SĄ JACYŚ INNI

Powstańcy i pozytywiści. Akcja Łatwoganga idealnie pasuje do narodowych puzzli

Sir David Attenborough ma 100 lat

Jedyny taki przyrodnik

Od dziecka fascynował się dziką naturą. „Nic nie mogło się równać dreszczykowi emocji, który towarzyszył mi, kiedy podnosiłem obiecujący kamień, uderzałem ostrożnie młotkiem i patrzyłem, jak się otwiera, a w słońcu połyskuje wspaniała muszla. Napawałem się myślą, że jestem pierwszym człowiekiem, który na to patrzy" – napisał sir David Attenborough w książce „Życie na naszej planecie".

Urodził się 100 lat temu w londyńskiej dzielnicy Isleworth, ale dorastał w Leicester, gdzie jego ojciec był dyrektorem uniwersytetu. Miał dziesięć lat, gdy ze starszym bratem Richardem poszedł na wykład Szarej Sowy – angielskiego pisarza przyrodnika, który wyemigrował do Kanady i żył jak Indianin. Jego ostrzeżenie przed wyniszczaniem natury zapadło chłopcom w pamięć. Richard później nakręcił film „Szara Sowa", David przez całe życie głosi idee ochrony przyrody.

Studiował nauki przyrodnicze i antropologię na Uniwersytecie Cambridge. Po powrocie z wojska zamarzyła mu się praca dla radia BBC. Jego CV zostało odrzucone, ale zwróciło uwagę twórców raczkującej wtedy telewizji. Zniechęcano go jednak do występów, zarzucając mu, że ma zbyt duże zęby. Nie przejął się. Jego przygoda przed kamerą zaczęła się od serialu „Zoo Quest" kręconego między 1954 a 1963 roku, gdzie zastąpił na planie chorego kolegę i okazał się znakomity. W każdym odcinku tego programu łapano inne zwierzę do londyńskiego zoo.

W 1965 r. został szefem programowym BBC Two. Stworzył nowoczesną stację, w której wymyślał programy kulturalne, historyczne i komediowe (wprowadził m.in. Monty Pythona). Aż nagle zdał sobie sprawę z tego, że za chwilę dostanie propozycję objęcia funkcji dyrektora generalnego całej stacji.

Najsłynniejsza scena z filmu przyrodniczego, jaką kiedykolwiek nakręcono, to ta, w której David Attenborough opowiada o gorylach. Ekipa serialu „Life on Earth" („Życie na Ziemi") pojechała w 1978 r. do Rwandy, gdzie goryle badała słynna prymatolożka Dian Fossey.

FOT. GAVIN THURSTON/NETFLIX

Attenborough właśnie miał zacząć opowiadać o tym, jak kluczowy dla ewolucji zwierząt był chwytny kciuk, gdy gorylica z dwójką młodych podeszła do niego, położyła rękę na jego głowie i przekręciła ją tak, by spojrzeć mu oczy. Młode goryle położyły się na słynnym biologu, a ona włożyła mu palec w usta. John Sparks, producent obecny wtedy na planie, wspominał: „Pomyślałem: mój Boże, zaraz urwie mu głowę, a nie skończyliśmy jeszcze serialu".

David Attenborough nie przestaje tworzyć. 8 maja ubiegłego roku, w jego 99. urodziny, emitowano pełnometrażowy film „Oceans" („Świat oceanów"), o którym mówił, że ma nadzieję, iż odegra decydującą rolę w ratowaniu bioróżnorodności i ochronie planety przed zmianami klimatycznymi. „Po prawie 100 latach na planecie rozumiem, że najważniejsze miejsce na Ziemi nie znajduje się na lądzie, ale w morzu" – tłumaczył w filmie, w którym opowiada, jak zmieniły się oceany za jego życia. ● **Paulina Reiter**

• Więcej w najnowszym numerze „Wysokich Obcasów Extra", który ukaże się 21 maja

• Czytaj też dziś w „Gazecie Telewizyjnej"

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

TEGO NIE MOŻESZ PRZEGAPIĆ

impact'26
13-14 MAY
POZNAŃ - WIELKOPOLSKA

DZIEŃ 1
13 MAJA

Impact przypomina festiwal, który rozgrywa się na kilku scenach, ale także poza nimi. W programie są wystąpienia noblistów, liderów biznesu, polityków, artystów, ale także... wystawa sztuki czy prezentacja bolidu Formuły 1. Tegoroczna agenda liczy aż 74 strony! Podpowiadamy, czego nie możesz przegapić, by po Impakcie nie dopadło cię FOMO.

Sztuczna inteligencja jest dziś jednym z głównych źródeł napięć w gospodarce i rozmowa o niej rozpocznie jedenastą edycję Impactu. Otworzy ją profesor **Daron Acemoğlu, laureat Nagrody Nobla** w dziedzinie ekonomii z 2024 roku, który odpowie na pytanie: kto zyska, a kto straci w walce o dobrobyt w erze AI i czy bilans benefitów będzie sprawiedliwy. Pytania o przyszłość gospodarki i świata splatają się z kwestią odpowiedzialności. Na tej samej scenie **Amal Clooney,** jedna z najbardziej rozpoznawalnych prawniczek na świecie, przypomni, że prawa człowieka to fundament, a nie opcjonalny dodatek do nowoczesnego biznesu. Nie można rozmawiać o świecie bez uwzględnienia geopolityki. Wiele tematów z nią związanych zostanie poruszonych na Impact'26. Jeden z nich podejmie **Jon Huntsman Jr.,** wiceprezes Mastercard i były ambasador USA w Pekinie oraz Moskwie, który zdiagnozuje obecny stan relacji transatlantyckich.
O nowym porządku świata będą dyskutowali także matematyk, ekspert AI i laureat laureat Medalu Fieldsa - **Cédric Villani** oraz **Martina Larkin** z Project Liberty, a o globalnej gospodarce z samym **Martinem Wolfem**, głównym komentatorem ekonomicznym Financial Times, porozmawiają dyrektorka zarządzająca Międzynarodowego Funduszu Walutowego **Kristalina Georgieva** oraz minister finansów i gospodarki **Andrzej Domański.**
O to, w której lidze gramy w Europie i na świecie, po wejściu do G20 pytać będziemy **Radosława Sikorskiego,** wicepremiera i szefa MSZ. Temat fundamentalnych wyzwań stojących przed naszym kontynentem zdiagnozują również noblista **Daron Acemoğlu, Michał Gajewski** z Erste Bank Polska, **Tomasz Blicharski** z Żabka Group, **Marc Walder** z Ringier oraz **Beata Stelmach** z Totalizatora Sportowego. Spotkanie poprowadzi **Matthew Kaminski.** Gorące pytanie: czy w naszym systemie politycznym ukonstytuował się nowy podmiot – „średni pałac" usłyszy marszałek **Włodzimierz Czarzasty,** który przeanalizuje dynamikę relacji między polskimi ośrodkami władzy.
Jednym z bardziej wyczekiwanych punktów programu będzie wystąpienie **Scotta Gallowaya** z NYU Stern School of Business, który podzieli się unikalnym wzorem na spełnienie, łącząc „algebrę szczęścia" z bezwzględnymi realiami współczesnego biznesu.
Równie intensywnie zapowiada się dyskusja **Rafaela Szczepaniaka** oraz polskich gigantów biznesu: **Rafała Brzoski, Dariusza Miłka i Michała Sołowowa.** Ta „rozmowa tytanów", moderowana przez **Joannę Makowiecką-Gatzę,** weźmie pod lupę siłę marki i jej kluczową rolę w skalowaniu firm na rynkach międzynarodowych. Napięcie na scenie głównej utrzyma **Peter Bosek** (Erste Group Bank AG), który w rozmowie z **Grzegorzem Nawackim** (XYZ), przeanalizuje potencjał przedsiębiorczy Polski w nowym układzie sił. A dla tych, którzy szukają sprawdzonych recept na sukces w prowadzeniu firm, **Łukasz Kijek,** dyrektor programowy Wp.pl i redaktor naczelny Money.pl, po raz kolejny z Poznania poprowadzi swój kultowy program „Biznes Klasa". Po dyskusjach o globalnych strategiach i budowaniu imperiów biznesowych, czas spojrzeć wyżej – **Sławosz Uznański-Wiśniewski** udowodni, że polski biznes i nauka mają potencjał sięgający gwiazd, analizując korzyści jakie misja przyniosła rodzimej gospodarce.
Pierwszego dnia nie zabraknie także głosu sztuki. Fotograf **Adrian Steirn** opowie o obiektywie jako medium narracji, służącym do opisywania świata, a artysta **Jeff Koons** zastanowi się nad rolą sztuki w epoce algorytmów. Na scenie głównej, w rozmowie o przewrotnym tytule „Wielkie historie z Polski: między lokalnością a uniwersalnością" po raz pierwszy wystąpi **Marek Kondrat** – wybitny aktor i przedsiębiorca, który niezwykle rzadko zabiera głos publicznie.
Do grona inspirujących mówców dołącza również po raz pierwszy **Mikołaj „Bagi" Bagiński** z DRE$$CODE, który dokona analizy współczesnych autorytetów i czynników, które sprawiają, że liderzy zyskują zaufanie w dzisiejszym świecie.
Ikony pokoleń, **Bedoes 2115 i Anja Rubik,** spotkają się na scenie, żeby przełamać tabu wokół zdrowia psychicznego. W rozmowie „Przełamać ciszę" raper i aktywistka szczerze opowiedzą o mrocznych stronach sławy, presji perfekcji w mediach społecznościowych i wyzwaniach stojących przed Gen Z.
Jednym z ostatnich punktów na scenie głównej będzie spotkanie z noblistką **Olgą Tokarczuk,** która ze **Sławomirem Sierakowskim** zastanowi się nad odpowiedzialnością literatury we współczesnym świecie.

DZIEŃ 2
14 MAJA

Drugi dzień rozpoczniemy tematem budowania rodzimego potencjału gospodarczego w obliczu aktualnych wyzwań rynkowych – na scenie głównej wystąpi **Wojciech Balczun**, Minister Aktywów Państwowych.
Chwilę później **Jessie Inchauspé,** autorka bestsellera „Glukozowa Rewolucja" wyjaśni, w jaki sposób kontrolowanie poziomu cukru we krwi przekłada się na naszą wydajność intelektualną.
Niedługo potem para artystów – **Anka i Wilhelm Sasnalowie** – spróbują odpowiedzieć na pytanie, czy sztuka może uratować nasze głowy.
O przyszłości satelitarnej dominacji opowie **Rafał Modrzewski,** współzałożyciel ICEYE, nawiązując do faktu, że polskie „oko na niebie" staje się rzeczywistością. Ekspert wyjaśni, jak budować technologiczną przewagę i bezpieczeństwo kontynentu w oparciu o dane płynące prosto z kosmosu.
Wielka niespodzianka czeka fanów programów **Martyny Wojciechowskiej** – reporterka zaprezentuje swoją najnowszą książkę „Przesunąć horyzont. 20 lat później".
Nie przegapcie także wystąpienia architekta **Oskara Zięty,** który będzie mówił o rzeźbie jako zapisie procesu między inżynierią a emocją.
Obowiązkowym punktem drugiego dnia jest z pewnością pierwszy wspólny występ na żywo byłego prezydenta **Aleksandra Kwaśniewskiego** oraz jego córki - dziennikarki **Aleksandry Kwaśniewskiej.**
Inny fascynujący duet: **Anja Rubik** i kompozytor **Radzimir Dębski (JIMEK)** podzielą się swoimi refleksjami na temat misji społecznej.
O technologii i człowieczeństwie podyskutują pisarz **Szczepan Twardoch** i prezes Agory **Bartosz Hojka** oraz **Andrzej Dragan,** znany polski fizyk, fotograf i artysta, który skonfrontuje uczestników z naturą sztucznej inteligencji.
Tego dnia nie zabraknie także wątków geopolitycznych. **Alice Han** – ekonomistka i ekspertka ds. Chin – przedstawi analizę technologicznej rywalizacji między Chinami a USA. W tym samym czasie popularyzator nauki dr inż. **Konrad Skotnicki** wyjaśni metody skutecznego promowania prawdy naukowej w dobie wszechobecnych deep fake'ów.
Wszyscy pragniemy żyć długo, zdrowo i szczęśliwie. O tym, jak przekuć tę ambicję w konkretne działania, opowie kardiolog prof. **Marek Postuła,** współzałożyciel Polskiego Towarzystwa Medycyny Długowieczności.
Format „Young Voices" da głos najmłodszym liderom, w tym m.in. **Zoi Skubis** (najmłodsza Europejka na Mount Everest). Bezsprzecznie największym wydarzeniem kończącym jedenastą edycję Impact'26 będzie wystąpienie **Justina Trudeau.** Były premier Kanady, uznawany za symbol nowoczesnego przywództwa i zaangażowania społecznego, podzieli się refleksjami na temat roli lidera w czasach globalnych wyzwań i nieustannych zmian geopolitycznych, społecznych i technologicznych. To będzie dyskusja o tym, jak budować zaufanie społeczne w czasach dezinformacji i populizmu.
Rozmowa Trudeau zamknie Impact'26, stawiając kropkę nad i w debacie o przyszłości wolnego świata.

Co ostatecznie wydarzy się na poznańskich scenach i kogo jeszcze spotkacie na Impact...?
Do zobaczenia w Poznaniu!

ZAPLANUJ SWOJĄ
AGENDĘ JUŻ TERAZ

eprasa.pl 3cebf4d853

Strażacy bez śmigłowców

Straż pożarna w Polsce nigdy nie dysponowała własnymi śmigłowcami, nie wykształciła kadry pilotów i zawsze skazana była na korzystanie z pomocy.

Dorota Roman

Strażacy wciąż walczyli wczoraj z potężnym pożarem lasów w Puszczy Solskiej na Lubelszczyźnie. Walkę z ogniem utrudnia ekstremalna susza, początkowo także silny, porywisty wiatr. We wtorek doszło do katastrofy samolotu gaśniczego Dromader. Maszyna rozbiła się podczas akcji, pilot zginął na miejscu.

W gaszeniu pożaru bierze udział ponad 350 strażaków, wspieranych przez dwa Black Hawki oraz drony. Ze względu na trudny dostęp do ognia w głębi borów sosnowych właśnie siły powietrzne odgrywają kluczową rolę w akcji.

Helikoptery gaszą pożar

W akcji uczestniczą leśnicy, strażacy, policjanci, wojska obrony terytorialnej oraz samorządowcy. Skala operacji w Puszczy Solskiej jest ogromna. W relacjach telewizyjnych widzimy pracę policyjnych śmigłowców S-70i Black Hawk. Maszyny stały się kluczowym elementem wsparcia dla strażaków walczących z pożarem, zwłaszcza po tragicznej katastrofie samolotu Dromader.

Potężne Black Hawki wykonują zrzuty wody ze zbiorników o pojemności 3 tysięcy litrów. Ich precyzja i duża ładowność pozwalają ograniczyć rozprzestrzenianie się żywiołu. To znacznie potężniejszy ładunek niż ten, który mogą dostarczyć mniejsze maszyny – głównie samoloty gaśnicze, które nie należą do straży pożarnej, tylko są w dyspozycji Lasów Państwowych. A Lasy Państwowe nie mają własnej floty samolotów, czarterują je od prywatnych firm.

Dromadery to samoloty rolniczo-gaśnicze, maszyny jednosilnikowe i jednomiejscowe polskiej produkcji, które od dekad stanowią filar ochrony naszych lasów. Choć to konstrukcje z minionej epoki, dzięki zwrotności i precyzji wciąż są niezastąpione w walce z żywiołem.

• **Policyjny Black Hawk podczas środowej akcji na Roztoczu**
FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Postawiono na model współpracy, który pozwolił uniknąć kosztów budowy lotnictwa dla straży pożarnej od zera

Ogromny pożar w Puszczy Solskiej obnaża braki w wyposażeniu Państwowej Straży Pożarnej. Fakt, że w akcjach wciąż biorą udział maszyny z lat 70. ubiegłego wieku, pokazuje problemy sprzętowe. Rzeczywistość jest brutalna: strażacy nie posiadają własnych samolotów ani śmigłowców gaśniczych.

To nie jest jednak nowość. W rozmowie z „Wyborczą" dr Michał Piekarski, ekspert w dziedzinie bezpieczeństwa militarnego, zauważył, że polska straż pożarna – o dziwo – w zasadzie nigdy nie dysponowała własnymi śmigłowcami. W historii zdarzył się tylko jeden epizod – w czasach Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW z ich zasobów do straży trafił śmigłowiec PZL W-3 Sokół. Widniał na nim napis „Straż". Po rozwiązaniu jednostek i zmianach strukturalnych, formacja znów pozostała bez własnych „skrzydeł". Trwa to do dziś.

Pomocy innych resortów

W efekcie polska straż pożarna od zawsze skazana jest na korzystanie z pomocy. Co więcej, nigdy nie wykształciła własnych kadr pilotów, nie zbudowała zaplecza technicznego ani logistyki niezbędnej do obsługi lotnictwa. Całkowita zależność od zewnętrznych struktur jest szczególnie widoczna teraz, gdy nad płonącą puszczą współpracują piloci z innych resortów i firm.

Dlatego w akcjach gaśniczych uczestniczą policyjne Black Hawki, chociaż ich głównym zadaniem jest ściganie przestępców. Postawiono na model współpracy, który pozwolił uniknąć kosztów budowy lotnictwa dla straży pożarnej od zera. Zakup nowoczesnych maszyn sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale przekazano je policji, wykorzystując jej infrastrukturę i pilotów.

Ale czy maszyny przeznaczone do policyjnych zadań kontrterrorystycznych mogą w pełni zastąpić specjalistyczne lotnictwo gaśnicze? Czy Black Hawk wspierający strażaków to rozwiązanie docelowe?

Black Hawk to śmigłowiec transportowo-bojowy, który może gasić pożary dzięki podwieszanym zbiornikom. Jednak nie został do tego stworzony. Śmigłowce należą do policji i ona decyduje o ich użyciu.

W przypadku nagłego kryzysu lub działań kontrterrorystycznych, maszyny mogą zostać wycofane z linii ognia, zostawiając strażaków bez wsparcia z powietrza. Black Hawki to świetna „kroplówka" dla systemu, który przez dekady niczym nie dysponował, ale zdaniem dr. Piekarskiego, docelowym rozwiązaniem powinno być stworzenie autonomicznej jednostki lotniczej wewnątrz straży pożarnej. Powinna dysponować własnymi maszynami i kadrą pilotów.

Black Hawk i straż pożarna

W polskich służbach lata obecnie 13 śmigłowców Black Hawk, ich przeznaczenie jest różne. Formacja policyjna posiada 5 maszyn. Dzięki międzyresortowym umowom część z nich stanowi kluczowe wsparcie dla strażaków podczas gaszenia wielkich pożarów. W Wojsku Polskim jest 8 takich jednostek – znajdują się na wyposażeniu wojsk specjalnych i są przeznaczone wyłącznie do ich zadań militarnych.

Zdaniem dr. Piekarskiego, przy obecnych zasobach policyjne maszyny powinny pozostawać w stałym dyżurze i ćwiczyć ze swoimi formacjami, zamiast wyręczać nieobecne lotnictwo gaśnicze. Ekspert uważa, że takie podejście jest ryzykownym naciąganiem posiadanych sił. Podczas wielkich powodzi strażacy, z braku własnego sprzętu, musieli polegać wyłącznie na śmigłowcach wojskowych.

Sytuacja strażaków jest bardzo trudna. – To, co widzimy teraz, można porównać do transportu rannych cywilnym samochodem, bo zabrakło karetek" – tłumaczy dr Piekarski. W stanie wyższej konieczności takie rozwiązanie jest akceptowalne, jednak w sprawnie działającym państwie standardem powinien być profesjonalny pojazd medyczny, a w przypadku pożarów – wyspecjalizowane lotnictwo ratownicze.

Problem pogłębia fakt, że 13 polskich Black Hawków to jedynie statystyka. Ze względu na przeglądy okresowe i serwisowanie, w gotowości operacyjnej pozostaje zazwyczaj 8-9 maszyn. W lotnictwie przyjęto, że jedna czwarta floty musi znajdować się w hangarach. Przy tak skromnych zasobach drastycznie ogranicza to realne możliwości wsparcia strażaków w sytuacjach kryzysowych.

Wielkim problemem są także nasze braki kadrowe. Proces kształcenia dowódcy maszyny trwa latami i kosztuje. Jak podkreślał Artur Molęda z TVN24, właśnie braki kadrowe w policji uwidoczniły się podczas pożaru w Puszczy Solskiej. Posiadamy nowoczesny sprzęt, który stoi bezużyteczny, bo brakuje ludzi mogących zasiąść za jego sterami. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

ZBIÓRKA ŁATWOGANGA
Kim są współcześni influencerzy i co mówią ich odbiorcy?

MARTYNA WOJCIECHOWSKA
Szerpowie pukali się w czoło

DAMA TRACEY EMIN
Jedno życie, wszystkie traumy kobiet

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Stambuł – brama do Orientu

Wyrusz z nami w fascynującą podróż do Stambułu – miasta, gdzie Wschód spotyka się z Zachodem, a tysiące lat historii splatają się z tętniącym życiem metropolii.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa – Stambuł. Zakwaterowanie w hotelu i kolacja powitalna. **Dz. 2** Zwiedzanie miasta – Hipodrom, Błękitny Meczet, Hagia Sophia i cysterna Binbirdirek. **Dz. 3** Meczet Sulejmana, rejs po Bosforze i Wielki Bazar. **Dz. 4** Stambuł na własną rękę. **Dz. 5** Powrót do domu.

5 dni | Wyloty z Warszawy
07/09, 18/09, 29/09,
11/10 2026
od **4.698,–**

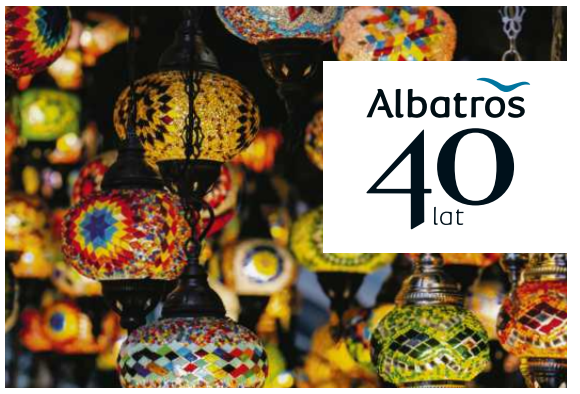

Podróż przez Namibię w rytmie natury

Fascynująca podróż przez wciąż zmieniające się krajobrazy od najwyższych wydm świata po ekscytujące safari w parku Etosha.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Namibii. **Dz. 2** Przylot do Windhoek. Zwiedzanie miasta i powitalna kolacja. **Dz. 3** Przejazd z Windhoek do Parku Narodowego Namib-Naukluft. **Dz. 4** Wizyta w Parku Narodowym Namib-Naukluft. Wydmy Sossusvlei i kanion Sesriem. **Dz. 5** Przejazd z parku Namib-Naukluft przez Zwrotnik Koziorożca do miasta Swakopmund. **Dz. 6** Swakopmund. Rejs po lagunie Walvis Bay i czas wolny. **Dz. 7** Wyjazd ze Swakopmund do regionu Damaraland. Wrak statku Zeila na Wybrzeżu Szkieletowym i Przylądek Krzyża. **Dz. 8** Przejazd do Kamanjab i wizyta w wiosce plemienia Himba. Przyjazd do P.N. Etosha i pierwsze safari. **Dz. 9** Safari w Parku Narodowym Etosha. **Dz. 10** Park Narodowy Etosha – Otjiwarongo. **Dz. 11** Przejazd z Otijwaronga do Windhoek i powrót do domu. **Dz. 12** Przylot do Warszawy.

12 dni | Wyloty z Warszawy 23/02,25/10 2027
od **16.998,–**

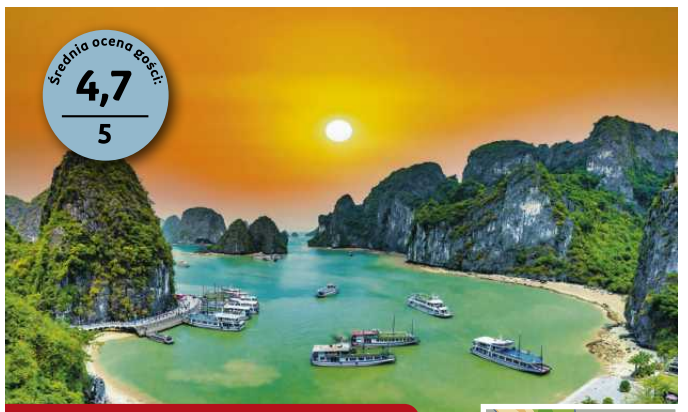

*przedłużenie 4 dni w Mui Ne

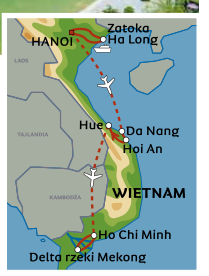

Zachwycający Wietnam

Poznaj największe atrakcje Wietnamu czyli najważniejsze miasta: Hanoi, Hoi An, Hué i Ho Chi Minh, Deltę rzeki Mekong oraz weź udział w rejsie po Zatoce Ha Long.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Hanoi. **Dz. 2** Hanoi. Wycieczka rikszami przez zabytkową część miasta. Jezioro Hoan Kiem. **Dz. 3** Hanoi. Zwiedzanie miasta: mauzoleum Ho Chi Minha, Pagoda Jednej Kolumny, Świątynia Literatury oraz Wodny Teatr Lalek. **Dz. 4** Hanoi – niezwykły cud natury – Zatoka Ha Long. Rejs pośród wapiennych wysepek i nocleg na statku w zatoce. **Dz. 5** Ha Long – Hanoi. Podróż samolotem do Da Nang, a następnie autokarem do Hoi An. **Dz. 6** Hoi An. Wycieczka rowerowa. Wyspa Kim Bong, wizyta w pracowni lokalnych rzemieślników. Spacer po zabytkowej części miasta Hoi An. **Dz. 7** Dzień wolny w mieście Hoi An. **Dz. 8** Hoi An – Hué. Przełęcz Hai Van, rejs Rzeką Perfumową, pagoda Thien Mu oraz mauzoleum Tu Duc. **Dz. 9** Hué. Wycieczka rikszami do zabytkowej części miasta, cytadela. Przelot do miasta Ho Chi Minh (dawny Sajgon). **Dz. 10** Ho Chi Minh – rejs Deltą rzeki Mekong. **Dz. 11** Ho Chi Minh. Tunele Cu Chi, zwiedzanie miasta i kolacja pożegnalna. **Dz. 12** Poranny spacer po parku, wizyta na bazarze i wylot z Ho Chi Minh do Warszawy. **Dz. 13** Przylot do Warszawy.

13-17 dni* | Wyloty z Warszawy 19/10 2026, 15/01, 10/02 2027 | od 9.998,–

4 degustacje wina w cenie

Smaki Francji – Szampania i Burgundia

Wspaniała wyprawa szlakiem francuskich winnic, wybornej kuchni i historycznych miast przez Burgundię i Szampanię. W sercu Szampanii zgłębimy historię najsłynniejszego na świecie wina musującego, podziwiając gotycką architekturę i łagodnie pofalowane, zielone krajobrazy.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot do Paryża. Spacer po Reims i wspólna kolacja w restauracji. **Dz. 2** Wizyta w Épernay i Hautvillers. **Dz. 3** Reims – Troyes – Beaune. Z Szampanii do Burgundii. Zwiedzanie Troyes. **Dz. 4** Burgundia i urocze miasto Beaune. Spacer po średniowiecznym Beaune. **Dz. 5** Gastronomiczna wędrówka po Dijon i winnicach Côte d'Or z degustacją wina. **Dz. 6** Wizyta w miasteczku Chablis i degustacja wina, Auxerre i powrót do domu z Paryża.

6 dni | Wyloty z Warszawy 13/09, 04/10 2026
od **6.498,–**

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81 | Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kod reklamy: GW17

Kraj/34432342

eprasa.pl 3cebf4d853

Chcą zmienić prawo łowieckie

FOT. GETTY IMAGES

Myśliwska rewolucja

Olga Tokarczuk, Agnieszka Holland, Władysław Frasyniuk – to tylko niektóre osoby, które poparły obywatelski projekt nowelizacji prawa łowieckiego. Zmiana nie kończy myślistwa w Polsce, ale wyciąga je z mroków PRL-u.

Jakub Chełmiński

Nową inicjatywę ustawodawczą ogłoszono w środę w Nowym Teatrze w Warszawie. Projekt zakłada m.in. zakaz nęcenia zwierząt pod ambony, likwidację polowań komercyjnych, w tym dla osób z zagranicy, wprowadza obowiązek rejestracji polowań i wiele innych regulacji.

Wśród proponowanych zmian jest odsunięcie polowań od zabudowy. – Dziś wiatraki są bardziej groźne od myśliwych z ostrą bronią. Bo wiatrak może stanąć 700 metrów od budynków, a strzelać można 150 metrów od przedszkola – mówi Magdalena Gałkiewicz z Zielonych, jedna ze współautorek inicjatywy.

Obecna Ustawa o prawie łowieckim została przyjęta w 1995 r. – Jest anachroniczna i nie odpowiada współczesnej wiedzy o ochronie zwierząt i środowiska – dodaje Gałkiewicz.

Dlatego organizacje pozarządowe zwarły szyki z naukowcami i przygotowały dużą nowelizację przepisów, która przystosowuje je do współczesnych czasów. Autorzy chcą wprowadzić je w trybie obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej. Najpierw powołali komitet inicjatywny. W jego skład wchodzą m.in. noblistka Olga Tokarczuk, ale też naukowcy i społecznicy. Współautorami zmian są m.in. mecenas Karolina Kuszlewicz i Radek Ślusarczyk z Pracowni na rzecz Wszystkich Istot.

Komitet musi zebrać tysiąc głosów, żeby marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty zarejestrował oficjalną zbiórkę podpisów. Wówczas na zebranie 100 tys. (nie liczą się podpisy online) inicjatorzy będą mieli trzy miesiące.

Czy się uda? – Jestem spokojna – mówi Magdalena Gałkiewicz. Akcja planowana jest z dużym rozmachem i już teraz organizatorzy mogą się pochwalić poparciem wielu osób ze świata kultury, sztuki, nauki i celebrytów. Tzw. ambasadorami projektu zostali m.in. Agnieszka Holland, współreżyserka filmu „Pokot", Mariusz Szczygieł, Władysław Frasyniuk czy Wilhelm i Anka Sasnalowie.

Czy Polacy potrzebują myśliwych?

Jednocześnie z projektem zmian prawa łowieckiego zaprezentowano też raport z badań organizacji More in Common o stosunku Polaków do myśliwych. Wynika z nich, że 40 proc. z nas uważa, że działalność myśliwych bardziej szkodzi przyrodzie, ale 34 proc. jest zdania, że jednak pomaga. Ta druga grupa jest liczniejsza na wsiach, gdzie respondenci podkreślali, że myśliwi chronią uprawy przed zwierzętami.

W kwestiach bezpieczeństwa polowań panuje już raczej zgoda. 89 proc. ankietowanych uważa, że myśliwi powinni przechodzić badania lekarskie, a 78 proc., że polowania dla rozrywki powinny być zabronione (to jedna z proponowanych zmian).

Jeśli podpisy uda się zebrać, nad ustawą będzie głosował Sejm. W badaniach opinii pytano też o preferencje partyjne. Ponad połowa wyborców KO uważa, że myśliwi szkodzą przyrodzie, w przypadku obu partii lewicowych ten odsetek jest jeszcze większy. Odwrotnie jest w elektoracie PiS, Korony czy Konfederacji.

Nieoficjalnie autorzy projektu przyznają, że rozmawiają o poparciu w Sejmie, szukają sojuszników wśród posłów i posłanek. W koalicji można jednak się spodziewać sporu, bo praw myśliwych może bronić PSL.

– Nie spodziewamy się wielu sojuszników w PSL-u, ale w Lewicy, KO czy nowym klubie Centrum jak najbardziej, może też częściowo w Polsce 2050. Wcale bym też nie wykluczała, że za projektem podniosą rękę niektórzy posłowie i posłanki z PiS – mówi Magdalena Gałkiewicz i przekonuje: – Myśliwi są obecni w większości klubów parlamentarnych, ale we wszystkich są też osoby, które staną po stronie zwierząt. Tym bardziej że projekt nie zamyka, nie likwiduje myślistwa, porządkuje tylko niektóre sprawy i stawia na bezpieczeństwo. Nie wykluczamy też poparcia wśród części środowiska samych myśliwych

Jeśli więc uda się zebrać 100 tys. podpisów, a także sejmową większość, to ustawa trafi do podpisu prezydenta Karola Nawrockiego. Ten jako doradcę ds. klimatu i środowiska zaangażował niedawno Marcina Możdżonka, związanego z Konfederacją prezesa Naczelnej Rady Łowieckiej (nadzoruje Polski Związek Łowiecki). – Wierzymy, że nowelizacja ustawy przejdzie z bardzo silnym mandatem społecznym. W dodatku projekty obywatelskie przechodzą na następną kadencję – podkreśla Gałkiewicz.

Autorzy podzieli zmiany na kilka obszarów: bezpieczeństwo i jawność; ograniczenie metod polowania; koniec polowań komercyjnych; prawa właścicieli gruntów; kontrola państwa.

Ale po kolei.

Na jakie zwierzęta będzie można polować

Nowelizacja wprowadza duże zmiany już w ustalaniu listy gatunków łownych. Dziś to kompetencje ministra klimatu i środowiska, który sporządza ją w rozporządzeniu. Nie ma jednak ram prawnych pozwalających listę modyfikować, sprawdzać, czy odstrzał odnosi zamierzone skutki. Ofiarami takiej polityki były m.in. głowienka, jarząbek, czernica, łyska i słonka. Choć liczebność tych ptaków malała, pozostawały na liście i latami można było je zabijać. Wykreślenie ich weszło w życie dopiero od stycznia tego roku. To największa zmiana w łowiectwie, mimo że już dwa lata temu ministerstwo zapowiadało reformę.

W myśl nowych przepisów minister musiałby dokonywać merytorycznego przeglądu gatunków łownych co pięć lat i oceniać, czy ich lista ma wciąż sens. Dodatkowo rozporządzenie musiałoby być konsultowane z naukowcami. To nowe narzędzie dla ministra w dyskusji ze środowiskiem łowieckim.

– Uzgadnianie planów łowieckich dziś odbywa się trochę na zasadzie między panem, wójtem a plebanem, czyli między łowczym

1 RP

- **Ambasadorzy projektu**
- Agnieszka Holland
- Ewa Woydyłło-Osiatyńska
- Magdalena Środa
- Maja Ostaszewska
- Jaga Hupało
- Joanna Rajkowska
- Julia Kamińska
- Szymon Szymankiewicz
- Paweł Tomaszewski
- Wilhelm i Anka Sasnalowie
- Mariusz Szczygieł
- Agata Passent
- Rafał Betlejewski
- Cecylia Malik
- Maria Seweryn
- Jacek Poniedziałek
- Katarzyna Kasia
- Maciej Makselon
- Władysław Frasyniuk
- Krzysztof i Karolina Skibowie
- Robert Maślak
- Andżelika Kimbort-Stępniak

eprasa.pl 3cebf4d853

Chcą zmienić prawo łowieckie

a Lasami Państwowymi. Nie ma w tym instytucji ochrony przyrody. My to chcemy ucywilizować – mówi Magdalena Gałkiewicz.

Jednocześnie nowelizacja zabraniałaby wsiedlania do środowiska trzech gatunków obcych: muflona, daniela i bażanta. Dziś myśliwi hodują te zwierzęta w tzw. OHZ-ach (ośrodkach hodowli zwierzyny), po to, żeby na nie później polować. – Już sama hodowla zwierząt, żeby potem je wypuszczać i zabijać, jest kontrowersyjna etycznie. Uważamy, że to patologia – komentuje Gałkiewicz, a słowo „patologia" przewija się też przy opisie kolejnych punktów.

Zwraca uwagę, że konwencja z Aarhus daje społeczeństwu prawo do kontroli nad środowiskiem naturalnym, a obowiązujące przepisy Ustawy prawo łowieckie tego prawa obywateli pozbawiają.

Dlatego plany łowieckie musiałyby być także obligatoryjnie uzgadniane z szefem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, podobnie jak dziś trzeba to robić z raportami oddziaływania na środowisko sporządzanymi dla inwestycji. Możliwość opiniowania planów miałaby też strona społeczna.

Plany dziesięcioletnie miałyby też podlegać procedurze administracyjnej, czyli byłaby możliwość ich zaskarżenia. To podobna sytuacja jak z planami urządzania lasów.

Gdzie będzie można polować

Dużą zmianą w krajobrazie byłby zakaz stawiania ambon i tzw. zwyżek w otulinach parków narodowych i rezerwatów przyrody. Dziś normą jest, że myśliwi stawiają budowle do strzelania na granicy rezerwatów i skierowane w ich stronę. W przypadku obszarów Natura 2000 byłoby możliwe tylko w szczególnych okolicznościach i za zgodą dyrektora RDOŚ.

Druga zmiana kończąca z peerelowską praktyką to obowiązek przedstawienia zgody na piśmie właściciela terenu na postawienie ambony. – Dziś zapis ten nie jest doprecyzowany i są przypadki, że myśliwi powołują się na zgodę ustną sprzed trzydziestu lat. Musi to być dokument weryfikowalny – komentuje Gałkiewicz.

Według nowej ustawy łatwiej byłoby też wyłączyć swój prywatny grunt z obwodu łowieckiego. Obecnie mogą to zrobić osoby prywatne, ale już nie przedsiębiorstwa czy organizacje społeczne. Nowelizacja rozszerza tę możliwość o fundacje czy stowarzyszenia. – Znam fundację, która prowadzi na swojej działce leśne przedszkole. Myśliwi polują za ich oknami i nic nie mogą z tym zrobić – mówi ekspertka.

Obwody łowieckie nie obowiązywałyby także w granicach miast – dziś polowania odbywały się choćby w coraz gęściej zabudowanej Choszczówce na warszawskiej Białołęce. Swoje obszary mogłyby też wyłączyć gminy. Teraz może to zrobić tylko sejmik województwa, ta kompetencja miałaby zejść na niższy szczebel samorządu, który szybciej powinien reagować na oczekiwania wyborców.

Dużą zmianą byłoby też wspomniane zwiększenie odległości polowań od budynków. Dziś to 150 metrów i to tylko od budynków mieszkalnych. – To absurdalne. Wiatraki można stawiać 700 metrów od zabudowań, bo mają przeszkadzać, a strzelać z ostrej broni można 150 metrów od okien. Zmieniamy tę odległość na minimum 700 metrów od jakichkolwiek budynków, także użyteczności publicznej, jak przedszkola i szkoły. W przypadku budynków użyteczności publicznej liczymy odległość od granic działki, a nie budynku – mówi Magdalena Gałkiewicz.

Zmiana metod

Inicjatywa kładzie duży nacisk na podniesienie bezpieczeństwa, bo myśliwi zabijają rocznie nawet kilkoro ludzi. W ciągu ostatnich dziesięciu lat naliczono 28 ofiar wypadków na polowaniach.

Dlatego zakazane miałoby być polowanie nocne, z samochodu, łodzi, przy użyciu noktowizorów czy termowizji. A także z naganką, czyli pędzeniem zwierząt wprost pod lufy myśliwych.

Ważną zmianą byłby też zapis, że strażnik łowiecki nie może być członkiem Polskiego Związku Łowieckiego. Straż Łowiecką powołują wojewodowie. W praktyce bardzo często to także myśliwi, którzy w teorii mają kontrolować swoich kolegów. A obecnie nie mają nawet uprawnień do sprawdzenia alkomatem osoby biorącej udział w polowaniu. Inicjatorzy ustawy chcą, żeby za udział z promilami we krwi karać na podobnych zasadach jak za jazdę po pijanemu.

Kolejną zmianą metod polowania byłby zakaz dokarmiania zwierząt, czyli nęcenia. Dziś powszechną praktyką jest wysypywanie jedzenia w pobliżu ambon. Przyzwyczajone do łatwego posiłku zwierzęta w końcu same wchodzą pod lufy. W dodatku jakość wykładanego przez myśliwych pokarmu też często bywa wątpliwa, o czym wielokrotnie pisaliśmy na naszych łamach.

Pytam, czy strona społeczna nie boi się argumentu, że zmiana przepisów oznacza głodzenie zwierząt, szczególnie zimą. – Mogą się pojawić, ale fakty są takie, że zwierzęta doskonale radzą sobie same i nie ma absolutnie potrzeby ich dokarmiać, o czym od lat mówią naukowcy – odpowiada Gałkiewicz. Ponadto przepisy zachowałyby możliwość dokarmiania w szczególnych okolicznościach, ale za zgodą dyrektora RDOŚ w uzasadnionych przypadkach.

Zakaz komercji

O kolejnym punkcie sami autorzy mówią, że to będzie najmocniejsza proponowana zmiana, bo polowania komercyjne są jednym ze źródeł dochodu myśliwych. W skrócie chodzi o to, że polować na polskie zwierzęta może ten, kto zapłaci.

– Jak to kiedyś określił Marcin Kostrzyński, wiceprezes Niech Żyją i członek naszego komitetu, traktują nas jak obywateli trzeciego świata, gdzie za pieniądze można przyjechać i zrobić wszystko. Za czasów PRL-u polowania nazywane były dewizowymi, a zwierzęta zabijane dla rozrywki. PZŁ czerpał z tego ogromne dochody. Od czasów słusznie minionych zmieniło się tylko to, że nie płacą już w dolarach, tylko w złotówkach – tłumaczy Gałkiewicz.

Nowelizacja wygasza więc całą dziedzinę przemysłu łowieckiego polegającą na organizacji komercyjnych polowań. Według badań opinii popiera to 70 proc. ankietowanych.

Komitet inicjatywny

• Olga Tokarczuk, Fundacja Olgi Tokarczuk; Radek Ślusarczyk, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot; prof. dr hab. Andrzej Elżanowski, Uniwersytet Warszawski; prof. dr hab. Wojciech Pisula, IP PAN; prof. dr hab. Marcin Urbaniak, UKEN; Roman Głodowski, Stowarzyszenie Nasz Bóbr; Renata Markowska, Noga w Łapę; Izabela Kadłucka, Niech Żyją; Marcin Kostrzyński, Niech Żyją; Zenon Kruczyński, Niech Żyją; Ewa Suffin, Strefa Zieleni; Katarzyna Jaślar, Akcja Demokracja; Magdalena Gałkiewicz, Zieloni; Przemek Słowik, Zieloni; Robert Suligowski, Zieloni.

• **Karolina Kuszlewicz i Maja Ostaszewska podczas środowego ogłoszenia inicjatywy ustawodawczej w Nowym Teatrze w Warszawie** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Obecna Ustawa o prawie łowieckim została przyjęta w 1995 roku

A jednocześnie wprowadziłaby jawny rejestr polowań. Dziś te zbiorowe muszą być zgłaszane do wójta lub burmistrza, a ten ogranicza się do umieszczenia ich w Biuletynie Informacji Publicznej. Polowania indywidualne teoretycznie muszą być zapisane w księdze polowań, ale te nie są dostępne online. Na myśliwego można się więc natknąć, biegając, jeżdżąc rowerem czy po prostu spacerując po lesie.

Po zmianie myśliwy musiałby wpisywać do specjalnej aplikacji każde wyjście w teren na polowaniu z podaniem lokalizacji. Tak, jak choćby dziś robią operatorzy dronów, którzy każdy lot muszą sygnalizować w aplikacji. – Obecnie, jeśli ktoś chce zrobić zdjęciem dronem, to musi o tym powiadomić, żeby wiedziały o tym choćby służby. A jeśli ktoś chce strzelać w lesie z ostrej amunicji, to nie informuje o tym publicznie – komentuje Gałkiewicz.

Jedna z ostatnich już zmian – choć ona też mogłaby zaboleć PZŁ – dotyczy jawności finansowania. Związek Łowiecki musiałby się rozliczać z dotacji i składać transparentne i dostępne publicznie sprawozdania finansowe.

– Zwierzęta dzikie należą do Skarbu Państwa, więc myśliwi dysponują wspólnym majątkiem nas wszystkich. Uważamy, że rozliczanie się w tej sytuacji powinno być jasne i przejrzyste. A wciąż nie możemy się tego doczekać – mówi.

Na potrzeby inicjatywy powstała specjalna strona internetowa. Tam znajdą się informacje, gdzie można składać podpisy: www.uwagapolowanie.pl ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433394

Z głębokim smutkiem żegnamy

doktora

Krzysztofa Pawłowskiego

Współzałożyciela i wieloletniego Przewodniczącego

Rady Organizatorów Business Centre Club

Wspaniałego Człowieka i Przyjaciela.

Rodzinie i Najbliższym

składamy wyrazy serdecznego współczucia

Zarząd i Gremia Klubowe BCC
oraz Zarząd Związku Pracodawców BCC

eprasa.pl 3cebf4d853

Jak maturzyści oszukują system

Już w kilka minut po rozpoczęciu egzaminu maturzyści, którzy przemycili telefon, zaczynali szukać rozwiązań na czatach. I bez trudu je znajdowali, często za pieniądze. – Prawo i procedury nie nadążają za oszustami – przyznaje szef CKE.

Karolina Słowik

Jest poniedziałek 4 maja, do rozpoczęcia matury z języka polskiego na poziomie podstawowym pozostało 15 minut. Kinia pisze na czacie maturalnym, żeby się nie bać, bo policja na Discorda nie wjedzie.

Discord to komunikator popularny nie tylko wśród graczy. Żeby dostać się na konkretny serwer, trzeba mieć zaproszenie. Nie da się go wyszukać. Jednak zaproszenia krążą po serwisie X czy Instagramie. Zainteresowani potrtafią je znaleźć bez trudu. Ale część osób obawia się konsekwencji, piszą o swoich wątpliwościach.

Kinia: „Łapią tylko tych, co wysyłają zdjęcia z peselem, tak to nie".

Ruda: „Ja po maturach zawsze Discorda usuwam".

Jacek: „Usuwanie nic i tak nie da, chodzi o numer IP".

Kinia uspokaja, że policja takimi rzeczami się nie zajmuje. Zapewnia, że pomoże wszystkim uczestnikom czatu, tak jak w przeszłości.

„Rok temu i dwa wysyłałam jako pierwsza arkusze o godz. 9.02 na Discordy, Telegramy i Twittery i zero problemów" – podkreśla.

Ludzie potrafią zdjęcia cykać na maturze. Nie kumam, w jaki sposób?

Wybija godz. 9 i uczestnicy czatu się niepokoją. Pytają, czy na pewno ktoś wyśle zdjęcia tegorocznych zadań i czy na pewno będą odpowiedzi? Kinia uspokaja: „Nie róbcie spamu!".

Dołącza się Magda: „Dawajcie foty, to wam pomogę".

Jest godz. 9.01 i Kinia informuje, że ma już pierwsze zdjęcia arkusza z języka polskiego. Natychmiast pojawia się lawina pytań: gdzie, daj, kiedy odpowiedzi? Jacek uspokaja: „Nie spamujcie, mordy!".

Bo rzeczywiście, jeśli ktoś przemycił na salę egzaminacyjną telefon i spogląda na czat, w którym uczestniczy kilka tysięcy osób, a każda napisze coś niezwiązanego z odpowiedziami, robi się zamieszanie i ciężko będzie cokolwiek ściągnąć.

Jacek tłumaczy: „Będzie gorzej cokolwiek znaleźć maturzystom, jak będzie spam". Za ten komunikat dostał osiem serduszek. Ale zaniepokojeni nadal się niecierpliwią i dopytują: „Robi ktoś odpowiedzi? Proszę".

O godz. 9.09 Kinia wraca z konkretami: „Wpływ pracy człowieka na otoczenie i jego rzeczywistość to pierwszy temat rozprawki. Zaraz foty wysyłam".

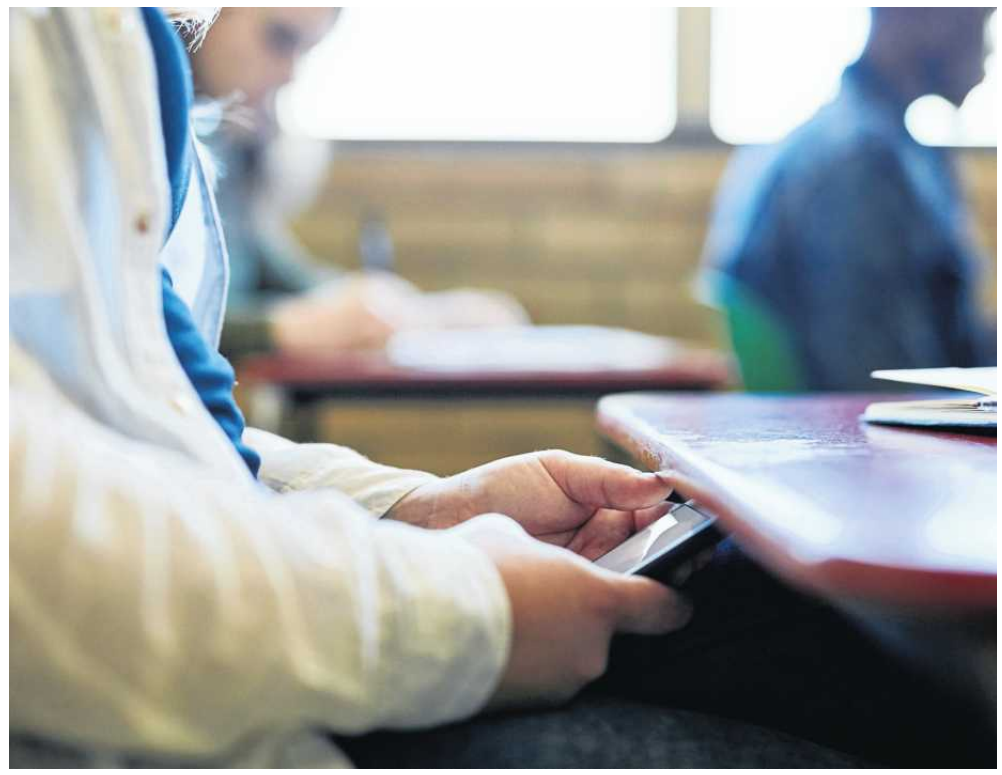

• **W zeszłym roku na 256 tys. zdających unieważniono 72 matury. Tegoroczne dane nie są jeszcze pełne** FOT. GETTY IMAGES

Dołącza się Klaudyna i radzi, żeby w tym temacie odnieść się do „Pana Tadeusza". A w drugim temacie rozprawki – do „Lalki". „Kiedy Wokulski bardzo przejmuje się tym, jak widzi go arystokracja. Szczególnie Izabela. Zmienia swój styl życia, zdobywa majątek i próbuje się dopasować do wyższych sfer" – tłumaczy.

Z kolei Ruda wysyła zrzuty ekranu z tego, co proponuje sztuczna inteligencja: „Lalkę", „Ziemię obiecaną" i „Chłopów". Do każdej z lektur są krótkie opisy.

Bartosz dziwi się: „Co wy k... maturę przez Discorda piszecie?". ZXC też jest zaskoczony: „Ludzie potrafią zdjęcia cykać na maturze, nie kumam, w jaki sposób".

Reszta siedzi cicho. Piszą.

Klaudyna o godz. 9.22 wraca z odpowiedziami do zadań 1-5. Część z nich to zadania „prawda/fałsz", inne są otwarte i odnoszą się do zaproponowanych przez CKE dwóch tekstów: Agnieszki Krzemińskiej i Olafa Szewczyka. Pisanie odpowiedzi zajęło więc trochę czasu.

Minutę później Magda proponuje swój wstęp do rozprawki dotyczącej pracy. Pisze, że praca to: „jedno z fundamentalnych doświadczeń w życiu każdego człowieka. Towarzyszy nam od zarania dziejów, będąc sposobem na przetrwanie, a z czasem stając się także drogą do samorealizacji".

Zaciekawiony 188467 pyta: „Co wy komisji nie macie?". Nikt mu nie odpowiada, bo piszą. O 9.30 Dawid prosi o odpowiedzi do zadań prawda/fałsz. Nie zauważył, że pojawiły się wcześniej. Pewnie trudno mu scrollować i szukać na górze czatu.

Prof. Balicki: Widzę konieczność dyskusji o kształcie

Brak jednoznacznego rozstrzygnięcia co do modelu rządów jest jednym z istotnych niedociągnięć obecnej konstytucji

ROZMOWA Z
PROF. RYSZARDEM BALICKIM,
konstytucjonalistą z Uniwersytetu Wrocławskiego, członkiem PKW

EWA IVANOWA: Prezydent powołał Radę Nowej Konstytucji, w skład której weszła m.in. była prezes Trybunału Konstytucyjnego Julia Przyłębska. Zaproszenia mają dostać kolejni eksperci i przedstawiciele klubów i kół poselskich. Rada ma pracować nad konstytucją nowej generacji 2030 roku. Jakie są szanse na zmianę konstytucji?

RYSZARD BALICKI: Procedura zmiany konstytucji wymaga większości kwalifikowanej. Taką ustawę uchwala Sejm większością co najmniej 2/3 głosów oraz Senat bezwzględną większością głosów. W przypadku, gdy zmiany dotyczą kluczowych rozdziałów konstytucji (Rzeczpospolita, Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela lub Zmiana Konstytucji) może odbyć się jeszcze referendum. Obecne podziały polityczne są tak głębokie, że uzyskanie koniecznej większości jest nie do zrealizowania.

• **Członkowie Rady Nowej Konstytucji powołanej przez prezydenta Karola Nawrockiego** FOT. PRZEMYSŁAW KELER/KPRP

Oprócz formalnych przeszkód ważne jest także to, że nastroje społeczne nie sprzyjają takiej zmianie. Jako społeczeństwo jesteśmy mocno podzieleni. Dlatego osiągnięcie kompromisu, który byłby akceptowany przez większość, jest obecnie niemożliwe.

Tak że zarówno na płaszczyźnie formalnej, jak i społecznej nie widzę teraz żadnej możliwości dokonania zmiany konstytucji.

Prezydent mówił, że mamy moment konstytucyjny. Pan twierdzi, że nie?

– Skala polaryzacji społecznej powoduje, że nie ma obecnie możliwości toczenia głębszych dyskusji ustrojowych. Konstytucja nie jest programem politycznym ani manifestem jednego obozu. Jest aktem założycielskim wspólnoty politycznej. Jeżeli nie ma porozumienia co do diagnozy problemów państwa, wspólnego języka opisu kryzysu instytucjonalnego ani zgody co do legitymacji niektórych organów, to nie ma szansy na dyskusję czy kompromis. Nie ma szansy na rozmowy o dobru wspólnym.

Nie istnieje dziś minimum wspólnotowe. Zamiast tego pojawi się od razu spór i pytania: komu konstytucja ma dać przewagę, kto zyska władzę, silniejszą pozycję, a kto straci.

Inicjatywa Karola Nawrockiego to inicjatywa o charakterze prawnym czy politycznym?

– Według mnie decyzja o powołaniu Rady Nowej Konstytucji ma charakter ściśle polityczny. To inicjatywa nastawiona na przygotowanie projektu, który mógłby być wykorzystywany w przyszłej kampanii prezydenckiej. Stąd ta korelacja z 2030 r. kiedy kończy się kadencja obecnego prezydenta.

A o czym pana zdaniem świadczy skład Rady?

– Nie znamy jeszcze składu całej Rady, trudno więc jednoznacznie oceniać. Na razie powołano pierwszą grupę. Ale już widać, że są to osoby, które reprezentują poglądy zbieżne z poglądami i wizją pana prezydenta.

Prezydent twierdzi, że obecny system ustrojowy jest niewydolny. Jego głównym problemem jest rozproszenie władzy między dwoma ośrodkami: prezydenckim i rządowym. To trafna diagnoza? Wcześniej w Kanale Zero Karol Nawrocki mówił, że jest zwolennikiem systemu prezydenckiego.

– Obecna konstytucja obowiązuje prawie 30 lat. Jest wyrazem nadziei i wiary w dobroć ludzi, zwłaszcza polityków. Pisano ją w innych czasach i z innymi założeniami, oczekiwaniami. Jej autorzy byli przekonani, że władze będą chciały ze sobą współpracować, a partie polityczne będą dążyć do porozumienia, będą respektować nie tylko literę konstytucji, lecz także jej sens ustrojowy.

Dziś mamy za sobą doświadczenia, które skłaniają do tego, aby pewne kwestie głębiej przemyśleć, a niektóre procedury mocniej sformalizować. Mamy możliwość oceny części rozwiązań instytucjonalnych, które chyba nie do końca się sprawdziły.

I faktycznie w pierwszej kolejności należałoby się zastanowić czy obecny prezydencko-premierowski model jest optymalny, czy też lepszy byłby model z przewagą jednego z tych elementów, czyli model prezydencki albo model kanclerski.

Brak jednoznacznego rozstrzygnięcia co do modelu rządów jest w mojej ocenie jednym z istotnych niedociągnięć obecnej konstytucji.

Z jednej strony postawiono mocno akcent na system parlamentarny z silną pozycją rady ministrów, ale jednocześnie prezydent pochodzi z wyborów powszechnych i ma szeroki zakres kompetencji. Taka konstrukcja powoduje, że spór pomiędzy ośrodkiem prezydenckim a rządowym jest bardzo prawdopodobny.

Model prezydencki może wydawać się atrakcyjny, bo obiecuje sprawczość i prosty mechanizm przywództwa, ale w warunkach silnej polaryza-

eprasa.pl 3cebf4d853

O 9.34 Maxxy podsyła dalsze odpowiedzi do zadań otwartych, aż do szesnastego. Do jedenastego proponuje wersję: „Rzecki jest człowiekiem przywiązanym do ludzi, co widać w jego relacji z Wokulskim – pozostaje wobec niego lojalny i oddany, interesuje się jego losem i wspiera go, mimo trudnych okoliczności".

O godz. 9.38 Zosia pyta: „Macie piąte?". Było kwadrans temu, ale nikt nie ma czasu, żeby jej odpisać.

Inni też się gubią. Wera pyta o odpowiedzi na zadania 1-8, Amelia o zadanie szóste, a Berg o trzynaste. Robi się bałagan. Dopiero o godz. 10.05 Melania zbiera wszystko w jeden post i odpowiedzi pojawiają się po kolei, od 1 do 16. Mimo tego niektórzy maturzyści się gubią i pytają o odpowiedzi na poszczególne zadania.

Po dwóch godzinach egzaminu 188467 skarży się, że u nich kazali oddać telefony i zaczęli pilnować. Dołączają ci, którzy telefonu na salę nie wnieśli. A około godz. 13 pojawiają się wpisy tych, którzy właśnie zaczynają sprawdzać, czy dobrze napisali.

Wstaw film na TikTok promujący nasz serwer

To opis tylko jednego czatu z darmowym dostępem. Są też bardziej kameralne, za które trzeba zapłacić: 30, 50 zł. Jeszcze droższe są kilkuosobowe czaty na Menssengerze – tam zdający mają pewność, że ludzie, którzy piszą za nich maturę, robią to tylko dla nich. Tam nie ma bałaganu, spamu i łatwiej się we wszystkim połapać.

Niektóre czaty mają inny rodzaj opłaty. Jeden z popularniejszych na Discordzie ogłasza się tak: „Aby odblokować ekskluzywny kanał z materiałami na Matury & E8 2026, musisz wykonać proste zadanie promocyjne: Wstaw film na TikTok promujący nasz serwer. Użyj tekstu: „przeciek maturalny", „wyciek maturalny", „przeciek z CKE", „arkusze z CKE". Użyj obowiązkowych hasztagów: #matura2026 #przecieki lub inne powiązane z maturą".

Chodzi o reklamę, rozpoznawalność i konkurencję, która jest duża. Zarabiający na rozwiązywaniu matur niczego nie ryzykują.

Całe ryzyko jest po stronie zdającego – za wniesienie urządzenia z dostępem do internetu może zostać ukarany unieważnieniem egzaminu. W jaki sposób zdający wnoszą telefony i jak z nich korzystają? Maturzyści pisali o tym na innym serwerze, podczas wtorkowej matury z matematyki. Wtedy wszystkie odpowiedzi pojawiły się już o godzinie 10.06. Jeden ze zdających radził się: „O której mam wyjść do kibla?". Inny dziwił się: „Co, bierzecie telefon w gacie?". I otrzymał odpowiedź: „Jak w gacie? Do kieszeni można na luzie".

Na kolejnym serwerze też dopytywano: „Jak ściągacie na maturach XD Mocne to jest". Oprócz odpowiedzi „Łazienka", „Wychodzą do kibla", Kapitan Morgan instruował: „Telefon miedzy arkusz i jedziesz".

Ale ze spisywaniem w łazience część maturzystów miała problemy.

„Nie było jak ściągnąć, bo pilnowali w kiblu nawet, więc cała maturka wystrzelana".

„Ej, mogę schować telefon w bucie, ale jak mam zapamiętać pytania, jeśli nie dam rady zrobić zdjęcia?" – dopytywał zdający.

Biznes na maturalnych oszustwach

Żeby zdający mogli ściągać, ci, którzy rozwiązują im zadania, muszą mieć zdjęcia arkuszy po godz. 9. Przestrzegali uczniów, by nie kombinowali z wcześniejszymi przeciekami, bo maturalny arkusz jest tajny. „Konsekwencje są tego niewarte, unieważnienie matury to najmniejsza rzecz, która ci grozi za leak przed 9" – pouczali.

I pisali, jak to działa: „Ludzie wysyłają zdjęcia na Discord -> ludzie rozwiązują". „Best strategy, co działało rok temu, to mieliśmy Discord gdzie z 5-6k uczniów wniosło telefon i rozwiązywaliśmy arkusze dla nich XD A oni dawali zdjęcia po godz. 9".

Są też tacy, którzy wyręczają maturzystów w robieniu zdjęć. Bo to największe ryzyko: wyjąć telefon tuż po 9 i zacząć cykać aparatem każdą stronę arkusza. Starsi koledzy, którzy często maturę mają już dawno za sobą, wchodzą na maturę, tylko żeby zrobić zdjęcia arkuszy z pytaniami. Nie zależy im na zdaniu egzaminu. A unieważnienie mało ich obchodzi. O takich przypadkach ministra edukacji Barbara Nowacka mówiła w TVP Info.

– To elementarna nieuczciwość. Są osoby, które podchodzą do matury nie po to, by ją zdać. Tylko po to, by zrobić zdjęcie – zaznaczała.

Ale przekonywała, że „to szczęśliwie nie zagraża systemowi". – System co do zasady jest szczelny – mówiła. – Bo maturzyści telefonów nie mogą mieć, a prace napisać muszą – dodała.

W tym roku do matury są wyjątkowe, bo do egzaminów przystąpiły osoby, które w wyniku reformy drugiego rządu Donalda Tuska rozpoczęły szkołę w wieku sześciu lat. To rocznik przejściowy, więc mieszczą się w nim „sześcio-" i „siedmiolatki". W efekcie to ponad 344 tys. osób. W zeszłym roku było ich 256 tys.

Trudno ocenić, jak wielu maturzystów ściąga. Z czatu potrafi korzystać kilka tysięcy uczniów, a takich czatów jest wiele.

O dyktowaniu przez słuchawki pisała niedawno w katowickiej „Wyborczej" Magdalena Warchala-Kopeć. Z ustaleń dziennikarki wynika, że usługa kosztuje nawet 300 zł. Do tego trzeba zakupić sprzęt.

Na czatach o takim sposobie pisali też zainteresowani. „Na słuchawce jestem z koleżanką, dopiero kody wpisują" – informowała Agnieszka, tuż po godz. 9 podczas matury z języka polskiego. Ale dwie godziny później sprawa się skomplikowała. „Mojej koleżance chyba zabrali słuchawkę, a miałam jej pomagać. Game over" – zaznaczyła.

> *Nie jest tak, że umywam ręce. Publikowanie zdjęć nie jest przestępstwem, ale jest nieuczciwością. To nieetyczne. Jeśli tylko znajdę na to paragrafy, zgłoszę sprawę odpowiednim służbom*
>
> **PROF. ROBERT ZAKRZEWSKI**
> szef CKE

Zarabiają nie tylko ci, którzy rozwiązują maturalne zadania. Publikujących zdjęcia arkuszy w sieci tuż po rozpoczęciu egzaminu, traktuje się jak bohaterów. I niektórzy wpłacają im pieniądze dobrowolnie. „Jeśli uważasz, że moja pomoc była przydatna, bardzo będzie mi miło gdy wesprzesz mnie kawką" – zachęca najbardziej rozpoznawalny. Można mu wpłacić 15, 25 lub 40 zł. W kilka dni zarobił prawie 3 tys. zł.

Szef CKE: „Czuję się odpowiedzialny za system"

Opisywany przez Warchalę-Kopeć młody aktywista Wojciech Ćwikowski, który tropi maturalne oszustwa i je dokumentuje, rozgoryczony napisał, że Centralna Komisja Egzaminacyjna umywa ręce, że za arkusze maturalne bierze odpowiedzialność tylko do godz. 9. Czyli do momentu, kiedy są tajne. A potem można już publikować zdjęcia w sieci, prawo ani żadne reguły tego nie zabraniają.

O tę kwestię „Wyborcza" zapytała szefa CKE prof. Roberta Zakrzewskiego. – Nie jest tak, że umywam ręce. Publikowanie zdjęć nie jest przestępstwem, ale jest nieuczciwością. To nieetyczne. Jeśli tylko znajdę na to paragrafy, zgłoszę sprawę odpowiednim służbom – deklaruje.

Przypomniał, że w zeszłym roku po obowiązkowej maturze pisemnej zgłaszał podobne sprawy do prokuratury. Wysłał łącznie siedem wniosków, również po egzaminie z biologii, geografii oraz WOS-u. Chciał dopaść tych, którzy zdjęcia publikują i robią z tego biznes. W każdym przypadku prokuratura odmawiała wszczęcia postępowania, bo „nie zawierało to znamion czynu zabronionego".

– Prawo i procedury nie nadążają za oszutami. Ale i tak czuję się odpowiedzialny za ten system. Biorę to na klatę, historia mnie oceni – kończy szef CKE.

W zeszłym roku na 256 rys. zdających unieważniono 72 matury. Tegoroczne dane nie są jeszcze pełne – na razie informowano o kilkunastu unieważnieniach egzaminu z polskiego i podobnej liczbie na matematyce. ●

konstytucji

cji niesie ryzyko koncentracji konfliktu wokół jednej osoby i dalszej personalizacji władzy.

Osobiście bliższy jest mi model kanclerski, czyli konsekwentne wzmocnienie rządu i premiera jako ośrodka odpowiedzialnego za prowadzenie polityki państwa. Taki model porządkuje odpowiedzialność polityczną, bo pozwala obywatelom jasno ustalić, kto faktycznie rządzi i kogo można rozliczyć za decyzje państwa. Innymi słowy, chodzi nie tylko o sprawność rządzenia, ale także o czytelność odpowiedzialności.

Poważnego i głębokiego namysłu wymaga ocena słabości pewnych zabezpieczeń formalnych związanych z funkcjonowaniem instytucji takich jak choćby Trybunał Konstytucyjny, czy KRS. Uszczegółowienia wymagają również pewne kwestie dotyczące funkcjonowania sądownictwa. Na pewno należałoby także przemyśleć model odpowiedzialności konstytucyjnej.

Trzydziestolecie konstytucji jest dobrym momentem do tego rodzaju rozważań. Ale to powinna być szczera, pogłębiona i uczciwa analiza praktyki funkcjonowania konstytucji przez ostatnie lata. A nie element walki politycznej, czy następnej kampanii wyborczej.

Jaki status ma Rada Nowej Konstytucji? Jej działania mają podstawę prawną?

– To ciało o charakterze doradczym i, jak rozumiem, działa ono w ramach struktury Kancelarii Prezydenta. Przynajmniej tak powinno być usytuowane.

Ale problem w tym, że chyba nie jest częścią kancelarii i stąd niektórzy konstytucjonaliści kwestionują formalne podstawy funkcjonowania rady. Wytykane jest także, że nie wydano i nie opublikowano zarządzeń o jej powołaniu.

– Niezależnie od kwestii organizacyjnych w mojej ocenie nie ma podstaw do kwestionowania możliwość powoływania przez prezydenta ciał doradczych, które działają na jego rzecz. Istotne jest raczej to, czy za taką inicjatywą stoi faktycznie chęć wysłuchania zdania jakiejś grupy, środowiska, czy też jest to inicjatywa o charakterze wyłącznie pozornym, fasadowym.

Gdyby to pana prezydent poprosił o udział w radzie pracującej nad nową konstytucją, to przyjąłby pan zaproszenie?

– Trudne pytanie. Dostrzegam konieczność dyskusji nad kształtem obecnej ustawy zasadniczej po latach jej obowiązywania. Ale radę postrzegam tylko jako element bieżącego sporu politycznego, nie widzę prób diagnozy obecnej sytuacji czy poszukiwania rozwiązań. Tak że, jeżeli rada miałaby być wykorzystywana tylko do celów politycznych, to podziękowałbym i odmówił. ●

Ewa Ivanova

REKLAMA
Kraj/34433731

eprasa.pl 3cebf4d853

Na co stawiają seniorzy

Nasi Czytelnicy wybrali najciekawsze ciekawe praktyki w regionach i wybranych miastach, które służą seniorom i wspierają ich aktywność.

Dariusz Kortko

• **Spacery po Łodzi to nie tylko sentymentalna podróż w czasie, ale i okazja, by się spotkać**
FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Trwa akcja „Gazety Wyborczej” Supermiasta i Superregiony. W tym roku przyglądamy się zmianie demograficznej i zastanawiamy się, jak wpłynie ona na życie naszego, coraz szybciej starzejącego się społeczeństwa, z jakimi wyzwaniami będziemy musieli się zmierzyć, jaki wpływ odciśnie na naszym najbliższym otoczeniu?

Naszej debacie towarzyszy plebiscyt – w tym roku na podstawie zgłoszeń naszych Czytelników wybraliśmy najciekawsze ciekawe praktyki w regionach i wybranych miastach, które służą seniorom i wspierają ich aktywność. Głosowanie trwało do 3 maja. Nadszedł czas, by ogłosić zwycięzców.

Gdy oglądaliśmy wyniki w pierwszych dniach głosowania, byliśmy przekonania, że w wielu miastach i regionach wygrają uniwersytety trzeciego wieku i centra aktywności seniorów. Tak się stało np. w Białymstoku, gdzie najwięcej głosów zdobyła „srebrna edukacja” w CAS. Zajęcia prowadzą tam lekarze, naukowcy białostockich uczelni, farmaceuci, ekonomiści, bankowcy, prawnicy, urzędnicy z ZUS czy NFZ. Cierpliwie odpowiadają na pytania, kierują do odpowiednich specjalistów czy urzędów.

Rekrutacja trwała minutę

Jagielloński Uniwersytet Trzeciego Wieku nie miał w Krakowie konkurencji, bo cieszy się ogromną popularnością. Jak mówi Marcin Kubat, rzecznik UJ, w tym roku rekrutacja na JUTW trwała zaledwie minutę. Odbywała się online i wygrywał ten, kto był szybszy. Słuchacze, których pytaliśmy, czy chce im się jeszcze „studiować”, odpowiadali, że dziwią ich osoby, które tego nie robią. – Oczywiście mają do tego prawo, ale problem w tym, że większość Warszawiacy też masowo wybierali Pierwszy Uniwersytet Trzeciego Wieku na Żoliborzu. Gdy zadzwoniliśmy z wiadomością o wygranej do Sławomiry Pieńkowskiej, prezeski UTW, była w ferworze przygotowań do wyjazdu. – Pakuję się i robię ostatnie zakupy. Jutro wylatujemy do Splitu na Erasmusa – powiedziała. Jak to możliwe? Seniorzy zgłosili się do unijnego projektu Erasmus Plus, który kojarzy się raczej z wyjazdami studentów, ale czyż Uniwersytet Trzeciego Wieku nie jest dla studentów? Tym sposobem Żoliborzanie zwiedzili już Portugalię, Grecję, Hiszpanie, tym razem bawią w Chorwacji.

Warszawa zachowała się nietypowo, bo w naszym plebiscycie Czytelnicy rozdali aż trzy równorzędne pierwsze miejsca – poza wyróżnieniem UTW, wybrali także Fundację Pomocy RAZEM (stawia na integrację i rozwój zainteresowań, ale też służy pomocą osobom w kryzysie, prowadząc m.in. telefon zaufania dla seniorów). Pierwsze miejsce zdobyła także klubokawiarnia Nasza, która działa przy ul. Stalowej. Lokal jest otwarty dla wszystkich, ale seniorzy mają tu szczególnie przyjazne ceny, np. herbatę kupują za 2 zł, cappuccino za 5 zł.

Spacery po Łodzi chwytają za serce

Gdy Kraków, Białystok czy Warszawa stawiały na edukację, mieszkańcy Łodzi wybrali spacery po mieście. Justyna Tomaszewska, organizatorka spacerów jest pewna, że te spotkania to nie tylko podróże sentymentalne, ale też okazja, by z kimś porozmawiać. Integracja to niezwykle ważna funkcja wycieczek.

Jej przeczucia potwierdza zwycięzca plebiscytu w woj. warmińsko-mazurskim. Sklepik ze Świętym Spokojem, który działa w Olsztynie, zdobył 28 proc. wszystkich głosów. Można się tu napić kawy, herbaty czy zjeść ciasto (nie ma cennika, każdy płaci tyle, ile uważa). To również przestrzeń warsztatowa, szkoleniowa oraz salka koncertowa i galeria sztuki. Marta Markuszewska, plastyczka i pedagożka, która wraz z mężem Radosławem otworzyła Sklepik pod koniec 2025 r., nazywa go miniaturowym domem kultury. Nie sposób jednoznacznie stwierdzić, czy była bardziej zaskoczona, czy uradowana, kiedy powiadomiliśmy ją o werdykcie czytelników. – To znak, że ludzie doceniają i widzą to, co robimy. Uznaję to także za dowód tego, że nie jest to mój wydumany pomysł, tylko faktycznie potrzebna inicjatywa – stwierdziła.

Pieniądze też są ważne

W plebiscycie zwyciężały też pomysły, które pozwalają seniorom oszczędniej uczestniczyć w życiu miasta i korzystać z udogodnień. Małopolscy seniorzy pierwsze miejsce przyznali pakietom „Super senior”, które oferują wybrane zakopiańskie hotele i pensjonaty. To atrakcyjne cenowo oferty pobytu z atrakcjami skrojonymi specjalnie pod seniorów, m.in. zabiegi, zniżki na termy, kuligi, wycieczki, lecznicze masaże.

Bielska Karta Seniora wygrała w Bielsku-Białej. O połowę taniej można przy jej pomocy kupić np. bilety do Bielskiego Centrum Kultury, Teatru Polskiego czy na miejską pływalnię. Rabaty oferują też prywatne firmy, a seniorzy mogą zaoszczędzić na fryzjerze, kosmetyczce czy wizycie w kawiarni.

W Trójmieście wygrała inicjatywa „Złota rączka dla seniora”, dzięki której mieszkańcy w wieku 70+ mogą dwa razy w roku bezpłatnie skorzystać z pomocy fachowca, który usunie drobne, domowe usterki. Podobne działanie zwyciężyło na Pomorzu Zachodnim. Centrum Usług Społecznych w Szczecinie wysyła fachowca do seniora bezpłatnie lub za 25 zł, jeśli usterka jest poważniejsza (koszt materiałów senior ponosi sam).

Czas się bawić

Wyniki plebiscytu pokazują, że seniorzy lubią się bawić. W woj. śląskim wygrała rybnicka „Potańcówka w bibliotece”. Sala zawsze jest pełna. Podkarpacie wybrało rzeszowskie Senioralia, które rozpoczynają się zawsze barwnym korowodem. Cały tydzień imprez kończy koncert z udziałem gwiazdy na rzeszowskich Bulwarach.

Seniorzy nie tylko są odbiorcami kultury, ale i twórcami. Plebiscyt w Opolskiem wygrało Stowarzyszenie Seniorów RETROspekcja, czyli teatralno-wokalna grupa artystyczna działająca przy Namysłowskim Ośrodku Kultury. W woj. dolnośląskim bezkonkurencyjny okazał się zaś klub seniora „Na Trójkącie” z Wrocławia. Klub rozpycha się na scenie muzycznej, ma już na koncie kilka występów, w tym podczas wydarzeń osiedlowych oraz większe koncerty, jak walentynkowy czy karnawałowy.

W woj. pomorskim najwięcej głosów oddano na Klub Seniora w Kosakowie. Głośno się o nim zrobiło, i to na całą Polskę, gdy kilkanaście osób z tego klubu – z kolorowymi włosami i brokatem na twarzy, w jednakowych koszulkach z nazwą ich klubu – bawiło się na Open'erze. Słuchali koncertów i tańczyli w strefie Silent Disco. „Wnuczku, jeśli to czytasz – spokojnie, piję dużo wody!” – pisali żartobliwie w swojej relacji na Facebooku.

Rozmowa liczy się najbardziej

Mieszkańcy Wałbrzycha dali pierwszeństwo w plebiscycie mobilnej poradni, która oferowała wsparcie psychologiczne dla osób starszych i ich bliskich. Sukces w plebiscycie pokazuje, jak duże jest zapotrzebowanie na takie działania.

Mamy nieaktywną większość i coraz liczniejszą mniejszość, która mówi, czego chce od życia – tak seniorów charakteryzuje Wojciech Bauer, dyrektor Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu, zwycięzcy naszego plebiscytu w Wielkopolsce.

Instytucję powołali miejscy radni w 2009 roku, zaczęła działać rok później. Bauer pracuje w niej od 12 lat. Przypomina, że CIS powstało dla seniorów, ale też z ich inicjatywy. Centrum korzystając z tego, że zrzesza seniorów, czasami testuje nowe rozwiązania. Tak było z teleopieką. Zaczęło się od 10 samotnych osób, które założyły specjalne opaski. Znajduje się na nich przycisk do wezwania pomocy w nagłej potrzebie. – Obecnie z teleopieki korzysta ponad tysiąc osób w Poznaniu – mówi Bauer.

Dyrektor obserwuje zmiany wśród seniorów. Mówi o ogromnej zmianie, jak się dokonuje. Pojawiło się nowe pokolenie osób starszych. Takich, którzy chcą być aktywni i działać. Stąd rosnąca liczba klubów seniora, których w Poznaniu jest już ponad sto.

– Czego najbardziej potrzebują seniorzy? – pytamy.

– Oprócz zdrowia i pieniędzy najważniejsza jest relacja z drugim człowiekiem – odpowiada dyrektor. – Samotność doskwiera seniorom jak wielu z nas. Tyle że znacznie mocniej. ●

• **Więcej na wyborcza.pl/supermiasta**

Zwycięzcy plebiscytu

- **Bielsko-Biała:** Bielska Karta Seniora
- **Dolnośląskie:** Klub Seniora „Na Trójkącie”
- **Katowice:** Bezpłatne bilety na wydarzenia kulturalne
- **Kraków:** Uniwersytet Trzeciego Wieku UJ
- **Kujawsko-Pomorskie:** Muzeum Kanału Bydgoskiego
- **Lubelskie:** Zdrowy kręgosłup – ćwiczenia profilaktyczne
- **Lubuskie:** Zielonogórska Karta Seniora
- **Łódzkie:** Seniorzy zwiedzają Łódź
- **Małopolskie:** Pakiety Super Senior
- **Mazowieckie:** Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Aktywności Seniorów AS
- **Opolskie:** Stowarzyszenie Seniorów RetroSpekcja
- **Podkarpackie:** Senioralia Rzeszowskie
- **Podlaskie:** Srebrna edukacja
- **Pomorskie:** Klub seniora w Kosakowie
- **Śląskie:** Potańcówka w rybnickiej bibliotece
- **Świętokrzyskie:** Teatr „Si Senior” w Jędrzejowie
- **Trójmiasto:** Złota Rączka dla seniora
- **Wałbrzych:** Mobilna Poradnia Psycho- gerontologiczna
- **Warmińsko-Mazurskie:** Kawiarnia Sklepik ze Świętym Spokojem
- **Warszawa:** Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nasza”, Pierwszy Żoliborski Uniwersytet III Wieku, Fundacja Pomocy Psychologicznej i Edukacji Społecznej RAZEM
- **Wielkopolska:** Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu
- **Zachodniopomorskie:** Pomoc w usterkach domowych

OGŁOSZENIE Kraj/34423763

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski
Warmia Mazury
Bielsko-Biała 2026 Polska Stolica Kultury
Katowice dla odmiany
Kraków
Przebojowe Opole
Sopot
Wałbrzych

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W SPRZEDAŻY

wysokieobcasy extra

TEMAT NUMERU:
ZWIERZĘTA, JAK JE KOCHAĆ MĄDRZE

Anne Hathaway: Wygląda, jakby przez dwadzieścia lat, które minęły od premiery filmu „Diabeł ubiera się u Prady", nic się nie zmieniło. A przecież zmieniło się wszystko

Psychologia: Nadmiar terapii szkodzi

Matki i córki - da się je pogodzić

Kuchnia: Przepisy na dania bogate w kolagen

Numer dostępny z prezentem:
szampon lub serum
do włosów ARTISHOQ

eprasa.pl 3cebf4d853

Co w Rosji piszczy?

Czarne łabędzie nad Placem Czerwonym

Spada popularność Putina i jego wojny, spada skuteczność propagandy kremlowskiej i tego, co ona wciska Rosjanom.

Radzi Winogrodowicz

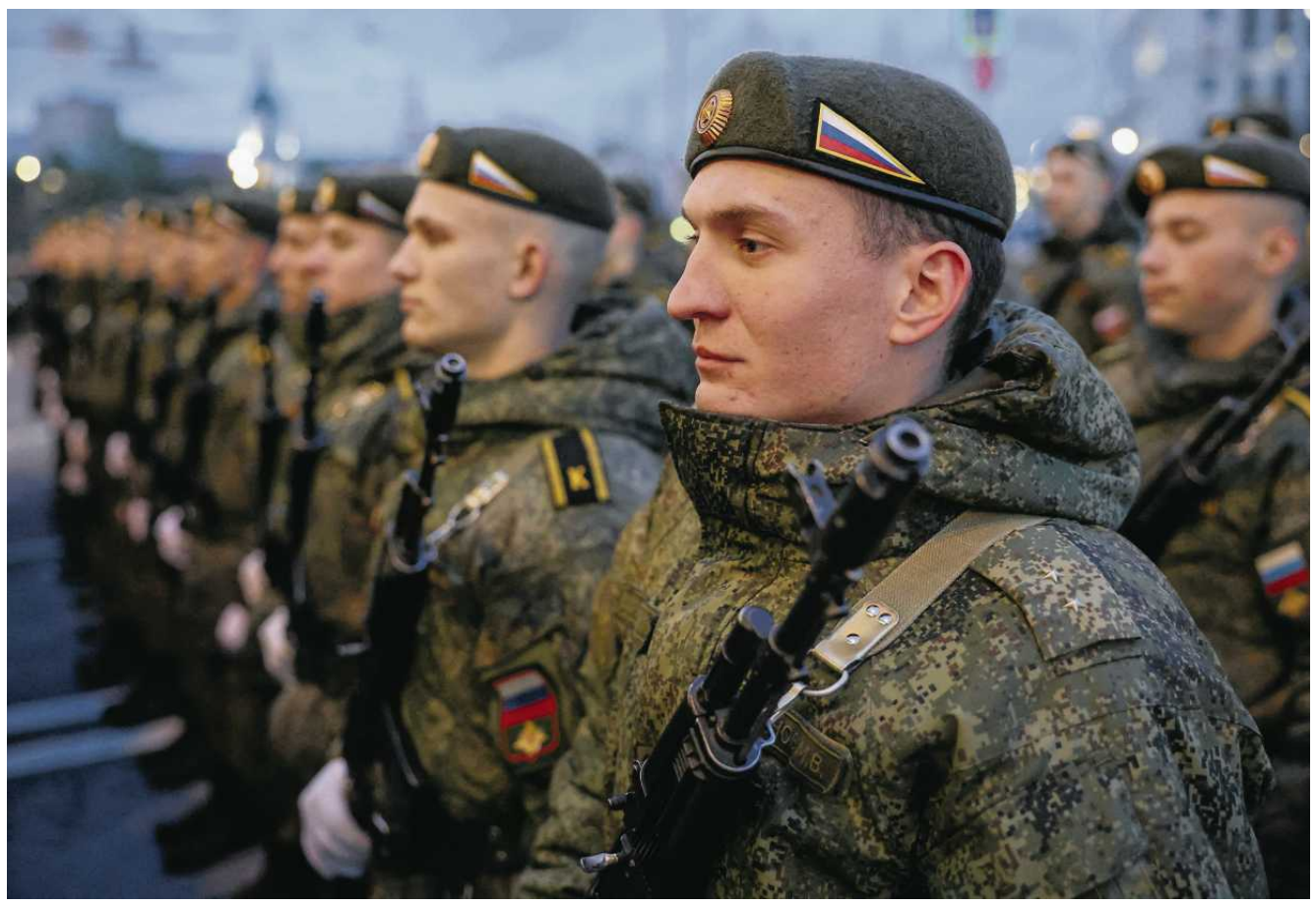

W Moskwie i w kręgach emigracyjnych ekscytują się tym, że Wszechrosyjski Ośrodek Badania Opinii Publicznej (WCIOM) nie opublikował wyników ostatniego sondażu dotyczącego oceny polityków. Socjologowie robili to regularnie i przez ostatnie osiem tygodni, choć i przykremlowscy, notowali powolny (o mniej więcej 1 punkt procentowy na tydzień), ale stały spadek notowań Władimira Putina.

Według niezależnego Ośrodka Lewady pod koniec kwietnia na Putina gotowych byłoby głosować 49 proc. rodaków. A to o 19 punktów procentowych mniej niż przed ostatnimi „wyborami" prezydenckimi dwa lata temu.

Jego partia Jedna Rosja przed wrześniowymi (pierwsze w czasie wojny) „wyborami" parlamentarnymi też cienko przędzie. Jak mówi ostatni opublikowany sondaż, popiera ją 27,7 proc. wyborców.

A za cztery miesiące ma wziąć nie mniej niż 50 proc. głosów i 343 miejsca w izbie (większość konstytucyjna), czyli więcej niż dostała pięć lat temu.

Putin wymaga tego od swoich towarzyszy i Centralnej Komisji Wyborczej, żeby pokazać, że naród wspiera jego wojnę.

Popularność wojny topnieje

Tymczasem (wedle kremlowskiego WCIOM) rośnie popularność posiadającego z woli Kremla frakcję w Dumie ugrupowania Nowi Ludzie, czyli oswojonych, lojalnych liberałów, którzy ostrożnie sprzeciwiają się blokowaniu internetu i nie wychwalają wojny. Partia popierana przez 13,4 proc. ankietowanych niespodziewanie wyprzedziła wszystkie inne, zaliczane do „systemowej", czyli wspierającej przez władzę „opozycji". Nawet „zawsze drudzy" komuniści z całym swoim wojennym zapałem tracą do niej 2,5 punktu procentowego i spadli na trzecie miejsce.

Ten sukces tak przeraził samego szefa Nowych Ludzi Siergieja Nieczajewa, że ten, dając dowód wierności Kremlowi, biega teraz po telewizjach i opowiada o zagrożeniu Rosji przez internet i wojownicze plany Zachodu.

Tymczasem popularność samej wojny topnieje jeszcze szybciej niż notowania „głównodowodzącego". Dwie trzecie respondentów Lewady pytanych, czy są za kontynuowaniem wojny, czy za podjęciem rozmów pokojowych z przeciwnikiem, wybrało to drugie.

Co znamienne, przez rok zmieniło się nastawienie Moskwian do wojny. Procent zwolenników „walki do zwycięstwa" stopniał w stolicy z 55 do 36 proc. Za jej przerwaniem opowiada się 51 proc. mieszkańców stolicy. To ważne.

Historia uczy, że wszelkie istotne dla władzy rosyjskiej zawirowania zaczynają się tylko w stolicach. Pomny tego Putin, z Moskwą nosi się jak z jajkiem.

Ona to nie Chabarowsk, gdzie gubernator Dmitrij Diemieszin otwartym tekstem ogłosił, że nie będzie zaopatrywał szpitali w sprzęt diagnostyczny, bo kazał sponsorom, którzy dawali na to pieniądze, by teraz fundowali wyposażenie dla armii.

1418 dni magiczną liczbą nie tylko na Kremlu

Rządy Putina są „kontraktowe". Kiedy przyszedł do władzy, zawarł z poddanymi niepisaną umowę, zgodnie z którą w zamian za początkowo rzeczywiście szybki wzrost stopy życiowej, oni mieli nie wtrącać się do polityki, rezygnować z praw obywatelskich. I to działało do czasu, kiedy najpierw dzikie wydatki na kompromitujące sport rosyjski igrzyska w Soczi, a potem awantura z aneksją Krymu wyhamowały rozwój gospodarki.

Według niezależnego Ośrodka Lewady pod koniec kwietnia na Putina gotowych byłoby głosować 49 proc. rodaków. A to o 19 punktów procentowych mniej niż przed ostatnimi „wyborami" prezydenckimi dwa lata temu

Wtedy pan Kremla za bierność obiecał poddanym „bezpieczeństwo" i „stabilność".

W przypadku Moskwy, Petersburga i kilku innych dużych miast to działało. Ich mieszkańcom wolno było nie zauważać wojny z Ukrainą, byle tylko nie protestowali przeciwko niej.

To był racjonalny, można powiedzieć, cyniczny wybór. Wojna przez niemal całe pierwsze cztery lata tuczyła Moskwę. Średnia płaca przez ten czas się podwoiła. Kasa miejska (w przeciwieństwie do zdecydowanej większości regionów) była pełna. Starczało na sprzęt dla tomografii komputerowej i szybką rozbudowę metra, i wszystko inne.

A po stronie kosztów wojny było niewiele. Armia rekruta ze stolicy nie brała, więc i udział Moskwian w liczbie „bohaterskich śmierci" na froncie był minimalny.

W ten nowy kontrakt wdała się jednak magia cyfr. Putin widzi swoją wojnę jako coś w rodzaju rekonstrukcji Wielkiej Wojny Ojczyźnianej. I kiedy agresja na Ukrainę doszła do wieku zmagań ZSRR z III Rzeszą, czyli 1418 dni (12 stycznia 2026), jak uważają zabobonni rosyjscy blogerzy, nastąpił przełom – i jak to określił Aleksandr Baunow z Ośrodka Carnegie – „w kraju zmienił się skład powietrza".

Dużo w nim coraz sprawniejszych dronów docierających w głąb ogromnego kraju, daleko głębiej niż do Moskwy. Dużo dymów z podpalanych przez nie portów naftowych nad Bałtykiem i Morzem Czarnym oraz rafinerii w pobliżu stolicy i na dalekim Uralu.

Putin wyłącza internet

Bardzo istotny wkład w „psucie powietrza" ma sam Putin, który w obawie o swoje bezpieczeństwo głuszy internet. To on w sobotę musi stanąć na trybunie na Placu Czerwonym, by odebrać defiladę (sprowadzoną tym razem do minimum) w rocznicę zwycięstwa nad III Rzeszą. Zgodnie z narzuconą krajowi przez niego samego mitologią państwową jest to jego „świętym" obowiązkiem.

Wystawia się na strzał. Przy tym uparcie. Dogadał się z Donaldem Trumpem, ale nie z Wołodymyren Zełenskim, że 9 maja ma być chwilowe na czas, kiedy będzie stał pod gołym niebem, zawieszenie broni. Prezydent Ukrainy zareagował, ogłaszając, że wprowadzi „reżim ciszy" już od środy do niedzieli.

Moskwa odpowiedziała po swojemu z pełną arogancją i w środę atakowała Ukrainę dronami i bombami szybującymi.

Dała więc Zełenskiemu pełne moralne prawo do spełnienia obietnicy, że Ukraina nie dopuści, by na tegorocznej, ograniczonej tylko do przemarszu słuchaczy uczelni wojskowych, defiladzie zwycięstwa nie pojawiła się technika wojskowa.

W zastępstwie nieobecnych rosyjskich czołgów i rakiet stawić się na Placu Czerwonym mogą drony ukraińskie.

Na dzień świąteczny Putin kazał ustawić wokół stolicy 40 dodatkowych wież z wyrzutniami rakiet przeciwlotniczych. I oczywiście całkowicie zagłuszyć mobilny internet, czego generalną próbę przeprowadził już we wtorek.

Kreml zerwał kontrakt

Jekateryna Szulman, należąca do najbardziej bystrych obserwatorów rosyjskiej sceny politycznej, porównuje trwającą od miesięcy i coraz bardziej zaciętą wojnę Kremla z internetem z fatalną dla władzy radzieckiej kampanią antyalkoholową

eprasa.pl 3cebf4d853

z lat 80. ubiegłego wieku. Bo Rosjanie rzeczywiście są uzależnieni od sieci, szczególnie mobilnej, jak od narkotyku. Moskwianie już od dawna z dumą powtarzali, że mają „latający", stale dostępny i niezawodny internet. A tu raptem bankomaty, kasy fiskalne nie działają, niczego zamówić, kupić przez internet nie można.

Żyć się nie da. I umrzeć też.

Jak podało radio Kommiersant, bliscy zmarłych we wtorek słyszeli od administracji cmentarzy, że mają się zgłosić po 9 maja, bo internet nie działa, a bez niego załatwić formalności pogrzebowych nie można.

A kłopoty z siecią to tylko jeden z wielu dowodów na to, że najnowszy „kontrakt" społeczeństwa z władzą został zerwany. Teraz Kreml podsuwa poddanym nowy – wyjście ze strefy komfortu, do którego przywykli, w zamian za zapewnienie bezpieczeństwa przywódcy.

Efektem jest erozja nie tylko popularności „osoby chronionej" i jego partii. Bardzo tracą też filary, na których Putin oparł konstrukcję swego państwa.

Symbolem „sprawności" armii i memem stała się Mała Tokmaczka, wioseczka na Zaporożu (liczyła 100 mieszkańców, zanim została zrównana z ziemią). Telewizor od miesięcy opowiada Rosjanom, jak to dzielni żołnierze Putina biorą Małą Tokmaczkę od frontu, z lewej, z prawej, od tyłu, szturmują już centrum wsi i doszturmować nie mogą. Popularny stał się rzekomy cytat z Otto von Bismarcka: – „Kto włada Małą Tokmaczką, włada światem".

Instrumenty, jakimi Kreml skutecznie sterował opinią publiczną, się zużywają.

Cerkiew, która zapisała się na wojnę do tego stopnia, że za modlitwy „o pokój" ekskomunikuje duchownych, a piąte przykazanie (nie zabijaj) na czas „Specjalnej Operacji Wojennej" zawiesza, trwoni swój autorytet. Według bliskiej Kremlowi Fundacji Opinia Publiczna jej rolę w społeczeństwie jako „pozytywną" dostrzega dziś 40 proc. Rosjan, a to o 15 punktów procentowych mniej niż przed wojną.

Gospodarka się kurczy, Rosjanie ograniczają zakupy

Gaśnie też telewizor. Jego supergwiazda, najpopularniejszy prezenter Władimir Sołowiow, poczuł to na własnej skórze, kiedy zmierzył się z instagramerką (Instagram jest w Rosji zakazany, ale nie jest pokonany) Wiktorią Boni, która ma więcej obserwujących niż on widzów. Po chamsku, wulgarnie napadł na nią, bo publicznie ostrzegła Putina (zebrała setki tysięcy lajków), że nie wie, co się dzieje w kraju, bo świta odcina go od informacji. Herold propagandy kremlowskiej powinien był rozdeptać znaną jako skandalistka blogerkę, a przyszło mu jakoś tak wykrętnie ją przepraszać.

W rezultacie wyszło na to, że – jak to ujął Bauman z Carnegie – Putin znalazł się w „bańce Antonio Salazara", dyktatora Portugalii, którego świta na starość

Drony może nie polecą na Plac Czerwony, może uda się je zestrzelić. Ale z „czarnymi łabędziami" poradzić sobie Putinowi będzie trudno. Dużo ich

• **Przygotowania do parady wojskowej z okazji Dnia Zwycięstwa w centrum Moskwy. Rosja, 29 kwietnia 2026 roku**

FOT. REUTERS / RAMIL SITDIKOV

tak wodziła za nos, że podsuwała mu specjalną, tylko dla niego wydawaną gazetę, w której były jedynie miłe dla przywódcy wiadomości.

A niemiłych dla Putina – wciąż obnoszącego się z wiarą, że armia dobrze sobie radzi na froncie, a kryzys na rynkach paliwowych wywołany wojną z Iranem wyciągnie Rosję z problemów z budżetem – jest wiele.

Amerykański Instytut Badań Wojny (ISW) wyliczył, że

w kwietniu armia Putina straciła więcej okupowanych obszarów Ukrainy, niż zajęła. Bilans wynosi minus 116 km kw.

Nieprzyjemną dla Kremla wiadomość ogłosił też minister finansów Anton Siluanow. On ocenia, że dzięki wzrostowi cen ropy budżet otrzyma 200 mld rubli dodatkowych dochodów, ale ostrzegł: – Od razu chcę powiedzieć, że poziom tego, co dodatkowo wpływa za ropę przez ostatnie dwa miesiące, jest równy niedoborom w innych pozycjach.

Szef resortu nie wyjaśnił, gdzie powstały dziury, ale jego ministerstwo wcześniej ogłosiło, że znacznie mniejsze od planowanych są wpływy podatkowe, szczególnie z NDS (odpowiednik VAT). I nic dziwnego. Według oficjalnych danych statystycznych dziś wszystkie branże cywilne (poza wydobyciem złota, farmaceutyką i produkcją nawozów sztucznych) wychodzą na zero lub się kurczą – niektóre w ostatnim kwartale rok do roku o 30 proc. Rosjanie ograniczają też swoje zakupy – np. odzieży o 16 proc.

Drony może nie polecą, może uda się je zestrzelić. Ale z „czarnymi łabędziami" poradzić sobie Putinowi będzie trudno. Dużo ich.

Wacław Radziwinowicz

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433851

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

REKLAMA Kraj/34432753

Startup i co dalej? Polska szkoła skalowania

Miliardy euro kapitału i dekada budowania struktur to fundament, który właśnie przechodzi twardy test. Dziś, w świecie kształtowanym przez geopolityczną presję i sztuczną inteligencję, polski ekosystem startupowy staje przed wyborem: albo pivot w stronę głębokich technologii, albo rynkowa marginalizacja.

Polska umocniła się na pozycji lidera Europy Środkowo-Wschodniej. Z 10-proc. dynamiką wzrostu, bazą ponad 3 tys. startupów i przeszło setką funduszy VC, nie jesteśmy już tylko rynkiem obiecującym – jesteśmy kluczowym hubem. Potwierdza to ranking „Europe's Leading Start-up Hubs" Financial Times, w którym znalazło się siedem organizacji znad Wisły. To przełomowy wynik, ale i moment, by postawić diagnozę: czas budowania podaży mamy za sobą. Teraz liczy się jakość.

Pieniądze to nie wszystko. Czas na efektywność

Ostatnia dekada pozwoliła zbudować masę krytyczną: rzeszę inżynierów i sprawną infrastrukturę wsparcia. Jednak wyzwaniem pozostaje etap następujący po early-stage. Według raportu Dealroom, wartość polskich spółek technologicznych sięgnęła 56,5 mld euro (26 proc. wyceny regionu CEE). Mimo to, wciąż walczymy o to, by rodzime innowacje nie uciekały za granicę w poszukiwaniu warunków do skalowania.

– Brak pieniędzy przestał być problemem. Wyzwaniem jest efektywność ich wydawania – podkreślił **Krzysztof Gulda**, prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. Choć od 2011 do 2022 r. nakłady przedsiębiorstw na B+R wzrosły czterokrotnie, prezes PARP ostrzega przed „iluzją statystyczną". Często wydatki te dotyczyły projektów współfinansowanych ze środków polityki spójności, które nie zawsze kończyły się wejściem na rynek konkurencyjnych globalnie produktów czy usług.

Bez prostych i zrozumiałych dla wszystkich zasad komercjalizacji własności intelektualnej tworzonej w publicznych jednostkach naukowych i motywacji dla naukowców, transfer technologii i wiedzy może pozostać w sferze teorii. Potrzebna jest amortyzacja ryzyka komercjalizacyjnego. – Utworzenie w PARP Centrum Rozwoju Startupów w nowej strukturze to krok w kierunku większej otwartości systemu na potrzeby młodych technologicznych firm oraz budowania akceptacji dla ryzyka, które jest nieodłącznym elementem ich rozwoju. Tylko do końca roku przekażemy na ten cel 260 mln zł na akcelerację dla 700 startupów i ponad 800 mln zł na cały ekosystem w obecnej perspektywie – wylicza Gulda.

Działania dla startupów w PARP finansowane są z Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki i Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej.

Smart money w praktyce

Równie istotna jest postawa biznesu. **Marcin Seniuk**, dyrektor Departamentu Rozwoju Startupów w PARP, wskazuje na działania Startup Booster Poland. – Programy te pokazały, że globalne korporacje i duże polskie firmy mogą skutecznie współpracować ze startupami, dając im szansę na wzrost, a sobie na przewagę konkurencyjną – wyjaśnia.

Seniuk podkreśla, że dzięki strategii scaleupowej PARP, współpraca ta stała się utrwaloną praktyką gospodarczą. – Agencja przestała być tylko „dawcą kapitału", stając się animatorem ekosystemu, który napędza realne wdrożenia, a nie tylko teoretyczne pilotaże – dodaje.

Dojrzałość ekosystemu mierzy się dziś podejściem Design Thinking, a kierunek zmian wyznaczają popyt na Deep Tech, dual use i cele ESG. Wygrywają ci, którzy od początku myślą o rynkach zagranicznych. Najbardziej perspektywiczne sektory – biotechnologia, GOZ czy bezpieczeństwo – czekają na liderów, którzy potrafią połączyć naukową pasję z menedżerskim pragmatyzmem. Polska szkoła skalowania właśnie zaczyna najważniejszą lekcję.

eprasa.pl 3cebf4d853

Ludzie nie przyznają się do inwestowania w kryptowaluty

– Gdy podczas szkoleń pytam na początku, czy ktoś ma kryptowaluty, nikt się nie przyznaje. Ludzie się boją – mówi Michał Królik, specjalista w firmie Mediarecovery, która zajmuje się informatyką śledczą.

FOT. ISTOCK/GETTY IMAGES

ROZMOWA Z
MICHAŁEM KRÓLIKIEM
informatykiem

IRENEUSZ SUDAK: Po czym poznać, że giełda kryptowalut zaczyna mieć problemy?
MICHAŁ KRÓLIK: Historia lubi się powtarzać. Zondacrypto to nie jest to pierwszy i nie ostatni przypadek, kiedy jakaś giełda kryptowalut ma problemy z płynnością.

Pierwszy sygnał ostrzegawczy dla klienta to problemy z realizacją wypłat – to najważniejsza czerwona flaga, która może sugerować, że coś jest nie tak. Dziś już wiadomo, że pierwsze sygnały o opóźnieniach klienci zgłaszali w grudniu.

Oczywiście, każdy może mieć jakieś problemy, usterkę techniczną – ważne jak komunikuje się giełda i co mówi w takiej sytuacji support, czyli dział wsparcia klienta. Jeśli wyjaśnienia nie są jasne, jeśli mydli nam się oczy jakimiś skomplikowanymi hasłami i frazesami bez konkretów, to znak, że jest już bardzo źle.

Powinni pokazać „proof of reserves" – słychać po czasie. Co to właściwie jest?
To taka pieczęć, potwierdzenie, że giełda ma nie tylko pokrycie środków klientów w kryptowalucie, ale że jakiś zewnętrzny podmiot dokonał audytu i może to potwierdzić – nie musimy przecież wierzyć na słowo. To jest pewien standard zaufania na rynku giełd kryptowalutowych.

Nie jest to jednak zupełnie nowe pojęcie. Już w 2014 r. giełda Kraken przeprowadziła jedną z pierwszych tego typu weryfikacji rezerw. Dopiero jednak po upadku amerykańskiej giełdy FTX w 2022 roku, wówczas jednej z największych na świecie, temat *proof of reserves* został szerzej podjęty przez inne giełdy.

Gdzie szukać tej informacji?
Użytkownik nie powinien mieć problemu, żeby taki dokument znaleźć – to giełdzie powinno zależeć, by się nim chwalić – nawet z linkiem ze strony głównej.

Wartość kryptowalut powinna wynosić 100 proc. wpłaconych pieniędzy klientów, a nawet więcej niż 100 proc. Warto na to poświęcić parę minut dla własnego komfortu psychicznego, choć wiem, że teraz już jest za późno.

Wpisałem w wyszukiwarkę nazwę kilku giełd+proof of reserves. W ciągu kilku sekund uzyskałem tę informację: topowe giełdy mają 105-110 proc. pokrycia pieniędzy klientów w kryptoaktywach. Ale post factum słyszę, że giełda powinna służyć przede wszystkim do wymiany środków, a nie do długoterminowego przechowywania kryptowalut. Że lepszy jest ledger, czyli specjalny pendrive, na którym przechowujemy środki.
To jest oczywiście najbezpieczniejszy sposób przechowywania kryptowaluty, ale powiedzmy sobie szczerze, że wiele osób inwestuje w kryptowaluty nie po to, by je trzymać latami, tylko nimi handlować.

Taką ofertę mają właśnie giełdy, które dziś są już czymś więcej, niż miejscem wymiany kryptowalut. Oferują produkty oszczędnościowe, handel z dźwignią, instrumenty pochodne czy karty płatnicze pozwalające płacić środkami z krypto po automatycznym przewalutowaniu. Zimny portfel (czyli właśnie ledger) tego nie zastępuje. On nie jest platformą inwestycyjną, tylko narzędziem do bezpiecznego przechowywania kluczy.

Trochę to skomplikowane – skąd przeciętny człowiek, który oglądał reklamy Zondacrypto, miałby o tym wszystkim wiedzieć?
Polska jeszcze 10-12 lat temu była w czołówce, jeśli chodzi o rozwój rynku kryptowalut: było u nas dużo giełd, a sama giełda BitBay był jedną z największych na świecie.

Oprócz tego było dużo pasjonatów, informatyków, ekspertów. Dziś świat nam odjechał, poziom wiedzy zatrzymał się, kryptowaluty zostały w niszy, ludzie nie wiedzą, nie rozumieją kryptowalut. Z jakichś względów zostało to zatrzymane.

Michał Królik

• Były funkcjonariusz Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, dziś specjalista w firmie Mediarecovery, która zajmuje się informatyką śledczą.

Kryptowaluty chętnie są wykorzystywane do typowych oszustw finansowych, scamów, wyłudzeń pieniędzy. Ale to nie kryptowaluty są złe, tylko ludzie

MICHAŁ KRÓLIK

Bo rynek był poza kontrolą. NBP i KNF sugerowały tradycyjnym instytucjom finansowym, tonem nieznoszącym sprzeciwu, że mają odciąć się od kryptowalut. Czas pokazał, że zawsze jest popyt na zakazane owoce.
Widzę to na szkoleniach. Gdy pytam na początku czy ktoś ma kryptowaluty, nikt się nie przyznaje. Dopiero potem okazuje się, że jest paru inwestorów. Na pytanie, dlaczego się nie przyznają, mówią, że nie chcieli być kojarzeni z czymś nielegalnym. A kryptowaluty nie są nielegalne.

To jeden mitów, z którym najczęściej się spotykam – że kryptowalutami zajmuje się półświatek.

Stawiam tezę, że ostracyzm instytucji finansowych na niespotykaną w Unii Europejskiej skali doprowadził do zapaści wiedzy przeciętnych obywateli, którym krypto kojarzy się z czymś pokątnym, nie z kryptografią.

A nie jest to coś pokątnego?
Bank widzi sytuację inaczej. Jest podmiotem ściśle regulowanym, na którym spoczywa duża odpowiedzialność.

Gdy coś pójdzie nie tak, np. jeśli służby wykryją nieuprawnione pochodzenie pieniędzy, to w pierwszej kolejności nadzór i organy ścigania zgłoszą się do banku, który może dostać kary za niewystarczające procedury przeciw praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Ale to tak jak ze zwykłym pieniądzem: można za niego kupić kwiaty, broń, czy zakazane substancje.

Jednak wielu przestępców, a nawet reżimy takie jak w Iranie, czy wcześniej w Wenezueli, chętniej przyjmują kryptowaluty. To daje anonimowość.
To kolejny mit. Anonimowość można rzeczywiście uzyskać, ale wymaga to dużych kompetencji cyfrowych.

Zwykłe transakcje wcale nie są anonimowe, a wręcz łatwiej jest je namierzyć i zidentyfikować transfery krypto, niż tradycyjne przelewy. Kryptowaluty zostawiają ślad w systemie blockchain. Jak mówił Edward Snowden, ukryć tożsamość jest łatwo, ale utrzymać się w ukryciu – to już jest wyzwanie.

Ale oszustw z wykorzystaniem kryptowalut jest więcej.
Kryptowaluty chętnie są wykorzystywane do typowych oszustw finansowych, scamów, wyłudzeń pieniędzy. Ale to nie kryptowaluty są złe, tylko ludzie. Oszustwa kryptowalutowe nie różnią się od oszustw na wnuczka – jeśli ktoś przeleje pieniądze, zostanie skutecznie nakłoniony, to pieniądze szybko się rozpływają, potem zostaje już tylko ściganie sprawcy.

Czy od 1 lipca w związku z wejściem w życie unijnego rozporządzenia inwestowanie będzie bezpieczniejsze?
Przeciętny inwestor tego nie odczuje – odczują to giełdy, które muszą uzyskać licencję, co wcale nie jest łatwe.

Rynek będzie bezpieczniejszy, bo nowe prawo zobowiązuje do odseparowania pieniędzy klientów od pieniędzy spółki, giełdy będą podlegać audytom finansowym.

Można powiedzieć, że od 1 lipca UE stanie się bezpieczniejszą enklawą na dzikim zachodzie – kto będzie chciał ryzykować, ten będzie miał otwarte furtki, na różnych dziwnych giełdach w dalekich krajach – tylko z wyższym progiem wejścia.

Dla rynku to będzie miało dobre skutku w również w tym sensie, że ludzie, ale też firmy zobaczą, że nie jest to coś nielegalnego, że jest to normalny, regulowany biznes. Instytucje finansowe będą musiały szybko nadrabiać braki wiedzy.

Wprowadzane regulacje nie dotyczą technologii, ale raczej obsługi i ram prawnych. Zawsze, jak przy każdym oszustwie, najsłabszym ogniwem jest człowiek. ●

Rozmawiał Ireneusz Sudak

eprasa.pl 3cebf4d853

Bliżej powstania „nowej Izery". Jest umowa z gigantem

Wybrano spółkę, która pomoże w zbudowaniu „nowej Izery" – pierwszego polskiego samochodu elektrycznego. Decyzję ogłosił wczoraj minister aktywów państwowych Wojciech Balczun.

Eryk Kielak, PAP

Tajwański koncern Foxconn ma pomóc w zbudowaniu pierwszego polskiego samochodu elektrycznego. Firmę wybrano na strategicznego partnera technologicznego dla ElectroMobility Poland do budowy hubu elektromobilności w Jaworznie. Tym samym zrezygnowano z wcześniejszych planów kooperacji z firmami chińskimi (Geely i Chery).

Polska centrum produkcji samochodów elektrycznych w Europie?

– Rozmowy, które prowadziliśmy w ostatnim czasie, były bardzo konstruktywne i owocne. Chcieliśmy osiągnąć kilka strategicznych celów. Po pierwsze, warunkiem realizacji tego projektu był transfer technologii w taki sposób, żeby zbudować rozwiązanie, które będzie pozwalało nam budować kompetencje docelowe w zakresie budowy samochodu elektrycznego w taki sposób, żeby stać się centrum produkcji samochodów elektrycznych w Europie – mówił Wojciech Balczun.

– To my bierzemy odpowiedzialność za rozwój tego projektu w Polsce. Oni dostarczają technologie, wszystkie rozwiązania z zakresu zaawansowanych technologii informatycznych – dodawał. Wyliczał, że Foxconn to firma znana na całym świecie, jest na 28. miejscu na liście największych spółek według Fortune Global 500 oraz miała przychody na poziomie 260 mld dol. w 2025 roku. Polska zyska pełny dostęp do platformy, na której będziemy mogli budować kolejne modele samochodów.

Maksymalnie dużo elementów procesu produkcyjnego ma znajdować się w Polsce, łącznie z fabryką baterii, które są kluczowe w samochodach elektrycznych. Tzw. local content tej inwestycji ma przekraczać 70 proc.

To zupełnie nowy projekt

Spółka ElectroMobility Poland powstała w 2016 r. pod kątem budowy polskiej marki samochodów elektrycznych Izera. Od jej przeszłości MAP chce się jednak odciąć.

– Chciałbym przypomnieć, że plan był taki, że produkcja miała ruszyć w 2026 roku. Poza zakupieniem działki w Jaworznie i wykarczowaniem lasu, tak naprawdę projekt praktycznie nie wyszedł poza fazę wstępnych koncepcji. Kosztowało to dużo. Dlatego też w sposób jednoznaczny chcemy odciąć historię. To nie jest projekt Izera. To nie jest projekt, o którym nasi poprzednicy polityczni mówili. To jest projekt, który budujemy na zupełnie innych fundamentach, na zupełnie innych podstawach i na zupełnie innej filozofii myślenia – podkreślał Wojciech Balczun.

Nazwa Izera to będzie zupełnie inny projekt niż poprzednia odsłona.

Foxconn to firma znana na całym świecie, jest na 28. miejscu na liście największych spółek według Fortune Global 500

Wkrótce ma zostać ogłoszony konkurs na nową nazwę, która ma być maksymalnie międzynarodowa, ale też nawiązująca do Polski.

W lutym spółka ElectroMobility Poland podpisała z NFOŚiGW porozumienie określające założenia i warunki wejścia kapitałowego funduszu do spółki w związku z inwestycją w Jaworznie. Chodzi o ok. 4,5 mld zł w ramach programu dot. gospodarki niskoemisyjnej, finansowanego z KPO. Firma wskazywała wcześniej, że zakłada model joint venture z jednym z wiodących azjatyckich producentów. Teraz oficjalnie ujawniono, że będzie to Foxconn.

– Jeśli chodzi model biznesowy. W grudniu dofinansowaliśmy naszą spółkę Electromobility Poland 800 milionami złotych na realizację tego przedsięwzięcia. Jednocześnie dogadaliśmy kwestie dotyczące KPO – podkreślał minister aktywów państwowych. Wszelkie umowy mają zostać podpisane do końca tego roku. Zgodę musi też wydać Komisja Europejska, ale o to Wojciech Balczun nie ma większych obaw.

– Od razu przystąpimy do budowy fabryki w Jaworznie. Nie będzie etapów pośrednich, bo takie analizy wcześniej były prowadzone – zapowiadał Wojciech Balczun. – Będą różne modele samochodów produkowane w tej fabryce. W Polsce będzie centrum nie tylko produkcji, ale również dystrybucji tych samochodów na cały rynek europejski. Polska jest partnerem wyłącznym do realizacji tego przedsięwzięcia wspólnie z firmą Foxconn – dodawał.

Docelowo w fabryce w Jaworznie mają być produkowane trzy modele samochodów elektrycznych, które będą „nowoczesne i atrakcyjne cenowo". Będą to m.in. SUV-y. Pierwszy samochód ma zjechać z taśm produkcyjnych już w 2029 r. Docelowo ma być produkowane od 200 tys. do 400 tys. pojazdów rocznie.

Czym zajmuje się Foxconn?

Założona na Tajwanie w 1974 roku firma Hon Hai Technology Group (Foxconn) jest jednym z największych na świecie producentów elektroniki. Swoje centra badawczo-rozwojowe i produkcyjne ma już m.in. w Chinach, Indiach, Japonii, Wietnamie, Malezji, Czechach, USA. Co ciekawe to także główny partner technologiczny Apple, odpowiadający za montaż większości modeli iPhone'ów. Firma współpracuje też m.in. z Mitsubishi i Stellantis.

REKLAMA

Kraj/34433668

Roczna prenumerata Forbes

Zamów za **229 zł** na **Literia.pl**
a w prezencie otrzymasz
kartę podarunkową Apart
o wartości 100 zł

Teraz darmowa dostawa
przez **Paczkomat® InPost**
lub do skrzynki pocztowej

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Rok pontyfikatu Leona XIV

Wymiana kadr zamiast odważnych zmian

Progresywni katolicy mogą być na razie zawiedzeni Leonem XIV. Papież nie próbuje być rewolucjonistą, woli rolę pierwszego kadrowego Watykanu.

Skowrońska

Mija rok od wyboru Leona XIV, w przedpapieskim życiu augustianina i Amerykanina Roberta Francisa Prevosta. Gdy po raz pierwszy pojawił się w słynnej loggii po słowach „Habemus papam", miał na sobie dawno niewidziany w Watykanie mucet. To czerwona peleryna do ramion, która jest elementem tradycyjnego stroju papieskiego, symbolizuje władzę i gotowość do męczeństwa. Franciszek z premedytacją nie stroił się w takie atrybuty, ale jego następca uznał, że są mu potrzebne. W tym jest podobny do serialowego „Młodego papieża".

Na początku pontyfikatu pojawiło się zresztą takie porównanie – bardziej popkulturowe niż teologiczne. Skoro Robert Prevost został papieżem stosunkowo młodo jak na standardy Watykanu (miał 69 lat), niektórzy zaczęli widzieć w nim Piusa XIII, brawurowo granego w serialu Paolo Sorrentino przez Jude'a Lawa.

Owszem – Leon XIV jest „młody" jak na papieża. Nie jest jednak outsiderem ani buntownikiem znikąd. Zna instytucję od środka i porusza się w niej z chłodną precyzją. Jeśli coś łączy go z wizją Sorrentino, to nie radykalizm, ale właśnie estetyka: wyraźne przywiązanie do formy, stroju, symbolicznego ciężaru tradycji. Trzeba jednak przyznać, że potrafi być dowcipny: jak wtedy, gdy w odpowiedzi na dziennikarską zaczepkę, że jako fan tenisa powinien zorganizować turniej w Watykanie, odpowiedział: „chętnie, ale bez Sinnera" (z ang. grzesznik).

W 2023 roku liczba chrześcijan na świecie po raz pierwszy przekroczyła 2,6 miliarda. Statystycznie wspólnota wciąż rośnie – badacze szacują tempo tego wzrostu na 1,18 proc. rocznie. Na papierze to dobra wiadomość dla nowego papieża. W rzeczywistości kryje się w niej poważna rysa. Bo równolegle przyspieszają procesy sekularyzacyjne, a najgłębsza wyrwa zaczyna się od pokolenia Z (osoby urodzone w latach 1995-2010).

Zetki nie potrzebują Kościoła. Nie szukają w wierze usprawiedliwienia cierpienia, nie traktują jej jako remedium na lęk przed śmiercią. Religia nie jest dla nich źródłem sprawiedliwości, moralnym kompasem, ani podpowiedzią, jak dobrze żyć. A to były przecież przez dekady podstawowe motywacje osób deklarujących przynależność religijną, zwłaszcza chrześcijańską.

Leon XIV ten problem zdiagnozował szybciej, niż wielu się spodziewało. Już w pierwszym kazaniu, wygłoszonym do kardynałów dzień po wyborze, mówił bez złudzeń o świecie, w którym wiara uchodzi dziś za coś „absurdalnego", „przeznaczonego dla osób słabych i mało inteligentnych". W centrum współczesnej zbiorowej wyobraźni – zauważył papież – znalazły się technologia, pieniądze, sukces, władza i przyjemność. I to właśnie w nich widzi on nie tylko zagrożenie dla religii, lecz dla samej ludzkiej egzystencji.

• **W odróżnieniu od swojego poprzednika, Leon XIV pokazał się światu w roli papieża odziany w tradycyjny mucet** FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Brak wiary często pociąga za sobą dramaty" – mówił Leon XIV – „utratę sensu życia, zapomnienie o miłosierdziu, naruszanie godności osoby ludzkiej w najbardziej dramatycznych formach, kryzys rodziny i wiele innych ran, przez które cierpi nasze społeczeństwo".

„Twarz i głos są święte" – pisał Leon XIV w orędziu na Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu. To zdanie najlepiej streszcza jego stosunek do sztucznej inteligencji i wyraźnie odcina go zarówno od technologicznego entuzjazmu części Zachodu, jak i od apokaliptycznego straszenia algorytmami.

Leon XIV ostrzega, że sztuczna inteligencja nie tylko produkuje treści, ale też coraz śmielej wkracza – jak pisał – „na

Leon XIV wszedł w ostry spór z prezydentem USA Donaldem Trumpem. Po ataku USA na Iran mówił o wojnie jako o „bałwochwalstwie siły" i potępiał groźby wobec cywilów

najgłębszy poziom komunikacji, poziom relacji międzyludzkich". To charakterystyczne dla jego pontyfikatu: problem sztucznej inteligencji nie jest dla niego przede wszystkim technologiczny ani ekonomiczny, lecz antropologiczny. Nie chodzi o maszyny, lecz o erozję człowieka – jego odpowiedzialności, autorstwa i zdolności do realnego spotkania.

Dlatego Leon XIV reaguje szczególnie ostro tam, gdzie AI zaczyna zastępować osobiste doświadczenie. Podczas spotkania z księżmi diecezji rzymskiej apelował, by „oprzeć się pokusie przygotowywania kazań przy pomocy sztucznej inteligencji". Uzasadniał: „mózg potrzebuje być używany", a religii nie da się wygenerować automatycznie.

To zresztą jedna z najbardziej konsekwentnych cech jego pontyfikatu: nieufność wobec wszystkiego, co zastępuje żywe doświadczenie człowieka. W papieskich dokumentach regularnie wraca lęk przed światem „anonimowych produktów bez autorstwa i miłości", przed ludźmi redukowanymi do „biernych konsumentów nieprzemyślanych myśli". Leon XIV nie występuje przeciw technologii jako takiej. Domaga się jednak, by pozostała narzędziem, a nie nowym źródłem sensu, autorytetu czy duchowego pośrednictwa. Dlatego jego krytyka AI brzmi momentami ostrzej niż wypowiedzi wielu polityków czy intelektualistów (nawet tych nastawionych progresywnie): widzi w niej nie tylko zagrożenie dla rynku pracy czy prawdy w świecie wirtualnym, ale także dla samej zdolności człowieka do wiary, odpowiedzialności i relacji.

Papież nie ma jednak wątpliwości, że Kościół musi się nauczyć nowej technologii, by wiedzieć, jak na nią reagować. Tym bardziej że są już pierwsze badania, które pokazują, że z AI religia nie radzi sobie tak dobrze, jak z wcześniejszymi rewolucjami technologicznymi. Naukowcy na łamach „Proceedings of the National Academy of Sciences" postawili nawet hipotezę, że sztuczna inteligencja przyspieszy laicyzację. A na jej poparcie pokazali dane – okazało się, że pracownicy, którzy mieli codzienne kontakty z AI, byli o 45 procent mniej skłonni do wiary w Boga niż ci, którzy nie korzystali z nowoczesnych technologii.

Prevost ma ochotę zapisać się w historii papiestwa jako strażnik tradycyjnych wartości w dobie sztucznej inteligencji. Nie przez przypadek wybrał imię po swoim poprzedniku Leonie XIII, który próbował odpowiedzieć na chaos pierwszej rewolucji przemysłowej: wyzysk robotników, brutalny kapitalizm, narodziny ruchów socjalistycznych. Leon XIV sugeruje, że dziś Kościół stoi wobec podobnie gwałtownej zmiany – tyle że związanej z cyfrową gospodarką, automatyzacją i sztuczną inteligencją.

To niejedyny front, jaki otworzył. Przez ostatnie miesiące konsekwentnie grał rolę dyplomaty ponawiającego pokojowe apele. – Wojna nigdy nie jest nieunikniona, broń musi zamilknąć, bo nie rozwiązuje problemów – mówił.

Swojej roli na tym polu nie ograniczył jednak do statecznych komunikatów i wszedł w spór z prezydentem USA Donaldem Trumpem. Po ataku USA na Iran papież mówił o wojnie jako o „bałwochwalstwie siły" i potępiał groźby wobec cywilów. Trump odpowiedział, nazywając Leona XIV „słabym" i „niepapieskim". Reakcja prezydenta USA wskazywała jasno, że głos papieża, także Amerykanina, upokorzył go.

Leon XIV nie wszedł jednak w personalne starcie. Powiedział tylko: „Nie zamierzam wycofywać się z głoszenia Ewangelii". Na antymigracyjną politykę Trumpa odpowiedział z kolei w symboliczny sposób. Watykan zapowiedział, że 4 lipca, czyli w amerykańskie Święto Niepodległości, papież pojedzie na Lampedusę, gdzie tysiące migrantów z Afryki do Europy przebywają w obozach przejściowych. W programie wizyty jest msza święta i spotkanie z migrantami oraz pomagającymi im wolontariuszami.

Wybór Prevosta ucieszył konserwatywnych polskich biskupów, który chcą zapomnieć o „rewolucyjnym" Franciszku. Z kolei progresywni katolicy liczyli na to, że nowy papież nie odetnie się od tematu osób LGBT, migrantów, przygotuje grunt pod kapłaństwo kobiet, otworzy Kościół na związki niesakramentalne. I – na razie – zawiedli się.

Leonowi XIV bardziej odpowiada rola pierwszego kadrowego Watykanu, skoncentrowanego na zmianach personalnych. Polska na tym skorzystała, bo zmiany doczekał się Kraków (zamiast zblatowanego z nacjonalistycznym odłamem PiS abpa Jędraszewskiego przy Franciszkańskiej zamieszkał kard. Grzegorz Ryś) i Łódź, którą dziś zarządza kard. Konrad Krajewski, który za poprzednika Leona XIV był jałmużnikiem papieskim.

Sam pontyfikat wypada jednak blado. Choć ważne społecznie tematy pojawiają się w nauczaniu papieża, nie zbliżają Kościoła katolickiego do oczekiwanych zmian. Jeśli już papież zabiera w nich głos, to podtrzymuje dotychczasową linię. Ten mechanizm widać w podejściu do osób LGBT. Leon XIV potwierdza linię deklaracji „Fiducia supplicans" – dopuszcza duszpasterskie błogosławieństwa osób, ale poza liturgią i bez uznania związku. „Mamy obsesję na punkcie seksualności" – powiedział w jednym z wywiadów – „Jakby moralność sprowadzała się do tego jednego tematu". Formalnie więc zmiany nie ma, ale jest retorycznie przesunięcie. To mechanizm uniku i przekierowywania zainteresowań na inne, mniej kontrowersyjne tematy.

Małgorzata Skowrońska

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

eprasa.pl 3cebf4d853

Apeluję przeto, Panie Prezydencie Karolu Nawrocki – użyję pańskiego języka – niechże się Pan wreszcie ogarnie!

Prezydent wierzy, że działa jak patriota. Targowiczanie też w to wierzyli

Stanisław Brejdygant

Autor, rocznik 1936, jest aktorem, reżyserem, scenarzystą, pisarzem i dramaturgiem

Kolejna rocznica uchwalenia Konstytucji 3. maja, to pora zawsze smutnej refleksji, że „Polak mądry po szkodzie". I, niestety, tylko poniektóry Polak, bo większość narodu zwykle wolała, a i nadal woli – i przed szkodą i po szkodzie – trwać w stanie, nazwę to tak: „wolności od rozumu". I szkodzić. Sobie. Ten stan, jeśli tyczy ludzi mogących decydować o losach ojczyzny, grozi jej, ojczyźnie, zagładą.

Niegdyś taka właśnie rzesza głupców, szlachecki tłumek mieniący się sejmem Rzeczypospolitej, wolała miast mądrych przestróg, słuchać bredni głoszonych przez agitatorów paru magnackich familii, przekupionych przez petersburską agenturę, i rozdzierać szaty w obronie jakoby „wolności i suwerenności".

Dziś czynią, dosłownie, to samo, posłowie PiS i wszystkich trzech Konfederacji, ostrzegając nas przed wrogim Berlinem i wrogą Brukselą, gdzie, ich zdaniem, siedzą czyhający na naszą, skrojoną w ich planach na białoruska miarę, wolność i niepodległość, okupanci–biurokraci.

To zaś, że tuż za wschodnią granicą, autentyczny wróg stara się zbrodniczo unicestwić naród ukraiński i nam też w oczywisty sposób zagraża, nie ma już dla nich podobnie dużego znaczenia. Chyba uprawnione jest przypuszczenie, że dla naszej alt prawicy, kreujący się na współczesnego cara zbrodniarz, Władimir Putin – którego, wiadomo, dla pozoru trzeba głośno potępiać – to, w głębi ich serc i umysłów tak naprawdę, fajny gość, ma jaja, twardziel, nie to co europejskie zgniłki liberalne.

Przed dwustu trzydziestu pięciu laty grupa ówczesnych zgniłków – liberałów, gorzej, masonów przy tym, z wielkim trudem doprowadziła do uchwalenia dającej ojczyźnie szanse odrodzenia, Konstytucji. Niestety, za późno. Jak zwykle. Bo, powtórzę, Polak mądry po szkodzie. Ówczesny monarcha, który dopiero co podpisał akt Konstytucji, zmuszony okolicznościami i wiemy, że niechętnie, zaprzeczył niejako sam sobie i przystąpił do Konfederacji Targowickiej.

Otóż w naszych czasach reprezentujący naród i nominalnie stojący na jego czele, prezydent – który swoją drogą w sposób groteskowy i żenujący próbuje odgrywać rolę monarchy – podobnych obiekcji jak Stanisław August nie posiada. On do Targowicy nie jest przymuszany by przystępować on niejako staje na czele czegoś łudząco podobnego.

Podobnie jak Targowiczanie bardzo głośno deklaruje: „Po pierwsze Polska, po pierwsze Polacy" i nie przestaje mamić frazesami o rzekomym patriotyzmie, gdy w istocie rzeczy robi wszystko, co w jego mocy, by ojczyźnie, jako państwu i jej obywatelom, zaszkodzić. Czasami w tym zapale szkodzenia posuwa się aż tak daleko, że obserwatorom życia publicznego bodaj dech zapiera.

Wetuje wszystkie – powtórzę i podkreślę – wszystkie istotne, szczególnie ważne dla istnienia i rozwoju państwa ustawy, uchwalone przez parlament.

Przede wszystkim zadbał Prezydent o to, by zdewastowany do cna przez pisowską władzę aparat wymiaru sprawiedliwości nie mógł wrócić do normalnego funkcjonowania, by nie dopuścić do niezależności władzy sądowniczej, a zatem do niezbędnego dla istnienia państwa demokratycznego, niepodważalnego trójpodziału władzy.

Wymienię tu tylko niektóre, te głośniej komentowane, spośród niezliczonej ilości wet dokonanych przez wetomat, bo taką oto ksywę naród dla prezydenta wymyślił. A zatem:

Prezydent wetuje wszystkie ważne dla istnienia i rozwoju państwa ustawy

Weto wobec ustawy o reformie (likwidacji, obecnej, wybranej nielegalnie i nieuznawanej przez międzynarodowe trybunały) Krajowej Radzie Sądownictwa.

Weto wobec ustawy o kontroli mediów społecznościowych istniejącej już od dawna w większości krajów europejskich, mającej na celu ochronę dzieci przed pedofilami łowiącymi ofiary przez internet. Uzasadnienie tego weta „wolnością słowa" ma w żałosny sposób przykryć uległość wobec amerykańskich głównie, potentatów medialnych.

Weto wobec ustawy o ograniczeniu (określonym dopuszczalnym czasie) aresztu tymczasowego. Powód oczywisty. Prezydent liczy na wygraną populistycznej prawicy w następnych wyborach i potrzebę, w czasie ewentualnych, przyszłych, bliskich mu rządów, stosowania represji wobec opozycji. Chodzi o ciągnące się w nieskończoność areszty wydobywcze.

Weto wobec ustawy o kontroli rynku kryptowalut. Ustawa miałaby chronić klientów, dziś tracących często oszczędności życia. Rynek kryptowalut, co jest powszechną wiedzą, działa na styku ze światem przestępczym. W czyim imieniu zatem owo weto?

No i najgłośniejsze weto, którym prezydent Nawrocki już się zapisał – i nie zazdroszczę mu tego zapisu – w historii, weto wobec SAFE. Wbrew opinii wszystkich ludzi kompetentnych, przede wszystkim światłych i świadomych stanu rzeczy, dowódców armii. Ten projekt to wszak wielkie osiągnięcie czasu naszej prezydencji w Unii Europejskiej, dający szansę zwiększenia potencjału militarnego, stworzenia najsilniejszej armii w regionie. I to w obecnej, znanej przecież, niebywale groźnej sytuacji. Zawetowanie tej ustawy daje się skwitować jednym słowem: hańba.

A jeśli dodamy do tego jeszcze żałosne mydlenie oczu wymyślonym, bez żadnych realnych podstaw jego realizacji, projektem, który nazwano SAFE 0, i o którym to projekcie już jest zupełnie cicho, bo wiadomo: wydmuszka, to wówczas słowo hańba należałoby wielokrotnie powtórzyć.

Oczywiście można by wymieniać jeszcze kolejne i kolejne weta. Czynione uparcie. Nawet biednym zwierzętom, cierpiącym poniewierkę w wiejskich gospodarstwach, których właściciele pozbawieni są sumienia, prezydent nie darował, pozostawiając ich na krótkich łańcuchach. Cóż, poza wetami posunął się On nawet (tak!) do czegoś, co można i należy nazwać, przestępstwem urzędniczym. Nie dopełnił, poleconego Prezydentowi w konstytucji, obowiązku „przyjęcia ślubowania" od wybranych przez Sejm sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Wszystko wskazuje na to, że dobro ojczyzny, interes żywotny państwa i jego obywateli, to nie są sprawy dla prezydenta ważne. Choć wcale nie wykluczam, że jemu wydaje się coś zupełnie przeciwnego. Mówi o patriotyzmie i wierzy, że działa jak patriota. Targowiczanie też w to wierzyli. Jedno jest absolutnie pewne. Podstawową motywacją dla destrukcyjnych działań prezydenta jest jego przekonanie, że „Rząd Tuska jest najgorszym rządem od 1989 roku, i za wszelką cenę należy go zniszczyć".

Apeluję przeto: Panie Prezydencie Karolu Nawrocki – użyję pańskiego języka – niechże się Pan wreszcie ogarnie! Dużo Pan już zaszkodził. Pora się zatrzymać. Prezydent, który chce być – i powinien być – przez naród szanowany, powinien ten naród szanować. Proste, nieprawda? ●

wyborcza to Wy

• **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

Jeżeli Polska nie wykona zabezpieczenia ETPCz, może zostać przyznane zadośćuczynienie na rzecz sędziów

Rosja została wypisana z Rady Europy. Czy chcemy pójść w ślady Rosji?

Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu nakazał we wtorek 5 maja 2026 r. polskim władzom „powstrzymanie się od utrudniania objęcia i wykonywania obowiązków" przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego, od których prezydent nie odebrał ślubowania.

Niestety w środę 6 maja szef kancelarii prezydenta Zbigniew Bogucki skomentował w to przewidywalny sposób, w duchu oddalającym przywrócenie praworządności i przestrzeganie umów międzynarodowych, które Polska dobrowolnie podpisała: – Na terenie Rzeczypospolitej najwyższym prawem jest konstytucja Rzeczypospolitej, której strażnikiem jest prezydent, zgodnie z artykułem 126. A jedynym właściwym organem, który ocenia zgodność danych aktów i działań rządowych, także w zakresie sporów kompetencyjnych jest Trybunał Konstytucyjny – powiedział Bogucki.

Rozmawiamy o tym z sędzią Trybunału Konstytucyjnego, Anną Korwin-Piotrowską, jedną z czwórki sędziów bezprawnie niedopuszczonych do orzekania w TK przez Bogdana Święczkowskiego.

ANNA KORWIN-PIOTROWSKA, sędzia Trybunału Konstytucyjnego:

– Od początku lat 90. Polska związana jest Europejską Konwencją Praw Człowieka. Umówiliśmy się wtedy z innymi państwami, że będziemy podlegać Europejskiemu Trybunałowi Praw Człowieka, który będzie badał, czy przestrzegamy konwencji. Liczymy więc, że wszystkie organy państwa, do których kierowane jest postanowienie, spełnią to, o co wnioskowaliśmy kilkukrotnie, osobiście i pisemnie: czyli, że zostaniemy dopuszczeni do orzekania, zostaną nam przydzielone sprawy, gabinety, asystenci, wszystkie systemy informatyczne.

I wypłacając wam pensje.

– Tak, również wypłacając pensje. Natomiast jeżeli pan prezes Trybunału Konstytucyjnego uważa, że na przeszkodzie wykonaniu orzeczenia ETPCz stoi stanowisko prezydenta Karola Nawrockiego, to pan prezydent powinien przekazać prezesowi Święczkowskiemu wszystkie potrzebne informacje, aby dopuścić nas do orzekania.

Przede wszystkim, że złożyliście ślubowanie?

– Tak jest. Odbiorcą tego ślubowania tak naprawdę nie jest prezydent, tylko naród, bo takiej treści jest sama rota ślubowania, czyli, że my ślubujemy narodowi stać na straży konstytucji.

Natomiast prezydent jest głową państwa, reprezentantem narodu, stąd wiadomo, że wobec niego to ślubowanie miało być złożone i tak zostało zaadresowane.

Słyszymy od doradcy prezydenta, że konstytucja ma wyższość nad Konwencją.

– Tak, pan Bogucki powiedział, że w Polsce wyjątkowa konstytucja i sprawę ma zbadać TK, w domyśle bez nas. To jest bardzo smutne, dlatego że po roku 1989 to Polska chciała wejść do Rady Europy. To wiąże się z przestrzeganiem umów międzynarodowych, które żeśmy podpisali m.in. Europejską Konwencję Praw Człowieka. Zobowiązaliśmy się do jej przestrzegania i poddaliśmy się jurysdykcji właśnie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

ETPCz nie jest instytucją Unii Europejskiej, do której przystąpiliśmy dopiero w 2004 r. Ale to był pierwszy krok wejścia na drogę demokracji.

A jeśli teraz Polska w osobach prezydenta i prezesa TK uzna, że nie chce respektować tych standardów?

– Cóż, państwem, które zostało wypisane z Rady Europy była Rosja. No czy chcemy pójść w ślady Rosji?

Co będzie dalej?

– W Konwencji zostały zapisane bezpieczniki. Jeżeli Polska nie wykona tego zabezpieczenia, może zostać przyznane zadośćuczynienie na naszą rzecz. W sferze międzynarodowego wizerunku to byłby bardzo zły sygnał dla Polski. ●

Waldemar Paś

wyborcza to Wy

• **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

eprasa.pl 3cebf4d853

Przepiękna książka o zapomnianych polskich projektantkach

CZY W PRL NIE BYŁO WIELKICH GRAFICZEK?

Malowała na kawałku podłogi między kuchenką a stołem. I codziennie o godz. 15 stawiała mężowi na tym stole gorący obiad.

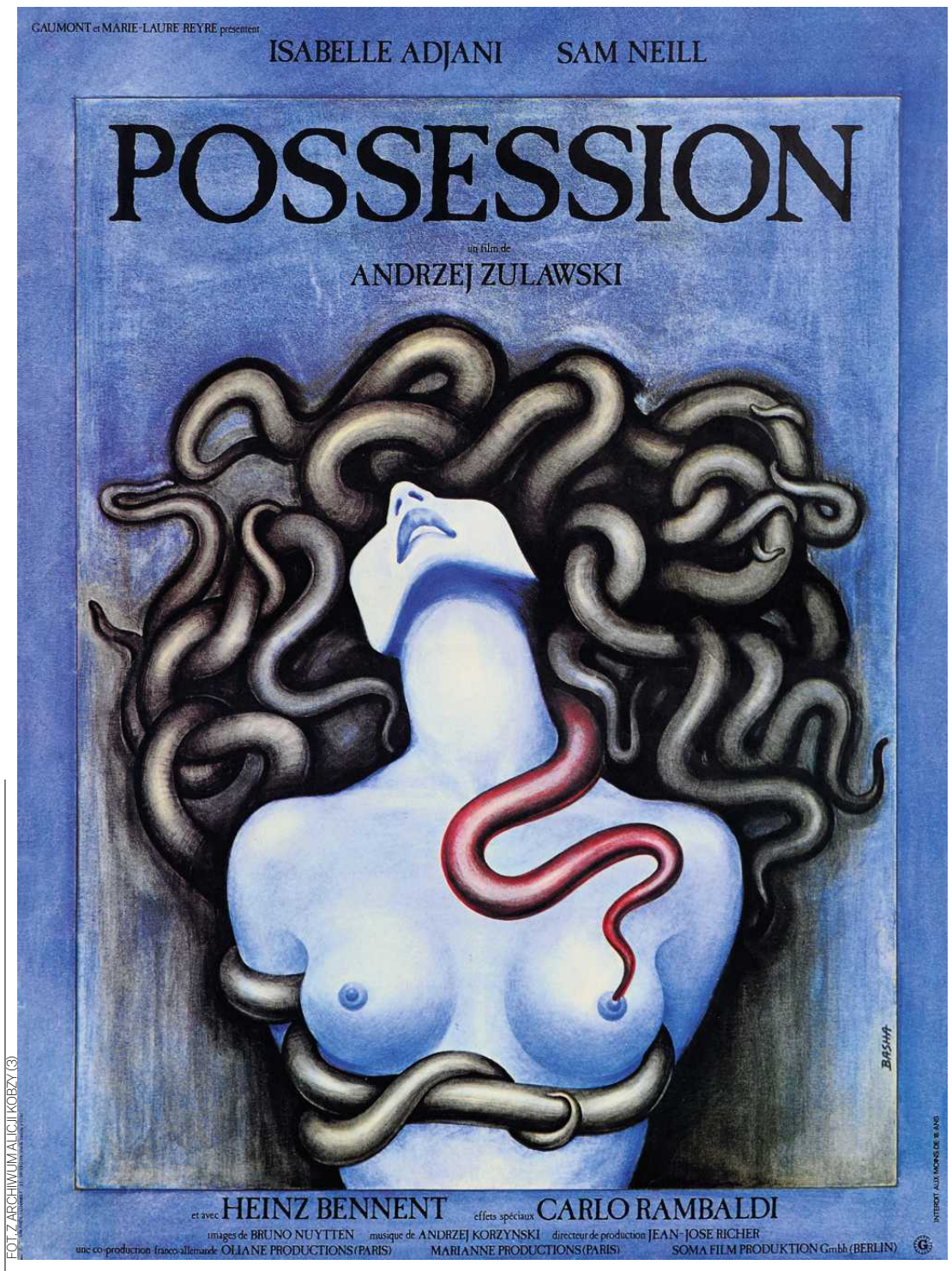

FOT. Z ARCHIWUM ALICJI KOBZY (3)

ROZMOWA Z
ALICJĄ KOBZĄ
autorką książki „Graficzki

EMILIA DŁUŻEWSKA: „Myślałam, że już nie istnieję" – tak przywitała cię Bożena Jankowska, jedna z bohaterek twojej książki.
ALICJA KOBZA: Niesamowita osoba, wybitna graficzka, której udało się zaistnieć mimo różnych przeciwności. Nie dość, że była kobietą, to jeszcze mieszkała w Olsztynie, a życie projektowe powojennej Polski toczyło się głównie w Warszawie. Jankowska wysyłała projekty na zagraniczne konkursy i zdobywała nagrody, jej prace były przedrukowywane w pismach na świecie.

Odniosła nieporównywalnie większy sukces, niż wielu kolegów, ale przez lata jej nazwisko nie pojawiało się w publikacjach dotyczących projektowania graficznego w Polsce. W latach 90. były jakieś wzmianki, ale potem jej historia została właściwie wymazana. Dziś pani Bożena ma 92 lata i zadziwia ją, że po dekadach ciszy ludzie nagle się nią interesują.

Jak ty się zainteresowałaś się historiami graficzek z czasów PRL?
– W 2016 r. przeczytałam na portalu gazeta.pl wywiad Aleksandy Boćkowskiej z Elżbietą Magner, autorką logo PEWEX-u. Nie miałam o tym pojęcia, choć poznałam ją osobiście. Była żoną mojego profesora malarstwa, Zygmunta Magnera. Zapamiętałam ją jako starszą panią, która nam serwowała kawę i ciasteczka.

Uderzyło mnie to, tym bardziej, że skończyłam wydział grafiki na ASP w Warszawie, gdzie tradycja powojennego projektowania jest bardzo ważna. Profesor z mojej pracowni dyplomowej był uczniem Henryka Tomaszewskiego, legendy Polskiej Szkoły Plakatu. Mimo to nie byłam w stanie wymienić ani jednego nazwiska kobiety projektującej w czasach PRL.

Zaczęłam pytać znajomych i okazało się, że oni też nie znają żadnych nazwisk graficzek. W publikacjach poświęconych historii polskiego projektowania kobiety praktycznie się nie pojawiały. W książce „Piękni dwudziestowieczni" na 62 sylwetki mężczyzn są dwie kobiety – i to takie, które tworzyły w duetach z mężczyznami: Teresa Żarnower i Elżbieta Żochowska. W wydanej trzy lata później książce „Oto sztuka polskiego plakatu" aż 549 plakatów autorstwa 111 grafików i tylko 13 plakatów autorstwa 11 graficzek. W zbiorze wywiadów „Sto lat", wydanych przez Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej na stulecie polskiej niepodległości, mówią wyłącznie mężczyźni.

W żadnej z tych rozmów nie pojawia się ani żona, ani partnerka. To o tyle istotne, że wiele moich bohaterek było partnerkami bądź żonami uznanych grafików.

Elżbieta Magner mówiła Aleksandrze Boćkowskiej, że mąż zarabiał grosze, starczało na tytoń do fajki. „Nawet od niego tych pieniędzy nie brałam – musiał przecież mieć np. na kawę. A ja musiałam zarobić na resztę". To było typowe?
Częste. W małżeństwach artystów z reguły to kobiety utrzymywały dom finansowo, a jednocześnie to na nich spoczywał obowiązek opieki nad rodziną. Rażącym przykładem jest historia Marii „Muchy" Ihnatowicz, którą była w związku z grafikiem i malarzem Andrzejem Krajewskim. Krajewski większość czasu i energii poświęcał na swój rozwój artystyczny. Za zarobione pieniądze kupował sobie materiały: podobrazia, farby. Na barkach „Muchy" spoczywał ciężar utrzymania ich i córki. Ona jeszcze mężowi wydzielała kieszonkowe!

Krajewski zajął też znajdującą się w ich domu pracownię.

„Mucha" malowała na kawałku podłogi między kuchenką a stołem. I codziennie o godz. 15 stawiała mężowi na tym stole gorący obiad.

Najsmutniejsze jest to, że historia Marii Ihnatowicz zdaje się nie istnieć bez Andrzeja Krajewskiego, podczas gdy historię Krajewskiego bez problemu się opowiada bez historii „Muchy". W poświęconych mu tekstach jej postać czasem w ogóle się nie pojawia. A historie graficzek są tak mocno powiązane z ich życiem rodzinnym i z karierami mężów, że nie da się tych aspektów rozdzielić.

Kiedy zaczynałam pracę nad książką, myślałam, że będzie to opowieść o silnych, niezależnych kobietach, że z moimi bohaterkami będę rozmawiać o pracy i pasji. Tymczasem większość moich rozmówczyń zaczynała od opowieści o partnerach, o dzieciach. Jeśli partnerami byli graficy, zdecydowana większość podkreślała, że oni byli zdolniejsi i cie-

▼ **Plakat Bożeny Jankowskiej zapowiadający Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego w Olsztynie**

▲ **Plakat Barbary Baranowskiej do „Opętania"**

eprasa.pl 3cebf4d853

kawsi. Tendencja do dyskredytowania własnego dorobku była bardzo silna.

Piszesz, że graficzki często o niego nie dbały. Nie podpisywały prac, nie gromadziły archiwów. Teraz ich dzieci albo wnuki starają się te historie odtworzyć.
Niestety, często już nie ma co zbierać. Przykładem jest Maria Syska, świetna graficzka, która nie zachowała właściwie nic: żadnych plakatów, projektów okładek, dokumentów, które by świadczyły o wygranych konkursach. Bardzo chciałam poświęcić jej więcej miejsca, ale nie byłam w stanie jej historii zrekonstruować. Pani Maria żyje, ale jest już po 90-tce i jej pamięć jest na tyle słaba, że wiele wątków jej się mieszało.

Jeszcze trudniejsze było chyba opowiedzenie o graficzkach, które już nie żyją? Rozdział o Hannie Bodnar czyta się jak książkę detektywistyczną.
Nie wyobrażałam sobie tej książki bez historii życia i twórczości Hanny Bodnar, ale odnalezienie kogoś, kto mi o niej opowie, było długim i trudnym zadaniem. W końcu udało mi się zlokalizować jej grób. Pani z kancelarii cmentarza podpowiedziała, by zostawić na nim kartkę z prośbą o kontakt. Miałam szczęście: było tuż przed 1 listopada. Godzinę później dostałam telefon od jej kuzynki. To też już pani po 90-tce, nie były ze sobą bardzo blisko, więc losy Hanny Bodnar udało mi się zrekonstruować tylko częściowo.

Niekiedy ścieżka była znacznie prostsza, w dużej mierze dlatego, że w czasie PRL nie było RODO. Związek Polskich Artystów Plastyków w pierwszej połowie lat 70. wydał spis artystów z warszawskiego oddziału. Przy każdym nazwisku był podany adres i numer telefonu – oczywiście stacjonarny, więc na ogół nieaktywny. Jechałam pod ten adres, mając nadzieję, że mieszkanie zostało w rękach rodziny. I czasem się udawało.

Niekiedy o tym, która z graficzek znalazła się w książce, decydowała dostępność archiwów, to, czy udało mi się znaleźć osobę, która o nich opowie. Znam artystki, które robiły bardzo ciekawe rzeczy, ale ich portfolio było skromne, bo zakończyły kariery na wczesnym etapie, najczęściej ze względu na zamążpójście albo związek z artystą.

Te, którym udało się przebić, musiały się odnaleźć w męskim świecie: umieć czarować albo przepchnąć łokciami. Mieć wspierającego partnera. Ale też kogoś, kto pomoże w obowiązkach domowych: mamę, siostrę. Nie obruszały się, że je o to pytasz?
Początkowo nie chciałam, ale w ich opowieściach dzieci i mężowie pojawiali się tak często, że nie dało się tego pominąć. Miałam świadomość, ile czasu, energii i pamięci operacyjnej potrzeba na zajmowanie się rodziną. Zwłaszcza, że w trakcie pracy nad książką sama zostałam mamą i na własnej skórze doświadczyłam tego, jakim obciążeniem jest opieka nad dzieckiem nawet we względnie partnerskim związku. A moje bohaterki miały te dzieci w czasach, kiedy w ogóle nie spotykało się mężczyzn na spacerach z dzieckiem, pchających wózek, noszących niemowlaki w nosidłach. Mężczyzna potrafiący samodzielnie ugotować obiad albo dzielący się z żoną obowiązkami domowymi – jak Andrzej Darowski – był ewenementem.

Większość moich bohaterek nie miała tego komfortu, co Zofia Darowska. Emilia Piekarska-Freudenreich powiedziała wprost: nie miała takiej siły, takich ambicji i takiego egoizmu. Było dla niej naturalne, że zajmuje się najpierw chorą siostrą, potem chorującymi rodzicami, a na końcu chorym mężem. Trudno się dziwić, że dorobek graficzek są nieporównywalnie skromniejszy niż dorobek mężczyzn. Zwłaszcza w dziedzinach „prestiżowych", jak plakat czy projektowanie znaków graficznych.

Graficzki robiły za to świetne rzeczy w innych dziedzinach: pokazujesz papierki od cukierków, książki o sadownictwie czy zachwycające kolaże Danuty Żukowskiej na okładkach magazynu „Traktor".
Danuta Żukowska i Jolanta Barącz osiągnęły akurat dość duży sukces: zostały kierowniczkami pracowni graficznych w wydawnictwach – Żukowska w Państwowym Wydawnictwie Rolniczym i Leśnym, Barącz najpierw tam, a potem w PiW-ie. To były kariery na poły urzędnicze, ale dające dość sporą władzę.

Same też projektowały, ale przede wszystkim zlecały projekty innym. Wymagało to wiedzy, doświadczenia i sprawczości, żeby potem te okładki wdrażać. Syn Jolanty Barącz wspomina ją jako bardzo silną, zdeterminowaną kobietę, która chodziła w czarnych golfach, paliła papierosa za papierosem i której panowie się bali.

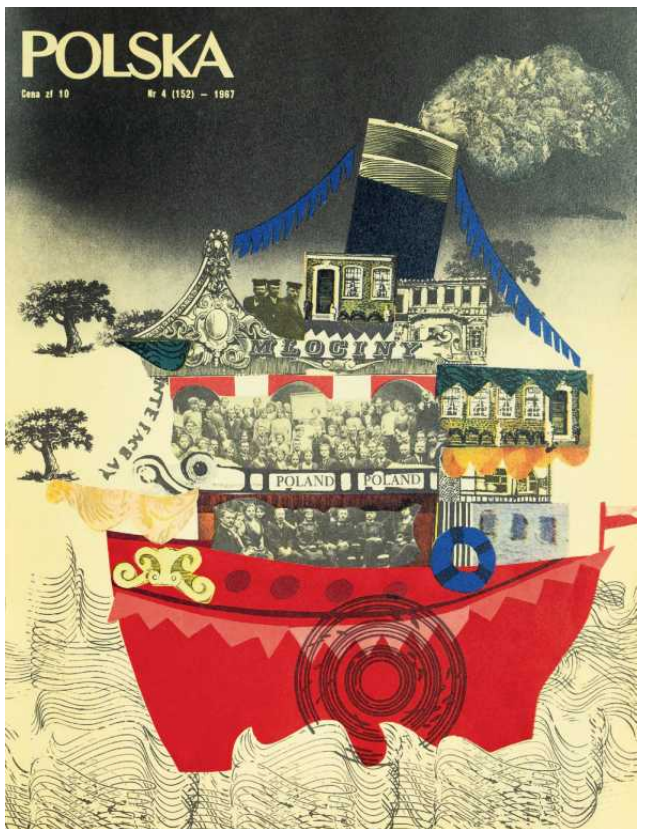

• **Okładka zaprojektowana przez Zofię Darowską dla magazynu „Polska"**

Alicja Kobza

• graficzka, zajmuje się projektowaniem identyfikacji wizualnych, książek, albumów, plakatów oraz materiałów cyfrowych. Od 2020 roku prowadzi projekt badawczy dotyczący zapomnianych kobiet graficzek okresu PRL-u, realizowany m.in. na Instagramie (@polish.female.designers).

We wspomnieniach graficzek przewija się pozytywny bohater trzecioplanowy: Henryk Tomaszewski. Profesor, który wspiera, chwali, docenia.
To o tyle ciekawe, że Tomaszewski miał raczej opinię profesora bezlitosnego, bardzo krytycznego, również w stosunku do kobiet. W opowieściach moich graficzek pojawia się w zupełnie innym świetle.

Bożenie Jankowskiej załatwił akademik, kiedy dowiedział się, że śpi kątem u koleżanki. Emilia Piekarska-Freudenreich wspomina, jak ją poruszyło, gdy powiedział, że wyświetlają mu się w pamięci jej obrazy. Korespondował z Anną Huskowską czy Lilianą Baczewską, zmuszoną do emigracji w 1968 roku. Z tą drugą korespondował właściwie do śmierci, to była z pewnością bliska relacja. Ale na listy Baczewskiej odpisywała w imieniu ich obojga Teresa Pągowska, bo Tomaszewski pisać nie lubił, wolał coś narysować.

Wydaje mi się znaczące, że żadna z moich bohaterek właściwie nie powiedziała nic złego o jakimkolwiek mężczyźnie. Musimy pamiętać, że w tamtych latach kontestowanie patriarchalnego porządku nie było powszechne. Akceptowały to, jak potoczyło się ich życie bez złości czy żalu. Nawet, kiedy pytałam, czy nie uważają, że powinny mieć też swoją pracownię.

Co mówiły?
Większość moich bohaterek godziła się z tym stanem i po prostu robiła swoje. Wiele z nich naprawdę wierzyło, że ich partnerzy byli zdolniejsi.

Kiedy pytałam, jaki stosunek mieli do ich twórczości, też odpowiadały łagodnie. Choć na przykład mąż Emilii Piekarskiej-Freudenreich był tak krytyczny w stosunku do jej malarstwa, że przez wiele lat nie pokazywała mu swoich obrazów, by nie zdławił w niej chęci tworzenia.

Ciekawym przykładem jest też Barbara Baranowska, która żyła w związkach z bardzo znanymi twórcami: najpierw pisarzem Adolfem Rudnickim, potem reżyserem Andrzejem Żuławskim, znanym z mizoginii. Złego słowa nie powiedziała o żadnym z nich, choć miałam świadomość – i ona też musiała ja mieć – że Żuławski potrafił mówić o ich związku bardzo nieładnie. Byłoby absolutnie zrozumiałe, gdyby Baranowska miała żal, tymczasem ona przez lata się z nim przyjaźniła. Zrobiła mu nawet plakat do „Opętania", zresztą ostatni w swojej twórczości. ●

Alicja Kobza

„Graficzki. Nieopowiedziane historie polskich projektantek grafiki użytkowej 1945–1989"

wyd. Karakter, 2026

REKLAMA

Kraj/34432744

BALTIC OPERA FESTIVAL MECENAS GŁÓWNY ORLEN

BALTIC OPERA FESTIVAL

MECENAS GŁÓWNY
ORLEN

Organizatorzy
Opera Bałtycka w Gdańsku
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partner
DAL SEGNO INSTITUTE segno

Program Festiwalu

RYSZARD WAGNER WALKIRIA

2 i 5 lipca 2026 / Opera Leśna powered by Energa

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

ŚCIGANA ZA SUKIENKI

List gończy, zatrzymania na lotniskach, wyprowadzenie z biura w kajdankach przy pracownikach – lubelski wymiar sprawiedliwości ściga panią Natalię jak groźnego przestępcę.

JACEK BRZUSZKIEWICZ

Natalia Sidor wysłała Dawidowi Z. 400 modnych sukienek po ok. 10 zł za sztukę. Klient się jednak rozmyślił. Wystarczyła jedna wizyta Z. w małym komisariacie, by policja wytoczyła wobec pani Natalii najcięższe działa. Skończyło się dla właścicielki e-sklepu ciężkimi zarzutami. Mimo że sukienki, dowód w sprawie – zniknęły.

Natalia zarzuca policji błędy proceduralne. Jak ustaliła „Wyborcza", Dawid Z. ma trzech braci w policji. Inny funkcjonariusz, prowadzący dochodzenie przeciwko Natalii Sidor, jest szwagrem szefa prokuratury, tego samego, który oskarżył o oszustwo właścicielkę e-sklepu.

MODA NA E-SKLEPY

Natalia Sidor pochodzi z Lublina. Na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej skończyła ekonomię. Po studiach wzięła się za handel w internecie. Zaczynała przed 12 laty. Skromnie, od bielizny. Z czasem do oferty dodała sukienki, spódnice, T-shirty, a potem rozszerzyła ją o produkty z branży kosmetycznej. – Handel odzieżą to ciężki kawałek chleba. Gdy zaczynałam w tej branży, kolekcje, trendy modowe zmieniały się dwa razy do roku. Dziś co dwa-trzy miesiące. By być na powierzchni, ciągle trzeba zaskakiwać klienta ofertą, wymyślać coś nowego, niekonwencjonalnego. Nie jesteś kreatywny, znikasz, połyka cię konkurencja – opowiada „Wyborczej" drobna 30-latka. – Nie potrafię trwać w miejscu. Kocham pokonywanie zakrętów, burz, kryzysów. Dostosowywanie się do zmieniającego się otoczenia zawsze mnie pobudzało, wyzwalało pokłady energii.

Firma pani Natalii z roku na rok rozwijała się, powiększała przychody i zatrudnienie. Dziś ma ponad 4 mln rocznego obrotu i współpracuje z pięciorgiem handlowców. Wynajmuje ponad 200 m kw. w halach po zakładach tytoniowych w przemysłowej części miasta.

W Lublinie nie ma wielkiego przemysłu, dlatego kwitnie handel w sieci, a podobnych biznesów do pani Natalii tworzy się coraz więcej. Jeden drugiego podpatruje i startuje ze swoim e-sklepem.

Pani Natalia kupuje duże partie towaru od producentów na świecie, także polskich hurtowni. Reklamuje biznes i rozsyła odzież pocztą kurierską do lokalnych, mniejszych podmiotów zajmujących się handlem przez internet. W miesiącu ma ok. 12 tys. klientów. Detalistów.

400 SUKIENEK

Była połowa maja 2023 r. Dawid Z. z Goraja, miejscowości godzinę drogi od Lublina, wypatrzył z żoną ofertę pani Natalii na jednym z portali sprzedażowych. Był zdecydowany na kupno większej liczby sukienek brytyjskiej marki ASOS. Chodziło im o ciuchy outletowe, tańsze od katalogowych. To towar nowy, pełnowartościowy, pochodzący z końcówek kolekcji, zdjęty z ekspozycji, czasem bez metek lub z drobnymi wadami, np. rozpruciami, brakiem guzika. – Pan Dawid przez telefon zamówił 400 letnich sukienek outletowych. Za towar wynegocjował dobrą cenę, ok. 10-12 zł netto za sztukę. Kiedy na konto firmy wpłynęła 405-złotowa zaliczka, czyli kwota ok. 10 proc. wartości zamówienia, pięć kartonów z ciuchami, po dokładnym przejrzeniu każdej ze sztuk, wysłaliśmy do klienta. Kurierem GLS, z tą firmą mamy podpisaną stałą umowę – opowiada pani Natalia.

Z. zapłacił kurierowi za przesyłkę 4515 zł i odebrał towar. Dwa dni po dostawie pan Dawid zadzwonił do firmy Natalii Sidor i oświadczył, że towar nie spełnia jego oczekiwań. Wyjaśnił, że po otwarciu pierwszego z pięciu kartonów zobaczył ubrania zniszczone, brudne, a nawet dziurawe. Chciał natychmiast zwrócić całą dostawę. – Byłam zdumiona tą sytuacją, bo w historii mojej firmy to się jeszcze nigdy nie zdarzyło. Mam tytuł „super sprzedawcy" przyznawany podmiotom z najlepszymi ocenami od klientów. W moim fachu dobra opinia to absolutna podstawa. Pomyślałam na spokojnie: skoro ubrania wyjechały z Lublina w stanie dobrym, dlaczego po przejechaniu 60 km do Goraja nagle stały się nie do zaakceptowania, bezwartościowe? – zaczęła zastanawiać się pani Natalia. I dalej: – To było zlecenie indywidualnie na odzież w rozmiarach od XS do XXL sprofilowane pod zamówienie pana Dawida, więc zwrot całości nie wchodził w grę. Mimo wszystko poszłam klientowi na rękę i zaproponowałam reklamację dostawy. Chciałam, by wskazano mi wadliwe sukienki, żebym mogła je wymienić. Państwo z oferty nie skorzystali, kontakt się urwał i dla mnie ta sprawa się zakończyła.

Natalia Sidor, właścicielka e-sklepu z Lublina
FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

16 miesięcy po transakcji z mieszkańcem Goraja, 5 września 2024 r., pani Natalia otrzymała wezwanie na przesłuchanie. Na komisariacie miała się stawić 30 sierpnia...

Natalia Sidor znalazła później w sieci profil żona Dawida Z., która tuż przed kupnem 400 sztuk sukienek reklamowała wśród znajomych swój nowo powstały sklep internetowy z ciuchami damskim. Komentuje: – Myślę, że państwo chcieli ruszyć z biznesem w sieci, ale nie mieli żadnego doświadczenia. Zapewne spodziewali się otrzymać ode mnie eleganckie ubrania marki premium, na których szybko zarobią. Dostali, zgodnie z zamówieniem, odzież outletową, o klasie wprost proporcjonalnej do ceny – 10 zł za sukienkę. Towar wymagał jednak niewielkiego nakładu pracy: przyszycia guzika, przeprasowania itp. Bo tak się ten biznes kręci. Myślę, że stąd mógł wziąć się cały problem.

ZATRZYMANIA NA LOTNISKACH

Właścicielka e-sklepu z Lublina szybko zapomniała o transakcji z małżeństwem z Goraja. – W listopadzie 2023 r., pół roku po wysyłce sukienek do Goraja, zadzwonił do mnie mężczyzna, twierdził, że jest prokuratorem, który prowadzi śledztwo w sprawie oszustwa. Był nieprzyjemny. Polecił, bym udała się na przesłuchanie na komisariat policji w Lublinie. Ciężko pracuję, moja doba w firmie to harówka po 10-12 godzin dziennie. Poza tym, tyle się teraz słyszy o przestępstwach „na telefon". Rozmowę zbagatelizowałam. Na koniec poprosiłam jednak o oficjalne pismo na adres firmy, nie dostałam go – opowiada Natalia Sidor. Po jakimś czasie zadzwonił mężczyzna, przedstawił się jako policjant. Mówił o jakimś przesłuchaniu, ale wg pani Natalii nie potrafił podać szczegółów. I jego właścicielka e-sklepu wzięła za oszusta. Była jednak zaniepokojona.

Kodeks postępowania karnego nie wyklucza wezwania na przesłuchanie przez prokuratora, czy policjanta przez telefon, ale tylko w „wypadkach niecierpiących zwłoki". Mijały kolejne miesiące. Aż właścicielka firmy wysyłkowej dwukrotnie najadła się wstydu na lotnisku – najpierw, kiedy leciała w interesach do Londynu, a potem – na wczasy do Turcji. Natalia Sidor: – Podczas kontroli paszportowej odłączono mnie od grupy znajomych. Pogranicznicy na oczach innych podróżnych odprowadzili mnie do osobnego pomieszczenia. Okazało się, że zostałam tam zatrzymana po to, by podać swój adres do korespondencji, ten sam, który widnieje na stronie internetowej mojej firmy. Na obu lotniskach wszystko szybko się wyjaśniło i mogłam odlecieć, jednak wciąż nie wiedziałam, o co w tym wszystkim chodzi.

16 miesięcy po transakcji z mieszkańcem Goraja właścicielka e-sklepu otrzymała na adres firmy list polecony z wezwaniem na przesłuchanie na komisariat. Był jeden problem: list dotarł 5 września 2024 r., a przesłuchanie wyznaczono na 30 sierpnia. – Chciałam, by to się

eprasa.pl 3cebf4d853

w końcu wyjaśniło. Jeszcze tego samego dnia zadzwoniłam pod wskazany na wezwaniu numer, ale policjant o żadnym przesłuchaniu ani o jego przedmiocie nic nie wiedział. Powiedział, że ktoś ze mną skontaktuje. Nic takiego nie nastąpiło. Wszystko wyglądało tak niepoważnie, jak wcześniejsza wizyta policjantów w mieszkaniu mojej babci, gdzie byłam w przeszłości zameldowana. Mundurowi skrupulatnie zapisali sobie wtedy na kartce adres mojej firmy – wskazuje właścicielka e-sklepu.

NA OCZACH KLIENTÓW

Mijały miesiące. W lipcu 2025 r., dwa lata po transakcji, pod siedzibę e-sklepu zajechał radiowóz. Tym razem policjanci bez trudu odnaleźli adres firmy pani Natalii. Natalia Sidor: – Zostałam wyprowadzona z pokoju w kajdankach niczym przestępca i odprowadzona do radiowozu na oczach pracowników firmy i klientów. W aucie dowiedziałam się, że jestem poszukiwana listem gończym, a po zatrzymaniu mam trafić do aresztu na dwa miesiące. Policjanci oznajmili mi, że jedziemy do Biłgoraja, gdzie prokurator przedstawi mi zarzuty. Jakie? Za co? Nie miałam pojęcia, o co chodziło.

Przed właścicielką e-sklepu ugięły się nogi, kiedy usłyszała, że chodzi o art. 286 Kodeksu karnego i o oszustwo, za co grozi od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. W biłgorajskiej prokuraturze Sidor dowiedziała się, że jej sprawę prowadzi osobiście szef jednostki Ireneusz Gmyz. Jednak w dniu zatrzymania Gmyz był na urlopie. Zastępująca go pani prokurator po przedstawieniu zarzutu i wysłuchaniu tłumaczeń właścicielki e-sklepu uznała areszt za bezzasadny. Natalia Sidor jeszcze tego samego dnia, po 7 godz. od zatrzymania, odzyskała wolność. Za to procedura prokuratorska nabrała tempa. Jesienią 2025 r. Sidor została oskarżona o oszustwo.

BEZ DOWODU RZECZOWEGO

– Dopiero w prokuraturze w Biłgoraju po przedstawieniu zarzutów dowiedziałam się, że chodzi o transakcję z maja 2023 r. z Dawidem Z. – tłumaczy „Wyborczej" Natalia Sidor. Okazuje się, że Dawid Z. po tym, jak otrzymał z firmy Sidor, jego zdaniem, niesatysfakcjonujący go towar, natychmiast udał się na komisariat policji. Jako że w Goraju jednostki policji nie ma, pojechał 7 km dalej, do Frampola. Tam zgłosił podejrzenie przestępstwa oszustwa ze strony właścicielki e-sklepu. I od tego momentu w sprawie zaczęło toczyć się postępowanie – ale o tym pani Natalia dowiedziała się dopiero jesienią 2025 r., dwa i pół roku od dnia transakcji. Z lektury aktu oskarżenia.

– Policjantka, pani aspirant Edyta J. przyjmując zgłoszenie od Dawida Z., jak wynika z akt sprawy, nawet nie pofatygowała się do zaparkowanego przed komisariatem samochodu, by obejrzeć rzekomo nienadające się do użytku sukienki. Przyjęła wersję Dawida Z., ale nie zabezpieczyła żadnego dowodu rzeczowego. Dopiero po ponad dwóch latach, gdy prokurator stawiał mi zarzuty, do akt sprawy dołączono osiem zdjęć poplamionych sukienek. Zdjęć niby miało być więcej, ale Dawid Z. tłumaczył, że w telefonie popsuł mu się aparat – irytuje się Natalia Sidor. I dalej: – Ta sama policjantka, asp. Edyta J., błyskawicznie, tuż po otrzymaniu zgłoszenia od Dawida Z. skontaktowała się z firmą kurierską GLS. W efekcie kwota 4515 zł za sukienki raptem po dwóch dniach od wizyty Dawida Z. na policji trafiła bezprawnie na jego konto. Moja firma dostaje pieniądze z GLS po kilku dniach, w transzach. W maju 2023 r. nawet się nie zorientowałam, że mi tej gotówki na konto nie przelano – twierdzi pani Natalia. Była przekonana, że transakcja z Dawidem Z. i jego żoną, została zrealizowana i zamknięta.

Kiedy prokuratura wytoczyła przeciwko Natalii Sidor najcięższe działa, kobieta wynajęła adwokata, który zaczął punktować zachowanie policjantki i prokuratury: – Pan Dawid Z. zeznał, że sukienki zniszczył, a jego żona, oświadczyła, że wrzuciła je do pojemników Caritasu. A ja mam proste pytanie, jakie mamy dowody, że państwo Z. mówią prawdę? Przecież małżeństwo z Goraja równie dobrze mogło ubrania sprzedać – stawia pytanie mecenas Edmund Falandysz, dodając, że jego klientka ma sprawę karną, ale nie ma ani pieniędzy, ani odzieży wysłanej małżeństwu z Goraja.

Mecenas Falandysz jesienią zeszłego roku skierował do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez policjantkę Edytę J., która nie zabezpieczyła dowodów i zwróciła się do firmy kurierskiej, by ta natychmiast oddała gotówkę Dawidowi Z. Zdaniem adwokata, pieniądze powinny trafić na policyjne konto depozytowe. Kolejne doniesienie mecenasa Falandysza dotyczyło Dawida Z., który jego zdaniem zniszczył dowody w sprawie. Jednak prokuratura zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku odmówiła wszczęcia śledztwa, tłumacząc decyzję brakiem podstaw przestępstwa.

Przy okazji, po wstępnej lekturze prokuratorskich akt sprawy Natalii Sidor, na jaw zaczęły wychodzić kolejne kwiatki. Jak to, że odnaleziono w nich wezwanie właścicielki e-sklepu na przesłuchanie, którego policjanci zapomnieli do niej wysłać.

Mecenas zwraca uwagę, że od początku sprawa dotyczy kwoty 405 zł, czyli zaliczki, którą wpłacił pan Dawid Z. za odzież na konto e-sklepu. – Dlaczego zwykły spór gospodarczy, przy braku dowodów materialnych nie toczy się na drodze cywilnej, tylko został przekształcony w sprawę karną z wykorzystaniem pełnego aparatu represji państwowej? Ta sprawa to przykład rażącego naruszenia podstawowych zasad państwa prawa, a jednocześnie dramat osoby prowadzącej legalną działalność, która została potraktowana jako groźny przestępca – zastanawia się mecenas Falandysz. I dodaje: – To niebywałe. Aż trudno sobie wyobrazić, dlaczego policjantka z małego, prowincjonalnego komisariatu na każdym kroku aż tak sprzyja jednej ze stron, czyli panu Dawidowi Z., mieszkańcowi sąsiedniej miejscowości. A prokuratura nie widzi w tym nic podejrzanego i sprawę umarza – zastanawia się głośno mecenas Falandysz.

BRAT I SZWAGIER

Sprawa ma wiele znaków zapytania. Jadę do Goraja. Na miejscu dowiaduję się, że Dawid Z. to osoba w przeszłości notowana na policji. – Alkohol, interwencje policji, sprawy w sądzie. Ale w ostatnich kilku latach jakby się ustatkował – to wersja przekazywana przez kolejnych mieszkańców. To nie wszystko. W Goraju wszyscy wiedzą, że Dawid Z. ma brata stryjecznego, który służy w policji. To bliska rodzina, ich ojcowie to rodzeństwo.

W maju 2023 r. zgłoszenie od Dawida Z. odebrała asp. Edyta J., ale sprawę Natalii Sidor prowadził osobiście asp. Marcin Król, dziś funkcjonariusz dochodzeniówki w Komendzie Miejskiej Policji w Biłgoraju. Przed trzema laty Król służył w komisariacie policji we Frampolu, a prowadząc sprawę oszustwa, nie uzupełnił jej o dowody, czyli rzekomo uszkodzone sukienki. – Prowadziliśmy postępowanie przygotowawcze w tej sprawie. Postępowanie w sierpniu 2025 r. zostało zakończone przesłaniem do Prokuratury Rejonowej w Biłgoraju wniosku o zatwierdzenie aktu oskarżenia. Obecnie postępowanie toczy się przed Sądem Rejonowym w Biłgoraju i tam też znajdują się akta sprawy – informuje st. asp. Joanna Klimek, rzeczniczka Komendy Powiatowej Policji w Biłgoraju.

Asp. Marcin Król jest szwagrem szefa Prokuratury Rejonowej w Biłgoraju Ireneusza Gmyza, który potwierdza pokrewieństwo, ale zastrzega, że dla sprawy zakończonej aktem oskarżenia kwestia powiązań rodzinnych nie miała żadnego znaczenia.

Kiedy pytamy o niezabezpieczone przez policję dowody, Gmyz odsyła nas do sądu, który rozstrzyga sprawę, gdzie Natalia Sidor jest oskarżona o oszustwo. Szef biłgorajskiej prokuratury wyjaśnia też, że w przestępstwie oszustwa nieważna jest wysokość kwoty, tylko zamiar jej popełnienia. Kiedy pytam prokuratora, dlaczego z tej sprawy się nie wyłączył, skoro prowadził ją jego szwagier, odpowiada, że takich historii w rejonie jest wiele, a wspomniana jego zdaniem niczym specjalnym się nie wyróżniała. – Nie posiadamy wiedzy na temat rodzinnych powiązań funkcjonariuszy – mówi z kolei rzeczniczka policji biłgorajskiej.

Dzwonię do Dawida Z. – Co się stało z setką sukienek. Pan twierdzi, że zostały zniszczone. Żona tłumaczy, że wrzuciła do pojemnika Caritasu? – pytam. – Zostały zniszczone. Nieważne, w jaki sposób – odpowiada Dawid Z.

– Czy w sprawie sukienek prosił pan o pomoc brata policjanta?

– Nie. Ale mam trzech braci, którzy są policjantami – precyzuje Dawid Z.

Toczący się przed biłgorajskim sądem proces właścicielki e-sklepu z Lublina powoli zmierza ku finałowi. W maju planowane są końcowe przesłuchania, m.in. kierowcy z firmy kurierskiej. Natalia Sidor: – Dostałam propozycję powrotu na uczelnię, gdzie miałabym prowadzić zajęcia dotyczące zagadnień handlu w sieci. W przypadku skazania nie będzie to możliwe. Tak jak i dalszy rozwój mojej firmy. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433153

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA
PREZYDENTA MIASTA ŁODZI
wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej

o ustnym przetargu nieograniczonym na sprzedaż **nieruchomości Skarbu Państwa położonych w Łodzi przy al. Władysława Bartoszewskiego, ul. Budziszyńskiej bez numeru w obrębie G-25, oznaczonych jako działki nr 294/26, 294/27 oraz 294/28 i 294/29 uregulowanych odpowiednio w księgach wieczystych nr LD1M/00034291/7 oraz LD1M/00097391/7 oraz części nieruchomości położonej w Łodzi przy al. Władysława Bartoszewskiego bez numeru oznaczonej jako działka nr 294/34 uregulowanej w księdze wieczystej nr LD1M/00084112/4, o łącznej powierzchni 0,1453 ha.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **1 005 000,00 zł (słownie: jeden milion pięć tysięcy złotych) brutto**, w tym podatek VAT według obecnie obowiązującej stawki 23%. Wadium wynosi **100 500,00 zł (słownie: sto tysięcy pięćset złotych).**

Przetarg odbędzie się w dniu 10 lipca 2026 r. o godz. 12.00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Sala 107B.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI (wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej) o przetargu zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).
Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresem: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p., pok. 457 lub 457a) oraz pod numerami telefonów: (42) 638 – 47 – 81, 638-44-14, 638 – 43 – 31, 638-54-73.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433350

Wyciąg z ogłoszenia Starosty Puckiego
z dnia 08.05.2026 r. w sprawie drugiego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Oznaczenie nieruchomości	Nieruchomość przeznaczona do sprzedaży stanowi projektowany do wyodrębnienia lokal mieszkalny nr 2 o pow. 44,97 m², znajdujący się w budynku mieszkalnym nr 38 położonym przy ul. Wiejskiej w Helu wraz z przynależnym pomieszczeniem tj. piwnica o pow. 1,88 m² oraz udziałem wynoszącym 16% w prawie własności nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 170 o pow. 0,0692 ha oraz działka nr 171/1 o pow. 0,0563 ha, położone w obrębie 0001 Hel, miasto Hel, dla której Sąd Rejonowy w Wejherowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr GD2W/00058106/8.
Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta Helu Nr VII/49/2003 z dnia 25.04.2003 r. działka nr 170 oraz 171/1 znajdują się na terenach usługowo-mieszkaniowych.
Cena wywoławcza	**471 200,00 zł** (słownie: czterysta siedemdziesiąt jeden tysięcy dwieście złotych 00/100). Sprzedaż lokalu zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 775 ze zm.).
Forma zbycia nieruchomości	Sprzedaż w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
Wadium	**80 000,00 zł** (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych 00/100)
Termin i miejsce przetargu	**17 lipca 2026 r. o godz. 10:30** w siedzibie Starostwa Powiatowego w Pucku przy ul. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck, sala konferencyjna na pierwszym piętrze.

Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu lub obligacjach Skarbu Państwa w terminie **do dnia 13 lipca 2026 r.** W przypadku wpłacenia wadium w pieniądzu wpłaty należy dokonać na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, Bank Millennium **nr 48 1160 2202 0000 0006 0369 1371**. W przypadku wpłaty wadium w obligacjach Skarbu Państwa obligacje należy zdeponować w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck. O uznaniu, że wadium wpłacono w wymaganym terminie, decyduje data wpływu środków pieniężnych na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, bądź data złożenia do depozytu obligacji Skarbu Państwa.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu została zamieszczona na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pucku w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.starostwo.puck.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5. Szczegółowe informacje o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Pucku tel. (58) 673-42-09 oraz na stronach internetowych www.bip.starostwo.puck.pl.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433553

Sygn. akt I Ns 464/25

OGŁOSZENIE

Sąd Rejonowy w Nowej Soli - Wydział I Cywilny ogłasza, iż przed tutejszym Sądem toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po Henryku Dariuszu Gaweł, zmarłym 31 grudnia 2019 r., którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu były Solniki.

Wzywa się spadkobierców, aby w ciągu 3 miesięcy od daty ukazania się ogłoszenia zgłosili się i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433561

W Sądzie Rejonowym w Sierpcu
I Wydział Cywilny toczy się postępowanie z wniosku Danuty Nowakowskiej (sygn. akt I Ns 97/26) **o stwierdzenie nabycia spadku po Teresie Nowakowskiej córki Stanisława i Genowefy**, zmarłej w dniu 21 marca 2026 r. w Kraszewie - Czubakach, ostatnio stale zamieszkałej w Majkach Małych.
Wzywa się wszystkich zainteresowanych, aby w ciągu trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili się w sądzie, w którym toczy się postępowanie i udowodnili swoje prawa, gdyż w przeciwnym razie będą pominięci w tym postępowaniu.

eprasa.pl 3cebf4d853

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr Marek Wasiluk*

...podrażnionej skóry ze słońcem

Wiele zabiegów kosmetologicznych, nawet tych powierzchownie działających na naskórek, powoduje podrażnianie skóry. Takie podrażnienie predysponuje do powstawania przebarwień. Dlatego po zabiegach należy unikać ekspozycji na słońce.

Do ochrony po zabiegu nie wystarczą kremy z filtrem. Nie do końca chronią one przed przebarwieniami, ponieważ hamują jedynie promieniowanie UV. Nie ma filtrów chroniących przed promieniowaniem widzialnym i podczerwonym.

Inwazyjne zabiegi podrażniające naskórek najlepiej wykonywać jesienią lub nie wystawiać skóry na silne promieniowanie pozostając w domu lub chroniąc ciało mechanicznie odzieżą

Filtry mogą też zadziałać w drugą stronę, czyli zwiększać ryzyko przebarwień pourazowych. A to dlatego, że niektóre kremy mają składniki drażniące skórę.

Jak więc chronić skórę przed przebarwieniami? Inwazyjne zabiegi podrażniające naskórek najlepiej wykonywać jesienią lub nie wystawiać skóry na silne promieniowanie pozostając w domu lub chroniąc ciało mechanicznie odzieżą. ● **Not. ET**

*specjalista medycyny estetycznej z kliniki L'experta

Zaufanie publiczne

29

PROC.

• **Polaków ufa ekspertom medycznym wypowiadającym się poza swoją specjalizacją – wynika z badania agencji On Board Think Kong i platformy Focus o Zdrowiu, zrealizowanego przy partnerstwie instytucjonalnym Fundacji My Pacjenci**

Książka

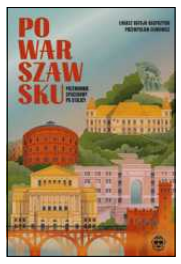

Łukasz Ostoja-Kasprzycki i Przemysław Ciunowicz

PoWarszawsku. Przewodnik spacerowy po stolicy

Wydawnictwo Newhomers

To przewodnik z autorskimi trasami, który pokazuje gdzie iść i na co patrzeć w stolicy. Przedstawiona jest w nim Warszawa w przekroju – od pałaców i fasad Śródmieścia po industrialne podwórka i praskie uliczki. Od miejsc „niewidzialnych" po ikony modernizmu i socrealizmu.

PYTANIE DO... dietetyka

Ziemniaki czy ryż? Co jest lepsze dla zdrowia

dr n. med. Michał Wrzosek

dietetyk, założyciel Centrum Respo

Zazwyczaj jestem pytany o ryż i ziemniaki przez osoby, które chcą schudnąć. Wciąż popularna jest opinia, że w czasie odchudzania trzeba unikać ziemniaków. Nie jest to prawda. Chyba że pod hasłem „ziemniaki" rozumiemy frytki z majonezem. Ziemniaki w takiej formie czy pod postacią chipsów to rzeczywiście nie jest najlepszy wybór na co dzień.

Jednak 100 g ugotowanych ziemniaków ma dwa razy mniej kalorii niż 100 g ugotowanego ryżu. Ziemniaki mają też wyższy indeks sytości niż ryż i dwa razy więcej błonnika niż biały ryż. Bardziej więc najemy się ziemniakami.

Ryż jest praktyczny, łatwiej się go przygotowuje, bo ziemniaki zazwyczaj obieramy. Ryż gotuje się też szybciej. Jednak w czasie odchudzania lepiej wybierać kartofle.

Jeśli mamy ochotę na ryż, możemy wybrać brązowy. Ma więcej błonnika niż biały i nie powoduje tak szybkiego wzrostu poziomu glukozy. Wiele osób nie docenia wartości odżywczych ziemniaków, bo słyszały w dzieciństwie przy stole: „Mięsko zjedz, ziemniaczki zostaw". Mięso było większym obciążeniem dla rodzinnego budżetu, a ziemniaki zapamiętaliśmy jako produkt mało wartościowy. Kartofle to jednak dobre źródło energii, witamin i składników mineralnych.

Jeśli pilnujemy diety, to uważać trzeba na ziemniaki pod postacią puree – może być w nim więcej masła niż warzyw.

A jeśli mamy ochotę na frytki, ale jednocześnie nie chcemy zjadać zbyt wielu kalorii, lepiej upiec frytki w domowym piekarniku niż zamawiać te z popularnego baru fast food. Te drugie mają dwa razy więcej kalorii niż mrożone frytki z supermarketu. ●

Depresja melancholiczna zwiększa ryzyko chorób serca, a depresja atypowa grozi cukrzycą. Czy psychiatra powinien brać to pod uwagę, gdy proponuje terapię?

Katarzyna Staszak

Depresja nie objawia się zawsze tak samo. Osoby z depresją melancholiczną budzą się przedwcześnie i nie mają apetytu. A osoby z depresją atypową cierpią na nadmierną senność i wzmożony apetyt, często przyznają, że „zajadają stres".

Każdy rodzaj depresji zwiększa ryzyko pojawienia się kolejnych chorób jak cukrzyca lub zawał serca. Te zdrowotne konsekwencje wynikają z konkretnych objawów depresji.

Leczenie powinno uwzględniać różnice między pacjentami. Terapia może bowiem wpłynąć na ich zdrowie w przyszłości. To wnioski z badania przedstawionego na kongresie Europejskiego Kolegium Neuropsychofarmakologii w Amsterdamie.

MAŁO SNU UDERZA W SERCE. ZA DUŻO JEDZENIA GROZI CUKRZYCĄ

Przez siedem lat naukowcy z Holandii śledzili zdrowie 5794 dorosłych osób. Badanie miało wyjaśnić, jakie czynniki prowadzą do rozwoju różnych chorób przewlekłych.

Na początku badania wszyscy jego uczestnicy byli wolni od cukrzycy i chorób układu krążenia. Każda osoba przeszła szereg medycznych testów, musiała też wypełnić kompleksowy kwestionariusz oceny objawów depresji.

Na podstawie odpowiedzi z tej ankiety naukowcy zidentyfikowali w badanej grupie dwa profile depresyjne.

U około 8 proc. uczestników badania w okresie obserwacji rozwinęły się zaburzenia kardiometaboliczne, ale ich rodzaj zależał od rodzaju depresji, na którą cierpieli.

Osoby z objawami melancholicznymi były 1,5 razy bardziej narażone na choroby sercowo-naczyniowe, takie jak zawał serca i udar mózgu, niż osoby bez objawów depresyjnych. Za to ryzyko cukrzycy typu 2 nie było u nich wyższe.

Z kolei osoby z objawami atypowymi były 2,7 razy bardziej narażone na rozwój cukrzycy typu 2, niż osoby bez objawów depresyjnych.

Nie stwierdzono u nich za to istotnego wzrostu ryzyka chorób sercowo-naczyniowych.

Dalsze badania wykazały, że u pacjentów z objawami atypowymi występowały zaburzenia procesów zapalnych i metabolicznych. Tego biologicznego sygnału nie zaobserwowano u osób z objawami melancholicznymi.

– To sugeruje biochemiczne różnice w sposobie, w jaki różne rodzaje depresji wiążą się ze zdrowiem układu sercowo-naczyniowego – mówi główny autor badania dr Yuri Milaneschi z Uniwersytetu Medycznego w Amsterdamie.

Badacze zaznaczają, że choć wiedza o różnych typach depresji jest powszechna, to mało mówi się o tym, jaki mają one wpływ na zdrowie fizycz-

eprasa.pl 3cebf4d853

FOT. SHUTTERSTOCK

Od tego zależy ryzyko kolejnych chorób

Przez depresję jesz więcej czy głodujesz?

ne. – Nasze ustalenia kierują nas w stronę psychiatrii precyzyjnej, czyli idei, że musimy szukać fizycznych powiązań z profilami zdrowia psychicznego. To pozwoli lepiej leczyć choroby psychiczne, dopasować terapię do indywidualnych potrzeb pacjentów – tłumaczy dr Milaneschi.

MÓZG NIE JEST ODERWANY OD CIAŁA

Czy zdrowie fizyczne pacjentów ma znaczenie dla psychiatrów?

– Powinno mieć. Powinni też myśleć o konsekwencjach wybranej terapii – odpowiada psychiatra dr n. med. Magdalena Namysłowska, współzałożycielka Warszawskiego Ośrodka Psychoterapii i Psychiatrii.

Dr Namysłowska opowiada o sytuacji, z którą się zetknęła. – Stan psychiczny młodego człowieka stabilizował się dzięki lekom, ale ich stosowanie wiązało się z dużym przyrostem masy ciała. Lekarz może wówczas powiedzieć, że to nieistotne, bo najważniejszy jest brak myśli samobójczych i zmniejszenie objawów depresyjnych. Można się z tym zgodzić, a można też pomyśleć o przyszłości. Czy otyłość nie będzie źródłem kolejnych problemów i powodem pogorszenia nastroju? Może tak być, więc powinniśmy szukać terapii, która nie zostawi takich skutków – tłumaczy dr Namysłowska.

Choć wiedza o różnych typach depresji jest powszechna, to mało mówi się o tym, jaki mają one wpływ na zdrowie fizyczne

A czy osoba, która zgłasza się do psychiatry, żeby rozmawiać o swoich emocjach, powinna usłyszeć, że zagrożone jest też jej zdrowie fizyczne?

– Zdecydowanie tak. Kiedyś odrywano mózg od ciała. Teraz podkreślamy, że objawy psychosomatyczne mogą być silniejszymi sygnałami depresji, niż klasyczne obniżenie nastroju i zamartwianie się różnymi rzeczami. Ktoś przychodzi do nas z powodu zaburzeń nastroju, ale często orientujemy się, że nie chodzi tylko o to. Są jeszcze problemy organiczne. Nie możemy ich ignorować, musimy zająć się pacjentem całościowo, co często wymaga skierowania go do innych specjalistów – opowiada dr Namysłowska.

Z depresją mogą wiązać się m.in. bóle głowy, zaburzenia pracy serca czy problemy z układem pokarmowym.

Integracja psychiatrii z innymi dziedzinami medycyny coraz częściej działa też w drugą stronę. Specjaliści od chorób układu pokarmowego, dietetycy, reumatolodzy i dermatolodzy proszą o pomoc psychiatrów.

– Ostatnio zgłosiły się do mnie dwie osoby po leczeniu onkologicznym. Dostały w szpitalu niesamowitą pomoc, jeśli chodzi o leczenie raka. Nie dostały natomiast żadnego wsparcia psychoterapeutycznego. A przecież w takich sytuacjach powinno być to oczywiste. Wiadomo, że diagnoza i leczenie raka łączą się z olbrzymim lękiem i grożą depresją – mówi psychiatra.

TAK, PSYCHIATRA TO LEKARZ

Dlaczego psychiatria musi się dziś integrować z innymi działami medycyny, skoro psychiatrzy także kończą studia medyczne?

– Psychiatria długo działała „w podziemiu". Nie zliczę, ile razy usłyszałam pytanie, czy jestem lekarzem. Pewnie bierze się to stąd, że my rozmawiamy z pacjentami i na podstawie tych rozmów, często bardzo wnikliwych i obejmujących szeroki kontekst, stawiamy rozpoznanie. Nie mamy urządzeń do badań, które pomagają stawiać diagnozę, nasza współpraca z pacjentami jest bardziej partnerska – zauważa dr Namysłowska.

Lekarze innych specjalizacji uwrażliwiają się na problemy psychiczne swoich pacjentów i szukają wsparcia u psychiatrów. Rośnie też nasza świadomość na temat zdrowia psychicznego.

– Pod wpływem nieustannych bodźców, jakie dostarcza nam współczesny świat i technologie, łatwo o zaburzenia równowagi organizmu. Mamy coraz więcej pacjentów. Psychiatria się zmienia, widzimy człowieka i jego indywidualne problemy, a nie zbiór objawów opisanych w podręczniku. Coraz rzadziej mamy do czynienia z klasyczną depresją. Często idzie ona w parze z czymś jeszcze, np. niezdiagnozowanym wcześniej ADHD – opowiada dr Namysłowska.

Przypomina, że kiedyś uważano ADHD za problem wieku dziecięcego. Teraz przybywa osób z diagnozą postawioną dopiero w dorosłości. – Zakładano, że problemy z koncentracją, uwagą i impulsywnością dotyczą tylko wieku szkolnego. ADHD to zaburzenie neurobiologiczne, które z różną intensywnością i ekspresją objawów pozostaje z nami na zawsze. Nie da się przecież „wyrosnąć" z neurobiologii. To pokazuje, że psychiatria rozwija się tak, jak inne dziedziny medycyny – podsumowuje dr Namysłowska.

Dr Magdalena Namysłowska jest kuratorem ścieżki Mental Health & Wellbeing na kongresie Impact, który odbędzie się 13–14 maja w Poznaniu. Nad wydarzeniem Wyborcza.biz, Wyborcza.pl i WysokieObcasy.pl objęły patronat medialny. Szczegóły: impactcee.com/impact/2026

OGŁOSZENIE PŁATNE

Białystok/34432730

OGŁOSZENIE O PISEMNYM PRZETARGU NIEOGRANICZONYM NA ZBYCIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO NIERUCHOMOŚCI WRAZ Z PRAWEM WŁASNOŚCI BUDYNKÓW I URZĄDZEŃ

„NIBE-BIAWAR" Sp. z o.o.
ogłasza przetarg pisemny nieograniczony
na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wraz z prawem własności budynków i urządzeń.

- adres: **al. Jana Pawła II 57, 15-703 Białystok**,
- oznaczenie w ewidencji gruntów: **dz. ew. nr 541/2, obręb 4, Starosielce Płn.**,
- powierzchnia: **3,8125 ha**,
- numer księgi wieczystej: **BI1B/00049785/9**.

Nabywca nieruchomości będzie zobowiązany do wynajęcia części nieruchomości Organizatorowi na okres 12 (dwunastu) miesięcy, z możliwością przedłużenia o okres do 6 (sześciu) miesięcy.

Regulamin przetargu dostępny jest pod adresem: **rklegal.pl/nibe-biawar/**

Zainteresowanie uczestnictwem w przetargu należy zgłosić na adres email: przetarg.nibe-biawar@rklegal.pl. Warunkiem udostępnienia dokumentacji przetargowej oraz uczestnictwa w przetargu jest złożenie oświadczenia o zobowiązaniu do zachowania poufności.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w kwocie **500.000,00 zł**. Wadium należy wpłacić do dnia **25 maja 2026 r. do godz. 17:00**. Wraz z wpłatą wadium należy złożyć oświadczenie dot. podmiotu/ beneficjenta rzeczywistego. Wadium podlega zwrotowi w przypadkach określonych w regulaminie.

Do dnia **25 maja 2026 r. do godz. 17:00** należy dostarczyć także na adres email: przetarg.nibe-biawar@rklegal.pl ofertę wstępną w formie elektronicznej opatrzoną elektronicznym podpisem kwalifikowanym.

1 RP

34429802

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X

Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

IZBA WYDAWCÓW PRASY
NAKŁAD KONTROLOWANY

eprasa.pl 3cebf4d853

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

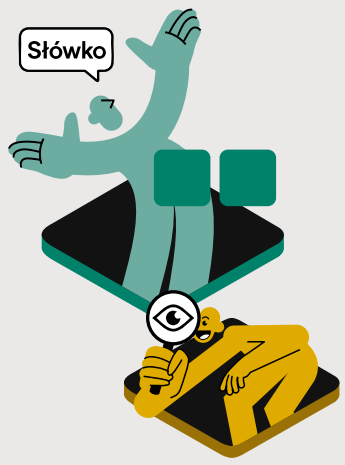

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

W Sądzie Rejonowym Gdańsk - Południe w Gdańsku toczy się pod sygn. XII Ns 1574/22 postępowanie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po **Andrzeju Quirini**, zmarłym 30 listopada 2020r. w Gdańsku, ostatnio stale zamieszkałym w Gdańsku.

Sąd wzywa spadkobierców Andrzeja Quirni aby w ciągu 3 miesięcy od dnia publikacji ogłoszenia zgłosili i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34433548

PREZYDENT MIASTA BĘDZINA OGŁASZA

Kolejny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Będzin, o pow. łącznej 494 m², składającej się z działek oznaczonych numerami 768 i 767 obręb Będzin, położonej w Będzinie przy ul. Jana III Sobieskiego 1, zabudowanej obiektem dawnego Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz budynkiem administracyjnym.

Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego:

1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami oraz w minimalnej części zieleń izolacyjna – działka nr 768

2. Zieleń izolacyjna - działka nr 767

Dla w/w działek prowadzone są księgi wieczyste:

KA1B/00050561/8 dla działki nr 768

KA1B/00001993/7 dla działki nr 767

W wyżej wymienionych księgach wieczystych brak wpisów obciążeń dla nieruchomości.

Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

Na działce nr 767 zlokalizowane są sieci infrastruktury technicznej dla których nie została ustanowiona służebność przesyłu.

Działki powyższe stanowią całość gospodarczą i przy umowie sprzedaży zostanie dla nich założona jedna księga wieczysta.

Przetargi na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości zamknięte z wynikiem negatywnym odbył się w dniach:

27 maja 2025 r. I przetarg

23 października 2025 r. II przetarg

05 luty 2026 r. kolejny przetarg

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi:
550.000,00 zł zw. z VAT w tym:
grunt – 240.000,00 zł
składnik budowlany 310.000,00 zł

Cena sprzedaży nieruchomości płatna jest przez jej nabywcę przed zawarciem umowy sprzedaży nieruchomości.

Nabywca nieruchomości ponosi koszty opłat notarialnych i sądowych związanych z nabyciem nieruchomości.

Wadium uprawniające do uczestnictwa w przetargu wnoszone w pieniądzu wynosi 50.000 PLN.

Przetarg odbędzie się w dniu 09 lipca 2026 o godz. 9.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Będzinie, ulica 11 Listopada 20, sala 101 (I piętro).

OSOBY ZAINTERESOWANE UCZESTNICTWEM W POWYŻSZYM PRZETARGU WINNY:

- **zapoznać się z regulaminem przetargowym, zawierającym m. in. szczegółowy opis budynków dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Będzinie (bip.bedzin),**
- **zapoznać się ze szczegółowymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.**
- **zapoznać się ze stanem faktycznym i technicznym nieruchomości. W celu ustalenia terminu dokonania oględzin nieruchomości należy kontaktować się z Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Będzinie ul. 11 Listopada 20, pokój 107 I piętro, nr tel. 32 267 91 50.**
- **najpóźniej do dnia 06 lipca 2026 roku wpłacić wadium w podanej wysokości na konto depozytowe Urzędu Miejskiego w Będzinie Wydziału Księgowo - Budżetowego** w **ING Banku Śląskim S. A. Oddział w Będzinie Nr 44 1050 1142 1000 0023 0074 0087. Wymagane jest aby w podanym terminie wadium znajdowało się na koncie organizatora przetargu.**
- ***Uwaga ! Osoby , które wpłacą wadium po terminie wskazanym w ogłoszeniu nie zostaną dopuszczone do uczestnictwa w przetargu.***

W przypadku nie przystąpienia przez osoby wygrywające przetarg do notarialnej umowy zbycia nieruchomości w terminie ustalonym przez zbywającego, Prezydent Miasta Będzina może odstąpić od zawarcia umowy notarialnej, a wpłacone wadium nie będzie podlegać zwrotowi.

Wszelkich informacji dotyczących przetargu udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie Miejskim w Będzinie, telefon 32 267 91 50.

Prezydent Miasta Będzina zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu.

Kraj/34433673

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA ŁODZI

o ustnych przetargach nieograniczonych (licytacjach) na sprzedaż:

I. nieruchomości stanowiących własność Miasta Łodzi położonych w:

- **Łodzi przy ul. Wysockiego 26 i 28, oznaczonych w obrębie G-14 jako działki nr 108 i 107/3 o łącznej powierzchni 356 m², dla których urządzone są księgi wieczyste nr LD1M/00032926/4 i LD1M/00032903/7.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **460 000 zł (słownie: czterysta sześćdziesiąt tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT od sprzedaży działki nr 108 w obrębie G-14 wg obecnie obowiązującej stawki 23%. Sprzedaż działki nr 107/3 w obrębie G-14 jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **46 000 zł (słownie: czterdzieści sześć tysięcy złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Trębackiej 34, oznaczonej jako działka nr 635 w obrębie G-26 o powierzchni 239 m², dla której urządzona jest księga wieczysta nr LD1M/00385365/2.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **136 000 zł (słownie: sto trzydzieści sześć tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **13 600 zł (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Łopianowej bez numeru, oznaczonych jako działki nr 220/8, 220/10, 220/12 i 220/13 w obrębie geodezyjnym G-23 o powierzchni 764 m², dla których urządzone są księgi wieczyste nr LD1M/00003129/5, LD1M/00002145/6, LD1M/00355091/1.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **840 000 zł (słownie: osiemset czterdzieści tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT według obecnie obowiązującej stawki 23%.
Wadium wynosi: **84 000 zł (słownie: osiemdziesiąt cztery tysiące złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Okulickiego „Niedźwiadka" 26 i Okręglik bez numeru, oznaczonych w obrębie B-3 jako działki nr 34/1 i 34/6 o łącznej powierzchni 1126 m², dla których urządzone są księgi wieczyste nr LD1M/00092370/9, LD1M/00386145/1.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **520 000 zł (słownie: pięćset dwadzieścia tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **52 000 zł (słownie: pięćdziesiąt dwa tysiące złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Omłotowej bez numeru, oznaczonej jako działki nr 45 i 46 w obrębie P-6 o łącznej powierzchni 197 m², dla której urządzona jest księga wieczysta nr LD1M/00035942/3.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **65 000 zł (słownie: sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **6 500 zł (słownie: sześć tysięcy pięćset złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Złotno 26, oznaczoną jako działki nr 482/1 i 482/2 w obrębie P-5 o powierzchni 957 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00048655/8.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **950 000 zł (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto**. Sprzedaż działki nr 482/1 w obrębie P-5 zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507). Sprzedaż działki nr 482/2 w obrębie P-5 zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług
Wadium wynosi **190 000 zł (słownie: sto dziewięćdziesiąt tysięcy złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

II. udziału Miasta Łodzi (1/2 części) we współwłasności nieruchomości położonej w Łodzi przy ulicy Zamenhofa 30, oznaczonej jako działka nr 243/1 w obrębie P-20 o powierzchni 1 544 m², dla której urządzona jest księga wieczysta nr LD1M/00000658/1.

Cena wywoławcza udziału we współwłasności nieruchomości wynosi: **800 000 zł (słownie: osiemset tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż udziału we współwłasności nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **80 000 zł (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych).**
Cenę nabycia udziału we współwłasności nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

Przetargi odbędą się w dniu 10 lipca 2026 r. o godz. 10:00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Duża Sala Obrad.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI O PRZETARGU zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).
Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresami: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/, https://nieruchomosci.uml.lodz.pl.
Szczegółowe informacje dotyczące przetargu dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, (IV p., pok. 457a lub 457) oraz pod numerami telefonów: (42) 638-54-73, 638-43-31, 638-44-14.

Kraj/34433181

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE: WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ
Lokal nr 24 przy ul. Potockich 116

Powierzchnia użytkowa – 47,00 m² (II piętro)
Mieszkanie 3 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 513.800,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl

Oferty należy składać od dnia 08.05.2026 r. do 08.06.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Przetarg odbędzie się 08.06.2026 r. o godz. 16:30 w siedzibie SM „Marysin Wawerski".Lokal można oglądać od 08.05.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34433261

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE: WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ
Lokal nr 112 przy ul. Korkowej 137C

Powierzchnia użytkowa – 29,00 m² (III piętro)
Mieszkanie 1 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 370.000,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl

Oferty należy składać od dnia 08.05.2026 r. do 08.06.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Przetarg odbędzie się 08.06.2026 r. o godz. 16:00 w siedzibie SM „Marysin Wawerski". Lokal można oglądać od 08.05.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34433262

eprasa.pl 3cebf4d853

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj
w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 7 września 2025 roku zmarł

Prof. dr hab. inż.

Bogdan Maciej Wilamowski

wybitny uczony w zakresie elektroniki i informatyki
wykładowca akademicki w Polsce, Japonii i USA
Fellow IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers)
członek wielu międzynarodowych organizacji naukowych i technicznych
Doktor Honoris Causa Anglia Ruskin University, Cambridge UK
członek honorowy Węgierskiej Akademii Nauk, członek zagraniczny PAN
Odznaczony Krzyżem Komandorskim
Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
22 maja 2026 roku o godzinie 10.00
w domu pogrzebowym na cmentarzu Powązki Wojskowe
przy ul. Powązkowskiej 43/45 w Warszawie.

O czym zawiadamia pogrążona w żałobie

Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433406

ŚP

mgr Kazimiera Witczak

z domu Cieślicka

Najukochańsza Żona, Mama i Siostra
informatyk, długoletni pracownik Jednostek Informatycznych AGH

Przeżywszy lat 87,
opatrzona Św. Sakramentami,
zasnęła w Panu dnia 4 maja 2026 r.

Msza święta żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie
w piątek dnia 8 maja 2026 roku o godzinie 11.30
w kościele NMP z Lourdes w Krakowie
przy ul. Misjonarskiej 37,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarz
Bronowice – Pasternik o godzinie 13.00,

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Mąż, Córka, Zięć, Siostry i Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433524

WOJEWODA LUBELSKI

Lublin, dnia 06.05.2026r.

IF-II.747.1.6.2026.AJ

OBWIESZCZENIE
WOJEWODY LUBELSKIEGO
o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu

Na podstawie art. 12 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1222) – zwanej dalej *ustawą* oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) – zwanej dalej *Kpa,*

zawiadamiam

że na wniosek Pełnomocnika Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o. o. z siedzibą w Tarnowie, Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie, ul. Diamentowa 15, 20–471 Lublin, w dniu 6 maja 2026 r. Wojewoda Lubelski wydał decyzję znak: IF-II.747.1.6.2026.AJ o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu dla inwestycji pn.: *„Budowa sieci gazowej średniego ciśnienia wraz z przyłączem i SRP II st. Q = 2000m³/h w ul. Towarowej w Chełmie wraz z przebudową odcinka sieci gazowej średniego ciśnienia w ul. Okszowskiej w Chełmie, woj. Lubelskie."*

Zakresem inwestycji objęte są działki o nr ewidencyjnych:
– woj. lubelskie, **powiat chełmski, gmina Chełm, obręb 0009 Miasto Chełm**: 33/1; 22,
– woj. lubelskie**, powiat chełmski, gmina Chełm, obręb 0008 Miasto Chełm:** 31/5; 184; 57/2; 183/2; 183/1; 177; 66/5; 66/11; 66/10; 66/9; 66/8; 66/7; 10/2; 72/2; 70; 195,
– woj. lubelskie, **powiat chełmski, gmina Chełm, obręb 0007 Miasto Chełm:** 134/4; 132/196; 132/170; 310/5; 311; 312; 317.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 *ustawy* przedmiotowa decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

W myśl art. 12 ust. 2 *ustawy* strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w Wydziale Infrastruktury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3, pok. 1012 (X piętro), tel. 81 74-24-477.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki, Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie lub w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane. Odwołanie powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie – zgodnie z art. 34 ust. 3 ustawy.

Na podstawie art. 127a *Kpa* przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Wojewodzie Lubelskiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Stosownie do art. 12 ust. 1 *ustawy* w związku z art. 49 § 2 *Kpa* zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne ogłoszenie poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Data publicznego obwieszczenia w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim: **8 maja 2026 r.**

Z upoważnienia Wojewody Lubelskiego
/-/
Aneta Ciesielczuk
Zastępca Dyrektora
Wydziału Infrastruktury
/podpisano elektronicznie/

Kraj/34433684

Pani

Hannie Kurkowskiej

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Pracownicy

NZOZ Medrem-Poliklinika Spółka z o.o. w Opolu

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433801

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA BOLESŁAWIEC Z DNIA 04 maja 2026 R.

w sprawie III przetargu ustnego nieograniczonego

na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, oznaczonej jako działka nr 400, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Bolesławiec, położonej w Bolesławcu, przy ul. Bronisława Kosiby, w obrębie 0014 miasta Bolesławiec.

Oznaczenie nieruchomości wg katastru nieruchomości	**Nr działki**	**400**
	Powierzchnia (ha)	**0,3953**
	Położenie	ul. Bronisława Kosiby, obręb: 0014 – Bolesławiec-14
	Rodzaj użytku gruntowego wg ewidencji gruntów	Grunty orne (RIVa-0,0832 ha), pastwiska trwałe (PsIV-0,3121 ha)
Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej		JG1B/00015131/5 – zbiorcza księga wieczysta założona dla obrębu 0014.
Cena wywoławcza (zł)		**890.000,00 zł brutto**
Forma wniesienia wadium		W pieniądzu
Wysokość wadium (stanowiące do 20% ceny wywoławczej) (zł)		170.000,00 zł

Termin i miejsce przetargu: **09 lipca 2026 r. godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Bolesławiec, Pl. Piłsudskiego nr 1 (biurowiec, IV piętro, sala 412).**

Wadium na działkę należy wnieść najpóźniej do dnia 03 lipca 2026r. – na rachunek bankowy Urzędu Miasta Bolesławiec: PKO Bank Polski S.A.O/Bolesławiec numer: **04 1020 2137 0000 9402 0046 4271.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z ogłoszeniem o przetargu, warunkami przetargu oraz przedmiotem przetargu.
Zastrzega się prawo odwołania przetargu z ważnych przyczyn.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu dostępna jest w Wydziale Mienia i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Bolesławiec –„biurowiec" I piętro, pokój 108, (tel. 75 645 65 15), na stronie internetowej UM Bolesławiec https://bolesławiec.pl/index.php/mig/sp-estate przetargi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP)
JP/JP

Bolesławiec, dnia 04 maja 2026 r.

Kraj/34433646

eprasa.pl 3cebf4d853

Lubuskie
Warte zachodu

DN.II.7740.27.3.2025

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

informuje

że na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze (parter), na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego *www.lubuskie.pl* oraz na stronie internetowej Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego *www.bip.lubuskie.pl* została umieszczona treść ogłoszenia przetargowego, na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Województwa Lubuskiego:

Drugi przetarg ustny nieograniczony, na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej

Położenie nieruchomości	Numer ewidencyjny działki	Powierzchnia działki (ha)	Numer księgi wieczystej	Cena wywoławcza nieruchomości (zł)	Wysokość wadium (zł)	Godzina przetargu
Łęknica ul. Parkowa 1 obręb 0001 Łęknica	31/17	1,2335	ZG1R/00055235/4	6 030 000,00	301 500,00	11^{00}

Przetarg odbędzie się w dniu 09.07.2026 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, przy ul. Podgórnej 7, w sali nr 108.

Szczegółowych informacji, w sprawie nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w drodze przetargu można uzyskać w Wydziale Zarządzania Mieniem Województwa Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze lub pod numerem telefonu **68 465 343 lub 471.**

Kraj/34433744

Przetarg nieograniczony na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, znajdującej się w Gdańsku przy ulicy Długi Targ 41/42, stanowiącej własność Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

1. Organizatorem przetargu jest: Uniwersytet Morski w Gdyni ul. Morska 81 – 87 81-225 Gdynia
2. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wniesienie wadium w wysokości 10 % ceny wywoławczej.
3. Wadium wnosi się wyłącznie w pieniądzu na rachunek Uniwersytetu Morskiego w Gdyni nr 23 1140 1153 0000 2235 4300 1092
4. Cena wywoławcza wynosi 17 891 000,00 zł (siedemnaście mln osiemset dziewięćdziesiąt jeden tys. zł 00/100).
   * Uwaga : Zgodnie z treścią art. 43.ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r., poz. 775 ze zm.) sprzedaż w/w nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT.
5. Oferty przetargowe należy składać w zamkniętej kopercie z adnotacją: „Przetarg nieograniczony na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, znajdującej się w Gdańsku przy ulicy Długi Targ 41/42– NIE OTWIERAĆ!"

„Przetarg nieograniczony na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, znajdującej się w Gdańsku przy ulicy Długi Targ 41/42– NIE OTWIERAĆ!"

w siedzibie Uniwersytetu Morskiego w Gdyni przy ul. Morskiej 81 - 87, 81-225 Gdynia w Biurze Kanclerza budynek F pokój 228, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 24.07.2026 r. godzina 9:00** (decyduje data wpływu). Otwarcie ofert nastąpi w dniu 24.07.2026 r. o godzinie 12:15.

Więcej informacji pod adresem: https://bip.umg.edu.pl/sprzedaz (BIP UMG)

Kraj/34433306

ZARZĄD POWIATU KARKONOSKIEGO PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O III PRZETARGACH USTNYCH NIEOGRANICZONYCH NA SPRZEDAŻ ZABUDOWANYCH DZIAŁEK

Przedmiotem przetargów są zabudowane działki położone w Szklarskiej Porębie, obręb 0006 w granicach działek:

1. **Działka nr 149/11 o pow. 0,4024 ha**
   Działka zabudowana budynkiem szkoły oraz budynkiem wczasowym „Wulkan". Budynek szkoły to obiekt wolnostojący, dwukondygnacyjny, bez podpiwniczenia. Budynek wczasowy „Wulkan" to trzykondygnacyjny budynek z użytkowym poddaszem, w zabudowie wolnostojącej, częściowo podpiwniczony.
   Cena wywoławcza – 2.200.000,00 zł.
   Wadium – 110.000,00 zł.
   Przetarg odbędzie się w dniu 9 lipca 2026 r. o godz. 10^{00}.
2. **Działka nr 149/13 o pow. 0,3365 ha**
   Działka zabudowana wolnostojącym, budynkiem wczasowym „Płomyk". Budynek dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem, podpiwniczony.
   Cena wywoławcza – 1.600.000,00 zł
   Wadium – 80.000,00 zł
   Przetarg odbędzie się w dniu 9 lipca 2026 r. o godz. 11^{00}.

Przetargi odbędą się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami w Jeleniej Górze przy ul. Podchorążych nr 15 pokój nr 229.
Wadium dla poszczególnych działek należy wnieść w pieniądzu w terminie do dnia 6 lipca 2026 r.
Ogłoszenie o przetargach podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze przy ul. Kochanowskiego 10 i przy ul. Podchorążych 15 oraz na stronie internetowej pod adresem www.powiatkarkonoski.eu
Szczegółowe informacje o nieruchomościach można uzyskać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami przy ul. Podchorążych nr 15, pokój nr 202 lub telefonicznie (75) 64 73 222, 228.

www.infopublikator.pl

Kraj/34433429

Białystok, 30.04.2026 r.

OGŁOSZENIE

„Stadion Miejski" Sp. z o.o. w Białymstoku ogłasza pisemny przetarg nieograniczony z negocjacjami na najem obiektu Chorten Arena, położonego w Białymstoku przy ul. Słonecznej 1 w celu rozgrywania meczów piłki nożnej, w szczególności w ramach:

1) Ligi krajowej – sezon 2026/2027.
2) Pucharu kraju – sezon 2026/2027.
3) Rozgrywek europejskich – sezon 2026/2027.
4) Meczów towarzyskich i międzynarodowych.

Umowa najmu zostanie zawarta na okres **od 1 lipca 2026 r. do 30 czerwca 2027 r.**

Chorten Arena spełnia kryteria infrastrukturalne dla wszystkich poziomów krajowych rozgrywek piłki nożnej na sezon 2026/2027 oraz kryteria określone dla rozgrywek w ramach Ligi Konferencji UEFA. Obiekt mieści pełnowymiarowe boisko piłkarskie z podgrzewaną murawą naturalną oraz trybuny, na których dostępne są 22 372 miejsca siedzące, w tym 23 miejsca dla osób niepełnosprawnych z opiekunem. Na terenie stadionu dostępne są parkingi o łącznej pojemności 794 miejsc dla samochodów osobowych, w tym 12 miejsc dla osób niepełnosprawnych oraz 82 miejsca dla autokarów i wozów transmisyjnych.

Oględzin obiektu można dokonać po wcześniejszym uzgodnieniu terminu pod numerami telefonów: 502 823 212 / 690 950 030.

Zgłoszenie udziału w postępowaniu należy złożyć w siedzibie Spółki „Stadion Miejski" **do dnia 15.05.2026 r. do godziny 12:00.**

Szczegółowe informacje dotyczące obiektu i warunków udziału w postępowaniu oraz Regulamin pisemnego przetargu nieograniczonego z negocjacjami na najem Stadionu Miejskiego w Białymstoku w sezonie rozgrywkowym 2026/2027 zamieszczone są na stronie internetowej **https://stadionbialystok.bip.gov.pl/** w zakładce WYNAJMY/POSTĘPOWANIA NA NAJEM POWIERZCHNI/TERENU.

Bialystok, 30.04.2026

NOTICE OF TENDER

„Stadion Miejski" Sp. z o.o. in Bialystok invites to open written tender with negotiations for lease of the Chorten Arena located in Bialystok, No. 1 Sloneczna Street, to organise football matches, in particular:

1) Domestic league – season 2026/2027,
2) Country cup – season 2026/2027,
3) European competitions – season 2026/2027,
4) Friendly and international matches.

The lease agreement shall be concluded for the period **from July 1, 2026 to June 30, 2027.**

The City Stadium meets the infrastructure criteria for all levels of domestic competitions for the season 2026/2027, as well as requirements for UEFA Conference Leage. The venue features a full-size natural football pitch with heated playing surface and stands with 22 372 available seats, including 23 seats for disabled persons with helpers. There are car parks with the joint available capacity of 794 passenger car parking spaces, including 12 spaces for disabled persons, and 82 spaces for coaches and outside broadcast vans.

Sight visit is possible upon prior agreement concerning the date at the following phone number: +48 502 823 212 / 690 950 030.

Applications for participation in the proceedings should be submitted to the registered office of the „Stadion Miejski" Sp. Z o.o. **by 15.05.2026, 12:00**.

Further information concerning the facility and the conditions of participation in the proceedings, as well as the Regulations of the open written tender with negotiations for lease of the Chorten Arena in the football season 2026/2027 can be found on the Internet site **www.stadionbialystok.bip.gov.pl** in the LEASE/SPACE AND AREA LEASE PROCEDURES tab.

Chorten ARENA
tel. 85 654 86 80
fax 85 654 87 15
sekretariat@stadion.bialystok.pl
www.stadion.bialystok.pl
STADION MIEJSKI
Spółka z o.o.
ul. Słoneczna 1,
15-323 Białystok
KRS: 0000452595
NIP: 5423230046
REGON: 200763186
KAPITAŁ ZAKŁADOWY: 95 218 500,00 zł

Kraj/34432965

PREZYDENT MIASTA BĘDZINA
OGŁASZA

Kolejny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Będzin, położonej w Będzinie w rejonie ul. Cieszkowskiego, **oznaczonej numerem ewidencyjnym działki 10652 obręb Będzin o pow. 1 ha 2274** m^2 wraz z udziałem w działce stanowiącej wewnętrzną komunikację.

Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego:

Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 742.000,00 zł netto.

Do ceny nieruchomości osiągniętej w przetargu doliczony zostanie podatek VAT w stawce 23%.

Cena sprzedaży nieruchomości płatna jest przez jej nabywcę przed zawarciem umowy sprzedaży nieruchomości.

Dla działki nr 10652 prowadzona jest księga wieczysta KA1B/00055570/9, w której jako właściciel wpisana jest Gmina Będzin.

W księdze wieczystej brak wpisów obciążeń dla nieruchomości.

Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

Dla działki nr 10658 (działka komunikacji wewnętrznej) prowadzona jest księga wieczysta KA1B/00057080/1, w której jako współwłaściciele wpisani są Gmina Będzin, osoby prawne oraz osoby fizyczne.

W księdze wieczystej brak wpisów obciążeń dla nieruchomości.

Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

Poprzednie przetargi na sprzedaż w/w nieruchomości odbyły się w dniach:

11.09.2025 r. I przetarg

05.02.2026r. II przetarg

Przetarg odbędzie się w dniu 09 lipca 2026 r. roku o godzinie 10.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Będzinie ul. 11 Listopada 20, 42-500 Będzin, sala nr 101, I piętro

Wadium uprawniające do uczestnictwa w przetargu wnoszone w pieniądzu wynosi 74.000 PLN.

OSOBY ZAINTERESOWANE UCZESTNICTWEM W POWYŻSZYM PRZETARGU WINNY:

- **zapoznać się z regulaminem przetargowym, zawierającym m. in. informacje związane z zagospodarowaniem nieruchomości dostępnymi w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Będzinie (bip.bedzin).**
- **najpóźniej do dnia 06 lipca 2026 roku wpłacić wadium w podanej wysokości na konto depozytowe Urzędu Miejskiego w Będzinie Wydziału Księgowo - Budżetowego** w **ING Banku Śląskim S. A. Oddział w Będzinie Nr 44 1050 1142 1000 0023 0074 0087. Wymagane jest aby w podanym terminie wadium znajdowało się na koncie organizatora przetargu,**
- ***Uwaga ! Osoby , które wpłacą wadium po terminie wskazanym w ogłoszeniu nie zostaną dopuszczone do uczestnictwa w przetargu.***

W przypadku nie przystąpienia przez osoby wygrywające przetarg do notarialnej umowy zbycia nieruchomości w terminie ustalonym przez zbywającego, Prezydent Miasta Będzina może odstąpić od zawarcia umowy notarialnej, a wpłacone wadium nie będzie podlegać zwrotowi.

Wszelkich informacji dotyczących przetargów udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie Miejskim w Będzinie telefon 32 267 91 50.

Prezydent Miasta Będzina zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu.

Kraj/34433671

Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie XVIII C 3002/23 prowadzone jest postępowanie z powództwa Joanny Cieślak przeciwko Nadarowi Algammoudi - nieznanego z miejsca zamieszkania - o rozwód. Kuratorem dla uczestnika postępowania została wyznaczona radca prawny Joanna Kopania.

Kraj/34433589

ZARZĄD POWIATU KARKONOSKIEGO PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O TRZECIM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ ZABUDOWANEJ NIERUCHOMOŚCI

Przedmiotem III przetargu jest zabudowana nieruchomość położona w Sosnówce gmina Podgórzyn, przy ul. Liczyrzepy, w granicach działki nr 269/2, o urządzonej Kw. nr JG1J/00114630/5. Działka zabudowana budynkiem administracyjnym oraz niewielkim budynkiem gospodarczym.

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w Gminie Podgórzyn – zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy Podgórzyn nr XLII/417/2002 z dnia 28 września 2002 r. nieruchomość oznaczona jest symbolem U – o przeznaczeniu tereny zabudowy usługowej.

Cena wywoławcza – 750.000,00 zł
Wadium (wniesione w pieniądzu) – 37.500,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 9 lipca 2026 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami w Jeleniej Górze przy ul. Podchorążych nr 15 pokój nr 229.

Wadium dla nieruchomości należy wnieść w pieniądzu w terminie do dnia 6 lipca 2026 r.

Ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze przy ul. Kochanowskiego 10 i przy ul. Podchorążych 15 oraz na stronie internetowej pod adresem www.powiatkarkonoski.eu

Szczegółowe informacje o nieruchomości można uzyskać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami przy ul. Podchorążych nr 15, pokój nr 202 lub telefonicznie (75) 64 73 222, 228.

www.infopublikator.pl

Kraj/34433431

eprasa.pl 3cebf4d853

Oto najjaśniejsza gwiazda w Europie

• **Luis Enrique po awansiePSG do finałі Ligi Mistrzów. 6 maja 2026 r.**
FOT. REUTERS / ANGELIKA WARMUTH

Choć Ligę Mistrzów pierwszy raz wygrał już jedenaście lat temu, dopiero ostatnie kilkanaście miesięcy pokazało pełnię trenerskiej klasy Luisa Enrique.

Michał Trela

Gdy w sierpniu 1992 roku polska kadra olimpijska Janusza Wójcika przegrywała finał olimpijski z Hiszpanią, w środku pomocy gospodarzy grali 21-letni Pep Guardiola i osiem miesięcy starszy Luis Enrique. Obaj przez kolejną dekadę grali wspólnie w reprezentacji Hiszpanii i przez pięć lat w Barcelonie. Są rówieśnikami i nie ma wątpliwości, że jako piłkarze należeli do tego samego pokolenia. Choć brzmi to paradoksalnie, jako trenerzy obaj wydają się jakby pochodzić z innych generacji.

Podczas gdy każde niepowodzenie trenera Manchesteru City rozpoczyna dyskusję, czy jego pomysł na futbol już się zużył, jego koledze z Paris Saint-Germain towarzyszą pytania, czy tak wygląda piłka nożna przyszłości. Wystarczyło, że Guardiola raz usiadł kiedyś przy ławce i już było wiadomo, że wkrótce dołączy do panteonu tego zawodu. Enrique prawdziwe docenienie znajduje dopiero kilkanaście lat później. Bo obecne PSG to jego niewątpliwe dzieło życia.

Obecny futbol, stawiający przed trenerami często niemożliwe do spełnienia wymagania, cechuje się niecierpliwością właścicieli i łatwością, z jaką pojedyncze niepowodzenia psują opinię. Jednocześnie elitarnych klubów, które sezon bez trofeum uznają za katastrofę, jest coraz więcej, a posiadanie odpowiedniego trenera jest dziś uznawane za niezbędne do osiągania sukcesów, co w przeszłości oczywiste nie było. Elita musi więc wykazywać się kreatywnością. Wychowywać trenerów, jak próbują Real Madryt, Manchester United, czy już od kilku lat Arsenal. Dawać im szansę, mimo wcześniejszych niepowodzeń, jak Barcelona, zatrudniając Hansiego Flicka po fiasku pracy z reprezentacją Niemiec. Albo sięgając po rozwiązania absolutnie nieoczywiste, jak Bayern Monachium po Vincenta Kompany'ego chwilę po jego spadku z Premier League.

Na tym tle kariera Enrique jest nietypowa. Metrykalnie nie należy do nowej fali. Od Kompany'ego, którego właśnie wyrzucił z Ligi Mistrzów, jest starszy o 16 lat i spokojnie zdążyłby być jego trenerem. Gdy debiutował w zawodzie, pracował w nim jeszcze sir Alex Ferguson, a Jose Mourinho był w szczycie trenerskiej chwały. Gorącymi nowymi nazwiskami byli Juergen Klopp, Thomas Tuchel, czy Diego Simeone. W tym pokoleniu Enrique pozostawał zaledwie obietnicą. Prowadził rezerwy Barcelony, gdy Guardiolę przesunięto z nich do trenowania pierwszej drużyny. Kluby chcące znaleźć nowego Pepa chętnie zatrudniały wówczas trenerów rezerw, a ten z drugiej Barcelony stał się naturalnie pożądaną postacią na rynku. Amerykańscy właściciele Romy namówili go na przenosiny do stolicy Włoch, by tam zbudował drugą Barcelonę.

Niedoceniane sukcesy

Eksperyment potrwał sezon. Po tym, jak Enrique nie zdołał awansować do europejskich pucharów uznano, że Guardioli z niego nie będzie. Celta Vigo, jaką dostał po roku przerwy, była zejściem na znacznie niższy poziom. Cudów też tam nie osiągnął, bo dziewiąte miejsce było co najwyżej solidne. Barcelonę w 2014 roku dostał za to, jakim wciąż mógł zostać trenerem, ale nie za to, jakim był. Choć zdobył dla niej dwa mistrzostwa Hiszpanii i wygrał – ostatnią dotąd – Ligę Mistrzów, wciąż uchodził za beneficjenta tego, że prowadził drużynę z Neymarem, Luisem Suarezem i Leo Messim w ataku niż jej twórcę. Oczekiwania wobec Barcelony były w tamtym czasie tak ekstremalne, że każdą wygraną przyjmowano jako oczywistość, a porażkę jako tragedię. Mimo że coś takiego w futbolu nie istnieje, nierzadko twierdzono, że Enrique prowadzi samograj.

Z klubowej piłki wypisał się na lata. Po rocznej przerwie objął reprezentację Hiszpanii, którą zostawił ze względu na poważną chorobę córki. Po jej śmierci wrócił do pracy selekcjonera, ale nie spełnił oczekiwań. Podejmował bardzo nieoczywiste wybory kadrowe, kłócił się z całym światem, chciał reformować wszystko naraz, co w pracy selekcjonera rzadko przynosi efekt. Odszedł po rozczarowującym mundialu zakończonym odpadnięciem w ćwierćfinale. Półtora roku później jego następca, pracujący znacznie spokojniej i bez rozgłosu, sięgnął po mistrzostwo Europy. Częścią prawdy będzie stwierdzenie, że podwaliny pod ten sukces położył Enrique. Drugą częścią, że Luis De La Fuente pokazał, ile było możliwe z tą drużyną, gdyby tylko dać jej trochę spokoju.

Silniejsi bez gwiazd

PSG też zmagało się w 2023 roku z problemami wszystkich wielkich i nie miało na tacy oczywistych rozwiązań na stanowisku trenera. Przetestowało opcje zagraniczne z Thomasem Tuchelem i Mauricio Pocchettino. Próbowało odnieść sukces z trenerem z ligi francuskiej. Mimo że Tuchel był w 2020 roku bliski sięgnięcia po Ligę Mistrzów, PSG nadal uchodziło za klub nietrenowalny, w którym ogon merda psem, bo żaden trener nie jest w stanie zagonić gwiazd do pracy. Odkurzenie Enrique wyglądało wówczas na dalsze eksperymentowanie bez wielkiego przekonania, a nie świadome rozpoczęcie nowej epoki. Wyszło inaczej.

Kluczowa cezura w nowożytnej historii tego klubu, to odejście jego najlepszego strzelca w historii. Niemożność zatrzymania w Paryżu Kyliana Mbappe wyglądała na ostateczny dowód, że katarski projekt piłkarski utkwił w martwym punkcie, skoro zwątpił w niego nawet największy symbol klubu, jego Wieża Eiffela. Ściągnięcie Hiszpana do stolicy Francji miało sens o tyle, że miał doświadczenie w prowadzeniu drużyny z gwiazdozbiorem w ataku. Chwilę wcześniej w PSG grali przecież Neymar, Messi i Mbappe, co było niemal odwzorowaniem zwycięskiej Barcelony Enrique sprzed kilku lat. Kiedy jednak gwiazd zabrakło, Hiszpan musiał pokazać pełnię trenerskiego kunsztu. Zamiast zarządcą ego piłkarzy, mógł wreszcie zostać trenerem. Tyle że tym razem rzeźbił w doskonałym materiale. Kiedy po odejściu Mbappe stwierdzał, że odtąd PSG będzie jeszcze silniejsze, brzmiało to, jak kolejna z jego ekscentrycznych opinii. Ta okazała się proroctwem.

Barcelona na emigracji

Właściciele Romy słusznie widzieli kiedyś w nim trenera zdolnego zbudować Barcelonę na emigracji. Tyle że nie dali mu aż tak dobrych narzędzi. Najbardziej barceloński, jeśli chodzi o piłkarskie ideały, zespół w Europie gra dziś w Paryżu. Paradoksalnie to właśnie drużyna wypromowała gwiazdę, bo przecież gola na wagę awansu do drugiego z rzędu finału strzelił w Monachium aktualny zdobywca Złotej Piłki. Ousmane Dembele dostał tę nagrodę jako docenienie tego, jak wyglądał w zeszłym roku cały zespół. Mbappe na najważniejszą indywidualną statuetkę w światowym futbolu wciąż czeka.

Zeszłoroczny sukces PSG był wielki, bo pokazał, jak Enrique potrafił w kilka miesięcy podnieść poziom zespołu, który z trudem zakwalifikował się do fazy pucharowej Ligi Mistrzów, by później rozbić ją w pył. Tegoroczny jest jeszcze większy, bo utrzymać się na szczycie zawsze jest trudniej. A przecież Paryżanie trzymają gwiezdny poziom niemal bez przerwy. W lecie siłą rozpędu zdążyli jeszcze dojść do finału nowych Klubowych Mistrzostw Świata. Jesienią trochę zwolnili, zarówno w lidze francuskiej, jak i w Lidze Mistrzów, ale tylko po to, by wiosną znowu przejść najtrudniejszą możliwą ścieżkę. Choć musieli się przebijać przez play-off, usunęli z drogi kolejno Monaco, Chelsea, Liverpool i zachwycający Bayern. Przy czym jednych i drugich Anglików dosłownie zmietli z boiska. Jeśli uda się pokonać w finale Arsenal, będzie już można mówić o paryskiej dynastii w światowym futbolu.

Obecny futbol cechuje się niecierpliwością właścicieli i łatwością, z jaką pojedyncze niepowodzenia psują opinię

Niezmienny skład

PSG powtarza sukces, grając w niemal niezmienionym składzie. W świecie, w którym wszyscy tylko mieszają w transferowym kotle, żeby coś się działo, klub ze stolicy Francji uchodził długo za robiącego największe zamieszanie. To do niego należą przecież dwa największe transfery w historii futbolu. Tymczasem spośród tych, którzy zagrali w Monachium, najświeższym nabytkiem jest zjawiskowy Chwicza Kwaracchelia, pozyskany półtora roku temu z Napoli. Jedyną znaczącą i bardzo w stylu Enrique zmianą była letnia rezygnacja z Gianluigiego Donnarummy, światowej klasy bramkarza, który był fundamentalną postacią w zeszłorocznym triumfie, na rzecz Lucasa Chevaliera ściągniętego z Lille. Ryzyko nie do końca się opłaciło, bo Francuz nie spełnił oczekiwań. Ale z Matwiejem Safonowem, zeszłorocznym zmiennikiem, zespół i tak awansował do finału, a Rosjanin był w Monachium jednym z bohaterów PSG. Piłkarze z kadry mistrzów Francji spędzili tam średnio już 30 miesięcy, czyli dwa i pół roku. Niemal tyle, ile trener. To daje siłę zgrania, rozumienia się w ciemno i polegania na sobie. Czyli po prostu zespołowości.

Od momentu powstania, nawet na długo przed katarskimi inwestycjami, Paris Saint-Germain widziało swoją rolę we francuskim futbolu w ściąganiu do Paryża gwiazd godnych francuskiej metropolii. Tymczasem Enrique przywiózł tam z Barcelony najbardziej oczywistą, ale najczęściej zapominaną piłkarską prawdę, że najważniejszy jest zespół. To, jaki udało się mu zbudować, także jego z opóźnieniem wyniosło do trenerskiego panteonu światowego futbolu. Za trzy tygodnie może zostać dopiero piątym trenerem w historii, który trzy razy wygrał Ligę Mistrzów. Z dwoma różnymi klubami udało się to dotąd tylko Carlo Ancelottiemu i Pepowi Guardioli. Samo znajdowanie się w takim gronie już jest dowodem klasy. I choć obaj wciąż pracują w zawodzie, prowadząc największe gwiazdy, trudno nie odnieść wrażenia, że po erze Guardioli, Jose Mourinho, Juergena Kloppa, największą światową gwiazdą trenerską jest dziś Luis Enrique. Futbol przyszłości wcale nie musi być wytyczany przez nowe pokolenie.

W środę wieczorem w rewanżowym meczu półfinałowym Ligi Mistrzów PSG zremisowało w Monachium z Bayernem 1:1. Dzięki zwycięstwie w pierwszym meczu 5:4 Francuzi awansowali do finału, w którym zmierzą się z Arsenalem

SPORT.PL
- **Relacje z czwartkowych meczów półfinałowych Ligi Europy i Ligi Konferencji**
- **Polska drużyna ma większe szanse niż zwykle na awans do Ligi Mistrzów?**
- **Nowy sport podbija Amerykę. Nawet 100 tys. widzów na stadionie**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

eprasa.pl 3cebf4d853

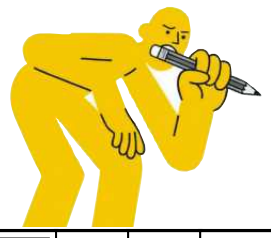

krzyżówka

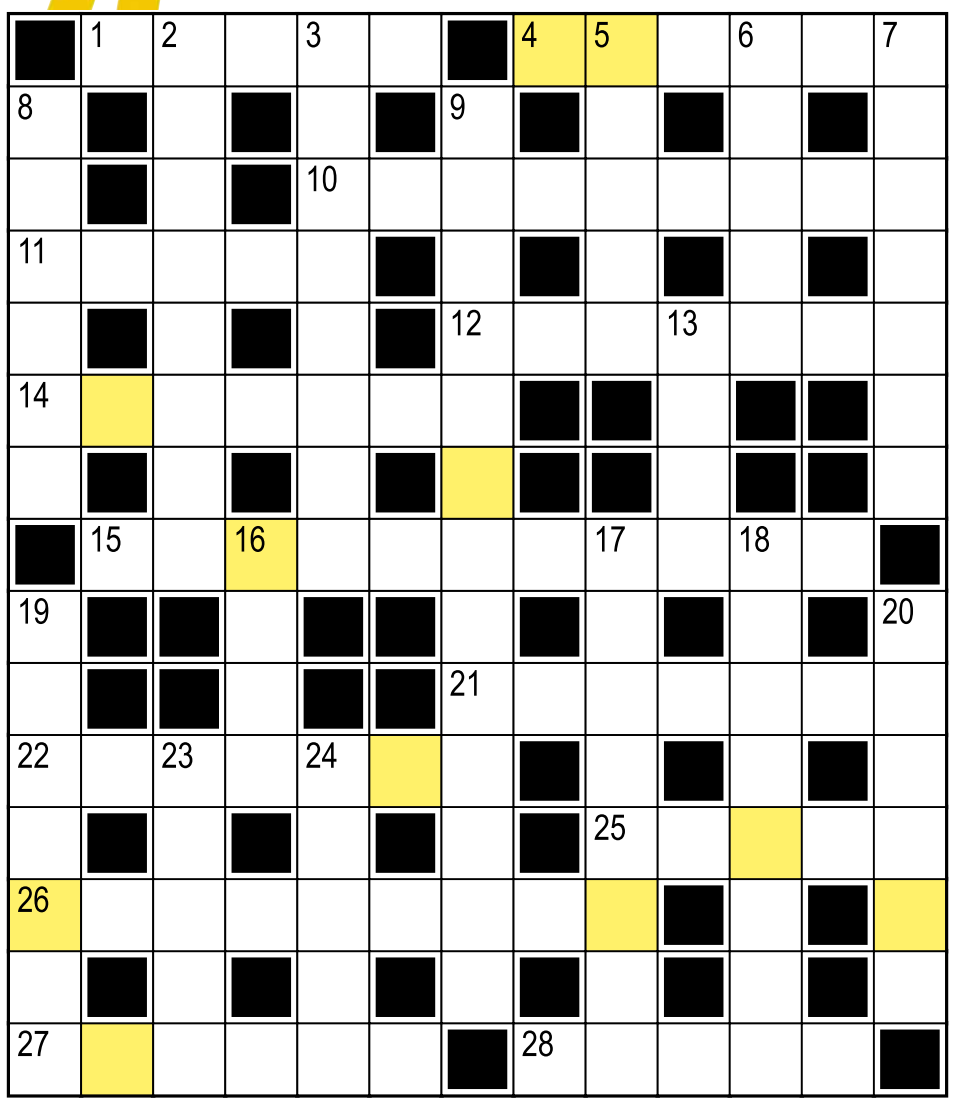

Hasło:

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Poziomo:
1) Krzysztof z zespołu Big Cyc
4) nie każdy w nim urodzony...
10) nazwisko autora trylogii husyckiej, przygód Geralta z Rivii
11) donośny hałas; łoskot
12) partia z proekologicznymi hasłami na sztandarach
14) brytyjska marka luksusowych aut
15) Ignacy, wynalazca lampy naftowej
21) strusi ... (wszystko strawi bez problemu)
22) część pleców między żebrami a miednicą
25) ... kontroli ruchu lotniczego (budynek)
26) umowne linie łączące oba bieguny Ziemi
27) specjalista od obróbki metali
28) imię Kleyffa, poety i piosenkarza

Pionowo:
2) stolica Nepalu
3) 14 lipca 1789 roku zdobyta i zburzona przez lud Paryża
5) pokład surowca w skorupie ziemskiej
6) kipu to ... węzełkowe używane przez Inków
7) „... samotnych serc", serial z Barbarą Horowianką w roli szefowej biura matrymonialnego
8) czas smutku po stracie kogoś bliskiego
9) zmowa, spisek
13) fobie
16) duże naczynie w farbiarni, browarze lub hucie
17) mięso na burgery
18) ziółek – przez sitko
19) istotka z powieści „Podróże Guliwera"
20) okres ośmiu dni
23) niejeden na polu golfowym
24) najlżejszy z pierwiastków chemicznych

Rozwiązanie „krzyżówki" nr 25 z 7.05:
Poziomo: 1) czyny **4)** uchwyt **10)** Ewangelia **11)** urząd **12)** tangens **14)** tabasco **15)** powtórzenie **21)** Fetting **22)** Gniezno **25)** Tyson **26)** InterCity **27)** strajk **28)** larwa
Pionowo: 2) zgrzebło **3)** niedosyt **5)** Cygan **6)** wille **7)** transza **8)** chusta **9)** kartografowie **13)** glon **16)** węże **17)** estetyka **18)** imiesłów **19)** Baggins **20)** Uganda **23)** Inter **24)** Zdrój
Hasło: Granie na czas.

sudoku

7				4		2		
			9	5	2			
4			3	8	7	9		6
2	5		1		6	4		
3	9			2		6	5	1
8		6				3	7	2
1		3			4		8	9
			5	6	3	1	2	
	4	2		1			6	3

7				4		2		
			9					
						9		6
2			1			4		
3	9			2				1
		6				3	7	
		3					8	9
				6	3		2	
	4	2		1			6	3

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA @WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

P	Ó	Ł	A	U	T	O
S	T	M	E	C	A	R
W	O	O	L	H	P	R
Ą	Ł	D	I	N	B	N
O	Ź	W	I	Ę	K	A
Ł	D	Z	Ó	P	S	W
T	R	O	L	E	Ż	K
K	J	E	N	A	A	S
E	T	A	T	S	R	T

straże
statek
tło
współautor
nawspólnej
rozdźwięk
pachnidło
mole

Hasło z 7.05: kasjerzy

skojarzenia

Patyk	Popiół	Szlaban	Bańka
Skocznie	Próg	Puder	Magnezja
Siano	Celnik	Melon	Ciemno
Mile	Licho	Limit	Kakao

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 7.05:
Style pływackie: Delfin, Piesek, Żabka, Motylek.
Wymagające ćwiczenia gimnastyczne: Koziołek, Salto, Stójka, Szpagat. **Coś dla grzybiarza:** Kurka, Kobiałka, Kozik, Kozak. **W liczbie mnogiej są nazwami ryb:** Raj, Płotek, Lina, Suma

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34426992

Słówko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

wyborcza

TRÓJMIASTO
TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktorka prowadząca **Katarzyna Fryc**

trojmiasto.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: trojmiasto@wyborcza.pl

Nauczyciel jak złoto

Mówią o nim „Wielki Szu”

Ma 73 lata, tytuł profesora i od lat w niestandardowy sposób uczy informatyki w III LO. Jego wychowankami są główny naukowiec OpenAI oraz mistrz świata w programowaniu. Netflix nakręci o nim film.

Katarzyna Fryc

– Taka ciekawostka sprzed lat. Nad OpenAI pracowało wtedy 50 osób, taki mały zespół. Wśród nich było dziesięciu Polaków, z czego połowa to absolwenci III LO w Gdyni – opowiada w filmowym reportażu Macieja Kaweckiego pt. „Mistrz” Szymon Sidor z OpenAI, siedząc na stołku barowym w San Francisco.

Nie trzeba być fachowcem, by nazwę OpenAI kojarzyć. To istniejąca nieco ponad 10 lat amerykańska grupa badawcza, ale przy okazji także firma komercyjna, która zajmuje się rozwojem sztucznej inteligencji.

Zacne grono

Obok Sidora siedzi Jakub Pachocki, kiedyś wychowanek Ryszarda Szubartowskiego, dziś dyrektor naukowy OpenAI.

– Moje życie dzieli się na przed i po poznaniu profesora – Pachocki mówi wprost.

– Kubę Pachockiego próbowano wyrzucić z poprzedniej szkoły, ponieważ nudził się na lekcjach matematyki i czytał „Harry’ego Pottera” – opowiadał Ryszard Szubartowski w rozmowie z Arkadiuszem Gruszczyńskim z „Wyborczej”. – W szkole co trzy miesiące organizowano testy ze wszystkich przedmiotów i Pachocki wypadał w nich wyśmienicie. A mimo to chcieli się go pozbyć.

Pachocki przeniósł się więc do III LO w Gdyni, gdzie trafił pod skrzydła Ryszarda Szubartowskiego. Tam jego talent wystrzelił – w latach 2007-10 aż sześć razy był finalistą lub laureatem polskich i międzynarodowych olimpiad informatycznych.

Pierwszym sławnym wychowankiem profesora z Gdyni był jednak Filip Wolski, dziś ekspert od systemów sztucznej inteligencji.

– Filip został mistrzem świata [w programowaniu w 2003 r.] i przez sześć lat był najlepszy na świecie – wspomina profesor, który stał się już legendą gdyńskiej trójki, najlepszego ogólniaka na Pomorzu i jednego z najlepszych w całym kraju.

Także wielu innych uczniów Szubartowskiego to dziś ludzie, którzy kształtują przyszłość technologii w najważniejszych firmach i ośrodkach naukowych świata.

Tutoring młodzieżowy

Prof. Szubartowski, absolwent Wydziału Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej i były wykładowca Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, wyróżniony Nagrodą

• **Nauczyciel informatyki Ryszard Szubartowski**

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kolibra za wyjątkowy wkład w rozwój polskiej edukacji, słynie nie tylko z fenomenalnych sukcesów swoich uczniów, ale również z niestandardowych metod nauczania. Nazywa je tutoringiem młodzieżowym.

Na czym one polegają?

– Zacząłem uczyć wedle swojego uznania i zasad. Oto one: tempo i tematy nadają dzieci, jako nauczyciel daję im tylko prace indywidualne, a potem je analizuję – tłumaczył w wywiadzie dla „Wyborczej”. – Dzieci otrzymują kolejne wyzwania, dostosowane do ich umiejętności. Następnie dziecko tłumaczy innym, jak rozwiązało dane zadanie, cała grupa dyskutuje. Jeśli jakieś dziecko nie jest w stanie czegoś rozwiązać, to zlecam dokładnie to samo zadanie jego najlepszemu koledze. On je wykonuje i potem szybko uczy przyjaciela w trakcie mimowolnej dyskusji.

– U niego gwiazdą procesu edukacji jest uczeń. Jest mistrzem w tworzeniu mistrzów – mówią o nim w szkole, gdzie profesor ma ksywkę „Wielki Szu”.

Zacząłem uczyć wedle swojego uznania i zasad. Oto one: tempo i tematy nadają dzieci, jako nauczyciel daję im tylko prace indywidualne, a potem je analizuję

Film Netflixa

Historią i niezwykłymi osiągnięciami informatycznego mentora z Gdyni zainteresował się Netflix, który właśnie ogłosił, że nakręci pełnometrażowy film fabularny inspirowany jego postacią.

Z nauczycielem spotkali się Greg Peters, prezes Netfliksa, i Łukasz Kłuskiewicz, dyrektor programowy Netfliksa w Europie Środkowo-Wschodniej.

– Spotkanie z profesorem Szubartowskim było dla mnie jednym z tych momentów, kiedy wyraźnie zobaczyłem, jak utalentowani młodzi Polacy mogą mieć wpływ na losy świata. Historia profesora i zespołów z nim współpracujących to dowód na to, że w Polsce istnieje niezwykle silna, dojrzała szkoła myślenia technologicznego – mówi Łukasz Kłuskiewicz. – Film będzie nie tylko fascynującą historią. To także ukłon w stronę społeczności polskich naukowców i inżynierów oraz powód do dumy z nich. Chcemy też pokazać widzom, że część innowacji, dzięki którym Netflix działa tak dobrze, rodzi się właśnie tutaj, nad Wisłą.

Za realizację filmu będzie odpowiadać firma dFlights z Markiem Kłosowiczem w roli producenta. Obsada ani twórcy nie są jeszcze znani.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433563

eprasa.pl 3cebf4d853

Ranking szkół ponadpodstawowych

Liceum z Gdyni piąte w kraju

Portal Waszaedukacja.pl opublikował ranking liceów i techników w całym kraju. Sprawdziliśmy, które szkoły z Pomorza wypadły w nim najlepiej.

Katarzyna Fryc

W tegorocznym zestawieniu przeanalizowano dane dla 2089 liceów oraz 1421 techników. Ranking powstał w oparciu o oficjalne wyniki matury na poziomie podstawowym i rozszerzonym, egzaminów zawodowych, osiągnięcia uczniów w olimpiadach na szczeblu ogólnopolskim oraz wskaźniki Edukacyjnej Wartości Dodanej – informuje Jakub Handke z portalu Waszaedukacja.pl.

I podkreśla: – To właśnie uwzględnienie EWD stanowi jeden z kluczowych elementów wyróżniających ranking WaszaEdukacja.pl. Pozwala on ocenić nie tylko poziom uczniów, ale przede wszystkim realny wkład szkoły w ich rozwój.

Wskaźnik EWD pozwala odpowiedzieć na kluczowe pytanie: czy szkoła rzeczywiście rozwija ucznia, czy tylko korzysta z jego wysokiego poziomu na starcie.

• **III LO w Gdyni przy ul. Legionów 27 zajęło piąte miejsce w kraju** FOT. JAN RUSEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Czym jest EWD? To narzędzie oceny szkół, które opiera się na technikach statystycznych, pozwalających zmierzyć wkład szkoły w wyniki nauczania. W efekcie można określić postęp w zdobywaniu wiedzy i umiejętności u grupy uczniów poprzez zestawienie tego, z czym przyszli do szkoły, z wynikami, z jakimi ją opuszczają. W praktyce oznacza to porównanie wyników uczniów np. z egzaminu ósmoklasisty i matury.

W rankingu zostały uwzględnione zarówno szkoły publiczne, jak i niepubliczne.

Kto zwyciężył w kraju?

Liderem rankingu liceów zostało XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie (zdobyło 70,516 pkt), natomiast wśród techników pierwsze miejsce zajęło Technikum w Ozimku (66,402 pkt).

– Tegoroczne wyniki pokazują bardzo wyrównany poziom czołówki oraz rosnącą konkurencję między najlepszymi szkołami. Na szczególną uwagę zasługuje również silna pozycja szkół z mniejszych miejscowości, zwłaszcza w rankingu techników, co potwierdza, że wysoka jakość edukacji nie jest domeną wyłącznie największych miast – podkreśla Jakub Handke.

Jak mówi, publikacja rankingu zbiega się z okresem rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, dlatego może stanowić wartościowe źródło informacji dla uczniów i rodziców podejmujących decyzję o wyborze szkoły.

Jednak, co szczególnie podkreślają twórcy rankingu, warto pamiętać, że każda szkoła ma swoją indywidualną specyfikę – profil nauczania, atmosferę, podejście do ucznia oraz zaangażowanie kadry pedagogicznej.

– Ranking ma charakter informacyjno-porównawczy i stanowi jedno z narzędzi pomocnych przy wyborze szkoły ponadpodstawowej. Nie powinien jednak być jedynym wyznacznikiem – przy podejmowaniu decyzji warto kierować się także osobistymi preferencjami, zainteresowaniami oraz ofertą dydaktyczną danej placówki – zaznaczają.

Które licea z Pomorza wypadły najlepiej?

Sprawdziliśmy, które licea ogólnokształcące z województwa pomorskiego znalazły się w pierwszej dziesiątce.

- III LO w Gdyni (69,196 pkt; 5. miejsce w kraju);
- V LO w Gdańsku (59,445 pkt; 39. miejsce w kraju);
- I LO w Gdańsku (58,752 pkt; 43. miejsce w kraju);
- III LO w Gdańsku (57,972 pkt; 47. miejsce w kraju);
- VI LO w Gdyni (54,638 pkt; 69. miejsce w kraju);
- II LO w Sopocie (53,378 pkt; 85. miejsce w kraju);
- II LO w Gdyni (51,834 pkt; 108. miejsce w kraju);
- Gdańskie Liceum Autonomiczne (51,643 pkt; 113. miejsce w kraju);
- I LO w Wejherowie (51,535 pkt; 117. miejsce w kraju);
- Collegium Marianum Liceum Katolickie w Pelplinie (50,755 pkt; 137. miejsce w kraju).

Które pomorskie technika w czołówce?

- Technikum Gniew (62,979 pkt; 6. miejsce w kraju);
- Technikum Informatyczne w Pucku (62,770 pkt; 8. miejsce w kraju);
- Technikum Łączności nr 4 w Gdańsku (60,428 pkt; 19. miejsce w kraju);
- Technikum Hotelarskie w Gdyni (56,369 pkt; 76. miejsce w kraju);
- Technikum nr 2 w Kartuzach (55,829 pkt; 91. miejsce w kraju);
- Technikum Ekonomiczne w Gdyni (55,258 pkt; 106. miejsce w kraju);
- Technikum nr 5 w Słupsku (55,139 pkt; 111. miejsce w kraju);
- Technikum nr 1 w Starogardzie Gdańskim (54,644 pkt; 124. miejsce w kraju);
- Technikum Mechaniczne nr 1 w Gdyni (53,528 pkt; 180. miejsce w kraju);
- Technikum nr 3 w Gdańsku (53,485 pkt; 182. miejsce w kraju).

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34433530

OGŁOSZENIE

Burmistrz Miasta Puck informuje,

że w siedzibie Urzędu Miasta Puck, w dniu 8 maja 2026 r., na okres 21 dni, został wywieszony do publicznej wiadomości wykaz lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży wraz ze sprzedażą prawa własności ułamkowej części gruntu, w trybie bezprzetargowym, będących własnością Gminy Miasta Puck. Wykaz został również zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta Puck.

Z up. Burmistrza Miasta
Piotr Ciskowski
Z-ca Burmistrza

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34433533

INFORMACJA

PREZYDENT MIASTA WEJHEROWA

informuje, iż stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w dniu **8 maja 2026 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz na stronie internetowej Urzędu: www.bip.wejherowo.pl, wywieszono na okres 21 dni wykazy nieruchomości położonych w Wejherowie, stanowiących własność Gminy Miasta Wejherowa, przeznaczonych do wynajęcia i wydzierżawienia.

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34433345

BURMISTRZ MIASTA LĘBORKA
podaje do publicznej wiadomości

o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Miasta w Lęborku, przy ul. Armii Krajowej 14 wykazu w sprawie dzierżawy nieruchomości gruntowej w trybie bezprzetargowym z wyłącznym przeznaczeniem na umieszczenie urządzenia technicznego – odkurzacza przemysłowego wraz z dostępem. .

Lp.	Obr.	Działka	Powierzchnia reklamy	Lokalizacja	Przedmiot dzierżawy
1.	11	cz. 196/12	30 m²	Słupska	Grunt pod urządzenie

Wykaz zostanie wywieszony na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego w Lęborku, w budynku A przy kancelarii ogólnej, licząc od dnia następnego, od dnia ukazania się niniejszej informacji w prasie.

wybierzLębork.pl

Burmistrz Miasta Lęborka
Jarosław Litwin

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433734

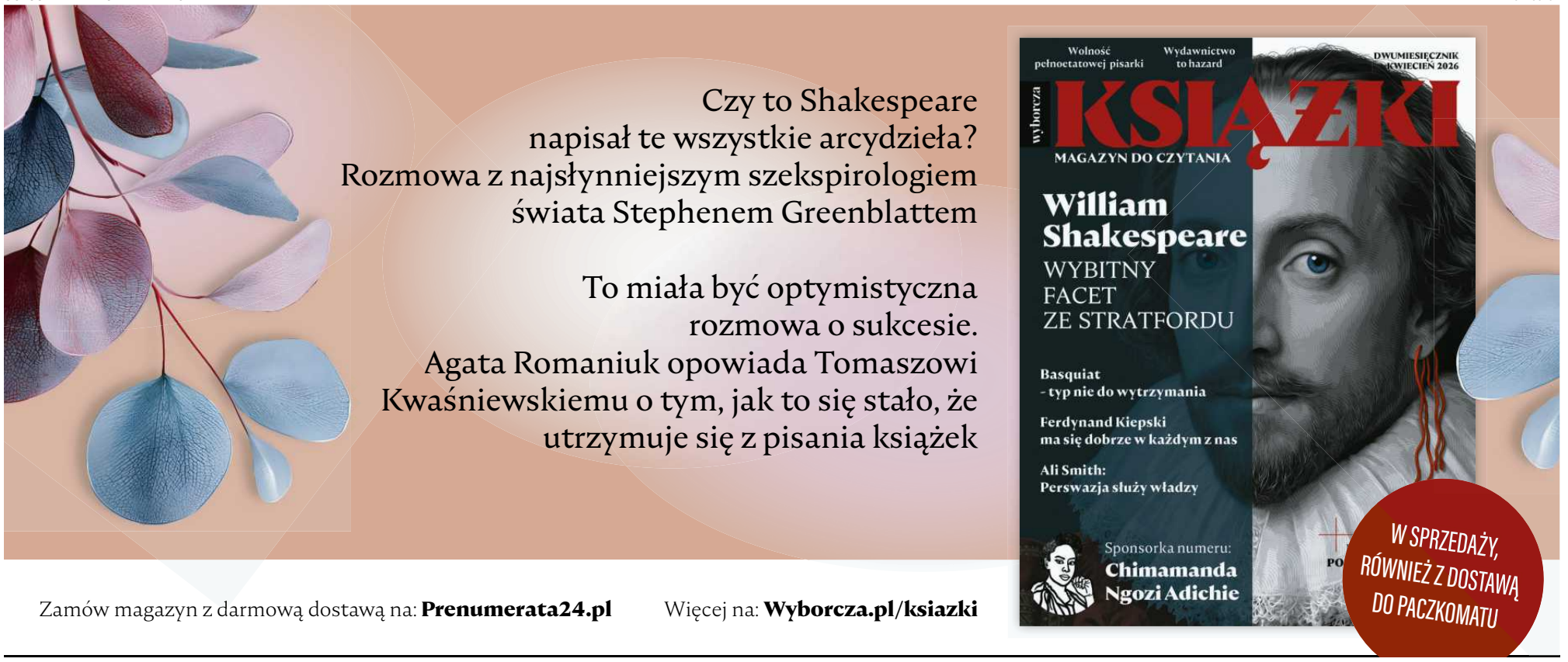

1 GD

eprasa.pl 3cebf4d853

REKLAMA

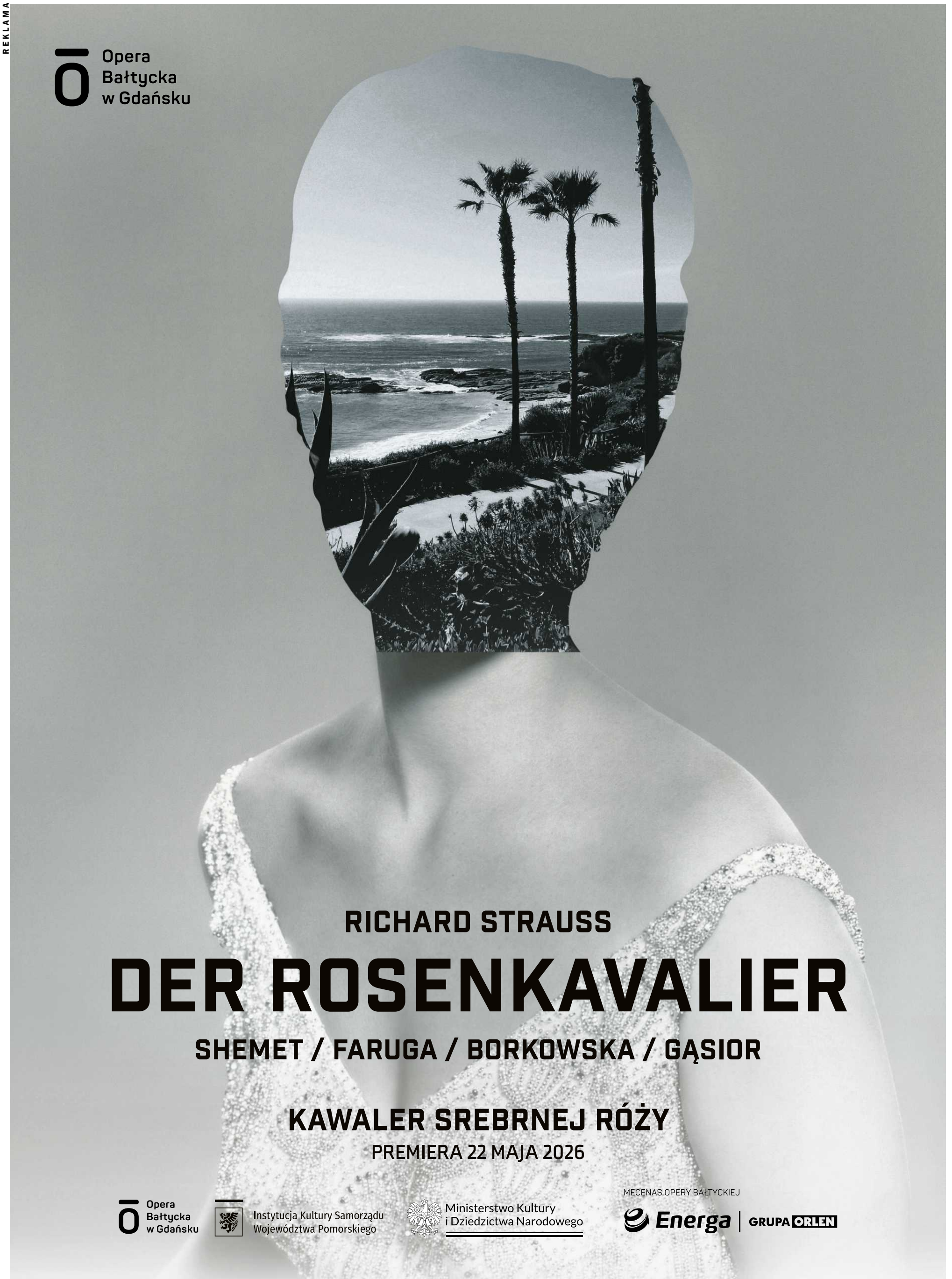

eprasa.pl 3cebf4d853

Influencer o presji

Nasze słowa mają dla ludzi znaczenie

Na Instagramie obserwuje go prawie 150 tys. osób. Jest świadomy, jaka łatka przylgnęła do twórców internetowych. I wie, że nie bez powodu. On stara się przekonać, że ten świat może wyglądać inaczej.

ROZMOWA Z
DAMIANEM STEFAŃCZYKIEM
influencerem pochodzącym z Gdańska, twórcą podkastu „Damian's Corner"

JOANNA WIŚNIOWSKA: O czym można porozmawiać z influencerem?
DAMIAN STEFAŃCZYK: Bycie twórcą internetowym niesie ze sobą łatkę powierzchowności. Nie bez powodu. W końcu dużo w tym świecie pseudo- czy patotreści. Ale dobrze poprowadzone serwisy społecznościowe to mieszanka kreatywności i przedsiębiorczości.

Twórca może nawet zamiast krótkich rolek robić filmy tak jak ty.
– Wraz z moim przyjacielem Mateuszem Filipskim stworzyliśmy dokument pt. „Nieusłyszane" [o Polakach w Ameryce Południowej], który właśnie wylądował na platformie Canal+. Nie sądziłem, że to pójdzie na tak dużą skalę, i to mimo że nie mieliśmy na początku takiego pomysłu.

O czym chcieliście w nim opowiedzieć?
– O czymś, co niekoniecznie liczy się we współczesnym świecie. Gdy jesteś influencerem, musisz brać pod uwagę hooki. To coś, co zatrzyma odbiorcę po pierwszej-drugiej sekundzie nagrania. Tymczasem my chcieliśmy dać głos ludziom, którzy nie są na co dzień słyszani. Stąd właśnie taki tytuł naszego miniserialu.

I kto jest nieusłyszany?
– Na przykład seniorzy. Troje naszych bohaterów to właśnie osoby 70+, które niosą ogromną mądrość życiową i bagaż doświadczeń, którymi – z różnych powodów – niekoniecznie się dzielą. Choćby dlatego, że nie mają ku temu przestrzeni. Media, generalizując, interesują się tym, co się klika w internecie. Żyjemy w czasach, w których nie potrafimy się zatrzymać, wysłuchać historii. W seniorach z naszego miniserialu ciekawiła nas chociażby ich pamięć o Polsce, i to mimo że dwoje z nich urodziło się już w Argentynie. Interesują mnie sprawy tożsamościowe, bo sam przez pięć lat mieszkałem za granicą – w Holandii, Belgii i Argentynie.

Czego nauczyli was starsi bohaterowie?
– Uważam, że moja dusza jest na swój sposób stara i rozumiem tych ludzi. Nauczyli mnie, że wszystko przemija, nic nie jest stałe. Więc jedyne, co możemy zrobić, to żyć w zgodzie ze sobą, być dobrym człowiekiem. Ale pokazali mi też luz i przekonali, że życie nie kręci się wokół telefonu.

Wasi bohaterowie to dowód na to, że wiek to jedynie metryka.
– Często definiujemy ludzi, wkładamy ich do pudła, mówimy starszej osobie, że czegoś jej nie wypada albo że nie może mieć pewnych zainteresowań.

A ja widzę wśród seniorów wiele pereł niosących ciekawe historie, którym powinno się dać przestrzeń. Pracuję nad nowym projektem, w którym będę rozmawiać ze starszymi osobami, pokazując ich wrażliwość, otwartość i nowoczesność, i barwność, bo wiek nikogo nie definiuje w żaden sposób.

Dużo w waszym dokumencie mowy o tożsamości emigranckiej.
– To dla mnie ważny temat, bo sam mieszkałem za granicą. Gdy zdałem międzynarodową maturę, wyjechałem z Gdańska w pogoni za lepszym życiem.

Wydawało mi się, że poza Polską trawa jest bardziej zielona, można zarabiać miliony i być szczęśliwym. I spotkało mnie duże rozczarowanie. Nie miałem wówczas ukształtowanej tożsamości, dlatego był to dla mnie ciężki czas. Jednak wiele mnie to nauczyło, bo migracja uczy pokory. Teraz doceniam to, że Polska to bezpieczny

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34433095

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 6 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1 w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 51,52 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,31 m² oraz udziałem wynoszącym 307/10.000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1540 m².

cena wywoławcza brutto 241 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 6 zlokalizowany jest na drugim piętrze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1 w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 8,84 m², pokoju o powierzchni 13,01 m², pokoju o powierzchni 11,04 m², łazienki z WC o powierzchni 4,27 m², przedpokoju o powierzchni 8,45 m², kuchni o powierzchni 4,49 m² oraz pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 1,42 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni użytkowej 2,31 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 10 czerwca 2026 roku**, **o godzinie 09:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 24.100,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 3 czerwca 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 28 maja 2026 r., o godz. 13:30, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 201, tel. 58-677-71-44 lub 58-677-71-43, e – mail: wgniu@um.wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34433105

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 10 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 38,68 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,39 m² oraz udziałem wynoszącym 234/10000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1 540 m²,

cena wywoławcza brutto 180 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 10 zlokalizowany jest na drugim piętrze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 14,75 m², pokoju o powierzchni 8,50 m², przedpokoju o powierzchni 5,65 m², kuchni o powierzchni 7,11 m² oraz łazienki o powierzchni 2,67 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,39 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 10 czerwca 2026 roku**, **o godzinie 10:30**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 18 000,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 03 czerwca 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 28 maja 2026 r., o godz. 13:45, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433715

1 GD

eprasa.pl 3cebf4d853

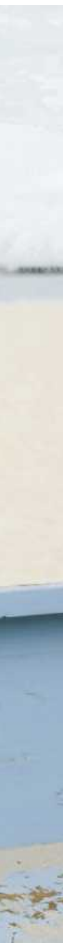

i czysty kraj, w którym da się żyć dobrze. Dlatego wróciłem.

Trzeba wyjechać, żeby to zrozumieć?
– Tak, zdecydowanie. Dlatego polecam każdemu wyjazd, choćby na kilka miesięcy. To wyjście ze strefy komfortu. Jadę do obcego kraju, poznaję kulturę, zanurzam się w niej, pozwalam sobie na gorsze momenty, uczę się. Potem wracam odmieniony, wykorzystując lekcję, które tam dostałem, już na miejscu. Dzięki swoim doświadczeniom na migracji łatwiej przychodzi mi zrozumieć ludzi, słuchać ich. To otwiera głowę.

Twój bohater mówi o tym, że w Brazylii na emigrantów patrzy się w górę, a nie z góry jak w Polsce.
– Mieszkałem w Holandii, nie czułem się tam dobrze. Miejscowi patrzyli na mnie właśnie z góry, jak na chłopaka od czarnej roboty. I mimo że pojechałem tam na studia, często słyszałem pytanie, czy jestem tu, żeby zbierać tulipany lub pomidory. Wpłynęło to na moje postrzeganie siebie. Ale było też lekcją, że nie mam wpływu na to, jak ktoś mnie widzi i jak na mnie reaguje. Dojrzałem dzięki temu, jestem patriotą, kocham mówić o Polsce. Ale gdy spotykasz się z czymś takim, kiedy masz 19 lat, to jest to przykre doświadczenie.

Nam, Europejczykom, wydaje się, że jesteśmy nowocześni, bo mamy najnowsze telefony czy inne gadżety. Tymczasem bohaterka waszego filmu pyta, czym tak naprawdę jest zacofanie i czy my w Polsce na pewno jesteśmy nowocześni.
– Marta, Polka mieszkająca w Urugwaju, zadaje pytanie, czy zacofanie to sytuacja, w której wiele osób nie ma zmywarek lub innych przedmiotów codziennego użytku. A może zacofaniem jest myślenie, że osoby homoseksualne nie powinny zawierać związku małżeńskiego i mieć dzieci? Urugwaj to niesamowicie postępowy kraju, gdy mowa o światopoglądzie. Ale mieszkańcy tego kraju żyją bardzo minimalistycznie, nie podążają za nowinkami technologicznymi, więc ktoś może nazwać ich zacofanymi.

I jeszcze naprawiają, co da się naprawić.
– I to jest fascynujące, najbardziej mnie to uderzyło. Nam dużo jeszcze brakuje w tych kwestiach.

Treści, które pokazujesz jako twórca internetowy, kręcą się wokół bycia tu i teraz, nie życia przeszłością lub przyszłością. W tym też jesteśmy zacofani w porównaniu z Ameryką Południową?
– Ich podejście do życia jest drastycznie inne od naszego. Sam łapię się na tym, że są momenty, w których nie jestem tu i teraz. Codziennie praktykuję sztukę zatrzymania się, ale z drugiej strony jestem przebodźcowany. Rozmawiam z tobą i trzymam telefon.

I zerkasz na niego.
– Tak, zerkam. To uzależnienie, jestem tego świadomy. Jednak wykorzystuję social media, żeby szerzyć świadomość, że telefon to nie życie, że warto się wylogować do rzeczywistości, wysłuchać drugiego człowieka i pielęgnować relacje międzyludzkie.

• **– Dla ludzi jestem internetowym przyjacielem, do którego mogą napisać – mówi 25-letni influencer Damian Stefańczyk**
FOT. MARTYNA NIEĆKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wykorzystuję social media, żeby szerzyć świadomość, że telefon to nie życie, że warto się wylogować do rzeczywistości, wysłuchać drugiego człowieka i pielęgnować relacje międzyludzkie

Influencer jest w stanie się odciąć?
– Może, ale ponosisz tego cenę.

Jaką?
– Tworzenie w internecie to biznes. Gdy numerki się zgadzają, to znajdują się chętni do współpracy. Proste i brutalne. Ja sam w tym jestem, bo czuję pewną misję. Jednak oznacza to, że telefon stał się moją codziennością, czego konsekwencją jest wspomniane przebodźcowanie. Ale cieszę się, że wybrałem taką drogę, jestem w momencie, który chcę wykorzystać.

Bycie influencerem wiąże się z dużą presją?
– Tak, bo twoje słowa mają znaczenie, skoro ktoś decyduje się kliknąć w kafelek z twoim profilem w socjalach. Dobieram treści tak, żeby niosły pewien przekaz. Słowo „influencer" pochodzi od angielskiego „influence", czyli wpływać na kogoś. Słowo „follower" można tłumaczyć nie tylko jako obserwator, ale także osoba, która podąża. Mam ogromny przywilej, bo nie wszystkim twórcom udaje się przebić ten sufit, choć poziom wejścia wydaje się łatwy, bo ludzie myślą, że wystarczy coś nagrywać [do publikacji w socjalach]. Moim zdaniem rynek jest przesycony, trudno o nowe treści, a platformy społecznościowe promują nowatorskie rzeczy.

W takim razie spora odpowiedzialność ciąży na tobie.
– Ludzie z treściami, które im podamy w internecie, zaczynają i kończą dzień. Może to będzie za mocno powiedziane, ale problematyka, którą poruszam, w jakimś sensie pomaga ludziom w ich codzienności. Social media są jak telewizja, my, twórcy internetowi, mamy bardzo dużą sprawczość. Ludzie potrzebują wartościowych treści, takich, które pozwolą im zapomnieć o codziennych problemach. Odczuwają też potrzebę zrozumienia i wysłuchania. Ja jestem taką osobą, czuję się, jakbym był ich przyjacielem.

I co sobie myślisz jako przyjaciel tak wielu osób?
– Że rzeczywiście jest ich sporo. A dla mnie słowo „przyjaciel" ma ogromne znaczenie, sam do takiego grona zaliczyłbym trzy osoby. Ale dla ludzi jestem internetowym przyjacielem, do którego mogą napisać. Często dostaję wiadomości od kobiet, których synowie odkrywają swoją seksualność, a obserwując mnie, widzą, że można być szczęśliwym gejem, bo orientacja niczego nie definiuje.

Jesteś w stanie być w internecie sobą?
– Jestem w stu procentach sobą. Jeśli ktoś nie jest autentyczny, to widać. Ja sam wyczuwam to na kilometr. Ludzie cenią autentyczność.

Jak influencer radzi sobie z tym, że nie każdy go lubi?
– Dziennikarka i prezenterka telewizyjna Anna Wendzikowska powiedziała mi w moim podkaście „Damian's Corner" o badaniach, z których wynika, że 20 proc. ludzi, których spotykasz w życiu, cię nie polubi. I to niezależnie od tego, co robisz. To wyzwalające, pomaga w tworzeniu.

Rozmawiała Joanna Wiśniowska

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433717

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
Google Play App Store

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34433492

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2026.399)
Prezydent Miasta Gdańska
informuje, iż w siedzibie **Urzędu Miejskiego w Gdańsku ul. Nowe Ogrody 8/12, od dnia 24 kwietnia 2026 r. na okres 21 dni, wywieszone zostały wykazy nieruchomości Skarbu Państwa objętych niżej wymienionymi zarządzeniami wydanymi przez Prezydenta Miasta Gdańska w dniu 22 kwietnia 2026 r.**

ZARZĄDZENIE Nr 680/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do oddania w dzierżawę.

ZARZĄDZENIE Nr 681/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do przekazania w formie darowizny na rzecz Gminy Miasta Gdańska.

ZARZĄDZENIE Nr 682/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do przekazania w formie darowizny na rzecz Gminy Miasta Gdańska.

ZARZĄDZENIE Nr 683/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do przekazania w formie darowizny na rzecz Gminy Miasta Gdańska.

NEC TEMERE NEC TIMIDE

GDAŃSK
ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk,
tel. 58 323 63 79, e-mail: ws@gdansk.gda.pl,
www.gdansk.pl

OGŁOSZENIE Gdańsk/34430287

„WYBORCZA" ZAPRASZA
XIV TURNIEJ
O PUCHAR
Gazety
Wyborczej
Trójmiasto

9 MAJA, OD GODZ. 9, STADION MOSIR SOPOT

Wspieramy dzieło ks. Kaczkowskiego
Gramy dla Puckiego Hospicjum

ORGANIZATOR:
wyborcza.pl TRÓJMIASTO

REKLAMA

SPONSORZY GŁÓWNI:
GDANSK LECH WALESA AIRPORT
ERGO HESTIA

SPONSORZY:
Gdańskie Autobusy i Tramwaje
GRUPA ZDUNEK
ALLCON
Grupa GPEC
PORT GDAŃSK

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433716

NEWSLETTERY WYBORCZEJ
Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**
wyborcza.pl

eprasa.pl 3cebf4d853

Gdańsk

Hala targowa 2.0

Zrewitalizowana hala ma się otworzyć w drugiej połowie czerwca. Kupców w niej już nie będzie. Będą za to restauracje, w tym lokal Kuby Wojewódzkiego.

Ilona Godlewska

• **Wyremontowana hala ma być miejscem, które będzie centrum kulinarnym i kulturalnym, a zarazem zachowa handlowy charakter**

FOT. APSYS

Gdańska hala ma długą historię. Powstawała w latach 1894-1896 według projektu architekta Kurta Fehlhabera. Otwarto ją 3 sierpnia 1896 roku. Cel był taki, żeby uporządkować handel w centrum miasta. Działała przez sześć dni w tygodniu. Budynek przetrwał wojnę – ucierpiał jedynie fragment attyki i wieżyczki na dachu. W latach 60. rozważano wyburzenie hali. Powstał plan, by w tym miejscu postawić supersam. Obiekt uratował wpis do rejestru zabytków.

W 1991 roku sprzedawcy prowadzący działalność w hali założyli spółkę Kupcy Dominikańscy. I to właśnie oni po latach postanowili ją sprzedać. Ale proces się przeciągał. Dopiero w listopadzie 2021 roku – jak mówiła „Wyborczej" Krystyna Telepska-Ciagadlak, prezes zarządu spółki – udziałowcy w zdecydowanej większości poparli transakcję. „Za" było 87 proc. z nich. Umowa przedwstępna dotycząca kupna obiektu i terenu wokół niego została zawarta na początku 2022 roku.

KONIEC HALI Z UBRANIAMI

Jednak nie wszyscy sprzedawcy chcieli halę opuścić. – To nie była nasza decyzja, żeby się stąd wynosić. O sprzedaży hali zdecydowali tak naprawdę ci, których już od wielu lat tu nie ma, czyli emerytowani kupcy. A młodzi, co mają teraz ze sobą zrobić? Chcemy nadal pracować, lubimy to miejsce, a ludzie lubią nas i dlatego wracają – opowiadała nam pod koniec grudnia 2024 r. pani Monika, która w gdańskiej hali od kilkunastu lat sprzedawała garnitury. Pomimo żalu części najemców hala została zamknięta. 31 grudnia 2024 roku był ostatnim dniem, kiedy można było tu zrobić zakupy. Zabytkowy budynek przeszedł w ręce inwestora – Grupy Apsys – która planowała rewitalizację i zmianę funkcji obiektu na food hall, czyli nowoczesną przestrzeń z różnorodną gastronomią pod jednym dachem.

– Naszym celem jest stworzenie miejsca, które będzie centrum kulinarnym i kulturalnym, a zarazem zachowa handlowy charakter tej hali – wskazywał Benoît Charles, prezes Apsys Polska. Projekt przygotowała firma Boris Kudlička with Partners. Założyciel pracowni – Boris Kudlička – ma na swoim koncie m.in. realizację dla Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie.

Kształt koncepcji zmian w gdańskiej hali targowej zachwalał Dariusz Chmielewski, pomorski wojewódzki konserwator zabytków. – Przedstawiona przez inwestora koncepcja jest udana. Pozwoli wyeksponować zabytkowy budynek, powstanie gastronomia, a handel zostanie częściowo utrzymany – Chmielewski komentował w rozmowie z portalem Architektura i Biznes.

Remont

141

MLN ZŁ

• **to całkowity koszt rewitalizacji**

KOŃCZY SIĘ REMONT

W styczniu 2025 r. zaczął się gruntowny remont obiektu, który właśnie ma się ku końcowi. – Zakończone zostały wszystkie prace konstrukcyjne: stalowe i betonowe, a także prace związane ze wzmacnianiem istniejącej konstrukcji. Obecnie realizowane są roboty elektryczne i sanitarne wewnątrz obiektu – przekazuje Alina Geniusz-Siuchnińska, reprezentująca inwestora.

Trwa montaż wind oraz układanie posadzki podłogowej, wykańczane są także konstrukcje schodów.

– Zakończyliśmy prace na antresoli, na której będą się mieścić restauracje z obsługą kelnerską. Trwają też prace nad wentylacją – montaż central i rozprowadzenie kanałów wentylacyjnych – wylicza Geniusz-Siuchnińska.

Koło zmodernizowanej hali będzie działał rynek warzywno-owocowy, ale – przynajmniej na razie – w innej formie niż poprzednio, czyli nie od poniedziałku do soboty.

– Rynek otworzy się wraz z otwarciem hali, jednak najpierw w formule tymczasowej, która pozwoli mieszkańcom zrobić zakupy w wybrany dzień tygodnia, czyli tak jak działają ryneczki osiedlowe – mówi Geniusz-Siuchnińska. – Rynek zielony w docelowym kształcie – planowany na przyszły rok – wymaga bowiem dokonania niezbędnych uzgodnień i formalności, a następnie budowy infrastruktury, w tym całorocznych stoisk zgodnych z aktualnymi wymogami sanitarnymi.

CO TAM ZNAJDZIEMY?

Całkowity koszt rewitalizacji to 141 mln zł. Hala w nowej odsłonie ma zostać otwarta w drugiej połowie czerwca.

Ale chociaż modernizacja obiektu jeszcze trwa, zaczął się proces przekazywania lokali najemcom, aby mogli prowadzić w nich prace wykończeniowe i przygotować się na przyjęcie gości. Powierzchnię wynajęli m.in.:

• The Dreamers Marzyciele – koncept gastronomiczny stworzony przez Kubę Wojewódzkiego i Dawida Kwidzińskiego;

• Alticcio – restauracja inspirowana włoską Dolce Vitą lat 60. stworzona przez Annę Manowską i Katarzynę Tracey, założycielki warszawskiej Sobremesy;

• Seafood Station BISTRO & Oyster Bar – specjalizujące się w owocach morza.

REKLAMA Gdańsk/34432789

1 GD

eprasa.pl 3cebf4d853

Supermiasta i Superregiony

Z nich warto wziąć przykład

Głosując w plebiscycie „Wyborczej, nasi czytelnicy wsparli starszych mieszkańców miasta i regionu oraz podziękowali tym, którzy działają z myślą o emerytach. Bo prawda jest taka, że coraz mniej z nas poświęca swoim bliskim seniorom czas.

Joanna Wiśniowska

• **W regionie czytelniczki i czytelnicy najwięcej głosów oddali na Klub Seniora w Kosakowie. Głośno się o nim zrobiło, gdy kilkanaście osób z tego klubu bawiło się na Open'erze**
FOT. MARTYNA NIEĆKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Trwa coroczna akcja „Wyborczej" pod hasłem Supermiasta i Superregiony 2026. Skąd ta nazwa? Każdego roku bierzemy pod lupę polskie miasta i regiony. Analizujemy, jak się w nich żyje, jakie problemy mają ich mieszkańcy, szukamy w nich inspiracji dla innych.

Każda akcja ma inny motyw przewodni. Opisywaliśmy już lokalne inwestycje, architekturę, atrakcje turystyczne i wiele innych. W tym roku poświęcamy ją zmianie demograficznej.

DŁUGOWIECZNI SĄ WŚRÓD NAS

W tekstach i dyskusjach na łamach „Wyborczej" zastanawiamy się, jak zmieni się życie naszego, coraz szybciej starzejącego się społeczeństwa, z jakimi wyzwaniami będziemy musieli się zmierzyć, jaki wpływ zmiana demograficzna odciśnie na naszym najbliższym otoczeniu, a jaki na polityce?

– W tej chwili nie tylko trzeba być młodym, ale nie wolno być starym. Nie obowiązuje wyłącznie hasło: „bądź młody", ale i „nie starzej się" – komentowała na naszych łamach dr Dorota Kalka, psycholożka rozwoju z Uniwersytetu SWPS w Sopocie w rozmowie, w której zastanawialiśmy się, kiedy zaczyna się starość.

A Danuta Sowińska, doktorantka Uniwersytetu Gdańskiego, suicydolożka, prezeska fundacji DiversityPL, opowiadała w „Wyborczej" o swoich wstrząsających wynikach badań, dotyczących samobójstw i samotności wśród seniorów.

– Więcej uwagi poświęca się samobójstwom wśród młodych. Padają pytania, dlaczego do tego doszło, żałuje się, że tyle życia mieli przed sobą. A taki 70- czy 80-latek zaraz i tak by umarł. To kto by się nim przejmował – zwracała uwagę rozmówczyni „Wyborczej".

W rozmowie z dr hab. Elżbietą Czapką, socjolożką z Uniwersytetu Gdańskiego, pisaliśmy o niewidzialnych seniorach wśród emigrantów.

– Seniorzy emigranci także są częścią naszego społeczeństwa. Płacą tu podatki, mają prawo do świadczeń zdrowotnych. Zresztą, mamy względem nich pewne obowiązki. Ustawodawstwo nakazuje nam włączyć migrantów do naszego systemu opieki zdrowotnej – mówiła naukowczyni.

O seniorach opowiadał także pochodzący z Gdańska Damian Stefańczyk, influencer, zapowiadając, że jego kolejny projekt będzie związany właśnie ze starszymi osobami.

– Często definiujemy ludzi, wkładamy ich do przysłowiowego pudła, mówimy starszej osobie, że czegoś jej nie wypada albo że nie może mieć pewnych zainteresowań. A ja widzę wśród seniorów wiele pereł niosących ciekawe historie, którym powinno się dać przestrzeń. Pracuję nad nowym projektem, w którym będę rozmawiać ze starszymi osobami, pokazując ich wrażliwość, otwartość, ale i nowoczesność, i barwność, bo wiek nikogo nie definiuje w żaden sposób – powiedział Stefańczyk.

NAJLEPSZE POMYSŁY

Naszej akcji towarzyszy zawsze plebiscyt nawiązujący do tematu, którym zajmujemy się w danym roku. W tym roku na podstawie zgłoszeń od naszych czytelniczek i czytelników wybraliśmy ciekawe praktyki, które w Trójmieście i na Pomorzu służą seniorom i wspierają ich aktywność. Potem poddaliśmy je pod głosowanie. Szukaliśmy w nim najlepszych pomysłów, które pomagają starszym mieszkańcom, a przy okazji chcieliśmy podziękować ludziom, którzy za tymi pomysłami stoją i nie chcą, by seniorzy zbyt szybko zostali odstawieni na boczny tor.

Ponieważ głosowanie odbywało się w dwóch kategoriach – dla Trójmiasta i całego Pomorza – więc mamy dwóch zwycięzców.

W Trójmieście wygrała inicjatywa „Złota rączka dla seniora", dzięki której mieszkańcy Gdańska w wieku 70+ mogą bezpłatnie skorzystać z pomocy fachowca, który usunie drobne, domowe usterki. – Miesięcznie w ramach tego projektu wykonywanych jest ponad sto napraw w domach osób starszych, potrzebujących. To sprawdzone wsparcie dla tej grupy mieszkańców – komentuje Sylwia Ressel z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku.

Na zlecenie MOPR-u usługę realizuje Gdańska Spółdzielnia Socjalna (GSS). To realne wsparcie zwłaszcza dla samotnych osób starszych, mniej sprawnych fizycznie na przykład ze względu na zły stan zdrowia lub niepełnosprawność, dysponujących skromnymi środkami finansowymi. Z bezpłatnej pomocy fachowca, który naprawi cieknący kran, spłuczkę czy wymieni żarówkę, senior może skorzystać dwa razy w roku.

– Dla osób starszych usunięcie takich drobnych, domowych usterek może być problemem. Pomoc w tym zakresie jest więc bardzo pożądana – zwraca uwagę Ressel.

Usługa jest całkowicie bezpłatna, jeśli koszt materiałów potrzebnych do jej wykonania nie przekracza 80 zł brutto. Jeśli jest wyższy, wówczas różnicę w cenie za materiały pokrywa osoba starsza. Ale robocizna jest w każdym wypadku darmowa. Wcześniej jednak senior tę kwestię ustala z GSS. – Chodzi o to, by nie narazić beneficjenta na zbyt duży wydatek – dodaje przedstawicielka gdańskiego MOPR-u.

Realizacja projektu finansowanego przez gdański ratusz potrwa do końca października 2026 roku.

SENIORZY Z KOSAKOWA NA OPEN'ERZE

W regionie czytelniczki i czytelnicy najwięcej głosów oddali na Klub Seniora w Kosakowie. Głośno się o nim zrobiło, i to na całą Polskę, gdy kilkanaście osób z tego klubu – z kolorowymi włosami i brokatem na twarzy, w jednakowych koszulkach z nazwą ich klubu – bawiło się na Open'erze. Słuchali koncertów i tańczyli w strefie Silent Disco. „Wnuczku, jeśli to czytasz – spokojnie, piję dużo wody!"

Mieszkańcy Gdańska w wieku 70+ mogą bezpłatnie skorzystać z pomocy fachowca

– pisali żartobliwie w swojej relacji na Facebooku.

– Nasz klub seniora różni się od innych – nie ma wątpliwości Jakub Muszyński, pełniący obowiązki kierownika klubu. – Nasi podopieczni poznają świat, jakiego często nie udało im się wcześniej zobaczyć.

Seniorzy z Kosakowa spotykają się codziennie w godzinach 8-14 w budynku kiedyś zajmowanym przez pocztę. Kalendarz mają bardzo napięty. Dzięki swojemu klubowi starsi mieszkańcy gminy mają zajęcia gimnastyczne, czytają poezję, trenują pamięć, gotują, rozwiązują kalambury, ale i spędzają czas w ogrodzie. Nie brakuje także wycieczek, jak w tym tygodniu, gdy z okazji obchodów 100-lecia Gdyni odwiedzili tamtejsze muzeum.

– Jesteśmy z Kosakowa, ale siłą rzeczy każdy z nas związany jest z Gdynią – wyjaśnia Muszyński.

Jak zwraca przy okazji uwagę – co jest smutną prawdą – że coraz mniej rodzin poświęca więcej niż chwilę swoim najstarszym bliskim. Najczęściej ogranicza się to jedynie do niedzielnych obiadów.

– A my jesteśmy dla siebie jak rodzina, jak wspólnota – dodaje rozmówca „Wyborczej". ●

OGŁOSZENIE Gdańsk/34423771

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl
REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI
DOLNY ŚLĄSK
Warszawa

PARTNERZY
Mazowsze. serce Polski
Warmia Mazury
BB 2026 Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury
Sopot

eprasa.pl 3cebf4d853

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 12 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 30,72 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,02 m² oraz udziałem wynoszącym 187/10000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1 540 m²,

cena wywoławcza brutto 144 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 12 zlokalizowany jest na parterze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 9,91 m², pokoju o powierzchni 12,47 m², przedpokoju o powierzchni 2,58 m², kuchni o powierzchni 3,75 m² oraz w.c. o powierzchni 2,01 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,02 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 10 czerwca 2026 roku**, **o godzinie 11:00**,
w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 14 400,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 03 czerwca 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 28 maja 2026 r., o godz. 14:10, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34433106

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 7 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 22A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 35,21 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,93 m² oraz udziałem wynoszącym 74/1000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 478, obręb 15, o powierzchni 502 m²,

cena wywoławcza brutto 157 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 7 zlokalizowany jest na parterze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 22A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 16,27 m², pokoju o powierzchni 10,07 m², przedpokoju o powierzchni 1,19 m², kuchni o powierzchni 5,44 m² oraz łazienki z W.C. o powierzchni 2,24 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,93 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 10 czerwca 2026 roku**, **o godzinie 11:30**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 15 700,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 3 czerwca 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 28 maja 2026 r., o godz. 14:30, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 220, tel. 58-677-71-47 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34433108

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 7 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 45,53 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,81 m² oraz udziałem wynoszącym 276/10000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1 540 m²,

cena wywoławcza brutto 231 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 7 zlokalizowany jest na pierwszym piętrze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 10,64 m², pokoju o powierzchni 15,71 m², przedpokoju o powierzchni 6,49 m², kuchni o powierzchni 9,56 m² oraz łazienki o powierzchni 3,13 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,81 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 10 czerwca 2026 roku**, **o godzinie 10:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 23 100,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 3 czerwca 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 28 maja 2026 r., o godz. 13:45, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 220, tel. 58-677-71-47 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34433103

WÓJT GMINY USTKA

Działając w oparciu o art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 poz. 399) podaje do publicznej wiadomości, że w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie Urzędu Gminy Ustka, ul. Dunina 24, 76-270 Ustka na tablicy ogłoszeń (parter)

w okresie od 8 maja 2026 r. do 29 maja 2026 r. zostanie zamieszczony

wykaz nieruchomości przeznaczonych do: wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym na okres 3 lat część dz. nr 1/1, obręb Machowinko; dz. nr 667, obręb Rowy; część dz. nr 140/6, obręb Objazda.

Gdańsk/34433758

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 1 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 59,98 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 3,21 m² oraz udziałem wynoszącym 361/10.000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1540 m².

cena wywoławcza brutto 280 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 1 zlokalizowany jest na parterze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 20,70 m², pokoju o powierzchni 17,93 m², łazienki o powierzchni 3,93 m², przedpokoju o powierzchni 6,33 m² oraz kuchni o powierzchni 11,09 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni użytkowej 3,21 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 10 czerwca 2026 roku**, **o godzinie 09:30**,
w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 28.000,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 3 czerwca 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 28 maja 2026 r., o godz. 13:45, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 201, tel. 58-677-71-44 lub 58-677-71-43, e – mail: wgniu@um.wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34433101

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2026.399)

Prezydent Miasta Gdańska

informuje, iż w siedzibie **Urzędu Miejskiego w Gdańsku ul. Nowe Ogrody 8/12, od dnia 24 kwietnia 2026 r. na okres 21 dni, wywieszone zostały wykazy nieruchomości objętych niżej wymienionymi zarządzeniami wydanymi przez Prezydenta Miasta Gdańska w dniu 22 kwietnia 2026 r.**

ZARZĄDZENIE Nr 675/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonej do zamiany.

ZARZĄDZENIE Nr 676/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

ZARZĄDZENIE Nr 677/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonej do użyczenia.

ZARZĄDZENIE Nr 678/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonych do użyczenia.

ZARZĄDZENIE Nr 679/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonych do użyczenia.

NEC TEMERE NEC TIMIDE

GDAŃSK

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk,
tel. 58 323 63 79, e-mail: ws@gdansk.gda.pl,
www.gdansk.pl

Gdańsk/34433493

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Zamieść:

nekrolog
kondolencje
wspomnienie

nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

GDL 1

eprasa.pl 3cebf4d853

wyborcza
ŁÓDŹ
TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktor prowadząca **Małgorzata Szlachetka**

lodz.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: lodz@wyborcza.pl

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Supermiasta

Niezwykłe spacery górą!

▶7

Szkoła od środka

Równać w dół i się nie wychylać

– To było potworne. Nikt ze mną nie rozmawiał, nie zapytał, jak wygląda moja sytuacja. A prywatnie też było niedobrze, mąż poważnie chorował. Walczyłam na obu frontach, dając z siebie wszystko – mówi Krystyna, nauczycielka z 35-letnim stażem. To trwało cztery lata i skończyło się depresją i zwolnieniem. ▶4-5

Oświadczenia majątkowe

Mieszkania włodarzy Łodzi

Przełom kwietnia i maja to czas, w którym urzędnicy składają oświadczenia majątkowe. Do BIP Urzędu Miasta Łodzi wpadły dokumenty, w których „spowiadają" się prezydent Hanna Zdanowska i jej zastępcy. – Gdybym przestał być wiceprezydentem, lepiej bym sobie radził – twierdzi Adam Wieczorek, który do oświadczenia wpisał kolejne mieszkanie. ▶6

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ważna wystawa

Co zostało po Łodziankach-inicjatorkach?

„Łodzianki" rozumiane są tu szeroko – nie chodzi tylko o kobiety, które się tu urodziły i umarły, a Łódź pozostała centrum ich życia. Wśród ponad 120 postaci historycznych są też wizjonerki, które pojawiły się w Łodzi na chwilę, ale wniosły tu wiedzę i doświadczenie, zrobiły coś ważnego. Świetną herstoryczną wystawę w Muzeum Miasta Łodzi można oglądać do końca maja. ▶8

eprasa.pl 3cebf4d853

Wiosła Kultury

Świętujcie razem z nami

Już po raz siódmy uhonorujemy tych, dzięki którym Łódź wypływa na szerokie wody, wręczając im wiosła malowane przez artystów i artystki.

Małgorzata Szlachetka

• **Wiosła Kultury 2025. Gala w Monopolis. Andrzej Pągowski wręcza wiosło specjalne Andrzejowi Sapkowskiemu**
FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ubiegłoroczna gala Wioseł Kultury, nagrody „Wyborczej" i Monopolis, rozpoczęła się od występu wybitnego aktora Andrzeja Seweryna, a wiosło specjalne otrzymał Andrzej Sapkowski, Łodzianin i ważny pisarz fantasy. Jego książki czytane są na całym świecie.

GALA Z NIESPODZIANKĄ

– Strasznie lubię otrzymywać nagrody, a w rodzinnym mieście nie dostaję ich zbyt często – mówił Andrzej Sapkowski ze Sceny Monopolis, odbierając wiosło przygotowane przez Andrzeja Pągowskiego. Również w tym roku artysta grafik stworzy wiosło specjalne. Dla kogo? Niech to na razie będzie niespodzianką.

Wiosło w kategorii debiutant otrzymała w ubiegłym roku Gabriela Graboń, skrzypaczka i altowiolistka, a w kategorii animator – stowarzyszenie Pabianicki Sztetl, niestrudzenie promujące dzieła Aliny Szapocznikow, artystki znanej na świecie, ale nie zawsze docenianej w Polsce.

W kategorii wydarzenie nagrodziliśmy twórców wyjątkowego albumu „Współgłosy". Zawodowi muzycy nagrali go wspólnie z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej „Frajda" w Łodzi. Ich muzyka poruszyła serca. Ten projekt – uczący tolerancji – został uhonorowany ubiegłorocznym Fryderykiem.

Każda edycja naszej nagrody utwierdza nas w przekonaniu, że łódzka kultura gra mocnymi kartami i potrafi pięknie zaskakiwać

– To, co robimy i to, jaką muzykę tworzymy, jest wspaniałe. Wyprzedaliśmy cały nakład płyt w niecały rok od premiery. To nam się nie śniło – mówił w czasie gali Marcel Baliński – Łodzianin, muzyk jazzowy, pianista, kompozytor i animator.

A w rozmowie z Jarkiem Szubrychtem tłumaczył: – Cały zespół zrobiłem dla Adeli, mojej siostry, która jest osobą z niepełnosprawnością intelektualną. Jej marzeniem było śpiewanie i występowanie na scenie, więc założyłem Współgłosy.

Współgłosy nagrały już drugi album. Premiera we wrześniu.

Na debiutantów i animatorów głosują Czytelnicy i Czytelniczki „Wyborczej" – również w tym roku liczymy na Was!

Wydarzenie wybiera kapituła Wioseł Kultury, w której są m.in. osoby nagrodzone wiosłami specjalnym w poprzednich edycjach. To Beata Koniecznia, twórczyni Live Move Festival w Łodzi, Jarosław Suchan, historyk sztuki, Andrzej Seweryn, aktor i reżyser, producentka Ewa Puszczyńska, grafik Andrzej Pągowski i pisarz Andrzej Sapkowski.

Mamy jeszcze jedną kategorię – mecenasa kultury. Wybierze go zespół Monopolis. W ubiegłym roku to wyróżnienie trafiło do firmy Immergas.

Gala Wioseł Kultury w 2026 roku odbędzie się 18 czerwca w zrewitalizowanych przestrzeniach Monopolis, które są obecnie jedną z wizytówek Łodzi. Pamięć o industrialnej historii miasta spotyka się tutaj ze współczesnością i wsparciem dla kultury.

Drewniane wiosła w dzieła sztuki po raz siódmy w dzieła sztuki zamienią artyści związani z Akademią Sztuk Pięknych w Łodzi. Studentki i studenci, którzy pracują wspólnie z dr Aleksandrą Ignasiak, malarką i performerką prowadzącą Pracownię Działań Malarskich w Przestrzeni Publicznej ASP w Łodzi.

NAGRODA DLA TYCH, KTÓRZY ZMIENIAJĄ ŁÓDŹ

Tworząc Wiosła Kultury, chcieliśmy pokazać osoby, zjawiska i wydarzenia, o których jest głośno poza Łodzią. Promujemy tych, którzy nie boją się iść pod prąd, wybierając własną ścieżkę. Doceniamy oddolne inicjatywy tworzone przez ludzi z pasją. Idealistów, których w Łodzi nie brakuje. Bo to oni zmieniają to miasto.

Każda edycja naszej nagrody utwierdza nas w przekonaniu, że łódzka kultura gra mocnymi kartami i potrafi pięknie zaskakiwać. ●

REKLAMA Łódź/34432932 OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433481

1 LO

eprasa.pl 3cebf4d853

Fundusze Europejskie

Funduszowy Maj

Majowe świętowanie
z Funduszami Europejskimi

Wiosna to w naszym regionie czas szczególny, a tegoroczny maj zapowiada się wyjątkowo atrakcyjnie. Wszystko za sprawą cyklu wydarzeń, które pozwalają nam wspólnie cieszyć się z efektów, jakie przynoszą Fundusze Europejskie dla Łódzkiego. Przed nami miesiąc wypełniony podróżami, nauką zdrowych nawyków i radosnym odkrywaniem zmian, jakie zaszły w naszej najbliższej okolicy.

Funduszowy Maj to unikalna inicjatywa, która pokazuje, jak unijne wsparcie realnie wpływa na jakość życia każdego z nas. To nie tylko nowoczesna infrastruktura, którą widzimy na co dzień, ale przede wszystkim inwestycja w ludzi, ich zdrowie i pasje. Przez najbliższe tygodnie mieszkańcy regionu będą mogli skorzystać z bogatej oferty warsztatów i wycieczek.

Kulinarne podróże i zapach domowego chleba

Jedną z atrakcji przygotowanych dla mieszkańców są warsztaty kulinarne, które przeniosą uczestników w najdalsze zakątki Europy. Podczas spotkań w kuchni poznamy sekrety dań prosto z Włoch, Francji czy Grecji, ucząc się przy tym, jak przygotowywać zdrowe i pełnowartościowe posiłki. Aby wziąć udział w tych aromatycznych wydarzeniach, warto śledzić profil społecznościowy Fundusze Europejskie dla Łódzkiego, gdzie w ramach konkursów można zdobyć zaproszenia. Na pozostałe zajęcia obowiązują zapisy drogą elektroniczną pod adresem funduszeue.lodzkie.pl. Dobrze jest trzymać rękę na pulsie, bo zainteresowanie jest duże.

Miłośnicy tradycyjnych receptur z pewnością docenią warsztaty piekarskie, podczas których pod okiem profesjonalistów powstanie rzemieślniczy chleb na zakwasie oraz croissanty. Instruktorzy pokażą, jak wykorzystywać mąki pełnoziarniste i naturalne składniki, by pieczywo stało się źródłem energii i zdrowia.

Energia dla każdego pokolenia

W programie majowych wydarzeń znalazły się specjalistyczne zajęcia dostosowane do potrzeb różnych grup wiekowych. Młodzi ludzie dowiedzą się, jak odpowiednia dieta może wspierać ich koncentrację podczas nauki, natomiast osoby aktywne zawodowo dowiedzą się, jak jeść, by mieć energię do pracy przez cały dzień. Seniorzy z kolei otrzymają cenne wskazówki dotyczące roli białka i zdrowych tłuszczów w utrzymaniu sprawności fizycznej na długie lata.
Organizatorzy postawili również na aktywność fizyczną. Chętni będą mogli spróbować swoich sił w morsowaniu pod nadzorem lekarza, co jest świetnym sposobem na hartowanie organizmu. Przygotowano także warsztaty z fizjoterapeutą, podczas których można się dowiedzieć, jak dbać o kręgosłup i bezpiecznie ćwiczyć.

Podróżuj pociągiem przez Łódzkie

Świętowanie Funduszowego Maja to także świetna okazja do wspólnych wycieczek. Dzięki nowoczesnym pociągom Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, mieszkańcy odwiedzą Piotrków Trybunalski, Łowicz, Kutno i Sieradz. W każdym z tych miast na grupy czekać będą przewodnicy gotowi opowiedzieć o lokalnych tajemnicach i zabytkach. Udział w tych wyprawach jest bezpłatny, wystarczy jedynie wypełnić formularz na stronie internetowej funduszeue.lodzkie.pl i zarezerwować swoje miejsce na pokładzie pociągu.

Podczas Funduszowego Maja można też odwiedzić beneficjentów Funduszy Europejskich – 8 maja MOLecoLAB i 30 maja Salio. Beneficjenci przygotowali ciekawe atrakcje. W MOLecoLAB będzie można wziąć udział w pokazie chemicznym, a najmłodsi goście mogą na własne oczy przekonać się jak ciekawa może być praca w laboratorium podczas warsztatów. Dla uczniów szkół średnich przygotowano z kolei warsztaty genetyczne. Na gości czeka również oprowadzanie po budynku. Warto wpaść i zobaczyć, co słychać u beneficjentów!

Wspólnie cieszymy się z efektów zmian

Funduszowy Maj to czas radości z tego, jak bardzo zmieniło się nasze województwo dzięki unijnemu dofinansowaniu. To święto nas wszystkich, bo efekty tych inwestycji widzimy codziennie – podróżując bezpiecznymi pociągami, korzystając z odnowionych miejsc spotkań czy biorąc udział w projektach rozwijających nasze talenty. Zachęcamy do regularnego odwiedzania strony internetowej i mediów społecznościowych Funduszy Europejskich dla Łódzkiego, aby być na bieżąco z wszystkimi atrakcjami. Razem świętujmy sukcesy naszego regionu!

Obserwuj nasze kanały w social mediach i bądź na bieżąco z Funduszami Europejskimi dla Łódzkiego!

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | ŁÓDZKIE

funduszeUE.lodzkie.pl

Łódź/34432712

1 L0L

eprasa.pl 3cebf4d853

Szkoła od środka

Presja, żeby się nie wychylać i równać w dół

– Każdy ma jakąś strategię przetrwania – mówi Krystyna, nauczycielka z 35-letnim stażem. Dodaje, że ta jej najlepszą nie była, skoro wszystko skończyło się depresją i zwolnieniem.

FOT. GETTY IMAGES

Katarzyna Stefańska

To mała miejscowość, jedno liceum. Starostwo organizowało w nim weekendowe jarmarki, pikniki, dni sołtysa. Nauczyciele musieli w nich uczestniczyć. Większość się godziła. Ale nie Krystyna.

Nie spodobało się to dyrektorce. – Zaczęła stopniowo ograniczać mi liczbę godzin – mówi Krystyna.

Nauczyciele przestali z nią rozmawiać. Na korytarzu podczas dyżurów odwracali się na pięcie. Może bali się, że będą następni do zmniejszenia etatu?

KRYSTYNA: JAKBYM BYŁA NIEPOTRZEBNA

– To było potworne. Nikt ze mną nie rozmawiał, nie zapytał, jak wygląda moja sytuacja. A prywatnie też było niedobrze, mąż poważnie chorował. Walczyłam na obu frontach, dając z siebie wszystko.

To trwało cztery lata.

Zaczęła mieć problemy ze snem, ze stresu nie mogła jeść, schudła kilka kilo. Każdy dzień był udręką. Bała się rad pedagogicznych, bała się uszczypliwości dyrektorki. Bała się zwolnienia. Tego, że nie znajdzie nowej pracy. – Nauczycieli brakuje w dużych miastach. Na prowincji jest inaczej. Łatwo jest zwolnić. Wystarczy wykazać w arkuszu organizacyjnym bardzo małą liczbę klas i brak godzin – tłumaczy Krystyna.

W końcu dyrektorka obniżyła jej ocenę pracy. Krystyna odwołała się do kuratorium, powołano specjalną komisję, która uznała, że działanie było bezpodstawne. Ale i tak wręczono jej wypowiedzenie. – Zostałam poproszona do gabinetu, „Bardzo proszę o podpis" – tyle. Żadnej ludzkiej rozmowy, żadnego wyjaśnienia. Jakbym była niepotrzebna.

Przed ostatnią radą nauczycielską nie spała całą noc. Poprosiła o głos. Podziękowała za wspólną pracę, życzyła odwagi w byciu sobą. Wszyscy pospuszczali głowy, nikt się nie odezwał.

Zwolnienie okupiła depresją i leczeniem psychiatrycznym. Zdecydowała się na terapię. Potem, przez dwa lata, pracowała w szkole prywatnej. Do liceum wróciła na prośbę nowej dyrektorki.

– Długo się nad tym zastanawiałam, ale w końcu jej zaufałam. Doceniła mnie. Chociaż nigdy nie usłyszałam od moich koleżanek i kolegów słowa „przepraszam", nie mam żalu. Po co do tego wracać? Utrzymujemy poprawne relacje. Każdy zachowuje się tak, jak uważa za stosowne. A ja uważam, że warto być przyzwoitym.

AGATA: DZIEWCZYNY, ODEZWIJMY SIĘ!

Agata ma podobny staż pracy, ponad 30 lat. Tak diagnozuje ogólnoszkolny problem: – Jest presja, żeby równać w dół. Żeby się nie wychylać, żeby nie zawyżać. Robić absolutne minimum. Bo jeszcze inni będą musieli więcej pracować.

Przykład? – Koleżanka polonistka zorganizowała pierwsze klasy, zaangażowała je w wystawienie „Skąpca". Wyszedł świetny spektakl, uczniowie byli zachwyceni, podobnie jak rodzice. Inni nauczyciele? „To podejrzane. Pewnie chce się przypodobać dyrekcji". Takie komentarze padały.

Ostatnio inna nauczycielka – historii – obroniła doktorat. – Rzecz wyjątkowa i dodatkowy prestiż dla szkoły. Niewiele jest nauczycieli z tytułami naukowymi. Ale pogratulowały jej tylko dwie osoby. Reszta uznała, że teraz będzie się miała za lepszą od nich – opowiada Agata. – A dyrekcja tego nie doceniła. Nie dość, że nie zwiększyła jej dodatku, to obcięła obecny do najniższego. Wychodzi na to, że nie ma po co się starać.

Agata przez lata pełniła funkcję opiekuna samorządu uczniowskiego. Nikt inny nie chciał tego robić. Nauczycielki twierdziły, że ta dodatkowa praca jest na tyle niewidoczna, że się nie opłaca. Fakt, dostawała za to najniższy dodatek motywacyjny, czyli 50 zł. – Usłyszałam, że trzeba być mądrzejszym. Bo lepiej wychodzi się na tym, jak zorganizujesz coś bardziej spektakularnego raz na ruski rok.

W pracy ma kilka zaufanych koleżanek: polonistka, matematyczka, nauczycielka geografii. Spotykają się po pracy, dzwonią, żeby się wygadać. Ale nie jest tak, że wspiera się całe grono pedagogiczne. – W pokoju nauczycielskim lepiej ograniczyć wyrażanie opinii do minimum. Bo nie wiesz, gdzie to trafi. A konsekwencją może być gorszy dodatek czy mniej godzin w kolejnym roku.

– Parę razy mówiłam: „Dziewczyny, odezwijmy się w sprawach które nam się nie podobają, albo chciałybyśmy je zmienić na lepsze" – opowiada Agata. Na próżno.

Maj, matura, nauczyciele przychodzą na 7.30, bo trzeba wysłuchać dyrektorki mówiącej o procedurach. Wykład trwa godzinę. Egzamin zaczyna się o 9. I tak przez kilka kolejnych dni. – To bez sensu, można by to skrócić co najmniej o połowę i przychodzić na 8 – mówi Agata. – Ale nie, nikt nie chce tego powiedzieć głośno. Boją się, że podpadną. Lepiej ponarzekać po cichu. Skoro tak prozaiczna sprawa jest problemem, to odezwą się w przypadku czegoś poważnego?

Kolega, który kiedyś chciał mnie życzliwie ostrzec, powiedział, żebym się tak nie starała, bo dyrekcja mnie zajeździ. Tłumacząc na polski: solidna praca i zaangażowanie spowoduje dołożenie obowiązków

JOLANTA

JOLA SŁYSZY: ZAWYŻASZ POPRZECZKĘ

Jolanta, 20 lat w zawodzie: – Większość moich koleżanek wypracowało sobie schemat „Po co to zmieniać". Dobrze im. A jak pojawia się osoba, która lubi się uczyć i rozwijać, lubi dzielić się wiedzą i wychodzi z inicjatywą, to patrzą na nią jak na raroga.

Jolanta od kilku lat szkoli się w alternatywnych sposobach nauczania. Bierze udział w konferencjach, jeździ na szkolenia, propaguje szkołę bez ocen i przyjazną uczniowi. Dzięki jej staraniom zlikwidowano dzwonki na lekcje, zastąpiła je muzyka. Tradycyjne ustawienie ławek zastąpiła wyspowym – dzięki temu widzi pracę wszystkich uczniów. Zamiast ocen jest informacja zwrotna, zamiast wykładu z podręcznika – nauczanie metodą projektów.

– Mój sposób pracy wymaga czasu i cierpliwości. Efektów nie zobaczy się z dnia na dzień. Widać je po kilku miesiącach, kiedy uczniowie zaczynają brać odpowiedzialność za swój proces nauki. Kiedy czynnie biorą udział w zajęciach. Widzę, że to działa – mówi.

1LO

eprasa.pl 3cebf4d853

Co słyszy od współpracowników? „To nie ma sensu". „Dzieci się nie uczą". „Ty tak nie rób". Albo odwrotnie, żartobliwe: „Co, zawyżasz poprzeczkę?". Te drobne uszczypliwości padają w luźnych rozmowach w pokoju nauczycielskim. – Kolega, który kiedyś chciał mnie życzliwie ostrzec, powiedział, żebym się tak nie starała, bo dyrekcja mnie zajeździ. Tłumacząc na polski: solidna praca i zaangażowanie spowoduje dołożenie obowiązków. Odpowiedziałam, że nie potrafię pracować inaczej.

Kilkakrotnie dostała nagrodę dyrektora szkoły – w jej liceum wynosi ona 1,8 tys. zł brutto. Przez to doświadczyła jeszcze większej niechęci. – „Co roku nagrodę dostają ci sami" – padają komentarze. A to nieprawda. Nagrodę dostaje się za ciężką pracę, a nie dlatego, że ktoś dawno jej nie otrzymał – mówi Jolanta.

Konflikty w pokoju nauczycielskim przekładają się na relacje z uczniami. – Niestety, widzę zasadę: „Nie lubię cię, to nie lubię twojej klasy" – mówi Jolanta. – Uczniowie jednej z klas dostawali gorsze oceny z matematyki niż inni. Wysłuchiwali komentarze na temat swojej wychowawczyni, tylko dlatego, że panie za sobą nie przepadały.

Dodaje: – Zdarza się, że uczeń powie ci w zaufaniu, że czuje się niesprawiedliwie potraktowany. Mówisz, że porozmawiasz z nauczycielką, a on, przerażony, prosi, by tego nie robić, bo „chemiczka pani nie lubi". Albo idę do koleżanki-wychowawczyni, że mam ogromny problem z jej klasą, że może ma jakieś sposoby, patenty. Że może się w tym wesprzemy. A wtedy pada suche: „Radź sobie. Ja sobie radzę".

KAROLINA: PRZESTAŁAM WCHODZIĆ DO POKOJU NAUCZYCIELSKIEGO

Karolina ma 35 lat i jest najmłodszą nauczycielką w szkole. Kilkanaście lat wcześniej sama się w niej uczyła. Część kadry nadal tu pracuje. – Dla nich nadal jestem gówniarą, której nie warto słuchać. Na początku wracałam z płaczem do domu. Ale już się zahartowałam – mówi.

Zaczęło się od lekcji pokazowej, którą prowadziła. Przyjechali nauczyciele z całej Polski, wymieniała się doświadczeniami, pokazywała swoje metody. Potem były szkolenia dla nauczycieli podstawówek z nowych metod nauczania. Dyrektor pochwaliła ją na radzie. Powiedziała: „Idźcie do Karoliny, zobaczcie".

Karolina: – Moje koleżanki uznały, że gówniara nie będzie im mówić, że mają coś zmienić w swoim sposobie nauczania, skoro mają 20 lat doświadczenia, a ja 5. Tylko że te panie nie potrafią zrozumieć, że rzeczywistość się zmieniła. A uczeń nie będzie słuchał 45-minutowego wykładu albo odpowiadał przy tablicy. Że musimy ich tą lekcją zainteresować. Do tego potrzeba ciągłego dokształcania się.

Była we Wrocławiu na szkoleniu dotyczącym samooceny uczniów. Wieczorami przygotowywała prezentację, chciała się podzielić wnioskami. Reakcja grona pedagogicznego? Westchnienie: „Ile to potrwa?". I ziewanie, nosy w telefonie, szydercze uśmiechy, szepty.

Kiedy się zatrudniałam, dyrektorka mnie ostrzegła, że nie znajdę tu żadnej przyjaciółki. Bo to ciężka grupa, zawistna. Czasem mam wrażenie, że pracuję w przedszkolu

KAROLINA

W jej liceum pracuje ponad 30 nauczycieli. Kilkorgu z nich „się chce" – i to oni pełnią rolę koni pociągowych. – Kto przygotuje plakaty na dzień otwarty? Szkoła konkuruje z innymi w regionie, walczy o kandydatów, o być albo nie być. Ale jak przychodzi co do czego, to nikt się nie zgłasza. Starsza koleżanka, za zgodą dyrekcji, przerzuca wszystko na mnie. Kto napisze artykuł do szkolnej gazety? Nikt się nie zgłasza, dyrekcja wyznacza mnie. I czasem siedzę do 1 albo 2 w nocy. Bo mi zależy. Kto jeździ z lekcjami pokazowymi do innych szkół? Ja z dwiema koleżankami.

– Trzymamy się we trzy. Reszta traktuje nas jak wrogów – opowiada Karolina. – Jak wchodziłam do pokoju nauczycielskiego, była cisza i krzywe spojrzenia. Przestałam więc tam chodzić. Przerwy spędzam w swojej klasie.

Robi swoje i stara się nie zniechęcać. – Kiedy się zatrudniałam, dyrektorka mnie ostrzegła, że nie znajdę tu żadnej przyjaciółki. Bo to ciężka grupa, zawistna. Czasem mam wrażenie, że pracuję w przedszkolu.

◀ W szkole nawet osoby wypalone czy sfrustrowane zostają w systemie i uczą się w nim funkcjonować na zasadzie przetrwania

FOT. GETTY IMAGES

RÓWNANIE W DÓŁ ZACZYNA SIĘ OD GÓRY

Katarzyna Kuciel, psycholożka biznesu: – Patrząc na opisane sytuacje, widzę przede wszystkim pewien uniwersalny mechanizm. To, co się dzieje w tych zespołach, nie jest kwestią „trudnych charakterów", tylko odpowiedzią ludzi na system, w którym funkcjonują. A ten system wydaje się po prostu dysfunkcyjny i silnie hierarchiczny.

Podobne zjawiska występują w wielu organizacjach. Różnica polega na tym, że w dużych firmach istnieją dziś bufory bezpieczeństwa: działy HR, badania satysfakcji pracowników, monitoring zaangażowania, procesy rozwojowe dla menedżerów. Liderzy są szkoleni, a ich sposób zarządzania podlega ocenie. System próbuje wychwytywać napięcia i przeciwdziałać dysfunkcjom. To oczywiście nie znaczy, że ich nie ma – są, ale istnieją narzędzia, które mają je ograniczać.

W szkołach takich mechanizmów najczęściej brakuje.

Gdy zarządzanie opiera się na nieprzejrzystości albo braku reakcji na konflikty, w zespole szybko zanika zaufanie. Pojawiają się mikroagresje, podziały na małe grupy, drugi obieg informacji i niechęć do podejmowania inicjatywy. Zespół przestaje współpracować, a zaczyna funkcjonować obok siebie.

– Dlatego kluczowa jest rola lidera. W tym przypadku dyrektora. Nie musi być charyzmatyczny ani „urodzony", ale powinien być sprawiedliwy i przewidywalny. Sprawiedliwy, czyli działający według jasnych zasad, konsekwentny, niefaworyzujący i nienagradzający zaangażowania dodatkowymi obciążeniami. Przewidywalny, czyli taki, o którym pracownicy wiedzą, na czym stoją i czego się spodziewać. Powinien też reagować na konflikty, wzmacniać zaangażowanie i realnie słuchać zespołu. Bo cisza po pytaniu „Czy są uwagi?" nie oznacza, że wszystko działa. Często oznacza, że ludzie po prostu się boją – wyjaśnia.

I dodaje: – Warto też pamiętać, że w wielu organizacjach niezadowoleni pracownicy po prostu odchodzą. To naturalny mechanizm, który wymusza zmiany. W szkołach ta możliwość jest ograniczona. To sprawia, że nawet osoby wypalone czy sfrustrowane zostają w systemie i uczą się w nim funkcjonować na zasadzie przetrwania. A to tylko utrwala te mechanizmy. ●

REKLAMA

Łódź/34432781

1 LO

eprasa.pl 3cebf4d853

Oświadczenia majątkowe polityków

Mieszkania włodarzy Łodzi

– Gdybym przestał być wiceprezydentem, lepiej bym sobie radził w życiu – mówi Adam Wieczorek. Na razie do oświadczenia wpisał kolejne mieszkanie.

Piotr Brzózka

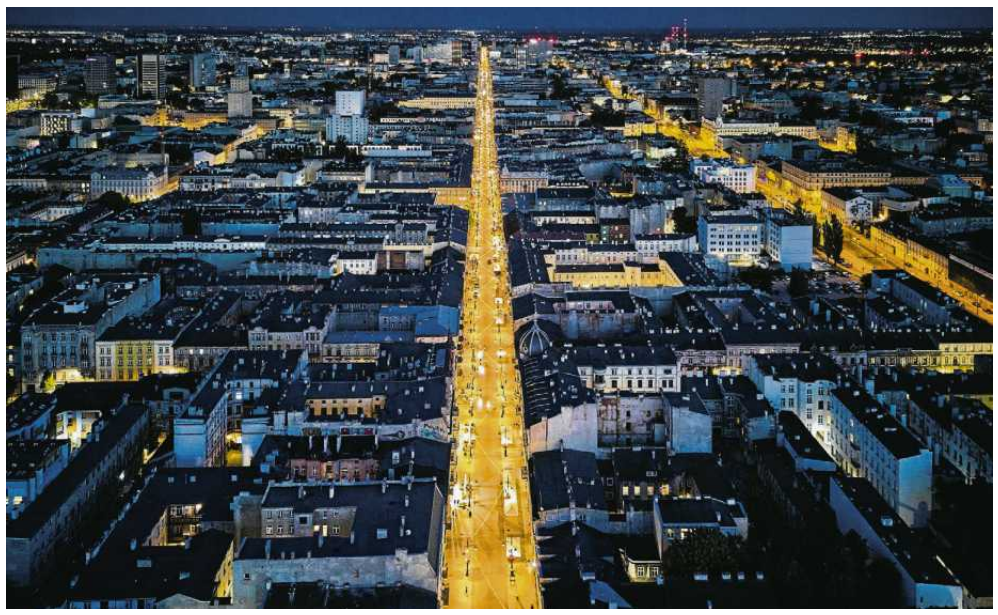

• **Do BIP Urzędu Miasta Łodzi wpłynęły oświadczenia majątkowe prezydent Hanny Zdanowskiej oraz jej zastępców** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

To tak, jakby nie wstawać z łóżka, bo może nadejść śmierć. Czy będzie podatek, czy nie będzie, nie mogę blokować swojego rozwoju – mówił Adam Wieczorek rok temu, zapytany, czy nie obawia się „katastru". Wtedy w jego oświadczeniu majątkowym było 12 mieszkań, ale przyznawał, że kupił kolejne. Teraz już widnieje ono w papierach za rok 2025. Lokum ma 83 m kw. z hakiem. Wieczorek właśnie się do niego wprowadza.

Pozostałe mieszkania wynajmuje. Prawie wszystkie, bo jedno właśnie spieniężył, a kolejne wystawił na sprzedaż. – Rynek najmu jest trudniejszy, szczególnie dla tych, którzy dopiero niedawno zaczęli tę przygodę. Ja zaczynałem wiele lat temu. Wygląda to pięknie, kilkanaście mieszkań, olaboga, ale to jest działanie kropelkowe, zanim się ta kula śnieżna rozpędzi, zanim jest zysk. Zresztą widać, ile mam kredytów – komentuje wiceprezydent.

ZDANOWSKA: DOM, MIESZKANIE I UMOWA Z DEWELOPEREM

Przełom kwietnia i maja to czas, w którym urzędnicy tradycyjnie składają oświadczenia majątkowe. Do BIP Urzędu Miasta Łodzi właśnie wpadły dokumenty, w których „spowiadają" się prezydent Hanna Zdanowska oraz jej zastępcy.

Hanna Zdanowska (KO) wpisała do oświadczenia dwa mieszkania. Pierwsze ma 90,98 m kw. i – tak jak rok wcześniej – zostało wycenione na 780 tys. zł. Drugie ma blisko 77 metrów i deklarowaną wartość 480 tysięcy. Tę nieruchomość prezydent Łodzi otrzymała 10 lat temu w spadku.

Ale jest też w oświadczeniu pozycja, której nie było wcześniej. To „zobowiązanie na rzecz dewelopera na wybudowanie lokalu mieszkalnego", podpisane w październiku 2025 roku. Do końca grudnia prezydent wpłaciła z tego tytułu ponad 360 tys. zł i były to dwie raty z ośmiu planowanych.

Zdanowska zgromadziła pokaźne oszczędności – 190 tys. zł i 134 tys. euro (570 tys. zł, licząc po obecnym kursie). Rok wcześniej deklarowała 470 tysięcy w walucie polskiej i 98 tysięcy w europejskiej.

Zaskakujące na pierwszy rzut oka dane znalazły się w rubryce prezentującej dochody. Prezydent wpisała:

- 285 465,39 zł z tytułu umowy o pracę w UMŁ
- 104 912,27 zł świadczenia emerytalnego z ZUS
- 34 652,24 euro diety Europejskiego Komitetu Regionów
- 1 920 zł z umów-zleceń
- 12 miesięcy wcześnie zarobki Hanny Zdanowskiej prezentowały się zgoła inaczej. Niższa o 12 tysięcy euro była unijna dieta, ale znacznie wyższy dochód z Piotrkowskiej 104 – wtedy aż 465 280 zł.

Obniżka wynagrodzenia? Nic z tych rzeczy. Aleksandra Hac, szefowa magistrackiego biura promocji, wyjaśnia, że prezydent w 2024 roku otrzymała odprawę emerytalną w wysokości sześciu pensji i ta właśnie kwota została dodana do uposażenia.

WICEPREZYDENT WIECZOREK: 13 MIESZKAŃ

83-metrowe mieszkanie, w którym właśnie urządza się Adam Wieczorek (KO), zostało wycenione na 883 tys. zł. Inne, przeznaczone na wynajem, są dużo mniejsze – mają od 23,3 do 36,9 m kw., a ich deklarowana wartość waha się w przedziale od 157 do 240 tys. zł. Razem daje to ponad 2,1 mln zł. Dużo dla przeciętnego zjadacza chleba, ale zapewne zbyt mało w relacji do aktualnych cen na rynku nieruchomości.

To zagadnienie przerabialiśmy już rok temu. Wówczas Wieczorek przyznał, że nie wpisuje aktualnych stawek rynkowych – część pozycji w oświadczeniu podał, posiłkując się ceną zakupu sprzed kilku lat, część oparł na nieco nowszych wycenach rzeczoznawców z 2021 roku.

– Mam metodologię uzgodnioną z osobami, które to nadzorują. Gdybym miał co roku wyceniać te mieszkania, musiałbym płacić po 500 zł od nieruchomości tylko po to, żeby w oświadczeniu wpisać wartość rynkową – przekonywał wtedy Wieczorek.

Teraz wiceprezydent zdradza, że stan zadeklarowany w oświadczeniu za rok 2025 uszczuplił się o jedno sprzedane i jedno planowane do sprzedaży lokum. Pozbywa się tych najmniejszych. Czy kupi coś w zamian? Tego nie ujawnia wprost, ale mówi: – Rynek się zmienia, najemca chce mieć dobre warunki. Większość moich mieszkań to nie są klitki. Mają po 35 m kw. i w takie nieruchomości celuję.

Wieczorek na rynku działa, posiłkując się kredytami. Rok temu miał ich 11, teraz spłaca 10. Ma z czego, bo źródła dochodu również wykazuje liczne. I tak:

- 321 144,40 zł – wynagrodzenie wiceprezydenta Łodzi
- 42 034,24 zł – dieta z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 53 965,77 zł – rada nadzorcza miejskiej spółki MPO-Łódź
- 123 555,81 zł – zyski z najmu mieszkań (plus 92 tysiące rozliczane przez żonę)
- 720 zł – wykład na Politechnice Warszawskiej.

> *Wygląda to pięknie, kilkanaście mieszkań, olaboga, ale to jest działanie kropelkowe, zanim się ta kula śnieżna rozpędzi, zanim jest zysk. Zresztą widać, ile mam kredytów*
>
> **ADAM WIECZOREK**
> wiceprezydent Łodzi

Razem, bez wpływów małżonki, daje to 541 tys. zł w skali roku.

Adam Wieczorek: – Gdybym przestał być wiceprezydentem, lepiej bym sobie radził w życiu. Wywodzę się z rodziny drobnych przedsiębiorców, mam ten gen zaszczepiony, czego przejawem jest to, że wynajmuję mieszkania. Nie mogę prowadzić firmy, mogę tylko być wykładowcą albo zajmować się najmem prywatnym.

WICEPREZYDENT PIOTROWSKI: DOM I SZEŚĆ MIESZKAŃ

Kolejny z wiceprezydentów, Tomasz Piotrowski (KO), wpisał do oświadczenia za 2025 rok dom o powierzchni 330 m kw., posadowiony na 212-metrowej działce, pozostający we współwłasności małżeńskiej. Deklarowana wartość: 1 200 000 zł.

Piotrowski podaje też w oświadczeniu mieszkanie o powierzchni 56 m kw. Podobnie jak rok wcześniej, ma ono bardzo niską wartość – 85 tys. zł. Dlaczego?

Wtedy wiceprezydent wyjaśniał: – Jest to mieszkanie na Teofilowie, w którym się wychowałem z rodzicami, teraz mieszka tam moja mama. Po śmierci taty przysługuje mi jedna szósta albo jedna ósma tego mieszkania, co muszę wpisywać do oświadczenia. 85 tysięcy to wycena tego udziału.

Ale to nie wszystko. Państwo Piotrowscy mają bowiem jeszcze pięć innych mieszkań o powierzchni od 28 do 53 m kw., których deklarowane wyceny mieszczą się w granicach 290-550 tys. zł. Do tego należy doliczyć dwie działki (1 i 2 tys. mkw.), o wartości 110 i 200 tys. zł. Łącznie daje to około 3,5 mln zł.

Jeśli chodzi o oszczędności, wiceprezydent zadeklarował 135 tys. zł w jednym banku i 236 tysięcy w drugim. – Przy czym 165 tysięcy pochodzi ze sprzedaży mieszkania, które żona otrzymała w spadku – mówi „Wyborczej" Piotrowski.

Podobnie jak Wieczorek, także Tomasz Piotrowski miał w 2025 roku więcej niż jedno źródło dochodu. Szczegóły prezentują się następująco:

- 359 601,52 zł – z tytułu umowy o pracę w UMŁ
- 46 352,58 zł – rada nadzorcza łódzkiej spółki MPK
- 55 348,41 zł – rada nadzorcza Przedsiębiorstwa Komunalnego Gminy Konstantynów Łódzki
- 31 985,66 zł – wynagrodzenie zmienne ze spółki Łódzkie Inwestycje jeszcze za rok 2024 (Piotrowski był wcześniej jej prezesem)
- 87 000 zł – najem mieszkań (wspólnie z żoną).

Razem wychodzi 580 tys. zł

WICEPREZYDENT MOSKWA-WODNICKA: DOM I DWA MIESZKANIA

Jak na tym tle wygląda majątek Małgorzaty Moskwy-Wodnickiej, która jako jedyna w zarządzie miasta reprezentuje nie Koalicję Obywatelską, lecz Lewicę?

Wiceprezydentka ma dom o powierzchni 147,58 m kw., wyceniony na 580 tys. zł (współwłasność małżeńska). Wpisała też dwa mieszkania: 55 metrów (deklarowana wartość – 220 tys. zł) i 37 m kw. z miejscem postojowym (327 tys. zł).

Dane dotyczące nieruchomości nie różnią się od tych, które znalazły się w oświadczeniu za rok 2024. Na przestrzeni 12 miesięcy wyraźnie jednak wzrosły oszczędności – z 87 do 225 tys. zł. Wyższe też były zarobki, które prezentowały się następująco:

- 357 644,93 zł – wynagrodzenie wiceprezydenta Łodzi
- 10 345,84 zł – rada nadzorcza gminnej spółki PTHU Interpromex (Będzin, woj. śląskie)
- 49 000 zł – przychody z najmu mieszkań
- 16 100 zł – świadczenia z programów 800+ i Dobry start.

W OŚWIADCZENIU ADAMA PUSTELNIKA DUŻY SPADEK

Rok temu wiceprezydent Adam Pustelnik wpisał do oświadczenia majątkowego dom o powierzchni 171 metrów kwadratowych, wyceniony na 800 tys. zł oraz cząstkowe udziały w domu, dwóch mieszkaniach i czterech działkach.

Wówczas mówił: – Zmarł mój tata, wszystkie udziały w nieruchomościach, oprócz domu w Łodzi, który stanowi mój majątek odrębny, dostałem w spadku. Wartości są ułamkowe, bo było troje spadkobierców: ja, moja siostra i moja mama.

Od tego czasu w kwestii własnego domu nic się nie zmieniło, skurczył się natomiast wykaz pozostałych nieruchomości. Zostały:

- udział 1/6 w domu o powierzchni 240 m kw. (666 tys. zł)
- udział 1/3 w działce 5382 m kw. (215 tys. zł)
- udział 1/3 w działce 1476 m kw. (10 tys. zł).

Pustelnik zgromadził na rachunku bankowym ponad 87 tys. zł (małżeńska wspólność majątkowa), ma też 358 tysięcy na rachunku otrzymanego w spadku przedsiębiorstwa.

W odróżnieniu od pozostałych wiceprezydentów Adam Pustelnik nie zasiadał w 2025 roku w żadnej radzie nadzorczej i nie czerpał zysków z najmu mieszkań. Lista jego dochodów jest więc znacznie krótsza: 347 849,17 zł z tytułu umowy o pracę w UMŁ, a także pobierane wspólnie z żoną świadczenia 800+ (19 200 zł), Aktywny rodzic (13 500 zł) i Dobry start (300 zł).

eprasa.pl 3cebf4d853

Supermiasta i Superregiony 2026. Wyniki głosowania

Górą spacery z klimatem!

„Tu był rzeźnik, tam pasmanteria, a dalej kaletnik”. Spacery, które zwyciężyły w naszym plebiscycie, to nie tylko podróż sentymentalna, ale też okazja, by z kimś porozmawiać.

• **Supermiasta 2026 w Łodzi i regionie. Najwięcej głosów w plebiscycie zebrał projekt Seniorzy zwiedzają Łódź. Spacery prowadzi znana łódzka przewodniczka, Justyna Tomaszewska** FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Małgorzata Szlachetka

Zakończyło się głosowanie w plebiscycie Supermiasta i Superregiony. W Łódzkiem do wyboru było 12 inicjatyw. Najwięcej – 111 z 491 – zdobyła bezpłatna akcja Seniorzy zwiedzają Łódź. Seniorów i seniorki oprowadza Justyna Tomaszewska, znana w Łodzi przewodniczka, która pokazuje Łódź jako miasto, z którego możemy być dumni.

– Te spacery są trochę wolniejsze, mają krótsze trasy. No i jak przygotowuję zwiedzanie dla seniorów, to pamiętam o toalecie – mówi Justyna Tomaszewska.

Głównym organizatorem cyklu bezpłatnych spacerów z przewodnikiem, dedykowanym osobom w wieku 60 plus, jest Centrum Zdrowego i Aktywnego Seniora w Łodzi. To nie tylko wycieczki tematyczne, ale też zwiedzanie muzeów i wykłady o historii Łodzi w okresie jesienno-zimowym. Wyjątkową okazją do wspólnego spędzania czasu był udział w 50-leciu premiery „Ziemi obiecanej” w reżyserii Andrzeja Wajdy, z udziałem twórców słynnego filmu.

TO JEST GRUPA, KTÓRA CHWALI SIĘ ŁODZIĄ

W dniu, w którym przekazuję informację o zwycięstwie w naszym plebiscycie, Justyna Tomaszewska szykuje się na kolejny spacer dla seniorów. Start – na Placu Wolności.

– Każdy taki spacer to powrót do przeszłości. Osoby, które częściej chodzą na te spacery i trochę już mnie znają, czują, że mogą na luzie opowiadać o tym, jak urodziły się i wychowały na Bałutach w latach 50. – mówi. – Jest też pani, która pamięta wszystkie sklepy z czasów PRL-u i w czasie spacerów opowiada: tu był rzeźnik, tam pasmanteria, a dalej kaletnik.

Przewodniczka podkreśla, że ważna jest nie tylko podróż sentymentalna, ale też okazja, by z kimś porozmawiać. Integracja to jest druga strona tych wycieczek.

Justyna Tomaszewska przyznaje, że uwielbia pokazywać seniorom i seniorkom zmiany, jakie zaszły w Łodzi. Ostatni przykład: spacer w okolicach dworca Łódź Fabryczna. Zaskoczeń nie brakowało.

– Seniorzy zazwyczaj chodzą utartymi ścieżkami: do lekarza i fryzjera, tego samego od wielu lat i nagle w czasie takiego spaceru odkrywają nowe miasto. To jest taka grupa, która potem przepięknie opowiada o Łodzi innym i się nią chwali – mówi Justyna Tomaszewska.

Dodaje, że nagrodą jest moment, gdy na koniec spaceru podchodzi do niej osoba, która przez 40 lat pracowała w fabryce, którą właśnie oglądali, i przyznaje, że nie znała jej historii. Aż do teraz.

12 WAŻNYCH INICJATYW

Plebiscyt Supermiasta zawsze ma inny temat przewodni. Tym razem staraliśmy się docenić inicjatywy kierowane do seniorów i seniorek. Czytelnicy i czytelniczki „Wyborczej” głosowali na 12 inicjatyw. Poza spacerami po Łodzi z Justyną Tomaszewską były to:

• **Łódzki Telefon Zaufania,** w którym wolontariuszami są seniorzy – z kadrą Telefonu Życzliwości można się kontaktować od poniedziałku do piątku w godzinach 12 – 15 pod numerami: 42 638 50 32, 739 903 452, 739 903 453.

• **Yoł Yoł Seniorzy** – Seniorzy wykonujący hip-hop. Występują w różnych miejscach, a ich bazą jest Regionalne Centrum Wolontariatu „Centerko” przy ul. Próchnika 7 w Łodzi.

• **Chór Muzyczne Perły,** którego próby odbywają się przy ul. Narutowicza 37 w Łodzi.

• **Kabaret Bi-Ba-Bo** działający w Domu Literatury przy ul. Roosevelta 17 w Łodzi.

• **Stop dziadurzeniu!** Projekt mający na celu wyeliminowanie protekcjonalnego sposobu zwracania się do osób starszych.

Każdy taki spacer dla seniorów to powrót do przeszłości. Osoby, które częściej chodzą na te spacery i trochę już mnie znają, czują, że mogą na luzie opowiadać o tym, jak urodziły się i wychowały na Bałutach w latach 50. Jest też pani, która pamięta wszystkie sklepy z czasów PRL-u i w czasie spacerów opowiada: tu był rzeźnik, tam pasmanteria, a dalej kaletnik

JUSTYNA TOMASZEWSKA
przewodniczka

• **List z DPS-u do Mikołaja** – oddolna akcja, która zatacza coraz szersze kręgi. Jej efektem jest przygotowanie mikołajkowych prezentów dla wszystkich podopiecznych Domów Pomocy Społecznej w Łodzi. Taką paczkę może przygotować każdy chętny.

• **Senior ćwiczy nie tylko jogę** – Miejskie Centrum Medyczne „Górna” w Łodzi proponuje szeroką ofertę wsparcia dla seniorów. Stacjonarne Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora działają w lokalnych przychodniach. Wystarczy się zapisać.

• **Warsztaty dla mężczyzn 60 plus** – warsztaty konstrukcyjne „W męskim gronie” są pretekstem do wspólnego spędzenia czasu. Organizuje je Fundacja „W Człowieku Widzieć Brata”.

• **Szyciowa Kawiarenka Naprawcza** – międzypokoleniowym warsztatom naprawy ubrań przyświeca idea niemarnowania. Seniorzy dzielą się swoją wiedzą z innymi. Organizatorem wydarzenia jest Fundacja „W Człowieku Widzieć Brata” w Łodzi.

• **Rezydencje Dobrostanu** – inicjatywa wyszła z Fabryki Aktywności Miejskiej w Łodzi, łącząc seniorów i rolników rozsianych po województwie łódzkim. Pierwsza edycja już się odbyła. Ideą jest to, aby seniorzy w naturalny sposób włączyli się w życie rodziny i skorzystali z bliskości z naturą i aktywności na świeżym powietrzu.

• **Obecność, która jest darem** – Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich działa w 14 miastach, wspierając w ramach Programu „Obecność” ponad tysiąc osób. W województwie łódzkim – w Łodzi i Pabianicach. Idea jest prosta: wolontariusz odwiedza seniora, aby wspólnie spędzić z nim czas.

Zaproponowaliśmy głosowanie w plebiscycie z zastrzeżeniem, że nie jest to lista zamknięta, bo z pewnością propozycji wartych dostrzeżenia jest więcej. Być może będzie to inspiracja do szukania podobnych akcji i miejsc w swoim najbliższym otoczeniu.

Dlaczego to jest tak ważne? Sami seniorzy zachęcają: warto wyjść z domu i spotkać się z innymi, zamiast siedzieć w czterech ścianach przy telewizorze. ●

Supermiasta i Superregiony 2026
Długowieczni

Starzejemy się w szybkim tempie – już co czwarty Polak przekroczył sześćdziesiątkę, a jednocześnie rodzi się coraz mniej dzieci. To stawia przed nami ważne pytania: jak zmienią się rynek pracy i system opieki społecznej, czy będzie nas stać na utrzymanie obecnie obowiązującego wieku przejścia na emeryturę?

W „Wyborczej”, w ramach projektu „Długowieczni”, dyskutujemy o tym od lat. Wyzwaniom związanym ze starzejącym się społeczeństwem dedykujemy tegoroczną edycję akcji Supermiasta i Superregiony. Na łamach „Wyborczej” zastanawiamy się, czy jesteśmy przygotowani do zmiany demograficznej. Przed jakimi wyzwaniami stoją duże miasta, a z czym muszą się mierzyć małe miasteczka i wsie. Co zrobić, żeby system opieki zdrowotnej był wydolny, a seniorzy jak najdłużej zachowywali sprawność. ●

OGŁOSZENIE Łódź/34426002

SUPER MIASTA REGIONY DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski

WARMIA MAZURY

Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury 2026

eprasa.pl 3cebf4d853

Co zostało po Łodziankach-inicjatorkach?

Ważna wystawa w Muzeum Miasta Łodzi

Fabryczne lekarki, właścicielki pensji, artystki i sportsmenki – to one budowały Łódź, miasto kobiet. Do końca maja w Muzeum Miasta Łodzi można oglądać świetną herstoryczną wystawę opowiadającą o ponad 120 wybitnych postaciach.

Izabella Adamczewska

Łodzianki" rozumiane są tu szeroko – nie chodzi tylko o kobiety, które się tu urodziły i umarły, a Łódź pozostała centrum ich życia. Wśród ponad 120 postaci historycznych są też wizjonerki, które pojawiły się w Łodzi na chwilę, ale wniosły tu wiedzę i doświadczenie, zrobiły coś ważnego.

Lekarz bez wąsów?

Wchodzących na wystawę wita wielkoformatowa, czarno-biała fotografia przedstawiająca lekarzy i felczerów. W centrum, otoczona mężczyznami w białych fartuchach lub garniturach, siedzi jedyna postać w spódnicy i bez wąsów. To Zofia Garlicka, pierwsza fabryczna lekarka w Łodzi – przypomnijmy, że jednym z postulatów rewolucji 1905 roku była opieka medyczna dla robotnic. Obecność kobiety-lekarki miała zapobiegać nagminnemu molestowaniu pracownic fabrycznych.

• **Praca Katarzyny Kobro**

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Garlicka przyjechała do Łodzi z Częstochowy (to tam zrobiono grupowe zdjęcie). Była tam nie tylko pierwszą lekarką, ale też jedną z dromaderek PPS-u – przemycała bibułę, a jej mieszkanie było punktem kontaktowym konspiratorów. W Łodzi została kierowniczką tzw. przytułku położniczego. Po I wojnie przeniosła się do Warszawy. Złapana przez gestapo za ukrywanie żydowskiej koleżanki, trafiła do Auschwitz, gdzie zmarła na tyfus.

– Chcieliśmy pokazać, jak znaczący wpływ kobiety miały na nasze miasto i na polską kulturę. Miały dokonania w tak wielu dziedzinach, a mimo to ich działalność często jest niezauważana albo podważana. Brakuje także jakichkolwiek form ich upamiętnień w przestrzeni miejskiej – mówi Ewa Kamińska-Bużałek z Łódzkiego Szlaku Kobiet, kuratorka wystawy.

„Łodzianki – Inicjatorki" przedstawiane są chronologicznie, a ekspozycja obejmuje cztery strefy czasowe. Garlicka otwiera pierwszą, opowiadającą o gwałtownie rozwijającej się Łodzi przemysłowej pod zaborami. Oprócz lekarek i społecznic – np. Stefanii Marzyńskiej, która założyła towarzystwo dobroczynne Kropla Mleka (rozdawano mleko, edukowano matki, badano dzieci) – są tu też nauczycielki. Jak Zofia Bader-Libiszowska, która wystarała się o to, żeby jej gimnazjum żeńskie działające w Łodzi realizowało program gimnazjów męskich, a absolwentki mogły iść na studia. Tytułowa „inicjatorka" to nie tylko osoba tworząca nowe zjawiska czy instytucje, ale też walcząca o miejsce dla kobiet w męskim świecie.

Prawa kobiet

Wystawa jest świetnie zaaranżowana. Jej zaletą jest to, że nie koncentruje się na zdjęciach i biogramach. O bohaterkach opowiada się tu również przez obiekty, które pochodzą nie tylko ze zbiorów Muzeum Miasta Łodzi, ale też z innych instytucji i od osób prywatnych.

Na przykład haftowany żakiet, który wprowadza w drugą strefę czasową – międzywojnie i koncentrację na walce o prawa kobiet w niepodległej Polsce. Tu znajdziemy artystki – Katarzynę Kobro w zaprojektowanej przez siebie sukience (jest też niestety niezrealizowany projekt przedszkola), Esterę Karp, twórczynie z kręgu Jung Jidysz, czy Leontynę Prussak.

Kino i teatr reprezentują np. Jadwiga Andrzejewska oraz Maria Hirszbejn, jedna z pierwszych producentek filmowych w Polsce, dzięki której powstał np. „Legion ulicy" Aleksandra Forda.

Tu wyeksponowano też dorobek sportowczyń. – Pionierki sportu kobiecego działały w zupełnie innych realiach niż dzisiejsze. Jak pokazuje przykład Marii Kwaśniewskiej, w dwudziestoleciu można było zacząć karierę dopiero jako nastolatka i kilka lat później zdobyć medal na igrzyskach olimpijskich – opowiada Ewa Kamińska-Bużałek.

Łodzianki bez ulic

Ale międzywojnie to też edukatorka Romana Pachucka czy Jadwiga Szustrowa, która założyła sanatorium gruźlicze w Tuszynku. Kiedy zmarła, nazwano jej imieniem skwer na skrzyżowaniu Kościuszki i Mickiewicza. Ale potem zbudowano trasę W-Z i po skwerze nic nie zostało.

Większość z bohaterek wystawy w Muzeum Miasta Łodzi nie ma swoich ulic czy placów.

W strefie poświęconej II wojnie światowej jest gablotka z króliczkiem, którego uszyła Katarzyna Kobro. Pochodzi ze zbiorów Moniki Krygier – znały się z Niką Strzemińską i to od córki Kobro i Strzemińskiego Krygier dostała zabawkę. Kobro szyła maskotki, żeby w czasie wojny utrzymać siebie i córkę.

Tu upamiętnione zostały rzeźbiarka Zenia Larsson i pisarka Chava Rosenfarb – przyjaciółki, które przez całe życie pisały do siebie listy. Na wystawie można oglądać poświęcone im łódzkie murale – autorstwa 3Fali, są na Łagiewnickiej. Co jakiś czas niszczone. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34433591

GPB-II.7820.6.2025.HJ/MP

OBWIESZCZENIE WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Na podstawie art. 11f ust. 3 w związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zawiadamia się strony postępowania, że w dniu 23.04.2026 r. została wydana decyzja Wojewody Łódzkiego Nr 55/26 udzielająca Zarządowi Województwa Łódzkiego, reprezentowanemu przez Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi z siedzibą pod adresem: al. Piłsudskiego 12, 90-051 Łódź, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 785 w miejscowości Maluszyn – rozbudowa układu odwodnienia na odcinku od km 17+880 do km 17+994. Decyzji nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Od decyzji stronom służy prawo wniesienia odwołania do Ministra Finansów i Gospodarki z siedzibą w Warszawie, za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 14 dni od dnia skutecznego doręczenia. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Dzień publicznego ogłoszenia – 08.05.2026 r.

Zgodnie z art. 11g ust. 1a specustawy drogowej odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określa istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazuje dowody uzasadniające to żądanie.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji architektoniczno-budowlanej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z treścią ww. decyzji oraz z dokumentacją sprawy, można się zapoznać w Wydziale Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 104 – tylko po wcześniejszym telefonicznym umówieniu terminu wizyty (tel. 42 664-15-85 lub 42 664-15-63).

Treść ww. decyzji została udostępniona na stronie BIP ŁUW pod adresem: https://www.gov.pl/web/uw-lodzki/wykaz-decyzji-2026.

Dzień udostępnienia treści decyzji – 08.05.2026 r.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433482

Słówko • Literówka
Quizy • Sudoku • Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

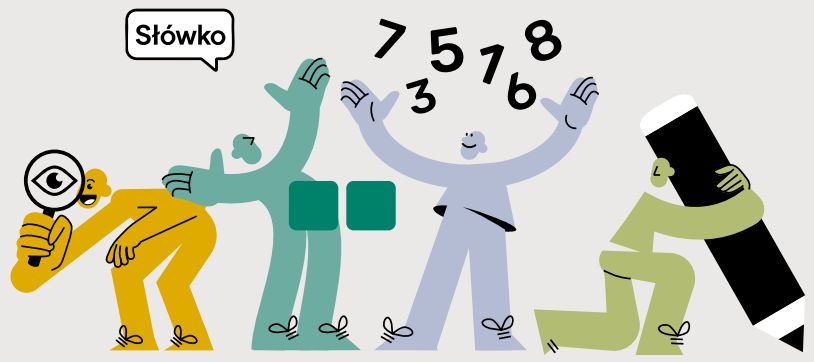

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433555

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

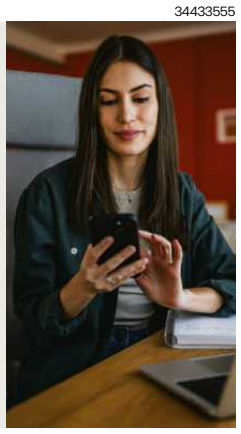

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433554

nekrologi.wyborcza.pl
ODESZLI.pl

Zamieść nekrolog
Dodaj wspomnienie

nekrologi@wyborcza.pl,
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 555 55 55, 22 555 53 99

1 LO

eprasa.pl 3cebf4d853

wyborcza
POZNAŃ
TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktorka prowadząca **Monika Pasławska**

poznan.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: poznan@wyborcza.pl

Władze Kościana wygrały walkę z zabytkiem

Tak nie działa system

– Nierzadko dochodzi do kuriozalnych sytuacji, które, zamiast służyć ratowaniu dziedzictwa, przyczyniają się do jego destrukcji. Doskonałym przykładem jest historia tzw. Domu Masztalerza – komentuje dr Emilian Prałat, społeczny opiekun zabytków powiatu kościańskiego. Władze wielkopolskiego miasta właśnie obwieściły, że mogą zburzyć 300-letni zabytek.

• **Dom Masztalerza w Kościanie**
FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Maria Bielicka

Informacja o tym, że decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego budynek przy ul. Franciszka Masztalerza 2 w Kościanie został skreślony z rejestru zabytków, obiegła Internet w kilka godzin. Władze miasta obwieściły, że najstarszy budynek w mieście, datowany na 1735 r., będzie mógł być wyburzony.

Jacek Maleszka, Wojewódzki Konserwator Zabytków, potwierdza, że taka decyzja zapadła i jest prawomocna. Jednocześnie zaznacza, że wykreślenie zabytku z rejestru to wyłączna kompetencja ministra, a wojewódzki konserwator nie ma uprawnień, by ją kwestionować.

Kościan. „Nic nie wygląda tak porządnie, jak zaorany teren"

Na oficjalnym profilu na Facebooku Miasta Kościan czytamy, że „zgromadzone materiały jednoznacznie potwierdzają zasadność wykreślenia budynku z rejestru", bo w znacznym stopniu utracił on swoją wartość historyczną.

Jest tu też wyjaśnienie, że miasto dostało domek w spadku i zamierza go szybko rozebrać, bo jest „w stanie katastrofy budowlanej": „Występujemy o pozwolenie na rozbiórkę, aby oczyścić naszą przestrzeń z tego przykrego i niebezpiecznego widoku" – informują autorzy wpisu.

Pod postem jest kilkaset komentarzy, w większości nieprzychylnych dla władz miasta. „Podstawa wykreślenia, jaką jest „utrata wartości historycznych" jest tragiczną pomyłką, na tej zasadzie Wawel kilka razy powinien stracić swój status (...).

Ktoś inny oburza się: „Jak można chwalić się niszczeniem naszego dziedzictwa? Polska, niby dwudziesta gospodarka świata i nie potrafi wyłuskać pieniędzy na ratowanie takiego obiektu! Samorządowcy Kościana, co Państwo tam robicie za pieniądze podatników?"

Na informację przekazaną przez urząd zareagował administrator profilu Konserwator Zabytków: „Urząd gminy Kościan pochwalił się sukcesem: najstarszy budynek w mieście zostanie po wieloletnich staraniach wyburzony! Niewiele miejscowości w Polsce może pochwalić się obiektem mieszkalnym o takiej metryce, co więcej, z zachowanym układem wnętrz. Tymczasem jego rozbiórka ogłoszona została jako „zwycięstwo w wieloletniej batalii" toczonej przez władze miasta ze służbami konserwatorskimi".

Autor profilu zwraca też uwagę, że z jednej strony budynek to miejsce pamięci, które przypomina historię i budzi wspomnienia, ale jednocześnie jest problemem i zawalidrogą. „To jest obezwładniająco smutne i niebezpieczne podejście, bo sugeruje, że wszystko to, co stare, ułomne i wymagające wsparcia trzeba wyeliminować z przestrzeni publicznej. A wyburzonego budynku nikt i nic do życia nie przywróci" – komentuje autor posta.

Z zabytku niewiele zostało

Emocjonalna dyskusja dotyczy niewielkiego budynku, usytuowanego przy ulicy Masztalerza 2 w Kościanie w Wielkopolsce. Nazwa domku pochodzi od jego domniemanego mieszkańca, Franciszka Masztalerza, który urodził się 1 stycznia 1899 r. – Był on członkiem drużyny harcerskiej im. Jana III Sobieskiego i pierwszym wywodzącym się z Kościana powstańcem wielkopolskim, który zginął na froncie w potyczce pod Rydzyną w styczniu 1919 r., o czym przypomina tablica pamiątkowa na budynku. Natomiast fundatorem budynku był Jan Kanty Jurdziński, mansjonarz kościański – opowiada Emilian Prałat, historyk sztuki i kierownik Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie, oddziału Muzeum Narodowego w Poznaniu, a także społeczny opiekun zabytków powiatu kościańskiego, który historię tego miejsca zna jak nikt inny.

Prałat był też wewnątrz domku: – Na parterze znajdują się dwa zasadnicze pomieszczenia poprzedzone przedsionkiem, z którego wąskie, strome schody prowadzą na piętro, gdzie są dwa pokoje i wąski korytarzyk. Zachowały się drewniane stropy na profilowanych belkach. W głównym pomieszczeniu parteru znajduje się belka nośna z inskrypcją fundacyjną „1735 AD MAIOREM DEI GLORIAM ET S. BARBARAE EXTRUXIT IOSANTIUS IURDZENSKI C S P S." oraz powała z desek w jodełkę – opisuje. I dodaje: – Zachował się tutaj również komin kuchenny. Część ścian nośnych została przebudowana lub wręcz wymieniona. Remonty właściciele prowadzili kilkakrotnie m.in. w latach 30. XX wieku – wówczas to zniknęła część konstrukcji szachulcowej.

Dom Masztalerza zabytkiem był tylko kilka lat. O objęcie go taką ochroną zaapelowali w 2016 r. miłośnicy zabytków z Lwówka Śląskiego. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków uznał wartość budynku i wpisał go do rejestru. Zrobił to wbrew woli właściciela, który już wówczas był w wieku mocno zaawansowanym i bał się nakazów remontowych, bo nie miał pieniędzy na ich realizację.

Mężczyzna chciał już wtedy sprzedać miastu odziedziczony po ciotkach dom, ale gdy nieruchomość została wpisana do rejestru, miasto z transakcji zrezygnowało. Jednocześnie samorząd i właściciel rozpoczęli starania o wykreślenie go ze spisu, ale w 2020 Generalny Konserwator Zabytków odmówił. W międzyczasie Powiatowy Nadzór Budowlany nakazał zabezpieczenie grożącego zawaleniem domku.

Emilian Prałat potwierdza, że budynek jest w stanie katastrofalnym, a stropy poddasza są od lat tylko prowizorycznie zabezpieczone sosnowymi słupkami. – Najpoważniejszym problemem jest zarwanie części stropów i połaci dachowej. Pęknięcia ścian w wielu miejscach widoczne są gołym okiem – mówi.

To miejsce pamięci

Emilian Prałat podkreśla jednak, że Dom Masztalerza jest obiektem istotnym z historycznego, kulturowego, a przede wszystkim społecznego punktu widzenia: – Konieczność jego zachowania dla potomnych jest oczywista, bo to miejsce pamięci.

Jednocześnie w tym wypadku wpis do rejestru nie przyczynił się do ratowania obiektu, ale w pewien sposób skrępował ręce osobom i instytucjom zainteresowanym jego zachowaniem. Historyk sztuki wyjaśnia, że mało kogo stać na remont zgodny z wymogami konserwatora, który jest zdecydowanie droższy, niż remontowanie obiektów niewpisanych do rejestru zabytków. – Koszt tego remontu już kilka lat temu szacowany był na 2 mln zł. Takie wyzwania zniechęcają inwestorów, zwłaszcza jeśli obiekt po remoncie można wykorzystać w niewielkim stopniu np., ze względu na niewielką przestrzeń wewnątrz, jak tutaj. Do tego dochodzą ograniczenia wynikające z przepisów przeciwpożarowych, a nierzadko również zachowawcze podejście urzędów konserwatorskich, znacząco ograniczające możliwości adaptacyjne zabytkowych obiektów – tłumaczy Prałat. – W przypadku Domu Masztalerza efekt był taki, że nikt nic nie zrobił, a budynek, już jako zabytek, uległ takiej dewastacji, że teraz pozostało już tylko zabezpieczenie elementów konstrukcyjnych, zwłaszcza belki z inskrypcją, i ewentualnie rekonstrukcja budynku, więc i tak nie mielibyśmy do czynienia z obiektem zabytkowym. Pozostałoby jednak ważne miejsce pamięci.

Według Prałata Dom Masztalerza jest przykładem systemowego problemu dotyczącego ochrony zabytków. – Działający w najlepszej wierze konserwator nie może w wielu przypadkach skutecznie wpływać na ochronę zabytków poprzez finansowanie prac konserwatorsko-restauratorskich czy budowlanych. Pozostaje mu tylko wydawanie decyzji administracyjnych. Przypadek kościański nie jest odosobniony. Chociażby na terenie powiatu znajduje się szereg innych zabytków, w równie złym stanie, które też nie cieszą się zainteresowaniem nowych inwestorów.

We wtorek udało mi się porozmawiać z burmistrzem Kościana, Sławomirem Kaczmarkiem. Burmistrz wyjaśnił, że wpis na portalu społecznościowym nieco zniekształcił obraz sytuacji. – Tak naprawdę decyzja ministra o wypisaniu Domu Mastalerza z rejestru zabytków zapadła już w lipcu 2024 r., a teraz sąd przyznał miastu budynek w spadku po poprzednim właścicielu. To oznacza, że wreszcie możemy zacząć działać – wyjaśnia Kaczmarek. I dodaje, że on osobiście widziałby w tym miejscu skwer z informacją, a może też makietą, przypominającą historię tego miejsca.

Burmistrz przekonuje też, że mieszkańcy pozytywnie zareagowali na wiadomość o planowanej rozbiórce i dali temu wyraz w komentarzach na Facebooku. – Wątpliwości wyraziło jedynie kilku naukowców – twierdzi.

REKLAMA Poznań/34433193

eprasa.pl 3cebf4d853

Afera wokół Toru Poznań

Pytamy eksperta o normy hała

Samochody na publicznej drodze mogą hałasować głośniej, niż auta na torze wyścigowym. Tak działa polskie prawo ochrony środowiska. – Na uciążliwość nie ma żadnych norm – mówi akustyk Mikołaj Kirpluk.

Maria Bielicka

• **Tor Poznań. Granturismo Polonia 2016 rok**
FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

O Torze Poznań zrobiło się głośno, gdy został zamknięty przez Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska. Powód? Emitowanie hałasu o zbyt dużym natężeniu w stosunku do wydanych pozwoleń. Ostatecznie tor ponownie otwarto, ale tylko do czasu rozpatrzenia kasacji przez sądy administracyjne. Te będą musiały kasację odrzucić, jeśli instalacja nie zostanie wyciszona lub nie zmienią się przepisy. Politycy próbują uruchomić obie ścieżki.

ROZMOWA Z
MIKOŁAJEM KIRPLUKIEM*
akustykiem z kilkudziesięcioletnim doświadczeniem

MARIA BIELICKA: Na początek zapytam Pana o opinię na temat obowiązujących w Polsce norm hałasu. Czy one są zgodne z wytycznymi WHO i zdrowym rozsądkiem?
MIKOŁAJ KIRPLUK: Normy są do kitu. Ustawa Prawo o ochronie środowiska dzieli poziomy dopuszczalne hałasu na źródła komunikacyjne i pozostałe. W kategorii „pozostałe" mieści się wszystko, co nie jest ulicą, linią kolejową i linią tramwajową. Dlatego na drodze publicznej w terenie zabudowy usługowo-mieszkaniowej samochody mogą legalnie emitować hałas na poziomie 65 dB, a w terenie zabudowy jednorodzinnej – do 61 dB.

Natomiast Tor Poznań należy do kategorii „pozostałe", więc ma limity na poziomie 55 dB dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej i 50 dB dla zabudowy mieszkaniowej. Nota bene w Polsce normy dla hałasu komunikacyjnego dla pory nocnej wynoszą dla obu tych terenów 56 dB – i są podwyższone w stosunku do wskazań WHO. Są to tzw. normy jednodniowe, natomiast normy średnioroczne dla tych terenów, przedstawiane na mapach akustycznych, wynoszą u nas aż po 59 dB!

W ten sposób doszliśmy do absurdów, które świadczą o tym, że w ministerstwach z matematyką nie mają po drodze. Ten skandal trwa już 14 lat i został wprowadzony pomimo sprzeciwu środowisk naukowych, akustyków i ekologów. Nasze sprzeciwy były wówczas zamieszczone na stronie ministerstwa i totalnie zignorowane.

Czy hałas komunikacyjny, ten dochodzący z ulicy, podlega jakiejś kontroli?
– Zacznijmy od tego, że mieszkańcy budynku są narażeni na kilka źródeł hałasu: samochody, samoloty, autostrada, tramwaje – one wszystkie oddziałują łącznie. Ale w postępowaniu administracyjnym tych źródeł się nie sumuje – każde rozpatrywane jest z osobna. Dzięki temu mapy akustyczne są zielone, a nie żółte albo czerwone.

Jeżeli są przekroczenia akustyczne, to zarządca obiektu emitującego hałas musi postawić ekran akustyczny, zmienić podkłady pod torami, czy ograniczyć prędkość, więc lepiej, żeby mapy były zielone.

A wokół Toru Poznań zielono nie jest?
– Tor został potraktowany jak zakłady przemysłowe, a postępowania administracyjne prowadzone są w oparciu o przekroczenia norm. Zresztą czym różnią się uszy właścicieli domków jednorodzinnych od uszu ludzi ze strefy mieszkaniowo-usługowej? Niczym się nie różnią, ale w latach osiemdziesiątych, kiedy były formułowane pierwsze normy, zapadła decyzja, by stworzyć lepszy komfort akustyczny dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Bo wtedy jeszcze było planowanie przestrzenne, a teraz człowiek buduje dom na wsi i narzeka, że mu kombajn hałasuje, więc domaga się przestrzegania limitów jak dla zabudowy mieszkaniowej – 50 dB w dzień i 40 dB w nocy.

Czyli normy dla toru wyścigowego należy zmieniać na takie, jakie dotyczą hałasu drogowego?
– Nie jestem za tym, by tor miał takie normy, jak hałas drogowy, bo te normy są za wysokie. Uważam, że nie normy należy zmieniać, ale samo podejście do hałasu. Dziś mamy myślenie urzędnicze: chodzi o to, by nie przekroczyć limitów, ustawionych wg jakiegoś klucza.

Ja natomiast postuluję wprowadzenie kategorii komfortu akustycznego. Tym bardziej, że hałas, nawet jeśli nie przekracza poziomów dopuszczalnych, może być uciążliwy – czasem jest to pisk, czasem buczenie, a czasem regularny sygnał o niskiej częstotliwości, który wywołuje u nas jakieś skojarzenia. A na uciążliwość nie ma żadnych norm. Zresztą sama definicja hałasu jest taka, że to dźwięk niepożądany dla danej osoby w danym czasie i miejscu.

W poniedziałek 20 kwietnia posłowie PSL zaproponowali projekt zmian w ustawie o sporcie. Chcą, wszystko to, co dzieje się na boiskach, kortach, bieżniach, lodowiskach, siłowniach, pumptrackach i na torach wyścigowych uznać za sport i wyjąć spod ustawy o ochronie środowiska. Jest to jakieś rozwiązanie?
– Proponowałbym jeszcze dodać jeden zapis do tego projektu ustawy: że obowiązkowo posłowie z PSL przez rok będą mieszkać koło takich obiektów i potem dopiero przegłosują swoją propozycję. A tak poważnie: takie głupie pomysły, bo nie wiem, jak to inaczej nazwać, to naprawdę rzadko się spotyka. Jeżeli wszystkie takie obiekty będą planowane bez żadnych wymagań akustycznych, to koło przedszkola stanie strzelnica, a filharmonia – koło toru wyścigowego.

Już teraz wyłączone spod ustawy o ochronie środowiska zostały boiska sportowe, a uzasadnienie ministerstwa sportu było takie, że dzięki temu będzie mniej spraw sądowych. To jest po prostu aberracja.

Politycy KO próbują rozwiązać problem toru poprzez ujednolicenie limitów w całej okolicy – by wszędzie było dopuszczalne natężenie hałasu do 55 dB. Czytałam komentarze, że to w sumie tylko 5 dB. Czy to dużo, czy mało?
– 55 dB to ponad trzy razy głośniej niż 50 dB, bo to jest funkcja logarytmiczna, więc różnica jest ogromna.

A 55 dB to dużo?
– Dużo. Przyjmuje się, że od 55 dB hałas powoduje zauważalne skutki zdrowotne, ale przy wieloletnich ekspozycjach.

To może na Torze Poznań warto zainwestować w dobre ekrany akustyczne? Na środowym spotkaniu w ministerstwie sportu rząd i samorządy zadeklarowały wsparcie zarządzającego torem Automobilklubu w wybudowaniu lepszych zabezpieczeń. Przy okazji okazało się, że te, które tam powstały, są niższe, niż miały być.
– Moim zdaniem ekrany to mocno nieekonomiczne rozwiązanie, bo one są daleko od źródła hałasu, więc ich skuteczność jest bardzo ograniczona. Na pewno trochę zmniejszą hałas, ale różnica nie będzie zauważalna. Poziom hałasu musiałby się zmniejszyć, żeby był zauważalny o 3 dB, czy mniej więcej o połowę.

Jest też jeszcze aspekt psychologiczny i z tego punktu widzenia samo zasłonięcie źródła hałasu może niektórym pomóc, ale

OGŁOSZENIE PŁATNE Poznań/34433521

Wezwanie spadkobierców

W sprawie spadkowej po Brigitte Helene Luise Fritz, zmarłej 12.02.2025 r., ur. 29.04.1942 r., pochodzącej z Riehen, ostatnio zamieszkałej pod adresem: Höhenstrasse 45, 4125 Riehen, Urząd Spadkowy Miasta Bazylei poszukuje zstępnych ze strony linii dziadków od strony matki, a mianowicie: Schulz (imię nieznane), ur. 16.04.1871 r. w Gütergost, oraz Schulz z domu Rehbein Helene Wilhelmine, ur. 16.09.1873 r. w Rosmin, urząd stanu cywilnego Mrotschen (Mrocza).

Osoby, które swoje prawo do dziedziczenia wywodzą od wyżej wymienionych krewnych, proszone są niniejszym o zgłoszenie się do dnia 1 kwietnia 2027 r.do niżej podpisanego urzędu z dokumentami potwierdzającymi pochodzenie (metryki rodzinne, stwierdzenia nabycia spadku i tym podobne) w celu dziedziczenia.

Bazylea, 1 kwietnia 2026 r.

Erbschaftsamt Basel-Stadt
(Urząd Spadkowy Miasta Bazylei)
Rittergasse 10
Postfach
CH-4001 Basel

1 PO

eprasa.pl 3cebf4d853

asu

jeżeli komuś przeszkadza jeżdżący samochód, to on ten samochód zawsze usłyszy. Po prostu dlatego, że uczymy się zwracać uwagę na dźwięki, które nas irytują. Jest wręcz tak, że potrafi nam przeszkadzać hałas, którego nie ma: jeśli denerwuje nas trzaskanie drzwi sąsiada, który zawsze wraca o godz. 16 do domu, to gdy on pewnego dnia wróci o 17, to my przez godzinę będziemy się denerwować, nasłuchując tego odgłosu.

Jakie zatem widziałby Pan wyjście z sytuacji w przypadku Toru Poznań?
– Tu nie ma prostych rozwiązań. Na pewno można zmniejszyć hałas silników, wprowadzając wewnętrzne regulacje i przestrzegając ich. Fani motoryzacji będą mieli trochę mniej radości, ale będzie ciszej, bo samochody nie będą tak ryczały. Natomiast samego pisku opon nie zlikwidujemy.

Ale to raczej, problemu nie rozwiąże...
– Zgadzam się, że nie rozwiąże. Moim zdaniem ustawa o ochronie środowiska powinna przewidywać kary za przekraczanie dopuszczalnego poziomu hałasu w czasie zawodów, czy w czasie innych imprez. Poza tym dla obiektów, których oddziaływanie na środowisko bardzo trudno ograniczyć, tworzone są obszary ograniczonego użytkowania. Chodzi o lotniska, wysypiska śmieci, oczyszczalnie ścieków, kompostownie, trasy komunikacyjne, linie i stacje elektroenergetyczne czy stacje radiolokacyjne. Takie obszary pozwalają wypłacać mieszkańcom odszkodowania z tytułu nadmiernej uciążliwości i pieniądze można przeznaczyć np. na podwyższenie izolacyjności akustycznej okien. Podobnie powinno być w przypadku torów wyścigowych, ale obecne przepisy tego nie przewidują.

Prawda też jest taka, że potrójne okna nie rozwiążą problemu braku komfortu np. w ogródku, ale nigdy nie pogodzimy interesu człowieka, który jest narażony na hałas z interesem tego, który korzysta z obiektu ten hałas emitującego. Obojętnie, czy to będzie boisko, strzelnica, czy tor samochodowy.

Odszkodowania rozwiązałyby problem?
– Też nie do końca, bo w przypadku wypłaty odszkodowań należy uwzględnić chronologię zdarzeń, w myśl zasady, że konsekwencje i koszty ponosi ten, kto zmienia zastaną sytuację, czyli klimat akustyczny. To znaczy, że jak ktoś mieszkał w Przeźmierowie zanim tor powstał, należy mu w pełni ten dyskomfort zrekompensować, ale jak kupił tanio dom koło toru, to już była to jego decyzja i nie powinien narzekać. Ta sama zasada powinna dotyczyć lotnisk, boisk, dzwonów na kościelnej wieży, czy stadionów. Niestety przepisy prawa tej chronologii nie uwzględniają.

Tylko czy można wyobrazić sobie ustawę lub rozporządzenie, które obejmie wszystkie aspekty funkcjonowania społeczeństwa?
– Oczywiście, że nie, więc część spraw i tak będą rozstrzygały sądy w oparciu o kodeks cywilny i artykuł 144, który mówi o „stwarzaniu uciążliwości ponad przeciętną miarę". Tam nie ma ani słowa o normach, a „przeciętną miarę" ustala na ogół biegły. I to jest furtka w sprawach nieopisanych przepisami.

Rozmawiała Maria Bielicka

***Mikołaj Kirpluk** jest fizykiem-akustykiem, specjalistą w zakresie hałasu, którym zajmuje się w bardzo szerokim zakresie. Prowadzi akredytowane laboratorium i wykonuje pomiary hałasu, pracuje też jako biegły. Był biegłym m.in. w sprawie boiska w Puławach, od którego się zaczęła się zmiana przepisów, wyłączających boiska spod regulacji dotyczących ochrony środowiska.

Order Orła Białego dla Agnieszki Duczmal

„Sławi Polskę swoją wrażliwością muzyczną"

• Uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych na Zamku Królewskim. Od lewej: Helena Pyz, mjr Jakub Nowakowski ps. Tomek, Andrzej Poczobut, prezydent Karol Nawrocki z żoną Martą Nawrocką, Lech Majewski, Hanna Łukowska - Karniej, Agnieszka Duczmal - Jaroszewska. Warszawa, 3 maja 2026 roku

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wybitna dyrygentka Agnieszka Duczmal-Jaroszewska została odznaczona Orderem Orła Białego w uznaniu „znamienitych osiągnięć w pracy artystycznej i twórczej i za doniosły wkład w rozwój kultury polskiej".

Marta Kaźmierska

Dyrygentka i założycielka Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus Agnieszka Duczmal-Jaroszewska, działaczka opozycji z czasów PRL Hanna Łukowska-Karniej i reżyser Lech Majewski zostali odznaczeni Orderami Orła Białego podczas niedzielnej uroczystości na Zamku Królewskim w Warszawie.

Order Orła Białego odebrał też uwolniony kilka dni temu z białoruskiej kolonii karnej Andrzej Poczobut. To odznaczenie przyznano mu już w ubiegłym roku.

Agnieszka Duczmal-Jaroszewska otrzymała Order Orła Białego w uznaniu „znamienitych osiągnięć w pracy artystycznej i twórczej i za doniosły wkład w rozwój kultury polskiej".

Od dekad buduje Orkiestrę Kameralną Polskiego Radia

Wspominając dorobek dyrygentki, prezydent podkreślił, że Agnieszka Duczmal-Jaroszewska od dekad buduje Orkiestrę Kameralną Polskiego Radia Amadeus. Twórczyni działającej w Poznaniu orkiestry była pierwszą kobietą, która wystąpiła w mediolańskiej La Scali. Prezydent podkreślił, że dyrygentka na całym świecie sławi Polskę swoją wrażliwością muzyczną.

Najwyższe odznaczenie

Order Orła Białego jest najwyższym odznaczeniem Rzeczypospolitej. Ustanowiony w 1705 r., reaktywowany w 1921 r., nadawany jest w czasie pokoju i w czasie wojny za znamienite zasługi cywilne i wojskowe dla Rzeczypospolitej Polskiej. Otrzymują go najwybitniejsi Polacy oraz najwyżsi rangą przedstawiciele obcych państw.

REKLAMA

Poznań/34432785

1 PO

eprasa.pl 3cebf4d853

„Wyborcza" ujawnia

Żołnierz WOT podejrzany o szpiegostwo

Wojska Obrony Terytorialnej przez dwa lata nie zwróciły uwagi na poglądy radiooperatora Jarosława K. – Kontrola nad takimi żołnierzami już na starcie jest upośledzona – uważa były szef wojskowego kontrwywiadu.

Piotr Żytnicki

Jestem oburzony, że formacja wojskowa toleruje w swoich szeregach takich ludzi. Jeśli przez tak długi czas nie jest w stanie zidentyfikować zagrożenia, to ma poważny systemowy i kadrowy problem – mówi generał Piotr Pytel, były szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego.

Dotarliśmy do szczegółów tej sprawy.

JAK JAROSŁAW K. ZOSTAŁ ŻOŁNIERZEM WOT

30 marca 2026 roku funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zatrzymują w Poznaniu Jarosława K., żołnierza 12. Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Działają na polecenie wydziału spraw wojskowych Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, która na podstawie ustaleń SKW wszczęła śledztwo w sprawie szpiegostwa.

Dziewięć dni przed zatrzymaniem Jarosław K. uczestniczył w wiecu prorosyjskiego i antyzachodniego ruchu Rodacy Kamraci w Warszawie. Kamera zarejestrowała go obok lidera ruchu Wojciecha Olszańskiego. Stał w czarnym uniformie, który przypomina mundur policyjnych oddziałów prewencji, na głowie miał furażerkę, w uchu słuchawkę, na plecach napis „Polska narodowa straż kamracka".

Uczestnicy wiecu mieli transparenty: „Deunizacja to wolność" i „To nie nasza wojna". Skandowali: „Śmierć wrogom ojczyzny".

Tyle że zdaniem śledczych to Jarosław K. jest wrogiem ojczyzny. Wojskowy prokurator zarzuca mu popełnienie zbrodni z art. 130 par. 1 i par. 5 Kodeksu karnego. Pierwszy paragraf mówi o działaniu na rzecz obcego wywiadu. Drugi zaostrza karę dla funkcjonariuszy publicznych oraz osób pełniących dyspozycyjnie terytorialną służbę wojskową, czyli żołnierzy WOT.

Nieoficjalnie dowiadujemy się, że chodzi o działalność na rzecz wywiadu rosyjskiego, a zarzut obejmuje dziewięciomiesięczny okres od lipca 2023 do kwietnia 2024 roku. Pytamy o szczegóły, ale prokuratura odmawia rozmowy.

Domniemany szpieg został żołnierzem WOT 8 marca 2024 roku, czyli zarzut obejmuje tylko miesiąc jego służby w tej formacji. Wcześniej – jak się dowiadujemy nieoficjalnie – odbywał przez rok dobrowolną zasadniczą służbę wojskową. Kpt Anna Jasińska-Pawlikowska, rzeczniczka 12. Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej, nie chce tego potwierdzić.

Pierwszy miesiąc dobrowolnej służby to szkolenie podstawowe – obejmuje musztrę, obsługę broni, strzelanie, taktykę. Kończy się przysięgą. Kolejne 11 miesięcy to szkolenie specjalistyczne we wskazanej przez wojsko jednostce. Nie udaje nam się ustalić, gdzie służył Jarosław K.

Zdobyte w ten sposób doświadczenie ułatwia rekrutację do służby zawodowej lub Wojsk Obrony Terytorialnej. Jarosław K. wybrał WOT.

WOT – ŁAKOMY KĄSEK DLA ROSYJSKIEGO WYWIADU

Stworzone w czasie rządów PiS Wojska Obrony Terytorialnej są piątym rodzajem sił zbrojnych. Mają własny systemem dowodzenia, podlegają ochronie kontrwywiadowczej SKW. Pod koniec 2025 roku służyło tam 45 tys. żołnierzy. Zdecydowana większość to żołnierze terytorialnej służby wojskowej, nazywani też „weekendowymi". Raz w miesiącu spotykają się na szkoleniach, otrzymują wynagrodzenie za pozostawanie w gotowości, ale poza jednostką funkcjonują jak cywile – mieszkają z rodzinami, pracują.

Generał Piotr Pytel, były szef SKW, podkreśla: – Kontrwywiad nie jest w stanie monitorować aktywności każdego z nich.

Nasi informatorzy podkreślają, że siła „terytorialsów" polega na specjalizacjach – są tu snajperzy, kierowcy, operatorzy dronów, medycy pola walki, radiooperatorzy. Dowódcy, kierując się potencjałem podwładnych, wysyłają ich na kursy i szkolenia. Żołnierz, który zdobędzie nowe umiejętności, sam może zostać instruktorem.

Szeregowy Jarosław K. pracował w cywilu fizycznie. W wojsku uchodził za zdyscyplinowanego żołnierza, który bez marudzenia i z zapałem wykonuje polecenia, ale pod względem wojskowym – jak dowiadujemy się nieoficjalnie – nie prezentował wysokich umiejętności. Został radiooperatorem.

Nasi informatorzy twierdzą, że nie miał szans na zrobienie wielkiej kariery. Uważają, że mógł się czuć niedoceniony. Cieszył się za to opinią koleżeńskiego i uczynnego.

Informatorzy twierdzą też, że to pierwszy przypadek zatrzymania żołnierza WOT pod zarzutem działania na rzecz rosyjskiego wywiadu.

Na ryzyko infiltracji tej formacji przez Rosjan zwracał uwagę generał Piotr Pytel w wywiadach dla „Wyborczej" w 2017 i 2021 roku. – Żadne kontrwywiadowcze sito nie będzie w stanie wyłapać kandydatów wprowadzanych tam przez obce wywiady – ostrzegał, gdy WOT dopiero powstawały. Już wtedy zakładano, że służyć będzie w nich 50 tys. żołnierzy, co Pytel nazywał szerokim otwarciem drzwi dla „penetracji polskiego wojska przez przeciwnika".

Przewidywał, że z kontrwywiadowczego punktu widzenia WOT będą „formacją wysoce niehermetyczną", bo dostanie się tam do służby wydaje się stosunkowo proste.

Dziś podtrzymuje, że Wojska Obrony Terytorialnej to wciąż łakomy kąsek dla rosyjskiego wywiadu, tym bardziej że po zdobyciu doświadczenia żołnierze tej formacji mogą się przenosić do innych sił zbrojnych.

Kpt Anna Jasińska-Pawlikowska, rzeczniczka 12. Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej, twierdzi, że Jarosław K. posiadał „standardowe upoważnienie" do dostępu do informacji o klauzuli „zastrzeżone". Otrzymują je wszyscy żołnierze – bez niego nie mogliby pełnić służby w WOT.

Klauzula „zastrzeżone" to w Polsce najniższy poziom informacji niejawnych – ich ujawnienie osobom nieupoważnionym może zaszkodzić państwu, ale w mniejszym zakresie niż przy wyższych klauzulach: poufne, tajne i ściśle tajne. Dzięki upoważnieniu żołnierze WOT mają dostęp do treści rozkazów, planów szkoleń i ćwiczeń, grafików służby, podstawowych informacji o zabezpieczeniu jednostki. Znają też dane personalne żołnierzy, z którymi służą.

– Nawet szeregowy żołnierz WOT może być dla Rosjan cennym źródłem informacji – ocenia generał Pytel.

Podaje przykład: żołnierze WOT ćwiczą z innymi wojskami operacyjnymi, w tym specjalnymi, uzyskując w ten sposób wiedzę o sprzęcie, uzbrojeniu, taktyce. Zwerbowany żołnierz może też stworzyć np. charakterystykę swojego dowódcy albo spisać nazwiska kolegów z oddziału.

Nasi informatorzy twierdzą, że Rosjanie mogą wykorzystać takie informacje w różny sposób – typować kolejnych kandydatów do werbunku, a nawet tworzyć listy proskrypcyjne na wypadek wojny (imienne spisy wrogów przeznaczonych do aresztowania, represji lub likwidacji).

NIE UKRYWAŁ POGLĄDÓW

Nie jest jasne, dlaczego wojskowy kontrwywiad zainteresował się Jarosławem K. dopiero teraz, skoro na rzecz rosyjskiego wywiadu miał działać w latach 2023-2024. SKW na nasze pytania nie odpowiada.

Dowody, że żołnierz WOT nie ukrywał swoich poglądów, znajdujemy w serwisach społecznościowych.

We wrześniu 2025 roku ministerstwo obrony chwali się dostawą dla wojska pierwszych pojazdów Kuna – lekkich, bezzałogo-

eprasa.pl 3cebf4d853

wych, nazywanych dronami lądowymi. Jarosław K. pod postem MON pisze: „Tylko żeby ten sprzęt służył nam, a nie został wysłany na UPAdlinę" (pogardliwe określenie Ukrainy, nawiązuje do skrótu nazwy nacjonalistycznej Ukraińskiej Powstańczej Armii).

Sytuacja powtarza się miesiąc później, gdy ministerstwo chwali się zakupem nowoczesnych pocisków rakietowych do samolotów F-35. Żołnierz pisze: „Tylko żeby nie zostały oddane UPAdlinie". Polską pomoc dla walczącej z rosyjską agresją Ukrainy komentuje słowami: „Szkoda, że nasz nierząd wspiera nazistów". Pochwala rosyjskie naloty na Ukrainę: „Nie ma przeciwwskazań do zwalczania banderowców. Problem w tym, że przy okazji i do nas może wlecieć nieproszony prezent".

Miesiąc przed zatrzymaniem zamieszcza komentarz pod wpisem europosła Grzegorza Brauna o „żołnierzach wyklętych". „Walka o wolną Polskę wciąż trwa" – przekonuje.

Gdy MON publikuje grafikę upamiętniającą rocznicę wstąpienia Polski do NATO, pisze: „Zamiana pana wschodniego na zachodniego przyszła nam łatwo". Dodaje, że w ramach Układu Warszawskiego Polska tylko raz wystąpiła jako agresor – w 1968 roku w Czechosłowacki, a jako członek NATO kilka razy. Wymienia: „Serbia, Afganistan, Irak, być może jeszcze UPAdlina i Iran".

W jego komentarzach są wątki antysemickie. Informację o wyjeździe polskich żołnierzy na misję do Libanu komentuje tak: „Żeby tylko bżydale [pisownia oryginalna – red.] nie utrudniali służby". „Bżydale" to aluzja do Żydów z Izraela.

Odnajdujemy też nagranie z września 2024 roku. Jarosław K. stoi na ulicy w Kaliszu w kamizelce fundacji antyaborcyjnej Życie i Rodzina Kai Godek. Wyciera buty tęczową flagę środowisk LGBT.

Nagranie z lipca 2024 roku dokumentuje jego antyukraińskie przemówienie na placu Wolności w Poznaniu podczas zgromadzenia publicznego w rocznicę rzezi wołyńskiej. Jarosław K. występuje w wojskowej furażerce i koszulce ruchu Rodacy Kamraci.

Ostatnim akordem jego aktywności jest obecność na wiecu kamratów 21 marca 2026 roku w Warszawie. Zakłada czarny uniform „Polskiej narodowej straży kamrackiej", nieformalnej grupy, która ochrania wiece ruchu i jego liderów.

DO WOT PRZYJMUJE SIĘ KAŻDEGO

Wojciech Olszański, szef kamratów, nie ukrywa prorosyjskich poglądów. W 2019 roku spotkał się z ambasadorem Rosji w Polsce. Na nagraniu ze spotkania wychwalał stalinowskiego zbrodniarza Iwana Sierowa. – Doceniam to, co zrobił, bo Polacy byli zatruci amerykanizmem – mówił.

Olszański przywołał też Bolesława Piaseckiego, narodowca, który stał się sojusznikiem komunistów: – Piasecki powiedział zdanie, które zrozumiałem dopiero jako 30-letni mężczyzna: „Jeśli my mówimy, że kochamy Związek Radziecki, to nie tylko to mówimy, my go kochamy".

Na nagraniach z 21 marca 2026 roku szeregowy Jarosław K. stoi obok Olszańskiego, a potem pozuje z nim do zdjęcia.

– Rozmowę o tej sprawie trzeba zacząć od pytania, w jaki sposób osoba ostentacyjnie demonstrująca skrajnie prawicowe i proputinowskie poglądy znalazła się w ogóle w takiej formacji jak WOT – zastanawia się prof. Rafał Pankowski, socjolog z Uniwersytetu Civitas i stowarzyszenia Nigdy Więcej, które monitoruje działalność skrajnych grup. – Skoro zdarzyło się to raz, można się obawiać, że takich przypadków może być więcej – dodaje. – Pytanie, czy instytucje naszego państwa zdają sobie z tego sprawę i czy w ogóle zwracają na to uwagę. Doświadczenia innych krajów pokazują, że takie rezerwowe formacje wojskowe mogą przyciągać ludzi o poglądach skrajnych i faszyzujących. Tyle że w Polsce się o tym rzadko dyskutuje.

Generał Piotr Pytel, były szef SKW, ostrzegał przed takim scenariuszem, gdy WOT powstawały. W wywiadzie dla „Wyborczej" zauważał, że twórcy tej formacji od początku odwoływali się do patriotyzmu i tradycji „żołnierzy wyklętych", co jego zdaniem było zabiegiem marketingowym. W ten sposób chcieli sprzedać produkt odbiorcy o określonym światopoglądzie – przyciągnąć do WOT osoby o prawicowych przekonaniach.

Pytel alarmował też, że Rosjanie wspierają i penetrują organizacje nacjonalistyczne i fundamentalistyczne.

Dziś generał podtrzymuje tamte opinie: – Wystarczyło zgłosić się do punktu rekrutacyjnego z odpowiednią broszurą pod ręką, by zostać przyjętym. WOT zależało na liczbach, przyjmowano wszystkich, a ochrona kontrwywiadowcza była iluzją.

– W imieniu ministerstwa obrony Bartłomiej Misiewicz zapraszał w szeregi WOT działaczy Obozu Narodowo-Radykalnego. Wiemy, że do formacji próbowali wstępować też działacze Falangi, skrajnej i otwarcie prorosyjskiej grupy – dodaje prof. Rafał Pankowski.

Gdy władzę od PiS przejęła demokratyczna opozycja, żołnierze WOT nie przeszli żadnej weryfikacji. Szeregowy Jarosław K. wstąpił do WOT w marcu 2024 roku, już po zmianie władzy.

NIKT NIE SPRAWDZIŁ ŻOŁNIERZA WOT

– Do WOT przyjmuje się każdego, bo liczba żołnierzy w tabelkach musi się zgadzać – twierdzą nasi informatorzy. Ale dodają też: – WOT nie różni się specjalnie od innych służb mundurowych, które przyciągają ludzi o bardziej prawicowych niż centrowych czy lewicowych poglądach.

Tyle że Jarosława K. trudno uznać nawet za prawicowca – z naszych ustaleń wyłania się obraz rusofila kipiącego nienawiścią do Ukrainy i Ukraińców, antysemity, homofoba, przeciwnika Zachodu i Unii Europejskiej. – Jestem zaskoczony, że przy rekrutacji do WOT nikt prawdopodobnie nie sprawdził, z kim jest związany i jakie poglądy głosi – mówi prof. Rafał Pankowski. – Jeśli dojdzie do konfliktu zbrojnego, tacy prorosyjscy faszyści staną pewnie po stronie Rosji. Nie są nawet potrzebne wyroki skazujące, by takich kandydatów do wojska odrzucać. Wydaje się, że to powinno być standardem.

Badacz przypomina że w kodeksie karnym mamy art. 117 zabraniający pochwalania wojny napastniczej, jaką Rosja prowadzi w Ukrainie, ale w praktyce jest on zwykle martwy. – Państwo polskie nie ściga prorosyjskich faszystów pochwalających agresję na Ukrainę, takie wyroki rzadko zapadają – mówi.

Jego zdaniem osoby prezentujące ostentacyjnie, skrajnie prorosyjskie poglądy należy uznawać za agentów wpływu. – Taka działalność w sensie etycznym jest niewątpliwie zdradą kraju – podkreśla prof. Pankowski. – Niestety, polskie państwo zajmuje się tym często od niewłaściwej strony. Teraz wytacza armaty wobec szeregowego działacza kamratów. Zarzuca mu szpiegostwo, co może być to trudne do wykazania, choć tego nie przesądzam. Jednocześnie ruch kamratów wciąż działa z dużą swobodą i poczuciem bezkarności.

Zauważa, że kamraci intensywnie współpracują dziś z Grzegorzem Braunem – przyłączyli się do niego, stając się najbardziej skrajnym skrzydłem jego obozu. – Państwo polskie kompletnie nie radzi sobie z tym skrajnym i niebezpiecznym rucha

• Żołnierz WOT Jarosław K. wygłasza antyukraińskie przemówienie na placu Wolności w Poznaniu w lipcu 2024 roku FOT. KADR Z NAGRANIA ORGANIZACJI MUR PRZYTOMNYCH POZNAŃ

chem, który głosi nienawiść i zachęca do przemocy – ocenia.

Generał Pytel dziwi się, że szeregowy Jarosław K. służył w WOT dwa lata i nikt nie zwrócił uwagi na jego prorosyjskie i antyukraińskie poglądy. Nie wini za to kontrwywiadu, który – jak tłumaczy – nie jest w stanie śledzić każdego żołnierza WOT.

– Za żołnierzy odpowiadają ich dowódcy. To oni mają obowiązek odbierać informacje od podwładnych, zwracać uwagę na niepokojące sygnały – podkreśla.

Tyle że – jak zauważa Pytel – w przypadku żołnierzy weekendowych, którzy w jednostce pojawiają się raz w miesiącu, kontrola już na starcie jest upośledzona i to problem systemowy. – Inna sprawa, że bezpieczeństwo to nie tylko znajomość zasad postępowania z informacjami niejawnymi, ale także znajomość zagrożeń. Jeśli żołnierz kibicuje Rosji, to nie powinien działać w żadnej strukturze. Nie ma dla niego miejsca – mówi były szef SKW.

Narodowiec z Poznania poznał Jarosława K. na demonstracjach prawicowych organizacji. Nie wierzy w jego winę. – Nie mógł szpiegować dla Rosji, bo jest skrajnym patriotą. Służby specjalne chcą na siłę wykazać, że coś robią – przekonuje.

Ale inna osoba, która poznała domniemanego szpiega, się z tym nie zgadza: – Ten skrajny patriota twierdził, że Rosja walczy z ukraińskim nazizmem, a Unia Europejska dławi Polskę. Mówił, że koniec drugiej wojny światowej powinniśmy świętować tak jak w Rosji 9 maja, bo to prawdziwy dzień zwycięstwa. Dla mnie to nie żaden patriota, tylko świr, z którym nie podejmujesz dyskusji.

Rzeczniczkę 12. Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej pytamy, czy przełożeni szeregowego znali jego antyukraińskie i rusofilskie poglądy i śledzili aktywności poza służbą. Pytamy też, jaką cieszył się opinią i czy cokolwiek budziło ich niepokój. Kpt Anna Jasińska-Pawlikowska odmawia odpowiedzi i odsyła do prokuratury, mimo że pytania nie dotyczą prokuratorskiego śledztwa.

Rzeczniczka nie wyjaśnia też, w jaki sposób sprawdzano Jarosława K. przed przyjęciem do WOT i czy jako żołnierz miał dostęp do informacji, których posiadanie przez obce służby mogłoby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wojska i państwa.

Zdaniem byłego szefa SKW szeregowy Jarosław K. mógł potencjalnie wyrządzić duże szkody, tyle że sprawa jest niejasna.

Dwa dni po zatrzymaniu żołnierza sąd rejonowy na poznańskim Starym Mieście rozpatruje wniosek o jego aresztowanie. Funkcjonariusze ABW w kominiarkach siedzą z nim na korytarzu. Gdy zauważają reporterów „Wyborczej", zabierają go do pomieszczenia policji sądowej. Godzinę później sąd zwalnia podejrzanego do domu.

Zdaniem sądu na obecnym etapie i przy obecnych dowodach przedwczesne byłoby stwierdzenie, że istnieje duże prawdopodobieństwo działania na rzecz rosyjskiego wywiadu. – Dowody nie wskazują, że taki czyn zaistniał – wyjaśnia rzecznik poznańskiego sądu Aleksander Brzozowski.

Zdaniem sądu dowody wskazują natomiast na duże prawdopodobieństwo, że żołnierz WOT wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 130 par. 3 Kodeksu karnego. Można je popełnić na dwa sposoby: zgłaszając gotowość działania na rzecz obcego wywiadu albo gromadząc wiadomości, których przekazanie może wyrządzić szkodę Rzeczypospolitej Polskiej. Warunek – trzeba je gromadzić w celu przekazania obcemu wywiadowi.

Sędzia Brzozowski nie chce mówić o szczegółach, bo to informacje ze śledztwa. Potwierdza natomiast, że nie było podstaw do aresztowania żołnierza, bo zdaniem sądu wymierzenie surowej kary jest dziś mało prawdopodobne, nie ma też obawy, że będzie utrudniał postępowanie.

Sąd nakłada na Jarosława K. dozór policji, zabiera paszport, zabrania opuszczania kraju. Próbujemy skontaktować się z nim przez serwis społecznościowy, ale nie odczytuje wiadomości. W posiedzeniu aresztowym występował bez obrońcy.

ROSJANIE PRACUJĄ NA DUŻYM RYZYKU

– Sprawa jest nietypowa – uważa generał Piotr Pytel. Zauważa, że zarzuty dotyczą zdarzeń sprzed dwóch-trzech lat, co może sugerować, że to odprysk innej większej sprawy. Są też inne możliwości – być może SKW cofała się w czasie, bo znalazła jakieś cyfrowe ślady, które połączyła z prorosyjskimi poglądami żołnierzami i jego kontaktami. Mógł np. stykać się z osobami podejrzewanymi o związki z rosyjskimi służbami.

W naszych ustaleniach Pytel dostrzega pole do werbunku. To nie tylko prorosyjskie poglądy Jarosława K., ale także poczucie niedocenienia ze strony otoczenia. Generała zastanawia, że po 12-miesięcznej dobrowolnej zasadniczej służbie wojskowej szeregowy Jarosław K. przeszedł do WOT, a nie do służby zawodowej: – Gdyby rzeczywiście był zadaniowany przez Rosjan, byłoby to dla nich lepszym kąskiem, ale być może nie miał na to szans i dlatego wybrał WOT.

Były szef SKW wypowiada się w trybie przypuszczającym, bo wątpi, czy żołnierz rzeczywiście nawiązał współpracę z Rosjanami. – W jego publicznej aktywności nie widać śladu przeszkolenia przez oficera wywiadu – wyjaśnia.

Podobne wątpliwości ma prof. Rafał Pankowski: – Nie znamy dowodów, którymi dysponuje prokuratura, ale już na pierwszy rzut oka można się zastanawiać, czy osoba tak słabo ukrywająca postawę prorosyjską może być zakonspirowanym szpiegiem.

Generał Pytel zauważa, że prowadzenie agenta, który sam wystawia się na celownik kontrwywiadu, byłoby dla Rosjan niebezpieczne. – Z drugiej strony Rosjanie odeszli w ostatnich latach od kanonu działań operacyjnych. Pracują na dużym ryzyku, nie boją się spalić szpiega, liczy się tylko szybkie uzyskanie informacji. W takiej sytuacji przeciwwskazania, które dawniej dyskwalifikowałyby agenta, mogą schodzić na dalszy plan – mówi.

Jego zdaniem bardziej prawdopodobna wydaje się dziś wersja, że żołnierz gromadził informacje, by przekazać je rosyjskim służbom. – Trudno mi uwierzyć, że sąd nie zgodziłby się na areszt, gdyby dowody potwierdzały nawiązanie kontaktu z Rosjanami lub nawet zgłoszenie chęci takiej współpracy – uważa były szef SKW.

Zwraca uwagę na jeszcze jeden aspekt: – To bardzo trudne sprawy, często opierają się na poszlakach, a nie twardych dowodach.

Prokuratura nie zgadza się z oceną poznańskiego sądu. Podtrzymuje, że dowody potwierdzają działalność na rzecz obcego wywiadu, a Jarosław K. powinien siedzieć w areszcie. Zaskarżyła już decyzję o odmowie aresztowania – jej zażalenie rozpatrzy Sąd Okręgowy w Poznaniu.

Rzeczniczka 12. Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej informuje, że Jarosława K. zwolniono ze służby w WOT „w trybie natychmiastowym". Stało się to dopiero teraz, po zatrzymaniu żołnierza przez ABW.

W środę 6 maja Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił zażalenie prokuratury i zdecydował, że Jarosław K. pozostanie na wolności. Zdaniem sądu na obecnym etapie jest mało prawdopodobne, że zostanie mu wymierzona surowa kara. Nie ma też sygnałów, że w ostatnich tygodniach, gdy był na wolności, próbował utrudniać śledztwo. Jarosław K. przyszedł w środę do sądu, ale nie chciał z nami rozmawiać.

eprasa.pl 3cebf4d853

Gmina zbadała w ankiecie kondycję psychiczną uczniów

Wyniki wstrząsnęły radnymi

– Chcemy tym dzieciakom pomóc – deklaruje wicewójt Tarnowa Podgórnego, Ewa Noszczyńska-Szkurat. Gmina zdecydowała się objąć opieką również dzieci w przedszkolach, by zapobiec problemom, które mogą pojawić się później.

Maria Bielicka

O ankiecie wśród uczniów podpoznańskiej gminy zrobiło się głośno już na początku roku, gdy niektórzy rodzice skarżyli się, że ich dzieci mają odpowiadać na kontrowersyjne – ich zdaniem – pytania. Chodziło o m.in. zarobki rodziców, tożsamość płciową czy niebinarność. Zastępczyni wójta Tarnowa Podgórnego Ewa Noszczyńska-Szkurat tłumaczyła wtedy na facebookowym profilu gminy, że celem ankiet jest zbadanie społecznych przyczyn zaburzeń psychicznych, takich jak zakłócone relacje społeczne, rodzinne, szkolne i rówieśnicze. Badania miały też pokazać subiektywną ocenę sytuacji finansowej i ekonomicznej rodzin uczniów, kwestie stygmatyzacji i samoświadomość zdrowia psychicznego. Diagnozę przeprowadziła na przełomie stycznia i lutego Pracownia Badań Opinii Publicznej Społeczności Lokalnej i Rynku dr Jana Ermanowicza. Są już wyniki.

15,2 PROC. UCZNIÓW MA MYŚLI SAMOBÓJCZE

Ankiety wypełniło 1236 uczniów z siódmych i ósmych klas szkoły podstawowej i uczniowie szkół ponadpodstawowych. W tej grupie było 54 proc. chłopców, 34,9 proc. dziewcząt. 6,6 proc. ankietowanych nie podało płci, a 4,5 proc. zaznaczyło, że są osobami niebinarnymi lub zakreśliło wariant „inne".

Z badań wynika, że młodzież relatywnie dobrze ocenia swoje zdrowie fizyczne, jednak zdecydowanie gorzej radzi sobie w obszarze emocjonalnym. Konkrety są takie: 15,2 proc. uczniów ma myśli samobójcze, 7,8 proc. się okalecza, a 6 proc. badanych ma za sobą próbę samobójczą. W liczbach to oznacza, że 74 młodych ludzi z gminy Tarnowo Podgórne ma historię prób samobójczych, a 188 mierzy się z myślami samobójczymi.

Badania wskazują również, że chłopcy częściej deklarują dobre samopoczucie psychiczne, natomiast dziewczęta częściej zgłaszają zmęczenie, problemy ze snem i poczuciem wykluczenia.

Raport zwraca również uwagę na poważne deficyty w komunikacji. Chodzi o brak rozmów o trudnych emocjach wśród młodzieży. Zdaniem Jana Ermanowicza jest to jeden z najpoważniejszych sygnałów ostrzegawczych. Ankiety pokazują też, że młodzież ma niewielkie zaufanie do szkoły jako miejsca wsparcia. I, że zagrożenia związane z mediami społecznościowymi wciąż są niedostateczne rozpoznanie.

• **Prof. Agnieszka Słopień, kierownik Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży UM w Poznaniu** FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Potrzebujesz pomocy?

Znasz kogoś, kto jest w kryzysie? Nie jesteś sam

• Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 116 111 (całodobowy, bezpłatny)

• Kryzysowy Telefon Zaufania – 116 123 (od poniedziałku do piątku od godz. 14 do 22)

• Telefoniczne Centrum Wsparcia – 800 70 2222 (całą dobę)

• Bezpłatny telefon (800 12 12 12) i czat zaufania dla dzieci i młodzieży Rzecznika Praw Dziecka – czynny całą dobę.

Wyniki ankiety

74

MŁODYCH LUDZI

• z gminy Tarnowo Podgórne ma historię prób samobójczych, a 188 mierzy się z myślami samobójczymi – to wyniki badania kondycji psychicznej uczniów siódmych i ósmych klas szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych

Młodzi ludzie naprawdę mają dziś ciężko: często nie widzą, po co mają się uczyć, bo nie mają pewności, co przyniesie przyszłość

EWA GORDZIEJ-NIEWCZYK
psycholog dziecięcy Instytutu Psychologii i Edukacji Dziecka w Poznaniu

Dyskusja była burzliwa. – Dla części radnych wyniki ankiety na pewno były szokujące. Dla mnie nie, bo jestem na bieżąco z tym, co dzieje się w szkołach i wiem, że te problemy się pogłębiają – wyjaśniała nam Ewa Noszczyńska-Szkurat. – Stąd zresztą pomysł na przeprowadzenie tego badania. Dzięki niemu mamy realny obraz sytuacji, nie udajemy, że problemu nie ma.

– Cały czas szukamy sposobów dotarcia do młodzieży, żeby pomóc im się otworzyć. Dlatego już od kilku lat mamy umowy z poradniami psychologicznymi i finansujemy terapie dla tych uczniów, którzy tego potrzebują. W przypadku opieki psychiatrycznej terapie współfinansujemy z rodzicami w taki sposób, że rodzice płacą 30 proc. kosztów, a my 70 proc. – referuje zastępczyni wójta. – Poza tym organizujemy dodatkowe dyżury psychologów w Przeźmierowie i w Sierosławiu. Przygotowaliśmy również pomieszczenia dla poradni psychologiczno-psychiatrycznej, która stara się o kontrakt z NFZ i mamy nadzieję, że jak najszybciej go podpisze.

Po debacie władze gminy zdecydowały się dodatkowo objąć opieką dzieci przedszkolne i ich rodziców. Ta profilaktyka ma zapobiec problemom, które mogłyby ujawnić się, gdy przedszkolaki podrosną.

W gminie Tarnowo Podgórne było to już trzecie badanie wśród dzieci i młodzieży. – Te wcześniejsze, które realizowaliśmy od 2023 r., służyły zdiagnozowaniu problemów dotyczących uzależnień wśród uczniów klas siódmych i ósmych klas szkół podstawowych oraz młodzieży ze szkół ponadpodstawowych – podkreśla Ewa Noszczyńska-Szkurat.

RADA GMINY BYŁA W SZOKU

O wnioskach z raportu dyskutowano nawet podczas specjalnej sesji rady Tarnowo Podgórne. – Przyszli na nią też dyrektorzy szkół, psycholodzy i pedagodzy szkolni oraz przedstawiciele działających w gminie organizacji pozarządowych – wyjaśnia wicewójt.

EKSPERCI NIE SĄ ZDZIWIENI

Ewa Gordziej-Niewczyk, psycholog dziecięcy Instytutu Psychologii i Edukacji Dziecka w Poznaniu przyznaje, że wyniki raportu są alarmujące i powinny dać do myślenia. Nie odbiegają jednak od tego, co wiadomo o zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży na podstawie wcześniej publikowanych raportów m.in. WHO czy Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

– Niestety kondycja psychiczna dzieci i młodzieży jest kiepska. Z jednej strony ma to związek z łatwym dostępem do internetu, z którego ci młodzi ludzie nie potrafią jeszcze w pełni korzystać, i związanym z tym przebodźcowaniem. Z drugiej strony – brakuje im czasu i uwagi rodziców, którzy często w większym stopniu skupiają się na zapewnieniu potrzeb bytowych. W rezultacie dorośli często nie inicjują z dziećmi pogłębionych rozmów, a jak już się do tego zabiorą, dzieci nie chcą już dzielić się z nimi swoimi troskami – mówi psycholożka.

Na podstawie swoich obserwacji dodaje, że młodzież czuje się niewysłuchana i chętnie się otwiera, kiedy ktoś chce porozmawiać. – Ale żeby takie rozmowy zacząć, potrzebne jest zaangażowanie, nie wystarczy zapytać, czy wszystko w porządku – podkreśla specjalistka. – Ci młodzi ludzie naprawdę mają dziś ciężko: często nie widzą, po co mają się uczyć, bo nie mają pewności, co przyniesie przyszłość. Obawiają się, że sztuczna inteligencja zastąpi ich na rynku pracy, obawiają się wojny, martwi ich stan naszej planety i zmiany klimatyczne. Do tego mają kłopot z poczuciem przynależności i brakiem akceptacji.

Ewa Gordziej-Niewczyk docenia to, że urząd gminy opłaca dzieciakom wizyty u psychologów i psychiatrów: – To jest to sytuacja bardzo korzystna. Oczywiście nie rozwiąże wszystkich problemów, ale na pewno pomoże i przyspieszy możliwość uzyskania pomocy wtedy, kiedy jest ona realnie potrzebna – puentuje psycholożka.

Prof. Agnieszka Słopień, kierownik Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży UM w Poznaniu, też nie jest zaskoczona wynikami gminnych ankiet: – Wiadomo, że wzrosła liczba prób samobójczych wśród młodych. W zeszłym roku udało się tę wzrostową tendencję wyhamować, ale ten rok znowu jest gorszy. Temu wzrostowi miała zapobiec reforma psychiatrii dzieci i młodzieży, wdrażana od 2019 r., ale pandemia dała kolejną grupę pacjentów, a potem wojna w Ukrainie – następną. Ten wzrost liczby pacjentów obrazuje rosnąca liczba świadczeń psychiatrycznych w tej grupie wiekowej – w ciągu kilku ostatnich lat jest ich więcej o 150 proc., podczas gdy dorosłych pacjentów przybyło tylko 11 proc – zaznacza specjalistka. – W rezultacie jest wprawdzie lepiej niż trzy, cztery lata temu, ale nadal oddziały psychiatryczne dla dzieci i młodzieży są przepełnione.

Prof. Słopień podkreśla, że pomocy psychiatrycznej bezwzględnie wymagają młodzi ludzie, którzy mają zamiary samobójcze, omamy i urojenia oraz anoreksję, a także te dzieciaki, u których terapia psychologiczna nie przynosi skutku. – Jednak zasadniczo u młodych pacjentów terapia powinna zaczynać się u psychologa, nawet jeśli w grę wchodzą stany lękowe i depresja – precyzuje prof. Słopień.

Jej zdaniem powodem złej kondycji psychicznej dzieci i młodzieży są zaburzenia relacji rodzinnych, rówieśniczych i szkolnych, ale także napięcia wśród dorosłych i brak wsparcia z ich strony. – Dodatkowo brakuje koordynacji pomiędzy opieką społeczną, sądownictwem i systemem edukacji – ocenia. ●

eprasa.pl 3cebf4d853

INFORMACJA
Prezydenta Miasta Piły
z 6 maja 2026 r.

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399) informuję, że 5 maja 2026 r. zostały wywieszone na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta Piły wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i najmu, określone zarządzeniami Prezydenta Miasta Piły:

1) Nr 817(126)26 w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości lokalowej – lokalu mieszkalnego położonego w Pile przy ul. Wawelskiej 23A/11 przeznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej,
2) Nr 818(127)26 w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości lokalowej – lokalu mieszkalnego położonego w Pile przy ul. Ojca Maksymiliana Kolbe 3B/7 przeznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej,
3) Nr 819(128)26 w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości położonej w Pile przy ul. Ceramicznej przeznaczonej do wynajęcia w trybie bezprzetargowym,
4) Nr 821(130)26 w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości położonej w Pile w rejonie ul. Różyckiego przeznaczonej do wynajęcia w trybie bezprzetargowym.

Powyższe wykazy zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Miasta Piły w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.bip.pila.pl.

Poznań/34433534

Informacja o zamieszczeniu wykazu
O g ł o s z e n i e

Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina informuje, że pod adresem www.murowana-goslina.pl (BIP – Nieruchomości – Dzierżawa, najem, użyczenie) oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Murowana Goślina, Plac Powstańców Wielkopolskich 9 dostępny jest wykaz pomieszczeń położonych w Murowanej Goślinie, przeznaczonych do oddania w:
użyczenie:
- ul. Kolejowa 1 - na działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Murowanej Goślinie,
- ul. Dworcowa 10 - na Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego;

najem:
- ul. Kolejowa 1 - na potrzeby Ośrodka Pomocy Społecznej w Murowanej Goślinie,
- ul. Dworcowa 10 - na działalność diagnostyczno-terapeutyczną dla dzieci i młodzieży, na prowadzenie szkoły rodzenia oraz na prowadzenie działalności w zakresie usług medycznych.

Murowana Goślina, 08.05.2026 r.

Szczegółowych informacji udziela:
Katarzyna Dobrowolska
Alicja Handke
Referat Gospodarowania
Gminnym Zasobem Nieruchomościami
tel. 61 8 923 686 (642)
e-mail: k.dobrowolska@murowana-goslina.pl, a.handke@murowana-goslina.pl

Poznań/34433545

Z żalem zawiadamiamy,
że w wieku 85 lat zmarł

prof. dr hab. Leszek Wachowski

emerytowany profesor Wydziału Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracownik Zakładu Chemii Koordynacyjnej w latach 1963-2010.

Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Rodzinie i Bliskim

wyrazy głębokiego współczucia składają

Rektor i Senat, Dziekan wraz z całą społecznością
Wydziału Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Uroczystość pogrzebowa odbędzie się 9 maja 2026 r. o godz. 11:30
na Cmentarzu Parafii pw. Matki Bożej Pocieszenia
przy ul. Borówkowej w Suchym Lesie.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433784

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis **odeszli.pl**
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Wyciąg z ogłoszenia Prezydenta Miasta Poznania
o trzecich przetargach ustnych nieograniczonych na:

POZnań

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI MIASTA POZNANIA

Lp.	Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej i katastru nieruchomości	Przeznaczenie	Cena wywoławcza	Wadium
1.	**Poznań, ul. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej** obr. Golęcin ark. 14 dz. 1/178 (RIVb) pow. 297 m² KW PO1P/00318233/8	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	**365 000,– zł** (w tym 23% VAT)	**36 000,– zł**
2.	**Poznań, ul. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej** obr. Golęcin ark. 14 dz. 1/179 (RIVb) pow. 297 m² KW PO1P/00318233/8	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	**365 000,– zł** (w tym 23% VAT)	**37 000,– zł**

Kiedy i gdzie odbędą się przetargi

24 czerwca 2026 r. o 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Poznania,
Pl. Kolegiacki 17, **Sala Sesyjna nr S2**.
Przetargi rozpoczną się rejestracją osób uprawnionych.

Jak wziąć udział

W przetargu możesz wziąć udział, jeśli wniesiesz wadium w pieniądzu **do 17 czerwca 2026 r.** Za termin wniesienia wadium uważa się dzień jego wpływu na wskazany rachunek bankowy.

Rachunek bankowy

Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Poznania
PKO BP S.A. 07 1020 4027 0000 1202 1262 1555
Tytuł wpłaty powinien jednoznacznie identyfikować uczestnika przetargu oraz wskazywać nieruchomość, której wpłata dotyczy.

Gdzie znaleźć informacje

Pełną treść ogłoszenia o przetargach podamy do publicznej wiadomości:
– na elektronicznych tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Poznania, Pl. Kolegiacki 17, oraz w Sali Obsługi Klienta Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, ul. Gronowa 20;
– na stronie internetowej Urzędu Miasta Poznania http://poznan.pl (nieruchomości na sprzedaż – aktualna oferta przetargowa);
– w Biuletynie Informacji Publicznej http://bip.poznan.pl (ogłoszenia, decyzje, rejestry / komunikaty, ogłoszenia (wg kategorii) / nieruchomości: zbywanie nieruchomości – aktualna oferta przetargowa).

Możesz dowiedzieć się więcej:
– telefonicznie: 61 827 15 81, 61 827 16 71, 61 827 16 74, 61 827 16 75, 61 827 18 62;
– osobiście – w Sali Obsługi Klienta Wydziału Gospodarki Nieruchomościami (spotkanie umów wcześniej telefonicznie).

Poznań/34433342

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

eprasa.pl 3cebf4d853

Wybraliście najlepszą inicjatywę dla seniorów w Wielkopolsce

Przychodzą tu codziennie

Mamy nieaktywną większość i coraz liczniejszą mniejszość, która mówi, czego chce od życia – tak seniorów charakteryzuje Wojciech Bauer, dyrektor Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu, zwycięzcy naszej akcji Supermiasta 2026.

• **Pracownicy Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu**
FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Mikołaj Woźniak

Sprawdzam, czym na co dzień zajmuje się ośmioro pracowników i trzydziestu wolontariuszy Centrum Inicjatyw Senioralnych. Wchodzę do starej kamienicy przy ul. Mielżyńskiego w centrum Poznania. W pokoju oznaczonym jako „punkt informacyjny 60+" trzy kobiety żywo dyskutują o tym, jak powinni się poruszać rowerzyści i kto dokładnie ma pierwszeństwo na drodze.

– Jedna z pań to nasza wolontariuszka. Są tutaj codziennie od 9.30 do 14.30. To punkt pierwszego kontaktu – tłumaczy Wojciech Bauer, dyrektor CIS. – Niektórzy seniorzy mają łatwe pytanie, na które od razu odpowie wolontariuszka. Jeśli sprawa jest trudniejsza, wychodzi któryś z pracowników. Jednak często odwiedzający nas chcą tylko z kimś porozmawiać – dodaje, prowadząc do swojego gabinetu.

JAKI JEST POZNAŃSKI SENIOR? „JEDNA WSPÓLNA CECHA"

Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu powołali miejscy radni w 2009 roku. Zaczęło działać rok później. Bauer pracuje w nim od 12 lat. Przypomina, że CIS powstało dla seniorów, ale też z ich inicjatywy.

– Skupieni wokół Miejskiej Rady Seniorów przyszli do prezydenta Poznania i powiedzieli, że chcieliby miejsca, gdzie mogą znaleźć odpowiedzi na wszelkie pytania. Po to jesteśmy. Informujemy o ofercie wydarzeń dla seniorów, diagnozujemy ich potrzeby i przekazujemy je dalej, kierujemy w odpowiednie miejsca, testujemy nowe rozwiązania – wylicza Bauer.

Na pytanie, jaki jest poznański senior, odpowiada, że różnorodny. Zapewnia, że nie próbuje uciec od diagnozy, ale to jedyna cecha, która łączy wszystkich. W grupie osób 60+ są bowiem dwa pokolenia. Wszyscy mają inne potrzeby i możliwości.

Dyrektor tłumaczy, że seniorzy 70+ mimo postępujących zmian, nadal rzadko korzystają z internetu. Wolą tradycyjne formy jak telewizja, radio czy prasa. Tą ostatnią drogą dociera do nich także CIS. Wraz z Wydawnictwem Miejskim Posnania wydaje bezpłatny miesięcznik „Senioralny Poznań". W środku jest dodatek „Tytka Seniora" [tytka to w gwarze poznańskiej torebka – dop. red.]. Znajdują się w nim informacje o wydarzeniach w Poznaniu czy akcjach organizowanych przez CIS.

– Nakład to 15 tys. egzemplarzy. Kiedy mieliśmy 10 tys., rozchodził się jak świeże bułeczki, w ciągu dwóch dni. Seniorzy nadal są czytelnikami drukowanej prasy – zapewnia Bauer. Dodaje, że w punkcie informacyjnym codziennie znajdują się nowe materiały, które żartobliwie nazywa „drukowaniem internetu".

60-latkowie są już wyedukowani w nowoczesnych technologiach. Dyrektor CIS powołuje się na wyniki badań, zgodnie z którymi co trzeci korzysta z internetu. Tyle że na różnym poziomie zaawansowania.

Dlatego CIS od 10 lat organizuje indywidualne konsultacje cyfrowe. Udziela ich pracownik lub wolontariusze, głównie ci młodzi. Pytam, czego chcą się dowiedzieć seniorzy.

– Czasami podstawowych funkcji komputera lub smartfona. Innym razem pytają np. jak robić przelewy przez internet.

Raz przyszedł pan, który chciał wiedzieć więcej o kryptowalutach, bo podstawy już znał. Innym razem pani tłumaczyła, że nie umie użyć zaawansowanych formuł w Excelu. Tak szczegółowych nawet my nie znaliśmy – śmieje się Bauer.

Zaraz zapewnia, że jeśli pracownicy i wolontariusze CIS czegoś nie wiedzą, kierują do odpowiednich instytucji. Według niego nie byłoby centrum, gdyby nie sieć instytucji dookoła. – Nie jest tak, że wiemy wszystko. Wiemy jednak, gdzie skierować ludzi przychodzących z problemami – tłumaczy dyrektor.

Oprócz zdrowia i pieniędzy najważniejsza jest relacja z drugim człowiekiem. Samotność doskwiera seniorom jak wielu z nas. Tyle że znacznie mocniej

WOJCIECH BAUER
dyrektor Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu

TAK POMAGA SIĘ W CIS

CIS co roku współorganizuje na Międzynarodowych Targach Poznańskich imprezę „VIVA Seniorzy!". Raz w roku, przez miesiąc na przełomie września i października, odbywa się też cykl „Senioralni. Poznań". Pierwsze edycje na wzór studenckich juwenaliów nazywały się Senioraliami. To seria wydarzeń, które obejmują całe miasto.

Bauer zauważa jednak, że te dwie imprezy CIS traktuje jak ukoronowanie całorocznej działalności. – Na co dzień nasza praca składa się z mniejszych projektów, konsultacji, spotkań z ludźmi – wylicza.

Seniorzy w Poznaniu mogą uczęszczać do Poznańskiej Akademii Zdrowia czy na Srebrny Fyrtel. Pierwsze to wykłady i warsztaty zdrowotne, często połączone z badaniami, organizowane z miejską przychodnią POSUM. Drugie są cyklem warsztatów prowadzonych przez seniorów dla seniorów. To np. śpiew, taniec czy robótki ręczne.

Raz w tygodniu w siedzibie CIS przy ul. Mielżyńskiego 24 dyżur pełni policjant.

– Czasem seniorzy przychodzą się pożalić czy ponarzekać na sąsiada. Kilkukrotnie zdarzyło nam się jednak zawiadomienie, że starsza osoba pada ofiarą przemocy domowej – mówi Bauer.

CIS organizuje także bezpłatne porady prawne i psychologiczne.

PUDEŁKO, KTÓRE RATUJE ŻYCIE SNIOROM

Centrum korzystając z tego, że zrzesza seniorów, czasami testuje nowe rozwiązania. Tak było z teleopieką. Zaczęło się od 10 samotnych osób, które założyły specjalne opaski. Znajduje się na nich przycisk do wezwania pomocy w nagłej potrzebie.

– Obecnie projekt wyszedł już poza nas i sprofesjonalizował. Z teleopieki korzysta ponad tysiąc osób w Poznaniu, a miasto zleca prowadzenie jej zewnętrznej organizacji – mówi Bauer.

Projektem CIS jest też Poznańskie Pudełko Życia. To plastikowy pojemnik z różową etykietą. W środku znajdują się formularze, które wypełnia senior. Dotyczą przyjmowanych leków, chorób przewlekłych, ale też tego, kogo powiadomić w razie wypadku, gdzie zostawić klucze czy komu przekazać zwierzę domowe.

Rozwiązanie powstało po konsultacjach z lekarzami rodzinnymi, ratownikami medycznymi, geriatrami czy pielęgniarkami.

Pudełko powinno się trzymać w nietypowym miejscu – lodówce. Podpowiedzieli to ratownicy medyczni. Bauer otwiera pudełko i pokazuje różową naklejkę. Umieszczona na lodówce daje podpowiedź, że w środku znajdziemy pudełko.

– Łatwiej znaleźć w domu lodówkę niż np. przeszukiwać szafki w pokojach – tłumaczy dyrektor CIS. Do tej pory rozdano 30 tys. pudełek. – Ratownicy powiedzieli nam, że dzięki nim wielokrotnie udało się przyspieszyć akcję ratowniczą – zdradza.

SUPERMIASTA 2026. CIS ZWYCIĘŻYŁO

Bauer obserwuje zmiany wśród seniorów na przestrzeni swojej pracy w centrum. Mówi o ogromnej zmianie. Pojawiło się nowe pokolenie. Takich, którzy chcą być aktywni i działać. Stąd rosnąca liczba klubów seniora, których w Poznaniu jest już ponad sto.

– Zwykle zaczynają się od 3-4 seniorów, którzy chcą zrobić coś fajnego. Teraz mogą też aplikować o mikrogranty – 2,5 tys. zł na organizację swojej inicjatywy. Może to być wyjazd, potańcówka, zwiedzanie z przewodnikiem – zaznacza dyrektor CIS.

Przyznaje, że seniorzy nadal nie są na pierwszym planie w społeczeństwie, ale coraz częściej starają się na nim pojawiać. Szczególnie w mieście tak dużym, jak Poznań. Z jego obserwacji wynika, że większość starszych osób wciąż nie jest aktywna, często uwięziona w czterech ścianach. Natomiast coraz liczniejsza jest mniejszość, która mówi, czego chce i dąży do zaspokajania potrzeb. Ta druga grupa zwykle wie, jak trafić do CIS, a do pierwszej starają się dotrzeć pracownicy i wolontariusze.

– Powtarzamy: masz pytanie, zadzwoń do nas. Wsłuchamy się w twoją potrzebę i spróbujemy pomóc – zapewnia Bauer.

Czego najbardziej potrzebują seniorzy?

Dyrektor CIS: – Oprócz zdrowia i pieniędzy najważniejsza jest relacja z drugim człowiekiem. Samotność doskwiera seniorom jak wielu z nas. Tyle że znacznie mocniej.

Do CIS można się dodzwonić od poniedziałku do piątku w godz. 8-16. Numery telefonu to: 61 847 21 11 oraz 61 842 35 09.

Centrum Inicjatyw Senioralnych zostało zwycięzcą w kategorii „Inicjatywa" poznańskiej odsłony akcji „Wyborczej" – Supermiasta i Superregiony 2026. Tegoroczną edycję poświęciliśmy wyzwaniom, przed jakimi stają starzejące się społeczeństwa. Wyróżniliśmy tych, którzy wspierają polskich seniorów.

Plebiscyt ma być platformą do pokazania najciekawszych pomysłów z różnych miast i regionów. Mogą one stać się inspiracją dla innych części Polski, tak jak było to w przypadku wielu inicjatyw poznańskiego CIS. ●

OGŁOSZENIE Poznań/34426004

SUPER MIASTA REGIONY DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski WARMIA MAZURY B8 2026 Bałtycko-Białe Polskie Szlaki Kultury

1 PO

eprasa.pl 3cebf4d853

wyborcza

PORADNIK KULINARNY

WIOSENNE SAŁATKI

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktorka prowadząca **Katarzyna Stożek**

wyborcza.pl | magazyn-kuchnia.pl

FOT. GETTY IMAGES

Pora na warzywa

NA LUNCH, OBIAD I GRILLA

W maju w warzywniakach królują młode sałaty, szpinak, chrupiące rzodkiewki, ogórki i oczywiście szparagi. Trzeba z tych nowalijek korzystać! Znów zacząć przyrządzać świeże sałatki i jeść je od rana do wieczora.

Wiosna to ten jedyny moment w roku, kiedy możemy sięgać po młode warzywa. Właśnie teraz pojawiają się delikatne, kruche liście różnego rodzaju sałat. Rzodkiewka jest soczysta, ale jeszcze nie szczypie w język, a świeże ogórki i koperek pachną najmocniej. Mamy też szparagi, na które sezon trwa kilka chwil. To dlatego warto w pełni wykorzystać maj i nasycić się tymi dobrami zanim w pełni dojrzeją lub znikną z targów.

Te lekkie i świeże dania doskonale wpisują się w jadłospis, gdy jest ciepło – są sycące, a jednocześnie nie obciążają żołądka. W słoneczne dni mogą bez problemu zastąpić obiad lub kolację, a także sprawdzić się jako lunch zapakowany w pudełko do pracy.

Wraz z wiosną zaczyna się też sezon grillowy. Warzywne sałatki doskonale sprawdzą się też jako dodatek do dań z rusztu. ●

Anna Gaik

Do syta

Zamiast tradycyjnego obiadu

Sałatka Cezar

Dla 4 osób

Przygotowanie: ok. 30 minut

FOT. MARCIN URBAN

SKŁADNIKI:

Na grzanki
- mała bagietka
- 3 ząbki czosnku
- 60 ml oliwy

Na sałatkę
- 2 sałaty rzymskie
- 125 g pociętego na płatki parmezanu

Na sos Cezar
- 5 filetów anchois
- 2 ząbki czosnku
- 15 ml musztardy Dijon
- żółtko
- pieprz
- sól
- sok z całej cytryny
- 175 ml oliwy extra virgin

Przygotowanie:

1 Na grzanki: kroimy bagietkę w kromki, a potem w kostkę.

2 Na dużej patelni rozgrzewamy oliwę, dodajemy obrane całe ząbki czosnku i pokrojoną bagietkę. Mieszając, podsmażamy na malutkim ogniu kostki bułki na złoty kolor, 7-10 minut.

3 Przesypujemy grzanki na papierowy ręcznik, by usunąć nadmiar tłuszczu. Wyjmujemy czosnek.

4 Na sos filety anchois wkładamy do miski, rozcieramy widelcem, dodajemy przeciśnięty przez praskę obrany wcześniej czosnek, musztardę, żółtko, pieprz i sok z cytryny. Ucierając, dodajemy oliwę. Odstawiamy.

5 Sałatę myjemy i osuszamy, przekładamy do miski. Polewamy sosem, na wierzch sypiemy płatki parmezanu i grzanki.

Sałatka nicejska

Dla 4-5 osób

Przygotowanie: 45 minut

FOT. 123RF

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 300 g ziemniaków sałatkowych (albo małych młodych ziemniaków)
- 200 g fasolki szparagowej (poza sezonem z puszki albo gotowanej białej fasoli)
- 2 sałaty rzymskie
- 5 jajek
- puszka tuńczyka w oleju, np. w kawałkach (170 g)
- 46 filecików anchois
- 12-16 pomidorków koktajlowych
- 50-60 g czarnych oliwek bez pestek
- 1/2 czerwonej cebuli

Na sos
- łyżeczka musztardy Dijon
- łyżka soku z cytryny
- 4 łyżki oliwy extra virgin
- sól
- świeżo zmielony czarny pieprz

Przygotowanie:

1 Ziemniaki myjemy, gotujemy w mundurkach w osolonym wrzątku, odcedzamy i zostawiamy do wystygnięcia.

2 Fasolkę szparagową oczyszczamy, odcinamy końce i gotujemy strączki w osolonym wrzątku, odsączamy. Jeżeli wykorzystujemy fasolkę z zalewy to tylko ją odsączamy.

3 Sałatę myjemy, dzielimy na liście, dokładnie osuszamy i rozkładamy na dużym, płaskim półmisku.

4 Ziemniaki obieramy i kroimy w grubą kostkę (tak jak do zupy). Jeśli są młode albo mają cienką skórkę, nie musimy ich obierać! Ziemniaki wraz z fasolką szparagową rozkładamy na liściach sałaty.

5 Jajka gotujemy na półtwardo, czyli 6 minut od momentu zagotowania, studzimy, obieramy, kroimy wzdłuż na pół i rozkładamy na sałacie.

6 Tuńczyka odsączamy z oleju, dzielimy na kawałki i rozkładamy na talerzu. Fileciki anchois, kroimy na 2-3 kawałki.

7 Pomidorki myjemy, przekrawamy na pół i układamy na sałacie.

8 Sałatę posypujemy oliwkami i pokrojonymi filecikami anchois (opcjonalnie).

9 Cebulę obieramy, kroimy wzdłuż na pół i potem na cieniutkie półplasterki. Posypujemy nią sałatkę.

10 Na koniec przygotowujemy sos winegret. Do miseczki przekładamy musztardę, sok z cytryny, sól oraz pieprz. Do tak przygotowanej mieszanki, cały czas mieszając – najlepiej rózgą, powoli wlewamy oliwę. Sos mieszamy tak długo, aż powstanie jednolita, kremowa emulsja. Gotowym sosem polewamy sałatkę.

11 Sałatkę z tuńczykiem i jajkami podajemy np. z chrupiącą bagietką lub czosnkowymi grzankami. ●

eprasa.pl 3cebf4d853

Lekko i konkretnie

Sałatki, które zastąpią obiad i sprawdzą się na imprezie

Sałatka z ziemniaków i zielonej soczewicy

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: 30 minut
Oczekiwanie: 24 godziny

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 500 g małych ziemniaków typu A lub AB (sałatkowe)
- pęczek szparagów
- pęczek rzodkiewek
- czerwona cebula
- 100 g soczewicy zielonej

Na sos
- pęczek koperku
- pęczek natki pietruszki
- 80 ml extra virgin
- 70 ml octu jabłkowego
- łyżeczka miodu
- łyżeczka ostrej musztardy
- sól
- pieprz do smaku

PRZYGOTOWANIE:

1 Ziemniaki gotujemy w mundurkach w osolonej wodzie, aż będą miękkie.

2 Końce szparagów odcinamy. Szparagi kroimy na cztery części – główki odkładamy – a resztę gotujemy w osolonej wodzie al dente (5 minut). Pod koniec gotowania dorzucamy główki i gotujemy jeszcze 2 minuty.

3 Rzodkiewki myjemy, czyścimy i kroimy na ćwiartki. Cebulę obieramy i kroimy w drobną kostkę.

4 Soczewicę gotujemy, aż będzie miękka w osolonej wodzie i studzimy.

5 Na sos wszystkie zioła drobno siekamy i mieszamy z resztą składników sosu.

6 Przygotowane wcześniej warzywa mieszamy z sosem – sałatka jest najlepsza na następny dzień.

Sałatka z pieczonych szparagów i rzodkiewki

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: 20 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- pęczek szparagów
- 20 ml extra virgin i 60 ml do sosu
- 60 g prażonych orzechów laskowych
- cukinia
- 2 główki sałaty rzymskiej baby
- pęczek rzodkiewki
- 40 g parmezanu
- sól
- pieprz

Na sos
- 60 ml soku z cytryny plus skórka otarta z cytryny
- łyżeczka maku

PRZYGOTOWANIE:

1 Szparagi płuczemy, osuszamy, odcinamy twarde końce, a następnie przecinamy pędy wzdłuż na pół.

2 Szparagi mieszamy z kilkoma kroplami oliwy i pieczemy 5-8 minut (w zależności od preferowanego stopnia miękkości) w piekarniku w 180 st.

3 Orzechy grubo kroimy.

4 Z cukinii robimy wstążki – najlepiej za pomocą obieraczki.

5 Sałatę rzymską dzielimy na pojedyncze liście. Rzodkiewkę kroimy na plasterki.

6 Wszystkie składniki układamy na sałacie – szparagi, rzodkiewki, cukinię. Całość posypujemy obficie orzechami i pociętym na płatki parmezanem.

7 Na sos (robimy go na sam koniec) mieszamy oliwę z sokiem z cytryny, startą skórką oraz makiem. Sałatę skrapiamy sosem tuż przed podaniem.

Sałatka makaronowa z salami

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: ok. 30 minut
Oczekiwanie: 15 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 400 g makaronowych sprężynek, np. typu cavatappi
- mały brokuł
- sól
- 150 g czarnych oliwek
- duża czerwona papryka
- 150 g plasterków salami
- 100 g suszonych pomidorów
- pęczek świeżej bazylii

Na winegret z czosnkiem
- 1–2 ząbki czosnku
- 6 łyżek oliwy extra virgin lub oleju z suszonych pomidorów
- 2 łyżki soku z cytryny
- świeżo mielony pieprz

PRZYGOTOWANIE:

1 Makaron przygotowujemy al dente według instrukcji na opakowania, odcedzamy i studzimy.

2 Kwiat brokułu dzielimy na różyczki, blanszujemy we wrzątku 2-3 minuty, odsączamy i hartujemy(przelewamy) zimną wodą – dzięki temu pozostaną jędrne i zielone.

3 Paprykę myjemy, oczyszczamy z nasion, strąk kroimy w kostkę.

4 Kroimy także na mniejsze kawałki salami oraz odsączone z zalewy suszone pomidory.

5 Oliwki dzielimy na mniejsze kawałki, a bazylię rwiemy.

6 W dużej misce mieszamy makaron oraz brokuły z pozostałymi składnikami (oprócz bazylii).

7 Przygotowujemy sos. Czosnek obieramy, przeciskamy przez praskę przekładamy do miski. Dodajemy sok z cytryny, sól oraz pieprz i ucieramy. Następnie porcjami dolewamy oliwę lub olej z zalewy z pomidorów, cały czas mieszając.

8 Gotowym sosem polewamy sałatkę i delikatnie mieszamy. Odstawiamy na kilkanaście minut. Na koniec posypujemy bazylią.

Ryż z kalafiora z groszkiem i kukurydzą

Dla 4 osób
Przygotowanie: 40 minut

SKŁADNIKI:
- duża marchewka
- kalafior
- 2 cebule
- 3 ząbki czosnku
- 3 łyżki oleju
- 150 g gotowanej kukurydzy
- 150 g ugotowanego zielonego groszku
- sok z cytryny
- sól
- pieprz

PRZYGOTOWANIE:

1 Marchew obieramy, kroimy w drobną kostkę i gotujemy w osolonym wrzątku.

2 Kalafior obieramy z liści i ścieramy na tarce o grubych oczkach.

3 Cebule i czosnek obieramy.

4 Cebule kroimy w kostkę, czosnek przeciskamy przez praskę i szklimy na oleju w dużym rondlu.

5 Dodajemy kalafior, mieszamy i dusimy 5 minut.

6 Dorzucamy ugotowaną marchew wraz z odrobiną wody z gotowania (2-3 łyżki), odsączoną kukurydzę oraz groszek i sok z cytryny.

7 Doprawiamy solą i pieprzem, mieszamy i podgrzewamy razem 2-3 minuty.

8 Podajemy na ciepło albo na zimno.

Sałatka śledziowa z ogórkiem konserwowym

Dla 4 osób
Przygotowanie: 30 minut plus moczenie i marynowanie

SKŁADNIKI:
- 5 solonych filetów śledziowych bałtyckich
- 2-3 łyżki octu
- 5 pokruszonych liści laurowych
- 5 ziarenek pieprzu
- 5 ziarenek ziela angielskiego
- 2 łyżki soku z cytryny
- 2 cebule
- 2-3 ogórki konserwowe
- papryka czerwona lub papryczka chili (jeśli wolicie ostrzejsze potrawy)
- świeżo mielony pieprz
- olej lniany

PRZYGOTOWANIE:

1 Śledzie moczymy w zimnej wodzie z octem przez 1-2 godziny. Wyjmujemy, kroimy na kwadraty o boku 4-5 cm. Obkładamy liśćmi laurowymi, zielem angielskim i pieprzem, skrapiamy sokiem z cytryny. Wstawiamy do lodówki na godzinę.

2 Cebulę, ogórki i paprykę lub chili kroimy w drobną kosteczkę.

3 Śledzie odsączamy, układamy na półmisku lub dużym talerzu, oprószamy pieprzem i posypujemy warzywami. Na koniec polewamy olejem.

4 Śledzie możemy też ułożyć warstwowo z warzywami w ozdobnym słoju, zalewając je na koniec olejem. Chłodzimy 1-3 godziny w lodówce.

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

◀ **Sałatka z pieczonych szparagów i rzodkiewki**
FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

▶ **Sałatka gyros**
FOT. SHUTTERSTOCK

▶ **Sałatka makaronowa z salami**
FOT. GETTY IMAGES

▶▶ **Carpaccio z rzodkiewek i truskawek**
FOT. MAŁGORZATA JOANNA NAPIÓRKOWSKA-KUBICKA

▶ **Sałatka z ziemniaków i zielonej soczewicy**
FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

▶▶ **Ryż z kalafiora z groszkiem i kukurydzą**
FOT. SHUTTERSTOCK

▶▶ **Sałatka śledziowa**
FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Autorzy przepisów na stronach 1-4:
Anna Gaik, Samar Khanafer, Szymon Kubicki, Jerzy Nogal, Teo Vafidis

Carpaccio z rzodkiewek i truskawek

Dla 4 osób
Przygotowanie: 20 minut

SKŁADNIKI:
- 2 pęczki rzodkiewek
- kilkanaście dość dużych truskawek
- sok z organicznej cytryny
- 2 łyżki świeżych listków tymianku cytrynowego
- oliwa extra virgin
- duża szczypta pieprzu

PRZYGOTOWANIE:
1 Rzodkiewki i truskawki dokładnie myjemy, osuszamy.
2 Rzodkiewki kroimy w cienkie plasterki – najlepiej użyć do tego celu mandoliny.
3 Plasterki przekładamy do miseczki, wlewamy sok z cytryny i dodajemy listki tymianku. Mieszamy i odstawiamy.
4 Truskawki kroimy w cienkie plasterki, także za pomocą mandoliny – w razie czego dobrze sprawdzi się również ostry nóż.
5 Na dużym jasnym półmisku rozkładamy plasterki truskawek i rzodkiewek wraz z tymiankiem. Całość skrapiamy oliwą (możemy również skropić carpaccio sokiem z miski, w której marynowała się rzodkiewka) i oprószamy pieprzem.

Sałatka gyros

Dla 12-14 osób (ok. 2,5 kg sałatki)
Przygotowanie: 60 minut

SKŁADNIKI:
- ok. 800 g piersi kurczaka
- 4 ząbki czosnku
- 2-3 łyżki przyprawy typu kebab-gyros
- olej rzepakowy
- 300 g czerwonej papryki albo pomidorów
- 150 g korniszonów lub ogórków kiszonych
- duża puszka kukurydzy (400 g)
- sałata lodowa, rzymska lub kapusta pekińska (ok. 200 g)
- czerwona cebula
- sól
- pieprz
- 4 łyżki majonezu
- 3 łyżki jogurtu naturalnego
- szczypiorek lub prażona cebulka (opcjonalnie)

PRZYGOTOWANIE:
1 Filety oczyszczamy z błonek i pozostałości kości. Mięso kroimy w paski (na jeden kęs) lub w dużą kostkę. Przekładamy do miski.
2 Ząbki czosnku obieramy, przepuszczamy przez praskę. Połowę pasty czosnkowej dorzucamy do miski z kurczakiem, pozostałą część przekładamy do miseczki, w której będziemy przygotowywać sos do sałatki.
3 Do pokrojonego kurczaka dodajemy pozostałe składniki marynaty, czyli przyprawę kebab-gyros oraz 2 łyżki oleju, mieszamy, przykrywamy miskę talerzem, odstawiamy na 20 minut, a jeśli mamy czas, to na dłużej, wtedy mięso lepiej przejdzie smakiem i aromatem marynaty.
4 Paprykę myjemy, osuszamy, usuwamy gniazda nasienne, strąki kroimy w kostkę, przekładamy do miski (jeśli używamy pomidorów, je także kroimy w kostkę).
5 Korniszony lub ogórki kiszone odsączamy, kroimy w kostkę, przekładamy do kolejnej miseczki.
6 Kukurydzę z puszki odsączamy na sicie.
7 Sałatę lodową, rzymską lub kapustę pekińską drobno siekamy.
8 Na koniec obieramy cebulę, kroimy ją na cieniutkie półtalarki, układamy na sicie, przelewamy wrzątkiem i pozostawiamy do wystygnięcia. Dzięki temu zabiegowi, cebula pozostanie chrupiąca, ale nie będzie już tak ostra, jak ta całkiem surowa.
9 Smażymy zamarynowanego kurczaka. Na dużej patelni rozgrzewamy olej, przekładamy kurczaka i przez 4-5 minut obsmażamy kawałki z każdej strony na złoty kolor. Podczas smażenia doprawiamy mięso solą (ale z wyczuciem, bo przyprawa do dania gyros już zawiera w sobie sól) oraz pieprzem.
10 Przekładamy kurczaka na dno salaterki o średnicy ok. 20 cm lub do innego szklanego naczynia. Przykrywamy na 10 minut talerzem, żeby mięso odpoczęło i ostygło, wtedy kąski kurczaka pozostaną soczyste.
11 Gdy mięso stygnie, przygotowujemy sos do sałatki. W miseczce z resztą czosnku mieszamy majonez oraz jogurt naturalny. Możemy dodać jeszcze odrobinę pieprzu.
12 Kiedy wszystkie składniki są przygotowane, układamy sałatkę warstwami. Kawałki kurczaka leżące na dnie naczynia posypujemy łuskami wystudzonej cebuli. Następnie na cebulę wysypujemy kolejne warstwy składników: ogórki, kukurydzę, paprykę (lub pomidory) oraz sałatę lub kapustę.
13 Na wierzch sałatki wykładamy sos majonezowo-jogurtowy i posypujemy całość posiekanym szczypiorkiem albo prażoną cebulką.

eprasa.pl 3cebf4d853

Grill

Sałatki do dań z rusztu

Najlepsze sałatki do grilla to takie, które są proste do przygotowania, długo zachowują świeżość bez lodówki i pasują do wielu potraw. Oto klasyka, która zawsze się sprawdza. I do kiełbasy, i do mięsa, i do warzyw z rusztu.

Sałatka ziemniaczana z koperkiem

Dla 6-8 osób
Przygotowanie: 40 minut
Schładzanie: 60 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 1 kg ziemniaków sałatkowych podobnej wielkości (typu A lub AB albo młodych)
- duża cebula
- pęczek koperku
- duża garść orzechów włoskich
- 1-2 łyżki musztardy francuskiej

Na sos
- 5 łyżek majonezu
- 2 łyżki kwaśnej śmietany (18 proc.)
- 3 łyżki octu winnego lub jabłkowego
- sól
- pieprz

FOT. 123RF; SHUTTERSTOCK; GETTY IMAGES/ ISTOCKPHOTO; ARKADIUSZ ŚCICHOCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

PRZYGOTOWANIE:

1 Ziemniaki gotujemy w osolonej wodzie, uważając, żeby się nie rozgotowały. Studzimy, kroimy w dużą kostkę, przekładamy do miski.

2 Cebule obieramy i kroimy w piórka (lub w kostkę), ugniatamy dłońmi, żeby łuski cebuli się rozdzieliły i zmiękły, dorzucamy do ziemniaków.

3 Koperek płuczemy, osuszamy, siekamy, dodajemy do miski z ziemniakami.

4 Orzechy prażymy na suchej patelni, drobno siekamy, dodajemy do sałatki wraz musztardą i mieszamy.

5 Majonez łączymy ze śmietaną oraz octem, mieszamy z ziemniakami, doprawiamy do smaku solą, pieprzem i odstawiamy na godzinę do lodówki, by składniki się przegryzły.

Sałatka z młodej kapusty i ogórka

Dla 4 osób
Przygotowanie: ok. 15 minut
Oczekiwanie: 10 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- ok. 600 g młodej kapusty
- duży świeży ogórek
- mały pęczek koperku
- 2 dymki ze szczypiorkiem lub kawałek młodej cebulki (opcjonalnie)

Na sos
- 3 łyżki oliwy extra virgin lub oleju rzepakowego tłoczonego na zimno
- łyżka soku z cytryny
- łyżeczka musztardy, np. Dijon lub francuskiej
- łyżeczka miodu lub cukru (opcjonalnie)
- mały ząbek czosnku (opcjonalnie)
- sól
- świeżo mielony czarny pieprz
- szczypta chilli

PRZYGOTOWANIE:

1 Kapustę drobno szatkujemy. Przekładamy ją do dużej miski, lekko solimy i delikatnie ugniatamy rękami, aż stanie się miękka.

2 Ogórek kroimy w cienkie plasterki lub półplasterki (jeśli ma grubą skórkę, to ją obieramy).

3 Koperek drobno siekamy, szczypiorek kroimy w cienkie krążki, a cebulkę szatkujemy.

4 Na sos w małej miseczce łączymy oliwę, sok z cytryny i musztardę. Dodajemy miód lub cukier oraz przeciśnięty czosnek (jeśli używamy). Doprawiamy pieprzem i chilli. Mieszamy energicznie, aż składniki się połączą i sos lekko zgęstnieje.

5 Do kapusty dodajemy ogórka, koperek, cebulkę i szczypiorek. Wlewamy sos i całość dokładnie mieszamy. Próbujemy i w razie potrzeby doprawiamy solą, sokiem z cytryny lub odrobiną cukru. Odstawiamy na 5-10 minut, aby smaki się przegryzły.

Sałatka z pieczonej papryki

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: ok. 45 minut

SKŁADNIKI:
- 4 czerwone papryki
- 2 żółte papryki
- oliwa extra virgin
- 2 ząbki czosnku
- 2 garści ciemnych oliwek
- garść owoców kaparów (opcjonalnie)
- po łyżce posiekanych listków świeżego tymianku i bazylii
- łyżka kremu z octu balsamicznego
- sól
- pieprz

PRZYGOTOWANIE:

1 Umyte, osuszone papryki kroimy na cztery części i pieczemy 15 minut pod grillem w piekarniku w 220 st. (lub na rozgrzanym grillu), aż skórka miejscami zrobi się czarna. Strąki przekładamy do garnka i nakrywamy przykrywką.

2 Gdy papryka lekko ostygnie, zdejmujemy skórkę, usuwamy gniazda nasienne i ogonki, miąższ kroimy wzdłuż na paseczki (powstały podczas pieczenia sok zachowujemy – możemy go wykorzystać do sałatkowego sosu).

3 Upieczone papryki przekładamy do miski, skrapiamy oliwą, posypujemy posiekanym lub wyciśniętym przez praskę czosnkiem, dodajemy oliwki, owoce kaparów, posiekane zioła, ocet, sól i pieprz, i mieszamy.

Horiatiki (wiejska sałatka grecka)

Dla 4 osób
Przygotowanie: 15 minut

SKŁADNIKI:
- 3 pomidory
- ogórek
- czerwona cebula
- zielona papryka
- 200 g (ok. 15 sztuk) czarnych oliwek
- 180 g sera feta
- 100 ml extra virgin
- 2 łyżki octu winnego
- sól
- pieprz
- oregano

PRZYGOTOWANIE:

1 Umyte pomidory kroimy w grubą kostkę, a obrany ogórek w półplasterki. Przekładamy do miski.

2 Paprykę oczyszczamy i kroimy w kostkę o boku 5 mm, dorzucamy do sałatki wraz z oliwkami.

3 Cebulę obieramy, kroimy w talarki i dodajemy do sałatki.

4 Całość przyprawiamy do smaku solą, pieprzem i oregano. Skrapiamy oliwą i octem winnym, a na końcu dodajemy pokrojony w kostkę ser feta.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
34433056

KUCHNIA
magazyn dla smakoszy

WEJDŹ NA SERWIS:
MAGAZYN-KUCHNIA.PL
LUB UŻYJ KODU QR

1RP

eprasa.pl 3cebf4d853

wyborcza.pl
wyborcza TV
8-14 MAJA 2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„EUFORIA”.
3. SEZON TO JUŻ INNA OPOWIEŚĆ
S. 4-5

CO WARTO WIEDZIEĆ O EUROWIZJI 2026
S. 5

„MORDERSTWA W SUFFOLK”.
UCZTA DLA KONESERÓW
S. 6

LONDYN DAVIDA ATTENBOROUGH

Legenda telewizji świętuje 100. urodziny S. 2-3

gazeta.pl 2026 4d853

100 LAT to za mało!

FOT. PASSION PLANET LTD / JOE LONCRAINE; SIMON DE GLANVILLE (2); GAVIN THURSTON

Urodziny sir Davida Attenborough należy obchodzić hucznie i w otoczeniu przyrody. Świat bez niego byłby gorszym miejscem.

Urodził się 8 maja 1926 roku w Londynie. Studia skończył na uniwersytecie w Cambridge (zoologia i geologia). W 1950 roku poszedł na casting do programu radiowego BBC. Nie przyjęli go, ale zaproponowali pracę w telewizji – i tak został producentem.

Przed kamerą pojawił się przypadkiem. W 1954 roku wpadł na pomysł nowego programu „Zoo Quest", który miał pokazywać, jak pracownicy londyńskiego zoo szukają nowych okazów w tropikalnych krajach. Prowadzący Jack Lester rozchorował się, a Attenborough musiał go zastąpić. Program został bardzo dobrze przyjęty. W ciągu dziewięciu lat nagrano siedem serii, w sumie 42 odcinki. Attenborough piął się po szczeblach kariery. W końcu zaproponowano mu stanowisko dyrektora generalnego. Taki awans oznaczał prestiż i wysoką pensję, ale on nie chciał spędzić kolejnych lat za biurkiem. Odmówił.

Tak tworzy się historię telewizji

Wtedy narodziło się „Życie na Ziemi". O jego powstawaniu opowiada pierwsza nowość BBC – dokument „David Attenborough: Początek wielkiej przygody". – Chciałem stworzyć serię, która opowiadałaby historię ewolucji: zaczynając od najprostszych zwierząt, aż po goryle, szympansy i ludzi. Pomyślałem, że chcę ją nie tylko wyprodukować, ale też zaprezentować – tłumaczy w programie sir David.

– To była najbardziej ambitna wyprawa, jaką kiedykolwiek podjęto, aby sfilmować dziką przyrodę. Pierwszy prawdziwie globalny serial, w całości w kolorze – dodaje.

Attenborough chciał pokazać wszystkie możliwe zwierzęce zachowania. Szybko okazało się, że będzie to najdroższa seria (1,2 mln funtów), jaką do tej pory stworzyła stacja. Zespół podróżował z dwoma tonami sprzętu i używał najnowszych technologii, filmując sytuacje, które nigdy wcześniej nie trafiły na taśmę.

W ciągu trzech lat odwiedzili 100 lokalizacji na całym świecie. W dokumencie opowiadają o swoich najniebezpieczniejszych, najciekawszych i najzabawniejszych przygodach.

„Życie na Ziemi" (1979) odniosło gigantyczny sukces: obejrzało je 500 mln osób na całym świecie. – Ludzie dowiadywali się o rzeczach, których wcześniej nie mogli sobie nawet wyobrazić – komentuje Attenborough. On zebrał masę nagród i stał się gwiazdą. Od tej chwili nie miał już sobie równych.

Może być już tylko lepiej

Rozwój technologii umożliwiał coraz ciekawsze i odważniejsze realizacje. Kolejne lata to m.in. „Prywatne życie roślin" czy „Życie pośród lodu". Attenborough przygotował w sumie dziewięć programów o historii ewolucji, ale nie zamierzał na tym poprzestać.

Przez następne 15 lat stworzył z BBC takie hity jak „Błękitna Planeta", trzy części „Planety Ziemi", „Zamarznięta planeta" oraz „Afryka". Współpracował już nie tylko z rodzimą stacją, ale także z Netfliksem. Ich wspólna seria „Nasza planeta" (2019) odniosła globalny sukces. W 2023 roku powstał drugi sezon, który ten sukces powtórzył.

W ostatnich latach dzięki niemu w „Siedmiu światach, jednej planecie" przemierzyliśmy wszystkie kontynenty, by

eprasa.pl 3cebf4d853

sprawdzić, jak na każdym z nich postępują zmiany klimatyczne, a w „Planecie doskonałej" poznaliśmy siły natury kształtujące życie na Ziemi. „Rok, który odmienił świat" był raportem z życia zwierząt w czasie lockdownu, a „Życie w kolorze" pokazało nam, jakie znaczenie dla zwierząt ma ich ubarwienie. „Zielona planeta" natomiast zdradziła sekrety roślin.

Na mnie ogromne wrażenie zrobiły „Dynastie" (2018, 2022) – seria, w której każdy z odcinków poświęcony był innej zwierzęcej rodzinie i przedstawiał pełen cykl życia gatunku. Od narodzin aż do pełnej samodzielności (ekipa filmowa towarzyszyła im przez dwa lata). Zobaczyliśmy, jak zwierzęta, które na początku zupełnie nie radziły sobie bez opieki matki, teraz zakładają własne rodziny.

Ostatnimi epickimi filmowymi podróżami z jego narracją były „Azja", „Potęga ssaków" i „Królestwo zwierząt".

Nie tylko piękne obrazki

Pokazywanie cudów natury to dla Attenborough nie tylko pasja, ale też misja. Zagrożenia wynikające z globalnego ocieplenia oraz ludzkiej głupoty sprawiają, że jego programy są jeszcze bardziej potrzebne.

Najcięższe działa wytoczył w filmie „David Attenborough: Życie na naszej planecie" (2020). W tej osobistej produkcji połączył elementy autobiograficzne z historią naturalną Ziemi. Wspomina swoje dzieciństwo i początki kariery, podkreślając, jak bardzo niepokoją go zmiany, które obserwuje, kręcąc kolejne programy – goryli z dekady na dekadę dramatycznie ubywa, lodowce się topią, rafy koralowe umierają. Ludzie nie zdają sobie sprawy z zagrożenia: jeśli zniszczymy przyrodę, zniszczymy też siebie.

Nie ogranicza się tylko do narracji w programach. Uważa, że szansą na pozytywne zmiany są młodzi ludzie. W czerwcu 2019 roku niespodziewanie pojawił się na popularnym festiwalu muzycznym Glastonbury, gdzie opowiadał o swoim nowym programie, ale też o konieczności wyeliminowania plastiku. Publicznie chwalił młodzieżowe strajki klimatyczne, a we wrześniu 2020 roku założył sobie konto na Instagramie, gdzie w niecałe 5 godzin zdobył 4,3 mln obserwujących, pobijając tym samym rekord Guinnessa. Attenborough otwarcie krytykuje i ostrzega władze, które robią zdecydowanie za mało, by walczyć ze zmianami klimatu.

Za zasługi w popularyzowaniu historii naturalnej już w 1985 roku królowa Elżbieta II nadała mu tytuł szlachecki. Otrzymał też Order Imperium Brytyjskiego i Order Zasług, a na jego cześć nazwano około 20 różnych gatunków zwierząt i roślin.

LONDYN DAVIDA ATTENBOROUGH
film dokumentalny, Wlk. Brytania 2026
piątek | BBC Earth | 19:45

POCZĄTEK WIELKIEJ PRZYGODY
film dokumentalny, Wlk. Brytania 2026
piątek | BBC Earth | 20:55

Zielone miasto, to zdrowe miasto

Jako stulatek nadal jest w świetnej formie. W drugim zrealizowanym z okazji urodzin dokumencie pokazuje nam (znów!) coś nowego i – w kontekście jego wojaży raczej nieoczywistego – Londyn, swój dom. Zwiedził cały świat, ale nie chciałby mieszkać nigdzie indziej.

Trzecie co do wielkości miasto w Europie zadbało o przyrodę. Trzy tysiące parków i cztery miliony prywatnych ogrodów tworzą zieloną strefę Londynu, dzięki czemu w 2019 roku brytyjska stolica zyskała status pierwszego miejskiego parku narodowego.

Attenborough po kolei przedstawia dzikich mieszkańców Londynu. Nie jest tu tylko głosem, ale również bohaterem. Widzimy, jak wita się z lisami mieszkającymi na przedmieściach, zakłada lokalizator małemu sokołowi i spaceruje po ulubionym parku w Richmond. Opowiada o pijanych pszczołach w ogrodach pałacu Buckingham, gołębiach podróżujących metrem i papugach rezydujących na cmentarzu.

Z jego opowieści wyłania się obraz aglomeracji, która naprawdę nauczyła się szanować naturę.

Dokument pokazuje ciekawą perspektywę, ważną w toczącej się obecnie dyskusji o obecności dzikich zwierząt w miastach. Wstrzymywanie ruchu dla nurogęsi to już tradycja w Warszawie, ale ostatnio głośniej mówi się przecież o przykładach systemowego zabijania dzików.

– Jednym z największych wyzwań, przed którymi stoimy, jest stworzenie przestrzeni dla natury. Ale bardziej zielone miasto to zdrowsze miasto – podsumowuje Attenborough w swoim dokumencie.

Anna Żabińska

VOD

VOD

FOT. HBO

Zendaya jako Rue Bennett

Więcej kasy, mniej klasy

Choć twarze znajome, to nowa „Euforia" to już zupełnie inna opowieść.

Za żadne skarby nie chcieliśmy się powtarzać" – deklarował Sam Levinson, twórca serialu. Rozumiem, szanuję, ale przemawia też do mnie mądrość porzekadła: jeśli coś nie jest zepsute – nie naprawiaj tego.

„Euforia" to jeden z najlepszych seriali ostatniej dekady, bo i temat nośny – nastolatki mają problem z narkotykami i miłością – i forma oryginalna, i obsada trafiona. Tu właśnie zabłysła gwiazda Zendayi, która za rolę Rue Bennett dostała m.in. dwie nagrody Emmy i Złoty Glob.

Klejnot w koronie HBO

W swoim najlepszym czasie „Euforia" była jednym z klejnotów w koronie sieci HBO – popularnością ustępowała tylko „Grze o tron". Do tego budziła kontrowersje, mierząc się chociażby z zarzutami o estetyzację ćpania i normalizację ryzykownych zachowań seksualnych. To jest miara prawdziwego sukcesu dzisiejszych czasów – ludzie kłócą się o serial w sieci.

Teraz też pewnie się pokłócą, bo zagorzali fani „Euforii" mogą się poczuć zdradzeni. Jasne, nikt rozsądny nie spodziewał się powrotu do ekscytującego niepokoju dorastania, na którym zbudowany był pierwszy sezon, ale nie ma też śladów po psychodelicznej melancholii drugiego.

Na pierwszy plan wyciągnięty zostaje wątek sensacyjny – zakrojony na większą skalę i pokazywany z taką dozą groteski, której formuła wcześniejszych „Euforii" by nie pomieściła. Patronami tamtych byli Harmony Korine i David Lynch, natomiast nowa jest raczej światem Quentina Tarantino, Roberta Rodrigueza i braci Coen – z okresu ich największego zamiłowania do naturalistycznych makabresek.

To moje wrażenia po obejrzeniu ledwie trzech pierwszych odcinków – zakładam więc, że na tym nie koniec niespodzianek.

Czar dawnego serialu prysł

Wielkim walorem „Euforii" były niedopowiedzenia, czy to na gruncie samej narracji, czy w warstwie wizualnej. Teraz zupełnie z nich zrezygnowano, jakby do pogrążonego w półmroku pokoju, pełnego szepczących z ekscytacją nastolatków, wszedł nagle ktoś dorosły i zaświecił światło. Czar prysł.

Zrezygnowano z dyktowanego muzyką, rwanego, teledyskowego montażu, a kameralny, wręcz ciasny charakter świata przedstawionego zastąpiły panoramiczne ujęcia teksańskiej pustyni. Zniknęły upiorne retrospekcje i ziarniste, senne majaki – te gry kolorów, cieni i mgieł, które zacierały granice między rzeczywistością a wyobrażaniem, pomiędzy pamięcią a narkotykowym odlotem.

Narkotyki w nowej „Euforii" są obecne, chociaż częściej w roli rekwizytu typowego dla filmu sensacyjnego. Zdzieranie plasterka po plasterku z rany po nałogu Levinson ma już chyba za sobą, choć deklaruje, że nie zrezygnował z roli Cycerona, prowadzącego widzów przez piekło uzależnienia.

W pierwszych odcinkach nie bardzo to widać – jednak chcę wierzyć, że mówi prawdę. Tym bardziej, że prace odbywały się w cieniu przedwczesnej śmierci Angusa Clouda, którego rola Fezco w pierwszych dwóch sezonach była ozdobą serialu. W 2023 roku ledwie 25-letni aktor przedawkował narkotyki, aż za dobrze przypominając i przyjaciołom z ekipy, i widzom, że postacie i wydarzenia mogą być zmyślone, ale problemy, z którymi ambitnie mierzy się „Euforia", są śmiertelnie poważne.

Kolejna satyra społeczna?

Trzecia „Euforia" zaczyna się pięć lat po zakończeniu drugiej. Nie jest to już więc opowieść o dzieciakach, tylko o młodych dorosłych. Bohaterowie – głównie, oczywiście, bohaterki – pokończyli szkoły, mają pierwsze prace. Jedni w biznesie i nowych mediach, inni w przedsięwzięciach niezupełnie legalnych. Serial obyczajowo-psychologiczny zmutował w buzującą przemocą satyrę społeczną – wielowątkową, niestety (a może właśnie dlatego) dość powierzchowną.

Wracają bowiem znane twarze, ale już nie charaktery. Postacie serialu wypłaszczają się, sprowadzone do kilku, czasem karykaturalnie podbijanych cech.

Chciałabym wierzyć, że to nie błąd w sztuce, lecz staranna realizacja dobrze wymyślonego planu. W końcu dorastając mamy przestrzeń oraz potrzebę, by poznawać samych siebie, badać granice własne i innych ludzi. Wejście w dorosłość często oznacza gwałtowne pożegnanie z młodzieńczym werteryzmem – nie dlatego, że nagle stajemy się tacy dojrzali – czy bezduszni, jak zwał, tak zwał – tylko dlatego, że brakuje już na to czasu i sił, bo trzeba troszczyć się o byt.

eprasa.pl 3cebf4d853

Zdaje się, że o tym przede wszystkim jest nowa „Euforia", a jej najważniejszym bohaterem – zbiorowym – są pieniądze. Dziedziczone i trwonione, czeki i gotówka, pożyczki i długi.

Pieniędzy na budżet nie żałowano

Co jeszcze znajdziemy w trzeciej „Euforii"? Niezły Meksyk, Wilhelma Tella, pandemię Covid-19, OnlyFans i kluby ze striptizem – a więc świetne preteksty, by pokazać więcej nagości. Do tego dorzućmy gangsterów i kowbojów, świnie i papugi, spluwy i róże.

Kamera podróżuje za bohaterami daleko poza pięć podmiejskich przecznic, które wystarczyły dwóm pierwszym sezonom. Odwiedzamy różne miasta i kraje, przepyszne rezydencje bogaczy i brudne chlewy. Dekoracje ciągle się zmieniają, a aktorzy paradują przed kamerami w ciuchach najlepszych marek, jakby serial kręcono na planach sesji zdjęciowych dla magazynów modowych.

Na ekranie pojawiają się gwiazdy, takie jak Sharon Stone czy Rosalía (która – może to dla kogoś ekscytująca wiadomość – tańczy na rurze), a do komponowania soundtracku zatrudniony został Hans Zimmer. Labrinth, który zadbał o świetną oprawę muzyczną dwóch pierwszych sezonów, niby wciąż jest przy tym projekcie, ale już tego nie słychać.

To wszystko musiało kosztować – pieniędzy na nową „Euforię" nie żałowano. A skoro już o budżecie mowa... Drugi sezon „Euforii" oglądał się nieco słabiej od pierwszego, więc korekta mogła nie być autonomiczną decyzją Sama Levinsona, lecz wynikiem porozumienia z wszystkimi wykładającymi kasę interesariuszami. Historia zna wiele ambitnych projektów serialowych, które skasowano, bo wybujałe ambicje twórców nie przekładały się na potrzeby masowej widowni.

Jestem przekonany, że nowa „Euforia" znajdzie widzów, pewnie większą publiczność niż do tej pory, bo stała się bardziej uniwersalna – mi jednak szkoda tamtych eksperymentów i tamtego świata.

Jarek Szubrycht

EUFORIA

Serial dramatyczny, USA 2019-26, tw. Sam Levinson, wyk. Zendaya, Austin Abrams, Alexa Demie, Algee Smith, Maude Apatow, Angus Cloud, Eric Dane, Jacob Elordi, Barbie Ferreira, Nika King, Storm Reid, Hunter Schafer, Sydney Sweeney

4/8 odc., HBO Max. Nowe odcinki w poniedziałki

Co warto wiedzieć o Eurowizji 2026

Krótki przewodnik po 70. edycji Konkursu Piosenki Eurowizji.

W tegorocznej Eurowizji wystąpi zaledwie 35 krajów – to najmniejsza liczba uczestników od ponad 20 lat.

Muzycy, widzowie i aktywiści domagali się wykluczenia Izraela z konkursu ze względu na ludobójcze działania Izraela w Strefie Gazy i trwający kryzys humanitarny. Gdy Europejska Unia Nadawców potwierdziła jego udział, z tegorocznej edycji wycofały się Hiszpania, Irlandia, Islandia, Holandia i Słowenia.

Słoweński nadawca RTV SLO ogłosił również, że nie będzie transmitował tegorocznego konkursu – zamiast tego planuje tydzień tematyczny pt. „Głosy Palestyny", podczas którego będzie można zobaczyć m.in. filmy „Głos Hind Rajab" i „Nie chcemy innej ziemi". Eurowizji w swojej telewizyjnej ramówce nie mają też Hiszpania i Irlandia.

Kto reprezentuje Polskę?

7 marca Finał Krajowych Kwalifikacji 2026 wygrała Alicja Szemplińska. Szerokiej publiczności dała się poznać dzięki udziałowi w programach typu talent show: w 2016 roku wygrała „Hit, Hit, Hurra!", a trzy lata później triumfowała zarówno w „The Voice of Poland", jak i w formacie „Szansa na sukces. Eurowizja 2020".

Zwycięstwo w tym ostatnim otworzyło jej drogę do reprezentowania Polski na Eurowizji 2020. Plany te pokrzyżowała jednak pandemia, przez którą konkurs został odwołany. Rok później TVP postawiła już na

FOT. TVP

innego wykonawcę – w Eurowizji 2021 reprezentował nas Rafał Brzozowski.

Szemplińska nie porzuciła jednak eurowizyjnych marzeń. Do walki o wyjazd wróciła w 2023 roku, biorąc udział w krajowych preselekcjach, które ostatecznie wygrała Blanka.

Jednak do trzech razy sztuka. W preselekcjach w 2026 roku Alicja zdobyła ponad 32 proc. głosów i to ona będzie reprezentować Polskę w Wiedniu. Tym samym jest ostatnią artystką wybraną na Eurowizję 2020, która po latach faktycznie doczeka się występu na konkursowej scenie.

Na Eurowizji 2026 zaśpiewa utwór „Pray" – gospelową balladę przełamaną elementami rapowymi i elektronicznymi zrealizowaną wspólnie z Veirą i Malcolmem Sinclairem.

Alicja wystąpi jako czternasta (przedostatnia) w pierwszym półfinale Eurowizji, który odbędzie się 12 maja. Do wielkiego finału zakwalifikuje się 10 krajów, a o ich awansie zdecydują wyłącznie głosy widzów.

Kogo typują bukmacherzy?

Nie byłoby Eurowizji bez bukmacherskich typów i rywalizacji toczącej się w eurowizyjnych aplikacjach. Na czele zestawień, z wyraźną przewagą nad konkurencją, znajduje się Finlandia, reprezentowana przez duet Lindy Lampenius i Pete'a Parkkonena.

Na podium bukmacherzy stawiają młodziutką Francuzkę Monroe i Sørena Torpegaarda z Danii. Wysoko oceniani są także australijska gwiazda popu Delta Goodrem i reprezentujący Grecję Akylas. Pierwszy raz od lat w ścisłej czołówce stawki nie ma Izraela i Ukrainy.

W półfinałowych notowaniach sytuacja Alicji Szemplińskiej pozostaje niepewna. Według bukmacherów reprezentantka Polski balansuje na granicy awansu. Można zatem spodziewać się emocjonującej walki o finał do samego końca.

Kiedy i gdzie oglądać?

Wszystkie koncerty będzie można obejrzeć na antenie TVP1 i TVP Polonia oraz na oficjalnym kanale Eurowizji na YouTubie.

- 1 półfinał – 12 maja, 21:00
- 2. półfinał – 14 maja, 21:00
- Finał: 16 maja, 21:00

Magdalena Birska

eprasa.pl 3cebf4d853

VOD

Uczta dla koneserów

„Morderstwa w Suffolk" nie byłoby tak dobrym serialem, gdyby nie Lesley Manville w roli Susan Ryeland.

Powieści Anthony'ego Horowitza to prawdziwe perełki, a „Morderstwa w Suffolk" to jeden z najlepszych książkowych kryminałów XXI wieku.

Serialowa adaptacja zaczyna się tam, gdzie skończył się pierwszy sezon – „Morderstwa w Somerset". Redaktorka książek Susan Ryeland rozwiązuje zagadkę morderstwa Alana Conwaya, poczytnego pisarza kryminałów, ale wstrętnego człowieka. W finale wydawnictwo, w którym pracuje Ryeland trawi ogień, morderca zostaje schwytany, a Susan postanawia zacząć nowe życie na Krecie.

W drugim sezonie okazuje się, że kreteńska rzeczywistość ma sporo minusów. Susan i Andreas prowadzą wspólnie hotel, nie ma jednak dnia, by hydraulika nie siadła, kucharz nie rzucił fartucha na stół i nie odszedł, kuchnia nie została zalana. Susan czuje, że zaraz oszaleje, nade wszystko jednak brakuje jej książek. Rzeczywistość spieszy jej na ratunek.

Intelektualna uczta

Pewnego dnia do jej hotelu przyjeżdżają aż z Suffolk hotelarze, państwo Treherne. Ich córka Cecily zaginęła. Chwilę wcześniej czytała redagowaną przez Susan powieść Conwaya o Atticusie Pündzie, genialnym niemieckim detektywie. Wyczytała w niej coś, co sprawiło, że tragiczny dzień jej ślubu sprzed ośmiu lat nabrał więcej sensu.

W czasie trwania ceremonia jeden z hotelowych gości został zamordowany. Policja aresztowała rumuńskiego imigranta, który przyznał się do winy. Ale Cecily po przeczytaniu powieści Conwaya stwierdziła, że Rumun jest niewinny. Dlatego zaginęła?

FOT. VIAPLAY

Redaktorka książek Susan Ryeland (Lesley Manville) rozwiązuje kryminalne zagadki

Intryga toczy się dwutorowo. Susan rozwiązuje zagadkę zniknięcia Cecily i czyta powieść Conwaya. Dwie zagadki morderstwa w jednym. I obie są intelektualną ucztą dla koneserów gatunku.

Atticus Pünd jak Herkules Poirot

Atticus Pünd ma żydowskie korzenie, w czasie wojny przetrwał obóz koncentracyjny. Cichy, skupiony i delikatny wystrzega się przemocy, jest nią już zmęczony. Podobnie jak Poirot, jest na Wyspach imigrantem, obcym, który powolnym, dystyngowanym krokiem wchodzi do małej społeczności, rozwiązuje zagadkę, pokonuje zło i znika.

Susan towarzyszy nie tylko na kartkach powieści, którą czyta redaktorka-detektywka. Ona rozmawia z nim, kiedy w swoim dochodzeniu nie może ruszyć dalej. Dzięki temu dwie zagadki przeplatają się w tym serialu nie tylko dzięki podobieństwom postaci i wątków. Spina je Pünd, którego widzi i słyszy tylko Susan.

Czy rozwiązanie zagadek w finale działa? I to jak! Poza błyskotliwym zagmatwaniem, zdemaskowaniem morderców i domknięciem sprawy, „Morderstwa w Suffolk" serwują widzom też nierozwiązaną łamigłówkę. Conway uwielbiał anagramy, w swoich powieściach zawsze umieszczał wskazówki, które odczytać potrafili albo tylko nieliczni, albo jedynie on. Zawsze był o krok przed Susan jako redaktorką oraz swoimi czytelnikami. I nie inaczej jest w tym przypadku.

Kiedy 3. sezon?

„Morderstwa w Suffolk" nie byłoby tak dobrym serialem, gdyby nie Lesley Manville w roli Susan Ryeland. To wybitna angielska aktorka.

Susan w wykonaniu 70-letniej Manville to bohaterka irytująca i czarująca jednocześnie. Nie wie, kiedy odpuścić, aby rozwiązać zagadkę, przeczyta powieść Conwaya i tysiąc razy, nawet jeśli w tym czasie ukochany Andreas rozpadnie się ze starości. Kobieta dojrzała, na emeryturze, a jednak seksowna, obdarzona wdziękiem i urokiem Manville. Brakuje takich bohaterek w telewizji.

Na ekranie towarzyszą jej m.in. Timothy McMullan w roli Atticusa, Mark Gatiss – aktor oraz twórca „Sherlocka" z Benedictem Cumberbatchem – w podwójnej roli Franka Parrisa, a w zagadce Pünda producent filmowy w źle dobranym tupeciku i Rupert Evans jako mąż zamordowanej aktorki.

3. sezon przygód Susan, na podstawie najnowszej powieści Horowitza o redaktorce, „Morderstwa w Marble Hall" już niebawem. Susan tym razem zagadkę będzie rozwiązywała w Grecji i znów poza szukaniem wskazówek czeka ją wielokrotna lektura pewnego kryminału, którego redakcji się podjęła.

Nie mogę się już doczekać i życzę sobie, żeby kolejne części jej przygód Anthony Horowitz pisał jeszcze szybciej.

Marta Górna

MORDERSTWA W SUFFOLK

Serial kryminalny, Irlandia, Wielka Brytania 2024, tw. Rebecca Gatward, wyk. Lesley Manville, Tim McMullan, Alexandros Logothetis, Daniel Mays, Conleth Hill, Mark Gatiss

Dostępny na Viaplay Filmy i Seriale, który oglądać można poprzez serwisy Megogo, Canal+ i Prime Video

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety:** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl; **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** BBC Studios / Passion Planet Ltd / Photography Getty Images, BBC / BBC Archive; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.** Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl 3cebf4d853

PIĄTEK 8.05

HOKEJ NA LODZIE

• MISTRZOSTWA ŚWIATA DYWIZJA IA W SOSNOWCU
Kazachstan – Francja
12:25 | POLSAT SPORT 1
Ukraina – Japonia
15:55 | POLSAT SPORT 1
Polska – Litwa
19:25 | POLSAT SPORT 1

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 1. etap
12:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wisła Kraków – Chrobry Głogów
20:55 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
Borussia Dortmund
– Eintracht Frankfurt
20:20 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków Częstochowa
– Korona Kielce
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Arka Gdynia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD, CANAL+ SPORT 4 HD

• SERIE A ENILIVE
Torino FC – US Sassuolo Calcio
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | 21:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 9.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 2. etap
10:45 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW FIBA
Turniej finałowy
w Badalonie – finał
19:50 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
VfB Stuttgart
– Bayer 04 Leverkusen
15:20 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Widzew Łódź – Lechia Gdańsk
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Jagiellonia Białystok
– Pogoń Szczecin
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górnik Zabrze
– KGHM Zagłębie Lubin
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Liverpool FC – Chelsea FC
13:25 | CANAL+ EXTRA 1
Fulham FC – AFC Bournemouth
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Sunderland AFC
– Manchester United
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
Manchester City – Brentford FC
18:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SS Lazio – Inter Mediolan
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
US Lecce – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Mecz o 3. miejsce
– ewentualny 5. mecz:
PGE Projekt Warszawa
– Asseco Resovia Rzeszów
14:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 20:30 | CANAL+ SPORT2 HD

ŻUŻEL

• LOTTO DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA EUROPY W RZESZOWIE
Finał
16:30 | TVP SPORT

NIEDZIELA 10.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 3. etap
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• NBA
2. runda
01:35 | TVP SPORT

• ORLEN BASKET LIGA
20:10 | POLSAT SPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
GKS Tychy – Ruch Chorzów
14:25 | TVP SPORT

• BETCLIC 2. LIGA
Warta Poznań –
Sandecja Nowy Sącz
12:10 | TVP SPORT

ŻUŻEL. W sobotę w Rzeszowie poznamy najlepszą żużlową reprezentację. Czy Polska obroni mistrzowski tytuł? Transmisja z Drużynowych Mistrzostw Europy w TVP Sport.
· FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• BUNDESLIGA
1. FC Köln
– 1. FC Heidenheim 1846
17:20 | ELEVEN SPORTS 1

• LALIGA EA SPORTS
FC Barcelona – Real Madryt
20:55 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD, ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Piast Gliwice – GKS Katowice
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Wisła Płock – Motor Lublin
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Bruk-Bet Termalica
Nieciecza – Legia Warszawa
17:25 | TVP SPORT
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Crystal Palace – Everton FC
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Nottingham Forest
– Newcastle United
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
West Ham United – Arsenal FC
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Hellas Werona – Como 1907
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
ACF Fiorentina – Genoa CFC
14:55 | ELEVEN SPORTS 1

PIŁKA RĘCZNA

• ORLEN PUCHAR POLSKI KOBIET
Turniej finałowy
w Elblągu – finał
15:00 | POLSAT SPORT 3

• ORLEN SUPERLIGA
12:30 | POLSAT SPORT 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Finał – ewentualny 5. mecz:
Aluron CMC Warta Zawiercie
– BOGDANKA LUK Lublin
14:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 11.05

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Śląsk Wrocław – ŁKS Łódź
18:25 | 19:30 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Cracovia – Radomiak Radom
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Tottenham Hotspur
– Leeds United
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SSC Napoli – Bologna FC 1909
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 18:00 | 21:30 | CANAL+ SPORT2 HD

WTOREK 12.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 4. etap
13:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
CA Osasuna – Atlético Madryt
21:25 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
13:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

ŚRODA 13.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 5. etap
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• NBA
2. runda
04:00 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
RCD Espanyol
– Athletic Club
18:55 | ELEVEN SPORTS 1
Getafe CF – RCD Mallorca
21:25 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Arka Gdynia – Górnik Zabrze
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Raków Częstochowa
– Jagiellonia Białystok
20:25 | 21:30 | TVP SPORT
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
15:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 1
17:00 | 19:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
13:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

CZWARTEK 14.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 6. etap
13:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
Real Madryt – Real Oviedo
21:25 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
13:00 | POLSAT SPORT 1
19:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
15:00 | 21:30 | CANAL+ SPORT2 HD

eprasa.pl 3cebf4d853

PIĄTEK 8.05

Od A do Z

AMERICAN PSYCHO ★★★
horror, USA/Kanada 2000, reż. Mary Harron, wyk. Christian Bale, Reese Witherspoon, Willem Dafoe
20:00 | cinemax
Czytając powieść Breta Eastona Ellisa: pod maską typowego yuppie z Wall Street kryje się osobowość seryjnego mordercy. Christian Bale plus zdjęcia Andrzeja Sekuły. Ku przestrodze.

ANGIELSKA ROBOTA ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham, Saffron Burrows, Richard Lintern
20:10 | ale kino+ hd
Na faktach: włamanie do małego banku na Baker Street prowadzi do politycznego trzęsienia ziemi w londyńskim City. Plus Jason Statham i Saffron Burrows wśród nigdy niewykrytych sprawców.

BĘKART ★★★
film biograficzny, Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Mads Mikkelsen, Amanda Collin, Simon Bennebjerg
21:45 | hbo
Mads Mikkelsen jako Ludvig Kahlen – duński oficer, który w połowie XVIII wieku odszedł z armii i założył kolonię rolną na nieurodzajnych (wtedy) wrzosowiskach Jutlandii, stanowiących 2/3 terytorium kraju.

GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM ★★
film s.f., USA 2024, reż. Adam Wingard, wyk. Rebecca Hall, Dan Stevens, Brian Tyree Henry
20:00 | tvn
W świecie, którym rządzą Godzilla i Kong, pojawia się trzeci potwór – Skar King. Aby ocalić ludzkość, trzeba nakłonić Konga i Godzillę do połączenia sił przeciwko Skar Kingowi. Do zapomnienia.

HERKULES ★★★
film przyg., USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane, John Hurt
23:45 | tvp 2
Racjonalizowanie mitologii: Herkules jako antyczny Rambo – dowódca doborowego oddziału komandosów do zadań specjalnych. Sugestywne, choć pierwiastek metafizyczny w finale jak najbardziej uzasadniony.

Interkosmos

22:00 | warner tv
★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Uczestnik eksperymentu naukowego zminiaturyzowany do rozmiaru komórki nieoczekiwanie dostaje się do organizmu przypadkowego hipochondryka: zręczny pastisz klasyki s.f. wzmocniony wątkiem sensacyjnym.

FILM S.F.
USA 1987, REŻ. JOE DANTE, WYK. DENNIS QUAID, MARTIN SHORT, MEG RYAN

MIASTECZKO CUT BANK ★★★
thriller, USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth, Teresa Palmer, Billy Bob Thornton
22:25 | ale kino+ hd
W nastroju „Fargo" braci Coen: marzący o wyniesieniu się z miasteczka chłopak przypadkiem rejestruje napad na samochód listonosza. Ale szeryf nie wierzy, że chłopak znalazł się tam przypadkiem.

NOCE W RODANTHE ★★
melodramat, USA/Australia 2008, reż. George C. Wolfe, wyk. Diane Lane, Richard Gere, James Franco
20:00 | tvn 7
Jeszcze jedno spotkanie dwojga ludzi poobijanych przez życie, które może być szansą na nowy, szczęśliwy początek. Plus Diane Lane i Richard Gere, ale bez spodziewanej satysfakcji.

ORZEŁ. OSTATNI PATROL ★★
dramat historyczny, Polska 2022, reż. Jacek Bławut, wyk. Tomasz Ziętek, Adam Woronowicz, Antoni Pawlicki
20:35 | tvp historia
Pięć nagród w Gdyni (w tym za reżyserię) i dwa Orły dla klaustrofobicznej relacji Jacka Bławuta z ostatniego rejsu legendarnego okrętu podwodnego „Orzeł", który zaginął w 1940 roku na Morzu Północnym.

POLICJA ZASTĘPCZA ★★★
komedia sensacyjna, USA 2010, reż. Adam McKay, wyk. Will Ferrell, Derek Jeter, Mark Wahlberg
20:00 | hbo
Dwaj nieudolni policjanci w wyniku zbiegu okoliczności i rozkad kadrowych muszą zastąpić swoich idoli – najlepszych detektywów w mieście – w wyjątkowo trudnej sprawie. Dobra zabawa.

STOWARZYSZENIE WĘDRUJĄCYCH DŻINSÓW ★★★
komedia, USA 2005, reż. Ken Kwapis, wyk. Alexis Bledel, Amber Tamblyn, America Ferrera
23:30 | tvn 7
Cztery przyjaciółki ze szkoły średniej – różnych rozmiarów i charakterów – wymieniają się podczas wakacji magiczną parą dżinsów, które na każdą idealnie pasują. Kilka uwag o dojrzewaniu.

TAJEMNICA WESTERPLATTE ★★
film wojenny, Polska/Litwa 2013, reż. Pawel Chochlew, wyk. Michał Żebrowski, Robert Żołędziewski, Jan Englert
22:00 | kino polska
Kontrowersyjne spojrzenie na polską obronę Westerplatte w 1939 roku, kładące nacisk na konflikt między dowódcami: majorem Sucharskim i kapitanem Dąbrowskim. Nieudolne i w sposób oczywisty zbędne.

UCIEKINIER ★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania 2025, reż. Edgar Wright, wyk. Glen Powell, Josh Brolin, William H. Macy
21:55 | canal+ premium
Nowa ekranizacja powieści Stephena Kinga, której akcja rozgrywała się w 2025 r. Glen Powell (w roli Arnolda Schwarzeneggera) zdobędzie miliard, jeśli przetrwa miesiąc telewizyjnej gry w zabijanego.

VENOM ★★★
film sens., USA/Chiny 2018, reż. Ruben Fleischer, wyk. Tom Hardy, Michelle Williams, Riz Ahmed
23:55 | hbo
Mody na ekranizację komiksów ciąg dalszy: dziennikarz na życiowym zakręcie zostaje scalony z obcym organizmem szerzącym zło i próbuje mu się przeciwstawić. Intrygujący popis możliwości kina.

WIECZNIE MŁODY ★★★
film s.f., USA 1992, reż. Steve Miner, wyk. Mel Gibson, Jamie Lee Curtis, Elijah Wood
20:00 | warner tv
Eksperymentalnie hibernowany w latach 30. XX wieku pilot Daniel McCormick (Mel Gibson) budzi się po półwieczu, by rekompensując sobie utratę bliskich, naprawić życie dwunastolatka i jego samotnej matki. Wciąga.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

TVP1

08:00 Serwis Info - magazyn
08:15 Zaraz wracam (36)
08:45 Ranczo II (11/13)
09:45 Komisarz Alex III (7/13)
10:40 Ojciec Mateusz XI (3)
11:30 Okrasa łamie przepisy
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 To się opłaca (226)
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (2) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (521)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5919)
17:55 Klan (169) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (37)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Powrót** (3) - serial dramatyczny Polska 2021
21:30 **Sekielski wieczorową porą** (35) - magazyn
22:35 **Porady na zdrady** ★★ - komedia Polska 2017, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Magdalena Lamparska (105 min)
00:20 **Wojna zastępcza** (10) - serial sens. Polska 26
01:10 **Dorwać Małego (Get Shorty)** ★★★★ - komedia USA 1995, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. John Travolta (105 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (441) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7547) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
11:40 Operacja zdrowie (79)
12:15 Andrzej Wajda – Notatki (3) - cykl reportaży
12:30 Koło fortuny (1822)
13:15 Panna młoda (56)
14:05 Va banque (958)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1823)
16:35 Familiada (3094)
17:20 Panna młoda (57)
18:15 Va banque (959)
18:50 Jeden z dziesięciu (3)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (11)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Kocham Cię, Polsko!** (9) - quiz Polska 2026
22:20 **Postaw na milion** (386) - teleturniej
23:15 **To jest grane** (90)
23:45 **Herkules** - film przyg. ★★★ USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson (105 min)
01:30 **Zawsze zostaje ślad (Nackt. Das Netz vergisst nie.)** ★★ - dramat obyczajowy Niemcy 2017 (90 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2844)
11:30 Gliniarze XIV (1,2,3/60) - serial fab.-dok. Polska 2023
14:40 Dlaczego ja? 33 (46) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5894) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (47) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (48) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (42) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając, Mateusz Kościukiewicz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń" (508)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026

20:00 **Must Be the Music** (135) - show Polska 26
22:20 **Wojna o jutro (The Tomorrow War)** ★★★ - film s.f. USA 2021, reż. Chris McKay, wyk. Chris Pratt, Yvonne Strahovski, Betty Gilpin (165 min)
01:05 **Pan Wypadek (Accident Man)** ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 2018, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Scott Adkins, Ray Stevenson, David Paymer (145 min)

TVN

05:10 Jak to jest zrobione? XII - serial dok. Kanada 2014
05:40 Uwaga! (7987) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (8/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Siedliszcze – Bistro 12 31 (2)
07:45 Dzień Dobry TVN (5709)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Taste", Świnoujście XIX (2) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (10) - reality show
13:40 Ukryta prawda (12,13,10/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (48) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Detektywi VI (48) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (7988) - mag.

20:00 **Godzilla i Kong: Nowe imperium (Godzilla x Kong: The New Empire)** ★★ - film s.f. USA 2024, reż. Adam Wingard, wyk. Rebecca Hall (150 min)
22:30 **Pacific Rim** - film s.f. ★★★ USA 2013, reż. Guillermo del Toro, wyk. Charlie Hunnam, Idris Elba, Ron Perlman, Rinko Kikuchi (160 min)
01:10 **Kuba Wojewódzki** (10)
02:25 **Szpital św. Anny III** (9) - serial obycz. Polska 26

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (7,8/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (6,8/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (3/10)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (31)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (47,48) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Reguły zabijania (White Elephant)** ★★ - film sensacyjny USA 2022, reż. Jesse V. Johnson (115 min)
21:55 **Twierdza (The Rock)** ★★★ - film sensacyjny USA 1996, reż. Michael Bay, wyk. Sean Connery, Nicolas Cage (155 min)
00:30 **Poza prawem (Out of Death)** ★ - film akcji USA 2021, reż. Mike Burns, wyk. Lala Kent, Bruce Willis (120 min)
02:30 **Dyżur III** (34)

TVN7

05:20 Ten moment (10/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (59,60,61/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (11,2,3/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (22/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (38) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (14/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (22/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Noce w Rodanthe (Nights in Rodanthe)** ★★ - melodramat USA/Australia 2008, reż. George C. Wolfe, wyk. Diane Lane (130 min)
22:10 **Królowa przetrwania** (10) - reality show
23:30 **Stowarzyszenie Wędrujących Dżinsów (The Sisterhood of the Traveling Pants)** ★★★ - komedia USA 2005, reż. Ken Kwapis (150 min)
02:00 **Hotel Paradise** (40)

MEZZO

10:00 Konkurs młodych choreografów w Biarritz - taniec Francja 2022
11:25 Filharmonicy Berlińscy, Pierre Boulez - muzyka klas.
13:05 Intermezzo
13:30 Antonio Vivaldi: Farnace - opera Włochy 2021
15:55 Paco de Lucía: Światło i cień - portret muzyka
16:50 Intermezzo
17:25 Jazz w La Villette: Ana Carla Maza - koncert
18:00 Angélique Kidjo – Jazzopen Stuttgart 2024
19:30 Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert
20:30 Opera Now: George Benjamin - serial dok.
21:15 Kwartet Modigliani: Mozart, Ravel, Beethoven
22:40 Francesco Cilea: Adriana Lecouvreur - opera Belgia 23

PULS 2

08:50 Masza i niedźwiedź VI
09:20 Bing (23,24/78)
09:35 Basia II (23,24)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II (23/26)
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (3,2/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (23)
18:00 Blue (17,18/52)
18:15 Bing (23,24/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Terminal - komedia romantyczna USA 2004
22:25 Porachunki - komedia kryminalna Wlk. Brytania 1999
00:30 Lombard. Życie pod zastaw III - serial obycz.

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (4) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (58,59/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (48,40) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (52,53)
13:55 Trudne sprawy XXII (8,9,10) - serial fabularno-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (522) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (49,50) - serial obycz.
20:00 Łowca i Królowa Lodu - film fantasy USA 2016, reż. Cedric Nicolas-Troyan, wyk. Chris Hemsworth
22:25 Gwiazdy kabaretu (177, 175) - kabaret i satyra
00:25 STOP Drogówka (370)
01:25 Love Island. Wyspa miłości III - serial dok.
02:30 Interwencja (5890)

METRO

07:40 Anatomia piękna II (4)
08:35 Szpital (29,30/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (7,14)
12:35 Anatomia piękna II (5/10) - serial dok. Polska 2025
13:35 Przepis na życie IV
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (19)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III
19:00 Kartoteka IX (15)
20:00 Zagubieni w słońcu - thriller USA 2015, reż. Trey Nelson, wyk. Josh Duhamel
22:05 The Traitors. Zdrajcy (11) - reality show Polska 2026
23:50 Obecność 3: Na rozkaz diabła - horror USA 2021, reż. Michael Chaves
02:05 Formuła E: e-Prix Berlina – podsumowanie

eprasa.pl 3cebf4d853

PIĄTEK 8.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (38)
09:00 Robert Makłowicz (122, 121) - magazyn
10:55 Wojny magazynowe: Kanada II (10,11/12)
12:00 Wojny kontenerowe (1,2/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (7,8,7/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (7,8/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (2,3/12)
19:10 Wojny kontenerowe (9,10/16) - serial dok.
20:00 Lot Feniksa ** **(Flight of the Phoenix)** - film sens. USA 2004, reż. John Moore, wyk. Dennis Quaid, Tyrese Gibson, Giovanni Ribisi, Miranda Otto (145 min)
22:25 Ślepa furia (Blind Fury) ** - film sens. USA 1988, reż. Phillip Noyce, Patrick Lussier, wyk. Rutger Hauer, Terry O'Quinn (95 min)
00:00 Sin City – miasto grzechu **** - thriller USA 2005, reż. Frank Miller, Robert Rodriguez, Quentin Tarantino, wyk. Bruce Willis (170 min)

ALE KINO+

09:30 Mother Dear - film krótkom. PL 21 (30 min)
10:00 Van der Valk III (1/3)
11:55 Vera IX (3/4)
13:50 Jak zostać belfrem (Un métier sérieux) *** - komediodramat Francja 2023, reż. Thomas Lilti, wyk. Vincent Lacoste (130 min)
16:00 Pęknięte lustro (The Mirror Crack'd) *** - komedia krym. Wlk. Brytania 1980, reż. Guy Hamilton, wyk. Angela Lansbury, Elizabeth Taylor (135 min)
18:15 Vera IX (4/4)
20:10 Angielska robota (The Bank Job) *** - film sens. Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham (135 min)
22:25 Miasteczko Cut Bank (Cut Bank) *** - thriller USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth (120 min)
00:25 Aż do piekła (Hell or High Water) *** - film sens. USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster (115 min)

TVP KULTURA

08:10 WTEM (2, 10) - felieton
08:30 Wydarzenie aktualne
09:05 Kulturalni (16) - mag.
10:00 Pan wzywał, Milordzie? IV (5/6)
11:05 Ada, to nie wypada ** - komedia Polska 36, reż. Konrad Tom (100 min)
12:45 Kant – doświadczenie wolności - film dok.
14:15 Vera Cruz - western ** USA 1954, reż. Robert Aldrich, wyk. Gary Cooper (105 min)
16:00 Zbigniew Wodecki i jego goście - koncert
18:05 Tygodnik kulturalny
18:55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
19:30 Mistrzowie wideo (2)
20:00 Wstęp do filmu (586)
20:10 Most na Renie (The Bridge at Remagen) *** - dramat wojenny USA/Czechosłowacja/Niemcy 1969, reż. John Guillermin (125 min)
22:15 Wstęp do filmu (590)
22:20 Smuga cienia - dramat ** psychologiczny Polska/Wlk. Brytania 1976, reż. Andrzej Wajda (110 min)
00:10 Przygody Sherlocka Holmesa (10/13)
01:05 Tygodnik kulturalny

HBO

09:15 Jedynka plus - komedia ** USA 2025, reż. Kenny Beaumont (95 min)
10:50 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć **** - film przygodowy Wlk. Brytania/USA/Kanada 2016 (130 min)
13:00 Na planie (19) - mag.
13:30 Witajcie w Marwen *** - komediodramat USA/Japonia/Chiny 2018 (115 min)
15:25 Wyzwolenie **** - dramat obyczajowy USA 2023 (100 min)
17:05 Gerta Schnirch (1) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (85 min)
18:30 Gerta Schnirch (2) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (90 min)
20:00 Policja zastępcza *** - komedia sensacyjna USA 2010 (105 min)
21:45 Bękart - film biograf. *** Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023 (130 min)
23:55 Venom - film sens. USA/Chiny 2018, reż. Ruben Fleischer (110 min)
01:45 Dzień Bastylii - film *** sens. USA/Francja/Wlk. Bryt./Luks./Niemcy/Belgia/Chiny 16 (95 min)

CANAL+ PREMIUM

08:50 Benek - komediodramat ** Polska/Austria 2007 (100 min)
10:30 Hollywoodgate
12:05 Łapu-Capu
12:10 Premierowa jazda
12:25 Ida - dramat obycz. ***** Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
13:45 The Office PL V (4,5/12)
14:45 Riefenstahl - film dok.
16:40 Making of C+
16:50 Saga »Zmierzch«: Przed świtem, cz. 2 ** - film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
18:45 Łapu-Capu
18:50 Battleship: Bitwa o Ziemię ** - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
21:00 To nie jest zagadka kryminalna (2/6) - serial krym. Belgia 2025, wyk. Pierre Gervais, Xavier Baeyens
21:55 Uciekinier - film s.f. ** USA/Wlk. Brytania 2025, reż. Edgar Wright, wyk. Glen Powell (130 min)
00:05 Everest - thriller USA/**** Islandia/Wlk. Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke (120 min)

KINO POLSKA

08:05 Polska z góry. Nad wodą II (3) - serial dok.
08:40 Polska Kronika Filmowa 09/47 - reportaż Polska 1947
08:50 W pustyni i w puszczy - film przygodowy Polska 2001, reż. Gavin Hood
11:25 Skradziona kolekcja - komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory
13:05 Jeśli serce masz bijące - dramat psychologiczny Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek, wyk. Adam Probosz
15:30 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman
17:45 Czterej pancerni i pies (8) - serial wojenny Polska 66
18:50 Stawka większa niż życie: Wiem, kim jesteś (1/18) - serial wojenny Polska 1967
20:00 Trick - film sensacyjny Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruszka
22:00 Tajemnica Westerplatte - film wojenny Polska/Litwa 2013, reż. Paweł Chochlew, wyk. Michał Żebrowski
00:35 Ogród Luizy - film obycz. Polska 07, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman
02:55 7 uczuć - komediodramat Polska 2018, reż. Marek Koterski, wyk. Michał Koterski

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XX (9,10)
10:25 Świat według Kiepskich
14:30 Mumia powraca - film przygodowy USA/Maroko/Wlk. Brytania/Jordania 2001
17:00 Turysta - thriller USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania 2010, wyk. Johnny Depp
19:20 Faceci w czerni II - film s.f. USA 2002
21:00 Dżentelmeni - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Guy Ritchie
23:15 Desperado - film sensacyjny USA/Meksyk 1995
01:30 Ślad II (36/36)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (1,2/6) - serial krym.
13:10 Poirot (1,2/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (3,4/6) - serial krym.
20:00 Uprowadzona - thriller USA 2008, reż. Pierre Morel
22:00 John Wick 4 - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves
01:30 Doom - film s.f. Wlk. Brytania/Czechy/Niemcy/USA 2005, reż. Andrzej Bartkowiak

WARNER TV

08:05 J.A.G. VIII (6/24)
09:05 Bajer z Bel-Air
10:10 Za głosem serca
11:10 Pełna chata IV (25,26/26)
12:10 J.A.G. VIII (7,8/24)
14:05 Bajer z Bel-Air
16:10 Pełna chata IV
18:15 Rewolwer i melonik - film sensacyjny USA 1998, reż. Jeremiah S. Chechik
20:00 Wiecznie młody - film s.f. USA 1992, reż. Steve Miner
22:00 Interkosmos - film s.f. USA 1987, reż. Joe Dante
00:25 Reich - film sens. Polska 01, reż. Władysław Pasikowski

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (5,6/24)
09:20 Policyjna grupa pościgowa XX (5/15) - serial dok.
10:25 Listy do Julii - komedia romantyczna USA 2010
12:35 Baywatch: Słoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
15:05 Chłopięcy świat - dramat obyczajowy USA 1993
17:45 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
20:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu
23:15 Miasteczko South Park - film anim. USA/Hiszpania 99

CINEMAX

11:40 Rozprysk - film krótkom. Chorwacja 2023
12:15 Tess - melodramat Francja/Wlk. Brytania 1979
15:05 Ziemia kobiet - dramat obyczajowy Włochy 2023
16:50 Po imprezie - dramat obyczajowy Czechy 2024
18:20 Belfast - film historyczny Wlk. Brytania 2021
20:00 American Psycho - horror USA/Kanada 2000
21:40 Road House - thriller USA 2024, reż. Doug Liman
23:40 Porachunki - kom. krym. Wlk. Brytania 1999

ROMANCE TV

12:20 Rosamunde Pilcher: Złamane serce - film obycz. Niemcy/Austria 2010
14:15 Inga Lindström: Emma Svensson i miłość - film obycz. Niemcy 2007
16:05 Wiosenne dzieci - melodramat Niemcy 2013
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (5/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (6/7)
20:00 Rejs ku szczęściu (16/31) - serial obyczajowy
21:55 Podręcznik szczęścia - komedia romant. USA 2023
23:45 Górski lekarz (6/7)
00:45 Rejs ku szczęściu (16/31)

TVN FABUŁA

07:35 Kryminalni VII (1/13)
08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie V (10)
10:50 Szpital św. Anny (22/50)
11:50 Druga szansa (13,1)
13:55 Układ warszawski (9)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Filmowe duety (3)
16:40 Och, życie - komedia romantyczna USA 2010
19:00 Szpital św. Anny (2)
20:00 Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2001
23:40 Obecność - horror USA 2013, reż. James Wan

AMC

11:10 Granice czasu (Linia czasu) - film przyg. USA 2003
13:35 Spokojny Amerykanin - dramat obycz. Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Wietnam/Australia/Francja/Kanada 02
15:35 Iluzjonista - thriller USA/Czechy 2006
17:50 Ip Man 4 - film przyg. Hongkong/Chiny 2019
20:00 Sekretne okno - thriller USA 2004, reż. David Koepp, wyk. Johnny Depp, Maria Bello
22:00 Atak mrówczych mutantów - komedia USA 2017
23:50 Kraina złoczyńców - film sensacyjny USA 2014

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:25 Dr House III (4/24)
09:25 Castle VI (17,18/23)
11:20 Detektyw Monk III (16,1/16) - serial krym.
13:20 Dr House III (5,6/24)
15:20 Agenci NCIS XIV (5,6/24)
17:10 Castle VI (19,20/23)
19:05 FBI V (17,18/23)
21:05 W imię króla II: Dwa światy - film przyg. Kanada/Niemcy 2011, reż. Uwe Boll
23:00 Uprowadzona - thriller USA 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson
00:50 FBI V (17/23)

EPIC DRAMA

09:10 Lekarze na start
10:40 Agenci NCIS XVII (3,4/20) - serial krym.
12:30 Wszystkie stworzenia duże i małe II (6/6)
13:25 Panna Austen (3/4)
14:35 Panna Marple VI (2/3)
16:35 Agenci NCIS XVII (5,6/20) - serial krym.
18:20 Panna Scarlet VI
19:30 Lekarze na start
21:00 Kobiety na wojnie (8/8) - serial obycz. Francja 2022
22:05 Sherlock i córka
23:00 Robin Hood (8)
00:15 Lekarze na start
01:00 Agenci NCIS XVII (2/20)

TVN STYLE

08:40 Pojedynek na podróże
09:40 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5) - reality show
10:25 Bez kompleksów (8)
11:25 Ugotowani (3, 4)
13:30 Kuchenne rewolucje (11, 10) - reality show Polska 22
15:35 Babski biznes II (5/8)
16:40 Jestem z Polski XVI (32)
17:45 Kuchenne rewolucje (13, 14, 15) - reality show
20:50 Bitwa o gości (8)
21:50 Jestem z Polski XVI (33,30)
23:45 Niezwykłe Stany Prokopa V (2/8) - serial dok.
00:45 Skąd pochodzę?

TVN TURBO

08:15 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4976)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (7) - mag.
19:45 Moto kombat (10)
20:30 Mobilni mechanicy (2)
21:15 Duda kontra Szafrański X (5/10) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4976)

BBC FIRST

08:35 Lewis VIII (2/6)
09:35 Ojciec Brown IX (10/10)
10:35 Śmierć pod palmami VIII
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills II (4,5/5)
14:55 Ojciec Brown III (14/15)
15:50 Lewis VIII (2/6)
16:55 My Life is Murder II (6/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami VIII (7/8) - serial kryminalny
21:00 Ojciec Brown XIII (4)
22:00 Śmierć pod palmami XV
23:05 London Kills II (4,5/5)
01:05 Śmierć pod palmami VIII

FX

09:10 Z Archiwum X (4/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (25,1/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
13:45 Agenci NCIS VIII
15:35 FBI IV (4/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (2,3/24)
18:20 Z Archiwum X (5/24)
19:15 FBI IV (5/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
22:00 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (9/18)
22:55 Pojutrze - film katas. USA 04, reż. Roland Emmerich

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III (10/13) - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata (1)
10:55 Zarobić na remoncie VII
11:55 Uratuj swój ogród (6)
12:55 Nowa Maja w ogrodzie
13:55 House Hunters (1, 2)
15:05 Mieszkanie na miarę (1)
17:00 Polowanie na ogród IV (1,2/6) - serial dok. Polska 20
18:15 Weekendowa metamorfoza (1, 2) - reality show
20:10 Zróbmy sobie dom (10)
21:15 Zgłoś remont (6)
22:10 House Hunters (2—5)

BBC LIFESTYLE

08:40 Mistrzowie szycia (2)
09:45 Zapraszam do stołu
10:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (8, 9) - show
13:30 Najdroższe brytyjskie domy II (1/8) - serial dok.
14:35 Irlandia: wspaniała podróż (2/4) - serial dok.
15:35 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
18:40 Mistrzowie szycia (3)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (2)
21:00 Miłosne przekręty (3/4)
22:00 Życie w Dubaju (2/3)

COMEDY CENTRAL

08:27 Dwóch i pół IX (19/24)
08:55 Przyjaciele VI (10—15/25) - serial kom. USA 99
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (20—24,1/24)
14:30 Dwóch i pół IX (20—23/24)
16:30 Przyjaciele VI (16—21/25) - serial kom. USA 99
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (2—7/24) - serial kom.
22:00 The Office PL III (7,8/12)
23:05 Comedy Club (11, 12)
00:05 Miasteczko South Park XVIII (8,9/10)
01:00 Pracoholicy III (11/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex XXIII (7)
09:25 Rodzinka.pl III (8)
09:55 Klan - telenowela
10:25 Ranczo V (7/13)
11:20 Rodzinka.pl XVIII (9,10)
12:20 Pan Mama (1)
13:00 Zaraz wracam (31)
13:35 Ojciec Mateusz XXVI (14)
15:30 Komisarz Alex XXIII (8)
16:20 Na sygnale (62)
17:30 Ranczo V (8,9/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII (5)
21:30 Ranczo V (10,11/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVII (3)
00:15 Dzień dobry, kocham cię! - komedia romant. Polska 2014, reż. Ryszard Zatorski

CANAL+ KUCHNIA

14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (4, 5)
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (2,3/6)
16:40 Jamie Oliver (1)
17:35 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (5)
18:30 Nie bój ryby! (6)
18:55 Zgrillowani (2)
19:25 m jak mięso (1, 2)
20:15 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków (1/6) - serial dok. USA 2023
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (26)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (3) - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (9) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (25)
14:00 Cudotwórcy VII (13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (20) - lifestyle
15:55 Porządek musi być
16:50 Gardeners' World (28)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: nasza ulica III - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIV
21:00 Cudotwórcy VII (14)
22:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.

PLANETE+

13:40 Bucket — historia pewnego lwiątka - film dok.
14:45 Cap Corse — zagadkowe kręgi na dnie - film dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją (5/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (149—152)
18:15 Świat z góry XI (6/14)
18:50 Jak wyprodukować szczęście - film dok.
19:50 T-Rex. Historia ewolucji
20:50 Niezwykłe podróże koleją XII (6/8) - serial dok.
22:00 Pomyśl, zanim zjesz! (2)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (12/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (12/19)
11:00 Złoto drwali (7/9)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania IX (11,3/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL II (4)
16:00 Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (2)
17:00 Nic do zgłoszenia (4/8)
18:00 Truckerki II (5)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Specjalistki - serial dok.
22:00 Bimbrownicy XIV (10)
23:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026

TVP HISTORIA

11:05 Historia kuchni polskiej
11:55 Rezydencje królewskie
12:55 Dunhuang, starożytna warownia na granicy
14:00 Królowie (10)
14:35 Polskie drogi (9)
16:15 Sensacje XX wieku
18:10 Czas honoru (10/13)
19:00 Encyklopedia II wojny światowej (46, 47)
20:00 Królowie (49)
20:35 Orzeł. Ostatni patrol - dramat hist. Polska 2022
22:30 Pomiędzy — 1944-1945
23:30 Dla nas wojna nie skończyła się w 1945 - reportaż

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Tajemnice zaginionych miast (1) - serial dok. USA 2026
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (6/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Jak to wyjaśnić V (11)
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (7)
18:10 Największe tajemnice świata VI (4/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
22:00 Seksualne obsesje dyktatorów (5) - serial dok.
23:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice UFO (6/6) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Państwa Osi: droga ku porażce (1/5) - serial dok.
15:00 Strzegąc granic VIII
16:00 David Attenborough: Świat oceanów - film dok.
18:00 Historia Związku Radzieckiego (2/3) - serial dok.
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (3/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (1/10) - serial dok.
21:00 Premiera: CIA: tajemnice i szpiedzy (1,2/8)
23:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii (1) - serial dok.

FOCUS TV

08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy III (4/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podlasie
20:00 Starożytni kosmici: ostateczny dowód (6/8)
21:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (6/10)
22:00 Mussolini, pierwszy faszysta (1,2/2) - serial dok.
00:00 Putin — władza za wszelką cenę - film dok.

BBC EARTH

13:20 Wędrówki z dinozaurami
14:25 W okowach mrozu: Odwilż (3/6) - serial dok.
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Wyspy. Laboratoria natury (5/6) - cykl reportaży
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (2/7) - serial dok.
18:30 Planeta Ziemia III III
19:45 Londyn Davida Attenborough - film dok.
20:55 David Attenborough: początek wielkiej przygody
22:00 David Attenborough: Życie w kolorze (1,2/2)
00:30 Brutalna planeta

POLSAT VIASAT HISTORY

12:50 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
13:55 Historia sprawiedliwości
14:50 Wiolonczelistka z Auschwitz - film dok.
16:45 Ramzes: władca Egiptu
17:45 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.
18:50 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
20:00 W poszukiwaniu zaginionych wikingów - serial dok.
21:00 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2/2) - serial dok.
23:05 Czarni faraonowie
00:15 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.

eprasa.pl 3cebf4d853

SOBOTA 9.05

Od A do Z

BLUE MOON ★★★
film biograficzny, USA/Irlandia 2025, reż. Richard Linklater, wyk. Ethan Hawke, Margaret Qualley, Bobby Cannavale
22:10 | hbo
Richard Linklater na tropie tajemnic Lorenza Harta, współtwórcy musicali Richarda Rodgersa, odsuniętego od współpracy z powodu alkoholizmu. Tymczasem Rodgers z Oscarem Hammersteinem wystawia „Oklahomę!".

BOHEMIAN RHAPSODY ★★★
film biograficzny, USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee
20:00 | hbo
Opowieść o legendarnej grupie rockowej Queen, widziana przez pryzmat losów jej frontmana, Freddy'ego Mercury'ego: gejowski melodramat na cztery Oscary, w tym dla Rami Maleka za rolę główną.

DZIEWCZYNA Z TATUAŻEM ★★★
film sens., USA/Szwecja/Norwegia 2011, reż. David Fincher, wyk. Daniel Craig, Rooney Mara, Christopher Plummer
23:40 | tvp 1
David Fincher czyta Stiega Larssona. Daniel Craig na zlecenie nestora rodu ma odnaleźć zaginioną przed laty bratanicę. Plus brawurowa Rooney Mara jako jego wspólniczka i zarazem hakerka.

DZIĘKI BOGU ★★★★
dramat krym., Francja/Belgia 2018, reż. François Ozon, wyk. Melvil Poupaud, Denis Ménochet, Swann Arlaud
23:15 | tvp kultura
Francois Ozon przeciwko pedofilii: trzech dorosłych mężczyzn łączy siły, by doprowadzić do ukarania kapłana, wykorzystującego oddanych mu pod opiekę chłopców, i kryjących go hierarchów. Na faktach.

.JEDEN GNIEWNY CZŁOWIEK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham, Holt McCallany, Jeffrey Donovan
20:00 | tv puls
Guy Ritchie obsadza Jasona Stathama jako londyńskiego gangstera, który mści się za przypadkową śmierć syna, rozbijając od środka precyzyjny plan napadu, w którym sam uczestniczy.

Dziki robot

20:00 | canal+ premium
★★★★

· FOT. DREAMWORKS

Po awaryjnym lądowaniu na bezludnej wyspie ultranowoczesny robot, sterowany przez sztuczną inteligencję, musi przystosować się do życia w środowisku naturalnym, wśród mieszkających tam zwierząt i ptaków.

FILM ANIM.
USA/JAPONIA 2024, REŻ. CHRIS SANDERS

KAŻDY TWÓJ ODDECH ★★
thriller, USA 2021, reż. Vaughn Stein, wyk. Casey Affleck, Michelle Monaghan, Sam Claflin
22:20 | tvn 7
Psychiatra, który mimo udanej (jakkolwiek ryzykownej) terapii nie zapobiegł samobójstwu swej pacjentki, staje się obiektem perfidnego ataku brata zmarłej, wymierzonego w rodzinę terapeuty.

MAŁY WIELKI CZŁOWIEK ★★★★
western, USA 1970, reż. Arthur Penn, wyk. Dustin Hoffman, Faye Dunaway, Martin Balsam
21:20 | tvp historia
Jeden z czołowych antywesternów: ucharakteryzowany na 120–latka Dustin Hoffman dokonuje rozrachunku z legendą Dzikiego Zachodu a przede wszystkim analizuje stosunki amerykańsko–indiańskie na przykładzie losów białego pioniera, którego los rzucił między Indian.

MECHANIK: PRAWO ZEMSTY ★★★
film sens., USA 2011, reż. Simon West, wyk. Jason Statham, Ben Foster, Donald Sutherland
22:35 | tv puls
Kiedy płatny morderca szykuje się do pomszczenia swego mistrza, który padł ofiarą zamachu, zgłasza się do niego syn zamordowanego z prośbą o przekazanie mu tajników tego krwawego rzemiosła.

MILLEROWIE ★★★
komedia, USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Jennifer Aniston, Jason Sudeikis, Emma Roberts
23:50 | hbo
Okradziony z towaru diler musi sprowadzić z Meksyku nową partię marihuany, więc dla kamuflażu wraz ze znajomą striptizerką i dwójką wyrostków tworzy fałszywą rodzinę, aby uniknąć kłopotów na granicy.

MOTYL I SKAFANDER ★★★★★
film biograficzny, Francja/USA 2007, reż. Julian Schnabel, wyk. Mathieu Amalric, Emmanuelle Seigner, Marie-Josée Croze
20:00 | tvp kultura
Przejmująca ekranizacja książki Jeana–Dominique'a Bauby'ego, który sparaliżowany podyktował lewą powieką pean na cześć życia artykułowany przez umysł uwięziony w nieruchomym ciele. Plus laury w Cannes.

ORZEŁ. OSTATNI PATROL ★★
dramat historyczny, Polska 2022, reż. Jacek Bławut, wyk. Tomasz Ziętek, Adam Woronowicz, Antoni Pawlicki
23:50 | tvp historia
Pięć nagród w Gdyni (w tym za reżyserię) i dwa Orły dla klaustrofobicznej relacji Jacka Bławuta z ostatniego rejsu legendarnego okrętu podwodnego „Orzeł", który zaginął w 1940 roku na Morzu Północnym.

WIERNY OGRODNIK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005, reż. Fernando Meirelles, wyk. Ralph Fiennes, Rachel Weisz, Hubert Koundé
21:40 | canal+ premium
Czytając Johna Le Carré: brytyjski dyplomata, wyjaśniając okoliczności zamordowania swojej żony ujawnia praktyki koncernów farmaceutycznych w krajach Trzeciego Świata.

ZATRUTA RÓŻA ★★
dramat krym., USA/Włochy 2019, reż. Francesco Cinquemani, George Gallo, wyk. Morgan Freeman, John Travolta, Brendan Fraser
20:10 | ale kino+ hd
John Travolta i Morgan Freeman zabijają nudę, uczestnicząc w imitacji kina noir na podstawie włoskiej powieści: ekspiłkarz, teraz prywatny detektyw, podejmuje się rozwiązania zagadki zaginięcia kobiety.

ZJAWA ★★★★
film przyg., USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu, wyk. Leonardo DiCaprio, Tom Hardy, Domhnall Gleeson
21:45 | cinemax
Oscar dla Leonardo DiCaprio oraz nagrody Akademii (rok po roku) dla Alejandro Innarritu i Emmanuela Lubezkiego za opowieść o pozostawionym zimą w dziczy człowieku, który wbrew okolicznościom przetrwał.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

SOBOTA 9.05

TVP1

05:15 Pytanie dnia
05:35 Reporterzy (520)
05:50 Oko na świat (745)
06:20 Balans bieli (135)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1164)
08:00 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Ranczo II (12/13)
09:55 Komisarz Alex III (8/13)
10:50 Ojciec Mateusz XI (4/13)
11:50 Bitwa o Anzio - film wojenny Włochy/USA 1968
14:15 Domowe patenty (11)
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Sanatorium miłości (82)
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Omnibus – szybcy i mądrzy (26) - teleturniej
18:35 Jaka to melodia? (5920)
19:30 19.30 - wiadomości

20:25 **Komisarz Alex XXV** (10) - serial kryminalny Polska 2025
21:25 **Czerwone maki** - dramat wojenny Polska 2024, reż. Krzysztof Łukaszewicz (135 min)
23:40 **Dziewczyna z tatuażem** - film sens. USA/Szwecja/Norwegia 2011, reż. David Fincher (155 min)
02:15 **Porady na zdrady** - komedia Polska 2017, reż. Ryszard Zatorski (105 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7548) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7548) - mag. Polska 2026
11:30 Górna półka smaku (2)
12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu (43) - mag. kulturalny
12:45 Kolekcja (6)
13:05 Panna młoda (57)
14:00 Familiada (3129)
14:35 Koło fortuny (1824)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (1) - show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (58) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (960)
18:50 Słowo na niedzielę
19:00 Informacje kulturalne
19:25 Rodzinka.pl XVIII (10,11) - serial kom. Polska 2026

20:30 **The Voice Kids** (16) - program rozrywkowy Polska 2026
23:40 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (10) - talk-show Polska 2026
00:35 **Ugotowany (Burnt)** - komediodramat USA/Wlk. Bryt. 2015, reż. John Wells, wyk. Bradley Cooper (105 min)
02:20 **Herkules (Hercules)** - film przyg. USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane (95 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2851)
11:40 Ewa gotuje (571) - mag. kulinarny Polska 2026
12:20 Świt jeźdźców smoków - film anim. USA 2014 (35 min)
12:55 Ramona i Beezus (Ramona and Beezus) - film familijny USA 2010, reż. Elizabeth Allen Rosenbaum, wyk. Joey King (130 min)
15:05 Pod słońcem Toskanii (Under the Tuscan Sun) - komedia USA/Włochy 2003, reż. Audrey Wells, wyk. Diane Lane, Sandra Oh, Lindsay Duncan (145 min)
17:30 Awantura o kasę (288)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf** (173) - kabaret i satyra Polska 2026
22:00 **Bez litości 3. Ostatni rozdział (The Equalizer 3)** - film sens. USA/Włochy/Australia 2023, reż. Antoine Fuqua (135 min)
00:15 **Logan Lucky** - komedia USA/Chiny 2017, reż. Steven Soderbergh, wyk. Channing Tatum, Adam Driver, Riley Keough (165 min)

TVN

05:10 Jak to jest zrobione? XII
05:40 Uwaga! (7988) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (9/48)
06:50 Pogromcy chaosu (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5710)
11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
13:30 Ciężarówką przez Malezję (2/9) - serial dok.
14:40 Kroniki Spiderwick (The Spiderwick Chronicles) - film przyg. USA 2008, reż. Mark Waters (130 min)
16:50 Córka króla (King's Daughter) - film przyg. Australia/USA/Chiny/Francja/Hongkong/Wlk. Brytania 2022, reż. Sean McNamara, wyk. Pierce Brosnan (130 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:25 Mam talent – prosto ze sceny (5) - program rozrywk.

19:45 **Mam Talent!** (12) - program rozrywkowy Polska 2026
22:20 **Zwyczajna przysługa (A Simple Favor)** - komedia kryminalna USA/Kanada 2018, reż. Paul Feig, wyk. Blake Lively (135 min)
00:35 **Polityka** - dramat obycz. Polska 2019, reż. Patryk Vega, wyk. Iwona Bielska, Ewa Kasprzyk (165 min)
03:20 **Szpital św. Anny III** (10) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XIX (3,4,5/15) - serial sens. Niemcy 2014, wyk. Erdoğan Atalay, Vinzenz Kiefer
09:00 Taki jest świat (19, 18) - mag. informacyjny Polska 26
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obyczajowy Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski. Wiktoria odbiera telefon od wnuczka, który dzwoni z nieznanego numeru. Dowiaduje się, że potrzebuje on natychmiastowego wsparcia finansowego, a po pieniądze przyjdzie jego kolega. Kazimierz pokazuje Danielowi, jak funkcjonuje lombard.
20:00 **Jeden gniewny człowiek (Wrath of Man)** - thriller Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham (155 min)
22:35 **Mechanik: Prawo zemsty (The Mechanic)** - film sens. USA 11, reż. Simon West, wyk. Jason Statham (100 min)
00:15 **Pitbull. Nowe porządki** - film sens. Polska 2016, reż. Patryk Vega, wyk. Andrzej Grabowski (165 min)

TVN7

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II (8/11)
06:55 Bugs Bunny Builders - serial anim. USA 2023
07:40 Powrót Batmana - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1992, reż. Tim Burton, wyk. Michael Keaton, Danny DeVito
10:20 Ukryta prawda (62/68)
11:25 Mówię Wam (12) - mag.
12:40 Ukryta prawda (17,64,65/17) - serial fabularno-dok. Polska 2025
15:25 Detektywi VI (31,32) - serial fabularno-dok.
17:30 Godzilla - film s.f. USA/Japonia 2014, reż. Gareth Edwards, wyk. Aaron Taylor-Johnson (150 min)
20:00 **Notre-Dame płonie (Notre-Dame brûle)** - thriller Francja/Włochy/Wlk. Brytania/USA 2022 (140 min)
22:20 **Każdy twój oddech (Every Breath You Take)** - thriller USA 2021, reż. Vaughn Stein, wyk. Casey Affleck (135 min)
00:35 **Showtime** - komedia sensacyjna USA/Australia 2002, reż. Tom Dey, wyk. Robert De Niro (120 min)

MEZZO

12:35 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache: Debussy, Iberia
13:05 Intermezzo
13:30 Ballaké Sissoko & Piers Faccini – Jazz à Porquerolles
14:30 Tisseurs de sons: Ludovico Einaudi, Hauschka, Joep Beving, Hania Rani
15:25 Festiwal Banlieues bleues: La Tipica Melingo
16:20 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham
17:30 Jaeden Izik-Dzurko
19:15 Javier Perianes w pałacu Alcázar w Sewilli
20:30 Giacomo Puccini: „Madame Butterfly" Pucciniego w Atenach - opera Grecja 2023, reż. Olivier Py
22:40 Filharmonicy Wiedeńscy, Riccardo Muti: IX Symfonia Beethovena

PULS 2

08:30 Wyrolowani - film animowany USA/Chiny/Czarnogóra/Polska/Serbia/Kanada/Wlk. Brytania 2021
10:05 Dwanaście prac Asteriksa - film anim. F 1976
11:50 Boso przez świat
13:45 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (6, 7)
15:50 Oszukana księżniczka - film fantasy Niemcy/Włochy 2023, reż. Matthias Steurer
17:20 Jak rozmawiać z psem - komedia USA/Wlk. Brytania/Chiny 2021, reż. Gil Junger
19:00 Przygody Gala Asterixa - film anim. Francja/Belgia 67
20:35 Gliniarz z Belleville - komedia kryminalna Francja/Kolumbia 2018
22:45 Droga bez powrotu. Geneza - horror USA 2021
00:50 Wstydliwe choroby II

TV4

07:00 Galileo - pr. popularn.
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (328) - mag. Polska 2026
09:30 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:30 Mini Galileo - program popularnonaukowy Polska 26
12:50 Ewolucja - komedia USA 2001, reż. Ivan Reitman, wyk. David Duchovny, Julianne Moore, Orlando Jones, Seann William Scott, Ted Levine
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (36—40) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węgłowski, Paweł Kowalczyk
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (37—40) - serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek
00:00 Gwiazdy kabaretu (176, 174) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (345)

METRO

07:35 Klan z Alaski VII (11/11)
09:40 The Floor (15, 16)
10:50 Złomowisko PL V
12:55 Gwiazdy lumpeksów (11/12) - serial dok. Polska 24
13:45 Kryminalni (4,1) - serial kryminalny Polska 2004
16:00 Niezwykłe Stany Prokopa V (1/8) - serial dok.
17:00 Mam Talent! (11)
19:25 Magda gotuje Internet (5) - talk-show Polska 2026
20:00 OSS 117: Kair, gniazdo szpiegów - komedia sensacyjna Francja 2006, reż. Michel Hazanavicius
22:10 Na własną rękę - film sens. USA/Meksyk 2002, reż. Andrew Davis, wyk. Arnold Schwarzenegger
00:15 Kuba Wojewódzki (10)
01:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (7/12)

eprasa.pl 3cebf4d853

SOBOTA 9.05

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex XIII - serial krym. Włochy 11
10:05 Hudson i Rex VI (5,6/16) - serial krym.
12:00 Znachor - melodramat ★★★ Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger, Bernard Ładysz (175 min)
14:55 Mit (San wa) - film ★★ przygodowy Chiny/Hongkong/USA 05, reż. Stanley Tong (155 min)
17:30 Azyl (The Zookeeper's Wife) - film ★★ biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017, reż. Niki Caro (150 min)
20:00 Ślepy traf (Runner Runner) - dramat ★★ kryminalny USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Justin Timberlake, Ben Affleck (120 min)
22:00 Strefa zrzutu (Drop Zone) - film ★★ sens. USA 1994, reż. John Badham, wyk. Wesley Snipes, Gary Busey (120 min)
00:00 Na układy nie ma rady - komedia ★ Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Małecki, Piotr Polk (120 min)

KINO POLSKA

07:35 Masza - film krótkometrażowy Polska 2020
07:50 Polska Kronika Filmowa 25/50 - reportaż Polska 1950
08:00 Polska Kronika Filmowa 25/51 - reportaż Polska 1951
08:25 Miś Kudłatek (5,6)
08:45 Przygody Myszki
09:05 Siedem życzeń (1,2/7)
11:55 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka
13:50 Krzyżacy - film przyg. Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska
17:40 Miś - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Krzysztof Kowalewski
20:00 Brunet wieczorową porą - komedia Polska 1976, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bożena Dykiel, Mirosława Krajewska
22:00 Job, czyli ostatnia szara komórka - komedia Polska 2006, reż. Konrad Niewolski, wyk. Borys Szyc
23:55 Psy - film akcji Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat
02:15 Dzień kobiet - dramat obycz. Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos

ALE KINO+

08:10 The Office PL (3/12)
09:00 Lana i Lilly Wachowski
10:20 Śmierć na Nilu (Death on the Nile) - film krym. ★★ Wlk. Brytania 1978, reż. John Guillermin (165 min)
13:05 Monster (Kaibutsu) - thriller ★★★★ Japonia 23, reż. Hirokazu Kore-Eda, wyk. Sakura Andô (150 min)
15:35 Niezwyciężony (Stronger) - dramat ★★★ obycz. USA 17, reż. David Gordon Green, wyk. Jake Gyllenhaal (145 min)
18:00 Tunel (Tunnelen) - film katas. ★★★ Norwegia 2019, reż. Pål Øie, wyk. Thorbjørn Harr (130 min)
20:10 Zatruta róża (The Poison Rose) - dramat ★★ kryminalny USA/Włochy 2019, reż. Francesco Cinquemani, George Gallo (125 min)
22:15 Wasp. Sieć szpiegów (Wasp Network) - thriller ★★★ Hiszpania/Francja/Belgia/Brazylia 2019, reż. Olivier Assayas (155 min)
00:50 Cięcie! (Coupez!) - horror ★★★ Francja/USA/Wlk. Brytania/Japonia 2022 (135 min)

POLSAT FILM

10:15 Rio - film anim. USA/Brazylia/Wlk. Brytania 2011
12:15 Daleko jeszcze? - komedia Kanada/USA 2005
14:10 Nowożeńcy - komedia romantyczna USA/Niemcy 03
16:10 Noc w muzeum - komedia USA/Wlk. Brytania 2006
18:35 Planeta Małp - film s.f. USA 2001, reż. Tim Burton
21:00 Niezniszczalni - film sensacyjny USA/Hiszpania/Bułgaria/Niemcy 2010
23:15 Karma - thriller USA 2015, reż. Diane Bell
00:55 Ślad III (24,25/26)

KINO TV

07:35 Zaginione miasto Z - film biograficzny USA 2016
10:10 Noe: wybrany przez Boga - film przyg. USA 2014
13:05 Wojownicze Żółwie Ninja: Zmutowany chaos - film anim. USA/Japonia/Kanada 23
15:20 Fenomen - film obycz. USA 1996, reż. Jon Turteltaub
17:50 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
20:00 Suma wszystkich strachów - film sensacyjny USA/Niemcy/Kanada 2002
22:30 Atomic blonde - film sens. USA 2017, reż. David Leitch, wyk. Charlize Theron

TVP KULTURA

08:10 Opole na bis (122)
09:15 Fanny Ardant. Filmy mojego życia - film dok.
10:25 Droga - serial obycz.
11:40 Maria Joao Pires gra Mozarta - koncert
12:35 Wydarzenie aktualne
13:10 Blue Note Records. Więcej niż muzyka
14:50 Most na Renie (The Bridge at Remagen) ★★★ - dramat wojenny USA/Czechosłowacja/Niemcy 1969, reż. John Guillermin (125 min)
16:55 Tamte lata, tamte dni
17:35 Vera Cruz - western ★★ USA 1954, reż. Robert Aldrich, wyk. Gary Cooper (105 min)
19:20 Dzień z życia artysty
20:00 Motyl i skafander (Le Scaphandre et le Papillon) ★★★★★ - film biograficzny Francja/USA 2007, reż. Julian Schnabel, wyk. Mathieu Amalric (120 min)
22:00 Klub Jazzowy (11)
23:15 Dzięki Bogu (Grâce à Dieu) ★★★★ - dramat krym. Francja/Belgia 2018, reż. François Ozon, wyk. Melvil Poupaud (140 min)
01:35 Dobry tytuł (46) - mag.

WARNER TV

12:35 Dziedzic Maski - komedia USA/Niemcy/Francja/Australia 2005
14:40 Paszport do Paryża - komedia USA 1999
16:25 Naciągacze - kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003
18:45 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie - film sensacyjny Hongkong 1996, reż. S. Tong
20:25 Pan Niania - komedia USA 1993, reż. Michael Gottlieb, wyk. Hulk Hogan
22:00 Wrogie niebo III (8,1/10)
23:45 Rój - film katastroficzny USA 1978, reż. Irwin Allen

PARAMOUNT

08:00 Psi Patrol: Film - film animowany Kanada/USA 2021
09:50 Dora i Miasto Złota - film przygodowy USA/Australia/Wlk. Brytania 2019
12:00 Marley i ja - komedia USA 2008, reż. David Frankel
14:30 Forrest Gump - tragikomedia USA 1994
17:30 Tomb Raider - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018
20:00 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
23:00 Hazardziści - dramat obyczajowy USA 1998
01:25 Negocjator - film sensacyjny USA/Niemcy 1998

HBO

09:10 Sypiając z innymi ★★★ - komedia romantyczna USA 2015 (100 min)
10:50 Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindewalda - film fantasy Wlk. Brytania/USA 2018 (130 min)
13:00 Vinci 2 - komedia ★★★ kryminalna Polska 2025 (120 min)
15:00 Przypadek Harolda
Cricka ★★★★ - komedia USA/Wlk. Bryt. 2006 (115 min)
16:55 Kung Fu Panda IV ★★★ - film anim. USA/Chiny 2024, reż. Mike Mitchell, Stephanie Stine (95 min)
18:30 Batman Azteków: Starcie imperiów ★★ - film animowany Meksyk/USA 2025 (90 min)
20:00 Bohemian Rhapsody ★★★ - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (130 min)
22:10 Blue Moon - film ★★★ biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)
23:50 Millerowie - komedia ★★★ USA/Wlk. Brytania 2013 (110 min)
01:40 Lalka - komedia romantyczna ★★★ Francja 2025, reż. Sophie Beaulieu (80 min)

CINEMAX

13:15 Trucizna - dramat obycz. Luksemburg/Holandia/Niemcy/Wlk. Brytania 2024
14:45 The Wonderers - dramat obycz. Francja 2025
16:25 Jaśniejsza od gwiazd - melodramat Wlk. Brytania/Francja/Australia 2009
18:20 Aniołki Charliego - film sensacyjny USA/Niemcy 2000
20:00 Krucjata Bourne'a - thriller USA/Niemcy 2004
21:45 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
00:20 Wybuchowa para - komedia sensacyjna USA 10

ROMANCE TV

12:25 Rosamunde Pilcher: Decyzja z miłości - film obycz. Niemcy 2010, reż. D. Kehler
14:20 Statek marzeń
16:15 Katie Fforde: Milczenie mężczyzn - dramat obyczajowy Niemcy 2016
18:05 Inga Lindström: Najpiękniejsze miejsce na świecie - romans Niemcy/Szwecja 2021
20:00 Kryminalne zagadki Mazur (7) - serial krym.
21:55 Krawcowa z Madrytu (11/17) - serial obyczajowy
23:50 Kryminalne zagadki Mazur (8) - serial krym.

CANAL+ PREMIUM

09:00 Chopin, Chopin! ★★★ - dramat obyczajowy Polska 2025 (130 min)
11:10 Łapu-Capu
11:25 Battleship: Bitwa o Ziemię ★★ - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
13:35 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
14:00 Notting Hill - komedia ★★★ romantyczna Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell (120 min)
16:00 Tożsamość Bourne'a ★★★ - thriller USA/Niemcy/Czechy 2002, reż. Doug Liman (115 min)
17:55 Azyl - film biograficzny ★★ USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
20:00 Dziki robot - film ★★★★ animowany USA/Japonia 2024 (100 min)
21:40 Wierny ogrodnik ★★★★ - thriller Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005 (125 min)
23:45 Dziedzictwo Bourne'a ★★★ - film sens. USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner, Rachel Weisz (130 min)
01:55 20 dni w Mariupolu

TVN FABUŁA

07:35 Kryminalni III (12,1,5,6)
12:05 Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole - film anim. Australia/USA 2010
14:20 Shrek Forever - film anim. USA/Francja 2010
16:25 Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2001, reż. Peter Jackson
20:00 Władca Pierścieni: Dwie wieże - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002
23:50 Obecność II - horror USA/Kanada/Wlk. Brytania 2016, reż. James Wan

AMC

08:50 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
11:15 Żrebak - dramat obycz. USA 2005, reż. Y. Lanskaya
13:20 Ślepy traf - dramat krym. USA 13, reż. Brad Furman
15:10 Policyjna opowieść - film sens. Hongkong 1985
17:20 Most przeznaczenia - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Hiszpania/USA 2004
19:50 Wybuchowa para - komedia sens. USA 2010
22:00 Ostatnie zlecenie - film sens. USA/Czechy/Tajlandia 08
00:00 Red Eye - thriller USA 2005, reż. Wes Craven

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:15 Rekrut VIII (2/18)
09:15 FBI: Most Wanted IV (6/22) - serial krym. USA 2022
10:10 Detektyw Monk III (8—12/16) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IX (10—14/24)
20:00 Uprowadzona - thriller USA 08, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace
22:00 Uprowadzona II - film sensacyjny Francja 2012
23:45 W imię króla II: Dwa światy - film przyg. Kanada/Niemcy 2011, reż. Uwe Boll

EPIC DRAMA

08:40 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (7/12)
09:55 Panna Austen (3/4)
11:00 Jane Eyre (3/4)
12:05 Panna Scarlet VI
13:15 Detektyw Murdoch XVIII
14:10 Marlow: klub zbrodni
15:10 Morderstwo w małym mieście II (7) - serial krym.
16:05 Sprawy pana Booka (1/6)
17:15 Sherlock i córka
18:10 Agenci NCIS XVI
20:00 Grantchester V (1/6)
21:00 Wiedeńska krew IV (1/2)
23:00 Niebezpieczne związki (8/8) - serial obycz. USA 2023
00:20 Panna Marple V (1/4)

TVN STYLE

11:30 Dzieci świata II (6/8)
12:00 Jestem z Polski XII (15,4) - serial dok. Polska 2023
15:05 Babski biznes II (5/8)
16:05 Ostre cięcie (7)
17:05 Zgłoś remont (7)
18:05 Bitwa o gości (8) - reality show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (1, 2) - reality show Polska 17
21:05 Królowa przetrwania (10) - reality show Polska 2026
22:30 Skok na głęboką wodę (9) - reality show Polska 2026
23:35 Ślub od pierwszego wejrzenia (9, 10) - real tv

TVN TURBO

08:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (6) - magazyn
09:45 Naprawy nie do naprawy (5) - mag. motoryzacyjny
10:30 Moto kombat (10)
11:15 Ciężarówką przez Chile
12:15 Moto Fachury (10)
13:00 Jeździć, obserwować V (3,4/16) - serial dok. Polska 25
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe (9, 11) - program rozrywkowy
18:00 Ciężarówką przez Stany V (1,2,3,4/9) - serial dok.
21:55 Ciężarówką przez Chile
22:55 Naprawy nie do naprawy
01:10 Zawodowi handlarze (1)

BBC FIRST

08:30 Duchy V (1,2,3/6)
10:30 Morderstwa w Midsomer
12:25 Ojciec Brown III (9,10,11/15) - serial krym.
15:25 Powrót do raju II (1,2/6)
17:45 Z pamiętnika położnej XIV (7/8) - serial obycz.
18:50 Śmierć pod palmami XV (8,8/8) - serial kryminalny
21:00 Dyplomatki (4/6) - miniserial Wlk. Brytania 2023
22:00 Milczący świadek 28 (10) - serial kryminalny
00:15 Ojciec Brown XIII (4)
01:15 Śmierć pod palmami VIII

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (21/25) - serial krym.
09:35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (15,16/22)
11:25 Agenci NCIS VIII (12,13,14/24) - serial krym.
14:10 Tropiciel III
15:05 Matlock (5/19)
16:00 Z Archiwum X (1,2,3/24)
18:55 Strażnik - thriller USA 2006, reż. Clark Johnson
21:05 Królestwo niebieskie - dramat hist. Wlk. Brytania/Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005
00:05 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy

HGTV

08:15 Nowa Maja w ogrodzie
08:50 Uratuj swój ogród (5)
09:55 Z miłości do ogrodu III
11:00 Zróbmy sobie dom (10)
12:05 Odlotowy ogród (7)
12:35 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
14:40 Para w remont (3, 4)
16:35 House Hunters
18:50 Zgłoś remont (6) - reality show Polska 2026
19:50 Weekendowa metamorfoza (8) - reality show
20:45 Mieszkanie na miarę (1)
23:35 Letnia chata na lata (1)
00:30 Sprzątaczki (10, 11)

BBC LIFESTYLE

08:55 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
11:00 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4, 5, 6) - show
15:00 Malezja dla smakoszy z Justine Schofield (2)
15:35 Wielkie amerykańskie wypieki (6) - program rozrywk.
16:30 Życie w Dubaju (3/3)
17:40 Życie w Monako (1/3)
18:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (2) - serial dok.
19:50 Wielkie kanadyjskie wypieki (1, 2) - real tv
21:50 Irlandia: wspaniała podróż (3/4) - serial dok.
22:50 Cała prawda o alkoholu

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VII (5—14/24) - serial kom.
12:33 Teoria wielkiego podrywu VII (15,16/24)
13:30 Przyjaciele V (16—24, 1/24) - serial kom. USA 98
18:30 Przyjaciele VI (2/25)
19:00 Duchy (5—8/18) - serial kom. USA 21, wyk. Rose McIver
21:00 Zakręcony - komedia USA/Niemcy 2000, reż. Harold Ramis, wyk. Brendan Fraser
23:00 Comedy Club (1, 2)
00:00 Miasteczko South Park XVII (10,1,2/10)

TVP SERIALE

08:05 Na sygnale
10:25 Na dobre i na złe
11:25 Komisarz Alex XXV (8)
12:15 Rodzinka.pl XVIII (9,10)
13:25 Ojciec Mateusz XXVI (8,9) - serial krym. Polska 2021
15:15 U Pana Boga w Królowym Moście (8/12)
16:15 Komisarz Alex XXV (9)
17:15 Czterdziestolatek (8)
18:05 Na sygnale
19:40 U Pana Boga w Królowym Moście (9/12)
20:35 Ojciec Mateusz XXVI (11,11) - serial krym. Polska 21
22:30 Ranczo V (6,7/13)
00:15 Gra z Cieniem (1)

CANAL+ KUCHNIA

14:45 Dzień dobry, obiad (3, 4)
15:40 Zgrillowani (6)
16:05 m jak mięso (8, 1)
16:55 Jamie Oliver (2)
17:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (5, 6)
18:50 Włoska kuchnia Gino: dla rodziny (1,2) - serial dok.
19:50 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (8, 9) - mag. kulinarny
20:45 Ziemia, ogień i smak (3)
21:40 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (6) - serial dok.
22:35 m jak mięso (8, 1)
23:30 Bitwa na smaki: David vs Matteo (7, 8, 9)

CANAL+ DOMO

12:20 Cudotwórcy VII (11,12)
14:05 Cuda z drewna (10/12)
15:05 Wielkie projekty: nasza ulica III (4) - serial dok.
16:00 Patent na zieleń (1/8)
16:30 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (9) - mag.
17:05 Meblokreacje (6) - mag.
17:35 Dom w miesiąc (1)
18:00 Daleko od miasta XI (1,2)
19:00 Podzielić M2 (7, 8)
20:00 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (9/12)
21:00 Wielkie Projekty: Szwecja V (2/8) - serial dok.
22:00 Kupiliśmy sobie zamek — damy radę (4) - reality show

PLANETE+

12:30 Świat z góry XI (5,6/14)
13:35 Szop pracz - film dok.
14:40 Miasto szczurów
15:50 Rosomak. Trudy macierzyństwa - film dok.
17:00 Los Polacos. Kajakiem przez kanion Colca (1)
18:00 Świat z góry XI (12/14)
18:40 Polska z góry III (6,7/8)
19:45 Dokąd dzisiaj? IV (1)
20:05 Nelly i Nadine. Zakazana miłość - film dokumentalny
22:00 Premiera: Teodor Herzl — człowiek, który wymyślił Izrael - film dok. Wlk. Bryt. 25

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Łowcy opali VIII (13)
11:00 Od samochodu do domu
12:00 Wyścigi po antyki
13:00 Złomowisko PL XII
15:00 Nic do ukrycia (1)
16:00 Lotnisko II (5/8)
17:00 Nagi instynkt przetrwania XI (1/12) - serial dok.
18:00 Vantara — azyl dla zwierząt - serial dok. USA 2025
19:00 Największe napady świata (2/6) - serial dok.
20:00 Bimbrownicy XIV (10)
21:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (5/6) - serial dok.
22:00 Łowcy opali VIII (13)
23:00 Morze złota XIII (10)

TVP HISTORIA

11:30 Wszystkie kolory świata
12:35 Odkryć tajemnicę VII
14:00 Ex libris - mag. Polska 26
14:30 Dama z Szanghaju - dramat krym. USA 1948
16:20 Flesz historii (760)
16:50 Święte miejsca pięciu religii (4/4) - serial dok.
17:50 Rodzina Połanieckich (1)
19:20 Narodziny chirurgii
20:15 Lucy Worsley i zagadki historii (2/4) - serial dok.
21:20 Mały wielki człowiek - western USA 1970
23:50 Orzeł. Ostatni patrol - dramat hist. Polska 2022

HISTORY

08:15 Starożytni kosmici XV (9/20) - serial dok. USA 2022
09:15 Straż graniczna: USA II (20,1/20) - serial dok. USA 19
10:10 Wojny magazynowe XVI
11:10 Naziści: droga do kapitulacji (1,2,3,4) - serial dok.
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
16:15 Piątka z historii (4,3)
17:10 Nostradamus: proroctwa na XXI wiek (1) - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Starożytni kosmici (2)
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (16,17/22)
00:50 Seksualne obsesje dyktatorów (5) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Kosmiczne katastrofy
10:00 Katastrofa w przestworzach XIX (8,9,10,5,5,3/10)
16:00 Premiera: Car S.O.S. XIV
17:00 Największe katastrofy budowlane III (1/10)
18:00 Morski patrol: Hiszpania II (3,4) - serial dok.
20:00 Megametro II
21:00 II wojna światowa: historia przed trybunałem
23:00 Hitler: zaginione taśmy III Rzeszy (1/6) - serial dok.
00:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (8)
09:00 Niezwykłe pociągi III
11:00 Świat z góry. Parki narodowe (3, 4) - cykl reportaży
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Najpiękniejsze domy na wsi (2) - serial dok. Polska 24
17:00 Wielkie wycieczkowce
18:00 Najbardziej niebezpieczne drogi do szkoły (2/5)
19:00 Jak to wyjaśnić II (10/28)
19:25 TOP 10 Największe tajemnice świata - serial dok.
20:00 Sekrety Biblii
21:00 UFO. Zaginione dowody II (3,8/10) - serial dok.
23:00 Poza kontrolą

BBC EARTH

12:00 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.
13:00 David Attenborough: te wspaniałe jajka - film dok.
14:10 Attenborough i śpiew natury - film dok.
15:20 Rajskie ptaki - film dok.
16:25 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
17:30 Potęga ssaków: kulisy
17:45 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.
18:45 Szlakiem wulkanów
19:45 Błękitna Planeta II
22:15 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

08:25 Tajne bazy nazistów IV (1,2/6) - serial dok. Kanada 25
10:25 Hitler: odliczanie (1,2,3/3) - serial dok.
13:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej - serial dok. Australia 2025
19:00 Naziści: korzenie zła (1) - serial dok. Kanada 2025
21:00 Hitler i jego władza (1,2,3/3) - serial dokumentalny Niemcy/Wlk. Brytania 2023
00:20 Ramzes: władca Egiptu (6/6) - serial dokumentalny Francja/Wlk. Brytania 2024
01:20 W poszukiwaniu zaginionych wikingów - serial dok.

eprasa.pl 3cebf4d853

Od A do Z

CHRZCINY ★★★
komedia, Polska 2022, reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska, Katarzyna Figura, Maciej Musiałowski
22:20 | tvp 2
Bogobojna matka (Katarzyna Figura) organizuje chrzciny nieślubnego synka swojej córki, ściągając całą skłóconą na co dzień rodzinę. Sęk w tym, że uroczystość odbędzie się 13 grudnia 1981 roku.

CZEKAJĄC NA WYROK ★★★★
dramat psychologiczny, USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell, wyk. Billy Bob Thornton, Halle Berry, Heath Ledger
21:35 | cinemax
Czarna kobieta i biały mężczyzna: wdowa po skazanym na śmierć i strażnik, który zaprowadził go na krzesło; oboje stracili swoich synów: miłość niemożliwa, a w tle konserwatywne amerykańskie Południe.

DAMA Z SZANGHAJU ★★★★
dramat kryminalny, USA 1948, reż. Orson Welles, wyk. Rita Hayworth, Orson Welles, Everett Sloane
21:30 | tvp historia
Kino gatunków Orsona Wellesa: łowca przygód zamieszany w rywalizację dwóch graczy o atrakcyjną kobietę. A w tle hollywoodzka legenda o Wellesie próbującym zniszczyć mit swej żony Rity Hayworth.

DZIEDZICTWO KRWI ★★
film akcji, Francja/USA 2016, reż. Jean-François Richet, wyk. Mel Gibson, Erin Moriarty, Diego Luna
22:00 | tv puls
Mel Gibson powraca – ale jeszcze nie do Hollywood – jako były gangster, który porzuca emeryturę, by ratować nastoletnią córkę prześladowaną przez handlarzy narkotyków. No to łubu-du.

GODZILLA 2: KRÓL POTWORÓW ★★★
film sens., USA/Japonia/Chiny 2019, reż. Michael Dougherty, wyk. Kyle Chandler, Vera Farmiga, Millie Bobby Brown
20:00 | tvn 7
Kolejna rata kredytu zaciągniętego przed laty w Japonii: kiedy nawet ekoterroryzm nie skutkuje, aby zapanowała równowaga, musi powrócić Godzilla. Reszta to szalony budżet i efekty specjalne.

Teściowie

21:30 | tvn
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Młodzi w ostatniej chwili odwołują ślub, ale wesela nie da się już odwołać. To najmniejszy problem, przed jakim stają ich rodzice. Aktorski popis gwiazd: Ostaszewskiej, Kuny, Dorocińskiego i Woronowicza.

KOMEDIA
POLSKA 2021, REŻ. JAKUB MICHALCZUK, WYK. MARCIN DOROCIŃSKI, MAJA OSTASZEWSKA, IZABELA KUNA

LICENCJA NA MIŁOŚĆ ★★
komedia romantyczna, USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis, wyk. Robin Williams, Mandy Moore, John Krasinski
20:15 | warner tv
Zarządzony przez ekscentrycznego pastora kurs przedmałżeński okazuje się niezwykle trudną próbą dla spieszących się do ślubu narzeczonych. Plus Robin Williams jako duchowny. Mimo wszystko nic odkrywczego.

MECHANIK: KONFRONTACJA ★★
film sens., USA/Francja/Bułgaria/Niemcy/Tajlandia 2016, reż. Dennis Gansel, wyk. Jason Statham, Jessica Alba, Tommy Lee Jones
20:00 | tv puls
Jason Statham jako płatny morderca na emeryturze, który zostaje szantażem zmuszony do powrotu do zawodu. Oczywiście, w tym wypadku emerytura nie oznacza zniedołężnienia.

MĘSTWO I HONOR ★★★
dramat obycz., Francja 2007, reż. Laurent Boutonnat, wyk. Gaspard Ulliel, Léo Legrand, Marie-Josée Croze
20:00 | tvp kultura
Syn upokorzonego w okresie restauracji napoleońskiego oficera zaprzysięga zemstę arystokracie, który poniżył i wykorzystał jego rodzinę. Solidne.

MRUGNIJ DWA RAZY ★★★
thriller, USA/Meksyk 2024, reż. Zoë Kravitz, wyk. Naomi Ackie, Channing Tatum, Alia Shawkat
22:20 | hbo
Aktorka Zoë Kravitz debiutuje za kamerą: Kelnerka wpada w oko miliarderowi i potentatowi elektronicznemu, który zaprasza ją na imprezę na prywatną wyspę. Czy kierują nim czyste intencje?

OSTATNI POCIĄG DO FORTUNE ★★
western, USA 2025, reż. Adam Rifkin, wyk. Malcolm McDowell, James Paxton, Bernadette Peters
20:00 | cinemax
Malcolm McDowell jako nauczyciel, który namawia młodego rewolwerowca, by objął zamiast niego posadę w miasteczku, gdzie nikt go nie zna i rozpoczął nowe życie. Projekt Lindsaya Andersona sprzed 40 lat.

SKĄD WIESZ? ★★
komedia romantyczna, USA 2010, reż. James L. Brooks, wyk. Reese Witherspoon, Paul Rudd, Owen Wilson
23:00 | polsat
Młoda kobieta na życiowym zakręcie i mężczyzna w podobnej sytuacji: być może będą do siebie pasować, jeśli tylko uda im się odnaleźć. Niestety, niewypał Jamesa L. Brooksa („Czułe słówka"). Szkoda.

WICHROWE WZGÓRZA ★★
dramat obycz., USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell, wyk. Margot Robbie, Jacob Elordi, Hong Chau
20:00 | hbo
Czy godzi się poprawiać arcydzieło Emily Brontë? Nawet mając Margot Robbie i Jacoba Elordiego pozostanie to rodzajem świętokradztwa. Mimo pasji i wszelkich włożonych wysiłków, niestety.

WIEK ADALINE ★★★
melodramat, USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger, wyk. Blake Lively, Michiel Huisman, Harrison Ford
22:50 | tvp 1
Kobieta, która przestała się starzeć, po dekadach samotności spotyka młodego mężczyznę, z którym chciałaby związać swe życie. Czy jednak on potrafi stawić czoła prawdzie o wieku partnerki?

ZABIĆ, JAK TO ŁATWO POWIEDZIEĆ ★★★
thriller, USA 2012, reż. Andrew Dominik, wyk. Brad Pitt, Scoot McNairy, Ben Mendelsohn
22:15 | ale kino+ hd
Kiedy drobne cwaniaczki przejmują kontrolę nad kontrolowaną przez mafię salą, gdzie wtajemniczeni grają w pokera, i finanse gangu stają pod znakiem zapytania, szefowie posyłają po płatnego mordercę.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

TVP1

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1080)
08:30 Życie po „Sanatorium miłości" (9) - cykl reportaży
08:50 Alternatywy 4 (5/9)
09:55 Ojciec Mateusz 35 (2)
10:55 Komisarz Alex XXV (10)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Nowe życie (7)
13:10 Ssaki (6/6) - serial dok.
14:30 Dom - serial obycz.
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Daję słowo – Maciej Orłoś (40) - talk-show
18:40 Jaka to melodia? (5921)
19:30 19.30 - wiadomości

20:25 **Wojna zastępcza** (11) - serial sens. Polska 26
21:25 **Sanatorium miłości** (83) - reality show
22:20 **Życie po „Sanatorium miłości"** (10)
22:50 **Wiek Adaline (The Age of Adaline)** (★★★) - melodramat USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger (115 min)
00:45 **Czerwone maki** (★★) - dramat wojenny Polska 2024, reż. Krzysztof Łukaszewicz, wyk. Leszek Lichota (120 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7549) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7549) - mag. Polska 2026
10:30 Domowe patenty (11)
10:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:05 The Voice Kids (16, 16)
14:00 Familiada (3130)
14:35 Koło fortuny (1825)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (2) - show
16:15 Tak to leciało! (79)
17:15 Sandokan, książę piratów (7/8) - serial przyg. Włochy/Francja 2025
18:20 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (9) - quiz Polska 2026

20:20 **Postaw na milion** (387) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Kwiatki polskie duże** (9) - mag. Polska 2026
22:20 **Chrzciny** (★★★) - komedia Polska 2022, reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska, Katarzyna Figura (100 min)
00:00 **Krucjata. Prawo serii II** (8) - serial krym.
00:55 **Ugotowany (Burnt)** (★★★) - komediodramat USA/Wlk. Brytania 15, reż. John Wells (100 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2859)
11:55 Gęsia skórka - czarna komedia USA/Australia 2015, reż. Rob Letterman, wyk. Jack Black, Dylan Minnette, Odeya Rush, Ryan Lee, Amy Ryan
14:05 W głowie się nie mieści (Inside Out) - film anim. USA 2015, reż. Pete Docter, Ronnie Del Carmen (130 min)
16:15 Nasz nowy dom (369) - reality show Polska 2026
17:30 Awantura o kasę (289) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:35 Państwo w państwie (612) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami** (183) - program rozrywkowy Polska 2026
23:00 **Skąd wiesz? (How Do You Know)** (★★) - komedia romantyczna USA 2010, reż. James L. Brooks (160 min)
01:40 **Dick i Jane: Niezły ubaw (Fun with Dick and Jane)** (★★★) - komedia kryminalna USA 2005, reż. Dean Parisot, wyk. Jim Carrey (110 min)

TVN

05:40 Uwaga! (7714) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (10/48)
06:50 Bez kompleksów (1) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5711) - magazyn Polska 2026
11:30 Co za tydzień (1242)
12:05 Mam Talent! (12) - program rozrywkowy Polska 26
14:40 Bitwa o gości (9) - reality show Polska 2026
15:45 Istoty fantastyczne (IF) - komedia USA 2024, reż. John Krasinski, wyk. Ryan Reynolds, Cailey Fleming, John Krasinski (135 min)
18:00 Kuchenne rewolucje: Królik Polski – Króliczy Ogród 32 (9) - reality show Polska 26
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:25 The Traitors. Zdrajcy 3 – prosto ze sceny

19:45 **The Traitors. Zdrajcy** (12) - reality show Polska 2026
21:30 **Teściowie** (★★★★) - komedia Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk, wyk. Marcin Dorociński, Maja Ostaszewska (105 min)
23:15 **G.I. Joe: Czas Kobry (G.I. Joe: The Rise of Cobra)** (★) - film sensacyjny USA/Czechy 2009, reż. Stephen Sommers (150 min)
01:45 **Superwizjer** (1345)
02:25 **Szpital św. Anny** (11)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (19)
06:40 Don Matteo: Boski detektyw XIII (20)
08:50 Naga broń - komedia USA 1988, reż. David Zucker, wyk. Leslie Nielsen
10:35 Johnny English - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Francja 2003
12:10 Za jakie grzechy, dobry Boże? (Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu?) - komedia Francja 2014 (125 min)
14:15 Forrest Gump - tragikomedia USA 1994, reż. Robert Zemeckis (200 min)
17:35 Terminal - komedia romantyczna USA 2004, reż. Steven Spielberg (145 min)
20:00 **Mechanik: Konfrontacja** (★★) - film sensacyjny USA/Francja/Bułgaria/Niemcy/Tajlandia 2016 (120 min)
22:00 **Dziedzictwo krwi (Blood Father)** (★★) - film akcji Francja/USA 16, reż. Jean-François Richet (110 min)
23:50 **Instynkt pierwotny (Primal)** (★★) - thriller USA 2019, reż. Nick Powell, wyk. Nicolas Cage (125 min)
01:55 **Dyżur III** (41)

TVN7

05:15 Szkoła (63/68)
06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II (9/11)
07:10 New Looney Tunes II
07:40 W krzywym zwierciadle - komedia USA 1983, reż. Harold Ramis, wyk. Chevy Chase, Beverly D'Angelo, Randy Quaid, Imogene Coca
09:45 Ukryta prawda (66—68,1,2/68) - serial fabularno-dok. Polska 2020
14:55 Detektywi VI (33,34,35)
17:55 Piotruś Pan i Alicja w Krainie Czarów (Come Away) - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2020, reż. Brenda Chapman, wyk. Gugu Mbatha-Raw, David Oyelowo (125 min)
20:00 **Godzilla 2: Król potworów (Godzilla: King of the Monsters)** (★★★) - film sensacyjny USA/Japonia/Chiny 2019 (170 min)
22:50 **Kod dostępu (Swordfish)** (★★★) - film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta (120 min)
00:50 **Legendy ringu (Grudge Match)** (★★★) - komedia USA 2013, reż. Peter Segal, wyk. Robert De Niro (145 min)

MEZZO

12:50 Intermezzo
13:30 Sinfonia Varsovia, Jacek Kaspszyk: Mahler, Krauze – Wratislavia Cantans
14:55 Martha Argerich i Lahav Shani na dwa fortepiany - muzyka klasyczna
16:25 Brahms: Sekstet smyczkowy B-dur, op. 18, nr 1 – Wiener Streichsextett
17:00 Brahms: Kwartet smyczkowy B-dur, nr 3, opus 67 – Keller Quartet
17:55 Vincenzo Bellini: Lunatyczka - opera Belgia 23
20:30 Alexandre Kantorow, Daniel Lozakovich, Gautier Capuçon: Mendelssohn, Brahms / Rachmaninov, Tchaïkovski - muzyka klas.
22:35 Yunchan Lim w Fondation Louis Vuitton: Dowland, Bach, Beethoven

PULS 2

08:00 Aukcja w ciemno III (5,6/26) - serial dok. USA 2013
08:55 Boso przez świat
10:20 Żandarm i kosmici - komedia Francja 1978
12:05 Żandarm i policjantki - komedia Francja 1982
14:25 Magiczny dar - film fantasy Czechy 2022
16:10 Iwan i zaczarowany kucyk - film fantasy Rosja 2021, reż. Oleg Pogodin
18:45 Woda życia - film fantasy Niemcy 2017, reż. Alexander Wiedl
20:00 Bitwa o Long Tan - film akcji Australia 2019, reż. Kriv Stenders, wyk. Travis Fimmel, Toby Blome, Aaron Glenane
22:15 Dzielnica strachu X (32,33,34,35) - serial krym.
02:15 Niesamowite! - serial fabularno-dok. Polska 2014

TV4

08:00 Kataklizmy, które wstrząsnęły światem (6/8)
09:05 Ewa gotuje (471)
09:35 Galileo
11:40 Ace Ventura junior - film przygodowy USA 2009, reż. David M. Evans
13:40 Łowca i Królowa Lodu - film fantasy USA 2016, reż. Cedric Nicolas-Troyan
15:55 Goście w Ameryce - komedia Francja/USA 2001, wyk. Jean Reno, Christina Applegate, Christian Clavier
17:55 Uroczysko V (35—38) - serial krym. Polska 2026
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (37—40) - serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman
00:00 STOP Drogówka (346)
01:00 Samochody, które podbiły świat (3,4/4)

METRO

07:05 Gorączka złota VIII (18/21) - serial dok. USA 2018
08:00 Klan z Alaski III
10:00 The Floor (17, 18)
11:25 Kroniki Spiderwick - film przyg. USA 2008, reż. Mark Waters, wyk. Freddie Highmore, Mary-Louise Parker
13:30 Diagnoza (3,4)
15:35 Kryminalni (6,7) - serial kryminalny Polska 2004
18:55 Milionerzy (784, 785)
20:00 Szogun - serial historyczny USA/Japonia 1980, wyk. Richard Chamberlain, Toshirô Mifune, Yoko Shimada
22:00 Miss Agent - komedia sens. USA 2000, reż. Donald Petrie, wyk. Sandra Bullock
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (8/12)
01:20 Szpital (28/69)
02:15 Zawodowa Anka (4)

eprasa.pl 3cebf4d853

NIEDZIELA 10.05

STOPKLATKA

08:00 **Komisarz Rex XIII** (10)
10:00 **Hudson i Rex VI** (7,8,9/16) - serial krym.
13:00 **Mój przyjaciel orzeł** ★★★ **(Brothers of the Wind)** - film przyg. Austria 2015, reż. Gerardo Olivares, Otmar Penker, wyk. Jean Reno (125 min)
15:05 **Trzej muszkietero-** ★★ **wie (The Three Musketeers)** - film przygodowy USA/Niemcy/Francja/Wlk. Brytania 2011 (135 min)
17:20 **Walkiria (Valkyrie)** ★★★ - dramat wojenny USA/Niemcy 2008, reż. Bryan Singer, wyk. Tom Cruise (160 min)
20:00 **Oczy węża (Snake** ★★ **Eyes)** - thriller USA/Kanada 1998, reż. Brian De Palma, wyk. Nicolas Cage, Gary Sinise, John Heard (125 min)
22:05 **Trick** - film sens. Polska ★★ 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruszka, Andrzej Chyra (115 min)
00:00 **Gra tajemnic (The** ★★★★ **Imitation Game)** - thriller USA/Wlk. Brytania 2014 (165 min)

ALE KINO+

08:10 **The Office PL** (6/12)
09:00 **Sigourney Weaver. Ikona kina akcji**
10:20 **Morderstwo w Orient** ★★★ **Expressie (Murder on the Orient Express)** - film krym. USA/Wlk. Brytania 1974 (150 min)
12:50 **Czwarta władza (The** ★★★★ **Post)** - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep (140 min)
15:10 **Bracia ze stali (The** ★★★★ **Iron Claw)** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin, wyk. Zac Efron (155 min)
17:45 **Włamanie na śniada-** ★★ **nie (Bandits)** - komedia kryminalna USA 2001, reż. Barry Levinson, wyk. Bruce Willis (145 min)
20:10 **Grantchester X** (1,2/8) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
22:15 **Zabić, jak to łatwo** ★★★ **powiedzieć (Killing Them Softly)** - thriller USA 2012, reż. Andrew Dominik (120 min)
00:15 **How to Have Sex** ★★★ - dramat obycz. Wlk. Bryt./Grecja/Francja/Belgia 2023 (115 min)

TVP KULTURA

08:00 **Liturgia prawosławna**
09:05 **Przystań nad Biblią** (10)
09:25 **Langhans – dusza świątyni, marka mia-sta** - film dok. Polska 26
10:05 **Republika dzieci** (2)
★★ - film przygodowy Polska 2021 (60 min)
11:05 **Pan wzywał, Milordzie? IV** (5/6)
12:10 **Koncert** Polska 2026
12:40 **Fanny Ardant. Filmy mojego życia** - film dok.
13:45 **W poszukiwaniu dobrego filmu** (44)
14:25 **Kansas City**
★★★ - dramat obycz. USA/Francja 1996, reż. Robert Altman (125 min)
16:30 **Dobry tytuł** (47)
17:15 **Studio Kultura** (702)
18:05 **Murmurando** - film obycz. Polska 81 (50 min)
18:55 **U cioci na imieninach**
20:00 **Męstwo i honor** ★★★ **(Jacquou le croquant)** - dramat obyczajowy Francja 2007 (160 min)
22:40 **Kulturalni** (17) - mag.
23:35 **Kod Hanekego**
00:35 **Klient nasz pan** - film anim. Polska 63 (10 min)
00:45 **Tego się nie robi kotu** - film krótkom. Polska 2022 (15 min)

HBO

09:10 **Batman Azteków:**
★★ **Starcie imperiów** - film animowany Meksyk/USA 2025 (90 min)
10:40 **Fantastyczne zwie-** ★★★ **rzęta: Tajemnice Dumbledore'a** - film przygodowy USA/Wlk. Brytania 2022 (140 min)
13:00 **Bohemian Rhapsody** ★★★ - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (135 min)
15:15 **Marsjanin** - film s.f. ★★★★ USA/Wlk. Brytania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon (140 min)
17:35 **Królestwo niebieskie** ★★★ - dramat hist. Wlk. Bryt./Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005 (145 min)
20:00 **Wichrowe wzgórza** ★★ - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell (140 min)
22:20 **Mrugnij dwa razy** ★★★ - thriller USA/Meksyk 2024 (100 min)
00:00 **Nóż w Nocnej Ciszy** ★★ - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2023 (90 min)
01:30 **Sąsiedzi II** - komedia ★★ USA/Chiny 2016, reż. Nicholas Stoller (90 min)

CANAL+ PREMIUM

08:20 **Kung Fu Panda** - film ★★★ anim. USA 2008 (90 min)
09:50 **Dziki robot** - film anim. ★★★★ USA/Japonia 2024, reż. Chris Sanders (100 min)
11:30 **Mamma Mia!**
★★★ **Here We Go Again!** - musical Wlk. Brytania/USA 2018 (110 min)
13:20 **Morderstwo w amba-** ★★ **sadzie** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
14:45 **Kaskader** - film sens. ★★★ USA 2024, reż. David Leitch (130 min)
16:55 **Wstęp do meczu**
17:25 **Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa**: Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Legia Warszawa (na żywo)
19:45 **Studio El Clasico** (na żywo)
20:55 **Piłka nożna: LaLiga EA Sports**: FC Barcelona – Real Madryt (na żywo)
23:00 **Studio El Clasico** (na żywo)
00:05 **Bałkańska vendetta II** ★★ - film sens. USA/Włochy 2024 (85 min)
01:30 **Abigail** - horror USA/★★★ Irlandia/Kanada 24, reż. Matt Bettinelli-Olpin, Tyler Gillett (110 min)

KINO POLSKA

07:35 Polska Kronika Filmowa 17/63B: Pamiętamy
07:50 Miś Kudłatek (7,8)
08:20 Przygody Myszki (8)
08:40 Siedem życzeń
11:35 Poszukiwany, poszukiwana - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora
13:30 Trędowata - melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka
15:30 Bitwa pod Wiedniem - dramat hist. Polska/Włochy 2012, reż. Renzo Martinelli, wyk. Jerzy Skolimowski
17:55 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muzyczna Polska 1978, wyk. Piotr Fronczewski
20:00 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusiński
22:00 Zabawa, zabawa - dramat obyczajowy Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska
23:45 Leben - film krótkometrażowy Polska 2024
00:15 Ekstradycja (1,2) - serial sensacyjny Polska 1995
03:45 Kroll - film sens. Polska 91, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko

POLSAT FILM

10:55 Angry Birds Film - film animowany Finlandia/USA/Wlk. Brytania/Australia/Kanada/Słowacja 2016
12:55 Noc w muzeum - komedia USA/Wlk. Brytania 2006
15:10 Hot Shots! - komedia sensacyjna USA 1991
16:55 Faceci w czerni II - film s.f. USA 2002, wyk. Will Smith
18:45 Góra Dantego - film katastroficzny USA 1996
21:00 Desperado - film sensacyjny USA/Meksyk 1995
23:05 Ostra noc - komedia USA 2017, reż. Lucia Aniello

KINO TV

08:05 Czterej pancerni i pies
10:35 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
12:40 Czarny rumak - film przygodowy USA 1979
15:10 Bitwa o Anglię - film wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Hiszpania 1969
17:55 Kosmiczne jaja - komedia USA 1987
20:00 Niezgodna - film s.f. USA 2014, reż. Neil Burger
22:45 Uprowadzona - thriller USA 2008, reż. Pierre Morel
00:45 Fenomen - film obyczajowy USA 1996, reż. Jon Turteltaub, wyk. John Travolta

WARNER TV

09:20 Rodzinne rewolucje - komedia romant. USA 2014
11:45 Kopciuszek: Bucik na miarę - musical USA 2016
13:40 Pan Niania - komedia USA 1993, wyk. Hulk Hogan
15:20 Wiecznie młody - film s.f. USA 1992
17:20 Skazani na Shawshank - dramat psycholog. USA 1994
20:15 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007
22:00 Yellowstone (1,2/9)
00:45 Reich - film sens. Polska 01, reż. W. Pasikowski

PARAMOUNT

10:35 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:45 Szybki jak błyskawica - film sens. USA 1990
15:00 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
17:30 Indiana Jones i Świątynia Zagłady - film przyg. USA 1984, reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford
20:00 Indiana Jones i ostatnia krucjata - film przygodowy USA/Włochy/Hiszpania/Wlk. Brytania/Jordania 1989
22:35 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki - film przyg. USA 2008

CINEMAX

12:35 Krucjata Bourne'a - thriller USA/Niemcy 2004
14:25 Paprika - film anim. Japonia 2006, reż. Satoshi Kon
15:55 Zakochany Szekspir - komediodramat USA/Wlk. Bryt. 1998, reż. John Madden
18:00 Aniołki Charliego - film sens. USA/Niemcy/Chiny 2019
20:00 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025, reż. Adam Rifkin
21:35 Czekając na wyrok - dramat psychologiczny USA/Kanada 2001, wyk. Halle Berry
23:30 Fargo (9,10/10)

ROMANCE TV

07:45 Górski lekarz (4—6/7)
12:25 Kto nakarmi królika? - komedia Niemcy 2023
14:20 Kryminalne zagadki Mazur - serial krym. Niemcy 24
16:15 Lato w Amsterdamie - film obycz. Niemcy 2014
18:05 Rzeka życia: Ponowne spotkanie nad Dunajem - dramat obycz. Niemcy 2014
20:00 Rosamunde Pilcher: Długa droga do szczęścia - film obyczajowy Niemcy 2000
21:50 Gniazdowanie - komedia Niemcy 2021
23:45 Lato w Tyrolu Południowym - dramat obycz. Niemcy 21

TVN FABUŁA

08:15 Kryminalni IV (8,9,10)
11:35 Nie lubię poniedziałku - komedia Polska 1971
13:45 Ojciec panny młodej - komedia USA 2022
16:25 Władca Pierścieni: Dwie wieże - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002
20:00 Władca Pierścieni: Powrót króla - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2003
00:10 Obecność 3: Na rozkaz diabła - horror USA 2021
02:35 Kobieta na skraju dojrzałości - komediodramat USA 2011, reż. Jason Reitman

AMC

09:45 Królowa Śniegu (1) - baśń filmowa USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. David Wu
11:25 Królowa Śniegu (2) - baśń filmowa USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. David Wu
13:15 Wybuchowa para - komedia sensacyjna USA 10
15:25 Granice czasu (Linia czasu) - film przyg. USA 2003
17:50 Policyjna opowieść II - film sens. Hongkong 1986
20:10 Paradox Effect - film sensacyjny USA 2023
22:00 Resident Evil: Apokalipsa - horror Niemcy/Wlk. Bryt./USA/Kanada/Francja 04

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:05 Zabójcza broń II
10:05 Detektyw Monk III
11:00 Detektyw III (14/16)
12:00 Detektyw Monk III (15,16,1/16) - serial krym.
15:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IX (15—19/24)
20:00 Pan i pani Smith - komedia sensacyjna USA 2005, reż. Doug Liman
22:30 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
00:40 Sniper: Koniec zabójcy - film sensacyjny USA 2020

EPIC DRAMA

08:10 Sprawy pana Booka (6/6) - serial kryminalny
09:15 Sherlock i córka
10:15 Księżycowy klejnot (2)
11:15 Tess D'Urbervilles (3/4)
12:25 Rodzina Hardacre'ów (1/6) - serial obyczajowy
13:25 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (7/12)
14:35 Panna Austen (3/4)
15:50 Jane Eyre (3/4)
16:55 Lekarze na start
20:00 Grantchester V (2/6)
21:00 I nie było już nikogo - dramat krym. Wlk. Brytania 2015, reż. Craig Viveiros
22:55 Panna Marple III (4/4)

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (8)
12:30 Babski biznes II (6/8)
13:30 Jestem z Polski XVI (33,30,1) - serial dok.
16:35 Do zobaczenia II (10/11)
17:10 Bitwa o gości (9)
18:10 Ugotowani (1)
19:10 Kuchenne rewolucje (3, 4) - reality show Polska 17
21:05 Ostre cięcie (8) - reality show Polska 2026
22:05 Skąd pochodzę?
23:20 EuroPOLKI studentki (2)
00:20 Cały jej świat (1/12)
01:20 Nieoczywiste miejsca (3/8) - serial dok. Polska 2020

TVN TURBO

11:45 Z drugiej ręki (15) - mag.
12:30 Jeździć, obserwować VII
13:15 Moto kombat (11) - mag.
14:00 Zawodowi handlarze
14:45 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.
15:30 Naprawy nie do naprawy
16:15 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (8) - mag.
17:00 Ciężarówką przez Chile
18:00 Mobilni mechanicy (7)
18:45 Raport końcowy (817)
19:10 Nic do ukrycia (9, 10/12)
21:10 Jeździć, obserwować VII
21:55 Moto kombat (11) - mag.
22:40 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16) - serial dok.

BBC FIRST

08:45 Śmierć pod palmami XV
09:50 Lewis VII (1,2/6)
11:55 Co ludzie powiedzą? IV (6,7,1/7) - serial kom.
13:50 Śmierć pod palmami VIII (8/8) - serial kryminalny
15:00 Ojciec Brown XIII (4)
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
18:50 Ludwig (2/6) - miniserial
19:55 Śmierć pod palmami IX (1/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Dyplomatki (4/6)
23:55 Milczący świadek 28

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (23/25) - serial krym.
09:35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18,19/22)
12:20 Agenci NCIS VIII
14:10 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (9/18)
15:05 9-1-1 IX (9)
16:00 Z Archiwum X (4,5/24)
17:50 Spider-Man: Daleko od domu - film sens. USA 2019
20:25 Moje wielkie greckie wesele - komedia romantyczna USA/Kanada 2002
22:30 Bez litości - film sens. USA 2014, reż. Antoine Fuqua
01:05 Zabójcze umysły (9/22)

HGTV

08:20 Z miłości do ogrodu III (8/10) - cykl reportaży
09:00 Nowa Maja w ogrodzie
11:05 Polowanie na ogród III
12:40 Ogród Marthy Stewart (3, 4) - mag. poradnikowy
13:40 Zróbmy sobie dom (10)
14:40 Zgłoś remont (6)
15:35 Weekendowa metamorfoza (8, 7, 8, 1) - reality show
19:25 House Hunters – poszukiwacze domów (2—5)
21:45 Dorota inspiruje (3, 4)
23:35 Łowcy staroci: historyczna renowacja (2/5)
00:35 Sprzątaczki (1, 2)

BBC LIFESTYLE

08:45 Życie w Dubaju (3/3)
09:55 Życie w Monako (1/3)
11:05 Mistrzowie szycia
14:35 Wielkie amerykańskie wypieki (6, 7) - program rozrywk.
16:30 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
18:35 Na bogato: sekrety pierwszej klasy - serial dok.
19:30 Cała prawda o alkoholu
20:45 Wielkie amerykańskie wypieki (7) - program rozrywk.
21:45 Miłosne przekręty (3/4) - serial dok. Wlk. Brytania 24
22:50 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood (5/5)
23:50 Wstydliwe choroby VI

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VII (20—24,1—5/24)
12:37 Teoria wielkiego podrywu VIII (6,7/24) - serial kom.
13:30 Tata ma plan II (9—11/21)
15:00 Duchy (5,6/18)
16:00 Człowiek, który wiedział za mało - komedia kryminalna Niemcy/USA 1997
18:00 Zakręcony - komedia USA/Niemcy 2000
20:00 Poznaj moich rodziców - komedia USA 2004
22:25 Colin from Accounts
23:30 Comedy Club (4)

TVP SERIALE

08:35 Janosik (11)
10:30 Ranczo V (7/13)
11:35 Dzień dobry, kocham cię! - komedia romantyczna Polska 2014, reż. R. Zatorski
13:15 Ojciec Mateusz XXVI (11,11) - serial krym. Polska 21
15:10 Komisarz Alex XXV (10)
16:15 Ranczo V (8/13)
17:15 Janosik (13/13)
18:05 Na sygnale
19:40 Ojciec Mateusz 35 (2,12,14) - serial krym.
22:30 Ranczo V (9,10/13) - serial kom. Polska 2011
00:20 Rodzinka.pl XVIII (10,11)
01:15 Korona królów

CANAL+ KUCHNIA

12:50 Jamie Oliver (4)
13:50 Sekrety świata przypraw II (4) - serial dok.
14:45 Ziemia, ogień i smak (3)
15:40 Jamie Oliver (1/4)
16:40 Sekrety gigantów fast foodu (1/3) - serial dok.
17:35 Dzień dobry, obiad (4, 5)
18:25 Jakubiak rozgryza Włochy (1, 2, 3) - mag. kulinarny
19:45 Zgrillowani (8, 1)
20:35 m jak mięso (8, 1)
21:25 Nie tylko kimchi (4)
21:50 Podróż przez smaki Chin III (8,1) - serial dok.
23:50 Anthony Bourdain VII

CANAL+ DOMO

11:25 Projekty marzeń – Nowa Zelandia (9/12) - serial dok.
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:20 Wielkie Projekty: Szwecja V (2/8) - serial dok.
15:15 Kupiliśmy sobie zamek – damy radę (4) - reality show
16:10 W mieście czy na wsi
17:05 Wiejskie domy do liftingu (8) - reality show
17:55 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (9)
18:25 Daleko od miasta XIII (2)
19:00 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę - serial dok.
22:50 Cudotwórcy VII (11,12)

PLANETE+

13:35 Genialne rośliny
14:40 Ocalić raj II (1)
15:50 Ołtarz pergamoński. Zrabowany zabytek
17:00 Los Polacos. Kajakiem przez kanion Colca
18:00 Świat z góry XI (12/14)
18:40 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace III (8,1/8)
19:45 Świat zawarty w obrazie
20:50 Asteroidowy szał (1/2)
22:05 Czego nam nie mówią o odchudzaniu - film dok.
00:00 Zamach na Bali. Anatomia zbrodni (2/2)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Złomowisko PL XII
11:00 Kolejarze - serial dok.
12:00 Lotnisko II (5/8)
13:00 Ciężarówką przez Indonezję - serial dok.
14:00 Gorączka złota XVI
15:00 Vantara – azyl dla zwierząt - serial dok. USA 2025
16:00 Specjalistki - serial dok.
17:00 Nic do ukrycia (1)
18:00 Od samochodu do domu
19:00 Brudne skarby
20:00 Morze złota XIII (10)
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Conspiracies & Coverups - serial dok. USA 25
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

12:40 Parki narodowe Korei Południowej(2) - cykl reportaży
13:45 Flesz historii (760)
14:10 Mały wielki człowiek - western USA 1970
16:35 Dunhuang, starożytna warownia na granicy
17:35 Ex libris - mag. Polska 26
17:55 Rodzina Połanieckich (2)
19:25 Zapomniane agentki II wojny światowej (1/6)
20:30 Kroniki Hitlera (10/13)
21:30 Dama z Szanghaju - dramat krym. USA 1948
23:10 Popioły, cz. 1 - film historyczny Polska 1965

HISTORY

10:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (4/11)
14:00 Piątka z historii (4)
14:25 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Starożytni kosmici XVIII
16:10 Tajemnice zaginionych miast (2) - serial dok. USA 26
17:10 Zaginiona księga Nostradamusa - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Najbardziej zabójcze historie świata (10) - serial dok.
22:00 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (8)
23:00 Starożytni kosmici XVI (20,1,11) - serial dok. USA 2023

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Premiera: Kosmiczne horyzonty (5) - serial dok.
15:00 Premiera: Zaginione skarby Biblii (3) - serial dok.
16:00 Koloseum - serial dok.
17:00 Zakazana historia IV
19:00 Wojna widziana z powietrza III (2/6) - serial dok.
20:00 Superstadion Realu Madryt - film dok. Hiszp. 2024
21:00 Największe katastrofy budowlane III (3/10) - serial dok.
22:00 Logistyka na wielką skalę - serial dok. Niemcy 24
23:00 Kosmiczne horyzonty

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (10)
09:00 Podróże Gienka i Jastrzębia (3,4) - serial dok.
10:00 Podglądacze przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (23)
11:30 Wojny magazynowe IV
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Architektura z odzysku
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX - serial dok.
22:00 Trumpowie. Pozłacana dynastia - film dok.
23:00 Największe śledztwa CBŚP - serial dok. Polska 2024
00:00 Pogromcy mafii (5)
01:00 Rolnicy. Podlasie V (2)

BBC EARTH

13:00 Londyn Davida Attenborough - film dok.
14:15 David Attenborough: początek wielkiej przygody
15:20 Błękitna Planeta II
17:50 W okowach mrozu: Odwilż (5/6) - serial dok.
18:50 Malownicze trasy kolejowe (6/6) - serial dok.
19:50 David Attenborough: te wspaniałe jajka - film dok.
21:00 Attenborough i śpiew natury - film dokumentalny
22:05 W okowach mrozu: Odwilż (5/6) - serial dok.
23:05 Planeta zmian

POLSAT VIASAT HISTORY

09:10 Jeden dzień w Auschwitz - film dok.
10:20 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (1/6) - serial dok.
11:30 Wiolonczelistka z Auschwitz - film dok.
13:20 Zaginione tajemnice piramid (1,2/2) - serial dok.
15:35 Piramidy w Gizie: sięgnąć do gwiazd - film dok.
16:45 Abu Simbel: świątynie nad Nilem - film dok.
17:55 Czarni faraonowie
19:00 Naziści: korzenie zła (4)
21:00 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2/2) - serial dok.
23:05 Wszystko, co zobaczyli

eprasa.pl 3cebf4d853

PONIEDZIAŁEK 11.05

Od A do Z

ANAKONDA ★★
horror, USA 2025, reż. Tom Gormican, wyk. Paul Rudd, Jack Black, Steve Zahn
22:30 | hbo
Czwórka kinomaniaków jedzie do Amazonii z zamiarem nakręcenia remakę'u tandetnego (mimo udziału Jona Voighta i Jennifer Lopez) horroru z 1997 roku. I – jak się zdaje – nic ich przed tym nie powstrzyma.

BAD BOYS: RIDE OR DIE ★★★
film sens., USA 2024, reż. Adil El Arbi, Bilall Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Vanessa Hudgens
20:35 | polsat
Duet antynarkotykowych policjantów z Miami dowiaduje się, że ich dowódca oskarżony jest o powiązania z kartelami. Postanawiają oczyścić jego dobre imię, przez co sami stają się obiektem pościgu.

CISZA ★★
film obycz., Polska 2010, reż. Sławomir Pstrong, Natalia Siekierska, wyk. Edyta Olszówka, Marcin Perchuć, Przemysław Sadowski
20:05 | warner tv
Wokół głośnej sprawy nauczyciela, który w 2003 roku poprowadził szkolną wycieczkę w góry w momencie zagrożenia lawinowego. Widziane z perspektywy matki jednej z ofiar: poruszające.

FARGO ★★★★★
dramat kryм., USA/Wlk. Brytania 1996, reż. Joel Coen, Ethan Coen, wyk. Frances McDormand, William H. Macy, Steve Buscemi
21:40 | cinemax
Makabreska z rodzinnych stron braci Coen: sprzedawca samochodów zleca porwanie żony, co zapoczątkuje łańcuch przerażających zbrodni. Mimo luzackiego nastroju przejmujące. Laury w Cannes i dwa Oscary.

G.I. JOE: ODWET ★★
film sens., USA 2013, reż. Jon M. Chu, wyk. Dwayne Johnson, Bruce Willis, D.J. Cotrona
22:40 | tvn
Filmowy komiks inspirowany serią zabawek dla chłopców: oddział komandosów zbawia świat od groźnego superzbira. Dla nikogo poza fanami plastikowych żołnierzyków.

Krew na betonie

20:10 | ale kino+ hd
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Zawieszeni za stosowanie przemocy i pozbawieni wynagrodzenia policjanci przechodzą na drugą stronę barykady, ale budzi się w nich sumienie, gdy stają się świadkami brutalnego napadu na bank.

THRILLER
USA/KANADA/WLK. BRYTANIA 2018, REŻ. S. CRAIG ZAHLER, WYK. MEL GIBSON, VINCE VAUGHN, TORY KITTLES

KONTAKT BEZPOŚREDNI ★★
film sens., USA/Niemcy/Bułgaria 2009, reż. Danny Lerner, wyk. Dolph Lundgren, Gina May, Michael Paré
20:00 | stopklatka
Dolph Lundgren jako amerykański szpieg odsiadujący wyrok w rosyjskim więzieniu, któremu oferuje się wolność w zamian za wyrwanie porwanej Amerykanki z łap bezwzględnego superzbira. No to łubu-du!

MISS AGENT ★★
komedia sensacyjna, USA 2000, reż. Donald Petrie, wyk. Sandra Bullock, Michael Caine, Benjamin Bratt
23:25 | tvn 7
Sandra Bullock dowartościowana: kobieton w służbie FBI przeobraża się w atrakcyjną kobietę, gdy dostaje zadanie ochrony uczestniczek konkursu Miss Ameryki przed terrorystą psychopatą.

NOCNY POŚCIG ★★★
film sens., USA 2015, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Liam Neeson, Ed Harris, Joel Kinnaman
21:00 | tvn 7
Liam Neeson jako nowojorski gangster przed emeryturą walczący o życie porzuconego niegdyś syna, którego śmierci domaga się dawny szef gangstera – w rewanżu za zadawnione porachunki.

OSTATECZNA ROZGRYWKA ★★
thriller, Wlk. Brytania 2018, reż. Scott Mann, wyk. Dave Bautista, Ray Stevenson, Pierce Brosnan
23:45 | tv puls
Powtórka z rozrywki: kiedy terroryści uprowadzają podczas meczu futbolu siostrzenicę byłego komandosa, mężczyzna rusza z odsieczą, wydając jednoosobową wojnę przeciwko wszelkiemu złu. Rutyna jak się patrzy.

OŚMIORNICZKA ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 1983, reż. John Glen, wyk. Roger Moore, Maud Adams, Louis Jourdan
20:00 | tvp kultura
"Bond" nr 13, tym razem Roger Moore na tropie szajki złodziei diamentów, jedną ręką uwodzi piękne kobiety, drugą – zbawia świat wbrew jego (świata) woli. Jeden z lepszych w cyklu.

PAMIĘĆ ★★★
dramat obycz., USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco, wyk. Jessica Chastain, Peter Sarsgaard, Merritt Wever
20:00 | cinemax
Nagrodzony w Wenecji Peter Sarsgaard jako cierpiący na zaniki pamięci, który dosiada się na szkolnym zjeździe do koleżanki z ostatniej klasy, obecnie samotnej matki po traumatycznych przejściach.

PARASITE ★★★★★
thriller, Korea Południowa 2019, reż. Bong Joon-ho, wyk. Song Kang-ho, Sun-kyun Lee, Yeo-jeong Cho
23:50 | tvp 2
Wielki triumfator sezonu: Złota Palma w Cannes, cztery Oscary i dziesiątki innych nagród dla historii biedaków, którzy podstępem wkradają się w łaski zamożnej rodziny, płacąc za to nieoczekiwaną cenę.

S.W.A.T. JEDNOSTKA SPECJALNA ★★★
film sens., USA 2003, reż. Clark Johnson, wyk. Colin Farrell, Samuel L. Jackson, Michelle Rodriguez
23:00 | polsat
Pokłosie popularnego niegdyś serialu: funkcjonariusze legendarnej jednostki antyterrorystycznej kontra narkotykowy superzbir wspierany przez ich byłych kolegów. Dobra robota.

ZIELONA NOC ★★
dramat obycz., Chiny 2023, reż. Shuai Han, wyk. Bingbing Fan, Lee Joo-young, Yeong-ho Kim
23:20 | cinemax
Spotkanie w nocnym Seulu zielonowłosej dziewczyny uświadamia chińskiej imigrantce, tkwiącej w opresyjnym małżeństwie, nie tylko jej nieciekawą sytuację, ale i wskazuje drogę do upragnionej wolności.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

PONIEDZIAŁEK 11.05

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (431)
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (37)
09:00 Ranczo II (13/13)
10:05 Komisarz Alex III (9/13)
11:05 Ojciec Mateusz XI (5/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:50 Ssaki (6/6) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (522)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5922)
17:55 Klan (170) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (38)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Wesele** - spektakl teatralny Polska 2018, reż. Wawrzyniec Kostrzewski
22:30 **Taniec z rosyjskim niedźwiedziem**
23:40 **Balans bieli** (136)
00:15 **Gry uliczne** ★★★ - film sensacyjny Polska 1996, reż. Krzysztof Krauze (105 min)
02:00 **Dziewczyna z tatuażem** ★★★ 18 - film sens. USA/Szwecja/Norwegia 2011, reż. David Fincher (180 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7550) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7550) - mag. Polska 2026
11:40 Okrasa łamie przepisy
12:15 Kolekcja (6) - mag.
12:30 Koło fortuny (1825)
13:15 Panna młoda (58)
14:05 Va banque (960)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1826)
16:35 Familiada (3095)
17:20 Panna młoda (58) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (961)
18:50 Jeden z dziesięciu (4)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (12)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1665)
20:55 **M jak miłość**
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Okrutna miłość** (1/4) - miniserial Wlk. Brytania 2025
23:50 **Parasite** - thriller ★★★★★ Korea Południowa 2019, reż. Bong Joon-ho, wyk. Song Kang-ho (130 min)
02:00 **Cztery pory roku w Hawanie** (5/8)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (9,10)
09:30 Trudne sprawy XXI (71,72) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (4,5,6/60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (47) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5895)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (48) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (49)
18:00 Pierwsza miłość 50 (43) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:18 Gość „Wydarzeń" (511)
19:25 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (101)

20:35 **Bad Boys: Ride or Die** ★★★ - film sens. USA 2024, reż. Adil El Arbi, Bilall Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Paola Nuñez (145 min)
23:00 **S.W.A.T. Jednostka specjalna** ★★★ - film sens. USA 2003, reż. Clark Johnson, wyk. Colin Farrell (160 min)
01:40 **Misjonarz (Missionary Man)** ★★ - thriller USA 2007, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren (115 min)

TVN

05:10 Kto was tak urządził?
05:40 Uwaga! (7715) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (11/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Lublin – Pizzalover 31 (3) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5712)
11:20 Doradca smaku (28)
11:25 Kuchenne rewolucje: Królik Polski – Króliczy Ogród 32 (9) - reality show Polska 26
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (11) - reality show
13:40 Ukryta prawda (14,15,11/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (49) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (49) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7989) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (12) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Bitwa o gości** (10)
22:40 **G.I. Joe: Odwet (G.I. Joe: Retaliation)** ★★ - film sens. USA 2013, reż. Jon M. Chu, wyk. Dwayne Johnson (130 min)
00:50 **Pacific Rim** - film ★★★ s.f. USA 2013, reż. Guillermo del Toro, wyk. Charlie Hunnam, Idris Elba (165 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (8,9/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (8,9/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (4/10)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (32)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (48) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Paradise City** ★ - thriller USA 2022, reż. Chuck Russell, wyk. John Travolta, Bruce Willis (115 min)
21:55 **Reguły zabijania (White Elephant)** ★★ - film sensacyjny USA 2022, reż. Jesse V. Johnson (110 min)
23:45 **Ostateczna rozgrywka (Final Score)** ★★ - thriller Wlk. Brytania 2018, reż. Scott Mann (135 min)
02:00 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment (11/20) - serial fab.-dok. Polska 2015
05:55 Szkoła (64,65,66/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (12,4,5/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (23/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (39) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (15/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (23/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (41) - real tv Polska 2026
21:00 **Nocny pościg (Run All Night)** ★★★ - film sens. USA 2015, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Liam Neeson, Ed Harris (145 min)
23:25 **Miss Agent (Miss Congeniality)** ★★ - komedia sensacyjna USA 2000, reż. Donald Petrie, wyk. Sandra Bullock (135 min)
01:40 **Skok na głęboką wodę** (9) - reality show

MEZZO

11:25 Martha Argerich i Lahav Shani na dwa fortepiany
12:55 Intermezzo
13:30 Wolfgang Amadeus Mozart: Don Giovanni - opera Niemcy 2022
16:30 Intermezzo
17:00 Brahms: Sonaty wiolonczelowe – Miklós Perényi, Zoltán Kocsis - muzyka klas.
17:50 Brahms: Sonata klarnetowa f-moll, op.120, nr 1 – Wenzel Fuchs, Jelena Baszkirowa - muzyka klas.
18:15 Yehudi Menuhin, skrzypce stulecia
20:30 Bruno Walter, portret
21:20 Daniel Lozakovich, Królewska Orkiestra Concertgebouw, Klaus Mäkelä
23:20 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej, Andrés Orozco-Estrada, Lang Lang - Niemcy 23

PULS 2

08:50 Masza i niedźwiedź VI
09:20 Bing (25,26/78)
09:35 Basia II (24,25)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II (24/26)
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (4,3/9)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (24/26)
18:00 Blue (19,20/52)
18:15 Bing (25,26/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (36) - serial krym. Polska 2025
21:00 Dzielnica strachu X (35,36) - serial krym. Polska 25
23:00 Wstydliwe choroby II
01:00 Dzielnica strachu X (33)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu III (26/26) - serial sens. USA 1996
07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (5) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII (49,41) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (54,55)
13:55 Trudne sprawy XXII (11,12,13) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów (523)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (50,51) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (41) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (41)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (41) - serial krym.
22:40 Underworld: Bunt Lykanów - film sensacyjny USA/Nowa Zelandia 2009
00:30 Love Island III

METRO

07:35 Magda gotuje Internet (4, 5) - talk-show Polska 2026
08:35 Szpital (31,32/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (9,10)
12:35 Szkoła (39/67)
13:35 Anatomia piękna II (5/10) - serial dok. Polska 2025
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (1, 2)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę - serial dok.
18:00 Prawo Agaty IV
19:00 Kartoteka IX (16,20) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2006
23:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (5/23)
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (9/12)
01:25 Szpital (29/69)
02:25 Szkoła (4/63)

eprasa.pl 3cebf4d853

PONIEDZIAŁEK 11.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (39)
09:00 Robert Makłowicz (118, 139) - magazyn
10:55 Wojny magazynowe: Kanada II (11,12/12)
12:00 Wojny kontenerowe (2,3/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (3,9/6)
16:00 MacGyver II (8,9/22) - serial sensacyjny
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (3,4/12)
19:10 Wojny kontenerowe (10,11/16) - serial dok.
20:00 Kontakt bezpośredni (Direct Contact) ** - film sensacyjny USA/Niemcy/Bułgaria 2009, reż. Danny Lerner, wyk. Dolph Lundgren, Gina May (115 min)
21:55 Bez litości (5/13) - serial sensacyjny
23:45 Kosmiczny grzech (Cosmic Sin) * - film przyg. USA 2021, reż. Edward Drake, wyk. Frank Grillo (120 min)
01:45 Wilczyca - horror ** Polska 1983, reż. Marek Piestrak, wyk. Krzysztof Jasiński, Iwona Bielska (150 min)

KINO POLSKA

07:45 Pan Anatol szuka miliona - komedia Polska 1959
09:10 Pieczone gołąbki - komedia Polska 1966, reż. Tadeusz Chmielewski
11:10 Jeśli serce masz bijące - dramat psycholog. Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek
13:15 Prawo i pięść - film psychologiczny Polska 1964, reż. Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski
15:35 Pokój z widokiem na morze - film psychologiczny Polska 1977, reż. Janusz Zaorski, wyk. Marek Bargiełowski
17:20 Stawka większa niż życie (1,3/18) - serial wojenny
20:00 Cicha noc - dramat obycz. Polska 2017, reż. Piotr Domalewski, wyk. Dawid Ogrodnik, Tomasz Ziętek
22:05 W nich cała nadzieja - film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wieczorek, Jacek Beler
23:55 Co dzień bliżej nieba - film obycz. Polska 1984, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Jacek Guziński, Maciej Góraj, Jerzy Kamas, Zdzisław Rychter
02:30 Po miłość - dramat obyczajowy Polska 2021, reż. Andrzej Mańkowski, wyk. Jowita Budnik, Artur Dziurman

ALE KINO+

07:45 Długi weekend - film *** obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (100 min)
09:25 Mother Dear - film krótkom. PL 21 (35 min)
10:00 Van der Valk III (2/3)
11:55 Vera IX (4/4)
13:50 Sekret Madeleine
Collins (Madeleine Collins) *** - thriller Francja/B/Szwajcaria 2021, reż. Antoine Barraud (135 min)
16:05 Poprzednie życie (Past Lives) **** - dramat obyczajowy USA/Korea Południowa 2023, reż. Celine Song, wyk. Greta Lee (130 min)
18:15 Vera X (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Krew na betonie (Dragged Across Concrete) **** - thriller USA/Kanada/Wlk. Brytania 2018, reż. S. Craig Zahler, wyk. Mel Gibson, Vince Vaughn, Tory Kittles (180 min)
23:10 Sharon Stone. Instynkt przetrwania
00:25 Poof - film krótkom. USA 2023 (25 min)
00:50 Meduzy - film krótkom. Polska 2023 (10 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (2/9)
08:30 Przyjaciółki XX (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:35 Tower Heist: Zemsta cieciów - komedia sensacyjna USA/Japonia 2011
15:45 Planeta Małp - film s.f. USA 2001, reż. Tim Burton
18:25 Wielki George Foreman - film biograficzny USA 2023
21:00 Karma - thriller USA 2015, reż. Diane Bell, wyk. Jessica Biel, Zosia Mamet
22:50 xXx II: Następny poziom - film sensacyjny USA 2006
01:05 Gliniarze VI (41/60)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (3,4/6) - serial krym.
13:10 Poirot (3,4/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (5,6/6) - serial krym.
20:00 Za linią wroga - film sens. USA 2001, reż. John Moore, wyk. Owen Wilson
22:10 Amerykański Ninja - film sens. USA/Filipiny 1986
00:05 Dom Hemingway - komedia Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Richard Shepard

TVP KULTURA

08:05 WTEM (6, 17) - felieton
08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu (44)
09:00 Dobre strony (8)
09:20 Tamte lata, tamte dni
10:00 Jan Serce (4)
11:15 Bodo - musical Polska *** 2016, reż. Michał Kwieciński, wyk. Antoni Królikowski (135 min)
13:30 Blue Note Records. Więcej niż muzyka
15:05 U Pana Boga za miedzą *** - komedia Polska 2009, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Beja-Zaborski (120 min)
17:05 Jan Serce (5)
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
20:00 Ośmiorniczka (Octopussy) *** - film sens. Wlk. Brytania/USA 1983, reż. John Glen, wyk. Roger Moore, Maud Adams (140 min)
22:20 Porozmawiajmy szczerze (18)
23:00 Męstwo i honor (Jacquou le croquant) *** - dramat obycz. Francja 2007, reż. Laurent Boutonnat (150 min)
01:30 Dzień z życia artysty

WARNER TV

07:35 J.A.G. VIII (7/24)
08:30 Bajer z Bel-Air
09:35 Za głosem serca
10:35 Pełna chata V (1,2/26)
11:40 J.A.G. VIII (8,9/24)
13:35 Bajer z Bel-Air
15:35 Pełna chata V
17:45 Rodzinne rewolucje - komedia romant. USA 2014
20:05 Cisza - film obycz. Polska 2010, reż. Sławomir Pstrong, Natalia Siekierska
22:00 Krytyczna terapia - film sens. Kanada/USA 1996
00:15 Mad Max - film sens. Australia 79, reż. George Miller

PARAMOUNT

10:20 Plan B - komedia romantyczna USA 2010
12:30 Baywatch: Słoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
15:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograficzny USA/Kanada 2002
18:00 Elektra - film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
20:00 Złodziej tożsamości. Historia prawdziwa - thriller USA 2015, reż. Rupert Goold
22:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
01:00 Aviator - film biograficzny USA/Niemcy 2004

HBO

08:45 Bliżej - melodramat **** USA/Wlk. Bryt. 2004, reż. Mike Nichols (100 min)
10:25 Harry Potter i kamień filozoficzny **** - film fantasy Wlk. Brytania/USA 2001 (150 min)
12:55 Do granic - dramat **** obyczajowy Hiszpania/Belgia 2022, wyk. Alberto Ammann (75 min)
14:10 Jumanji: Przygoda w dżungli *** - film przygodowy USA 2017, reż. Jake Kasdan (115 min)
16:05 Jumanji: Następny poziom *** - film przyg. USA 2019 (120 min)
18:05 Witajcie w Marwen *** - komediodramat USA/Japonia/Chiny 2018 (115 min)
20:00 Euforia III (5/8) - serial obyczajowy USA 2026
21:05 Rooster (10/10)
21:40 Wielki powrót III (8/8)
22:30 Anakonda - horror ** USA 2025 (100 min)
00:10 Blue Valentine - melo- **** dramat USA 2010, reż. Derek Cianfrance, wyk. Ryan Gosling (115 min)
02:05 Prawa ludzi - dramat ** woj. USA 2024, reż. Phil Blattenberger (100 min)

CINEMAX

11:05 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025
12:40 Pan i władca: Na krańcu świata - film przyg. USA 2003
15:00 Dziwak - komedio-dramat Islandia 2024
16:50 Moje słońce - dramat obycz. Japonia/Francja 2024
18:20 Czwarty pasażer - komedia Hiszpania 2022
20:00 Pamięć - dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 23
21:40 Fargo - dramat krym. USA/Wlk. Brytania 1996
23:20 Zielona noc - dramat obyczajowy Chiny 2023

ROMANCE TV

12:20 Inga Lindström: Ślubna gorączka - film obyczajowy Niemcy/Szwecja 2021
14:15 Ojcowskie radości - komedia Niemcy 2022
16:05 Lilly Schönauer: Głos serca - melodramat Austria/Niemcy 2006
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (6/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (7/7)
20:00 Bachmannowie. Jak zawsze za późno? - komedia Niemcy 2024, reż. M. Bliese
21:55 Tessa Hennig: Mamusia na wylocie - komedia Niemcy 13
23:50 Górski lekarz (7/7)

CANAL+ PREMIUM

09:10 Królowa chmur ** - komedia Polska 03, reż. R. Piwowarski (80 min)
10:30 Maria Callas. Nieznane lata - film dok. Grecja 2024
12:15 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
12:40 Masz ci los! - komedia *** Polska 2023, reż. M. Głowacki (90 min)
14:10 The Office PL V (5,6/12) - serial kom. Polska 2025
15:05 Kwiat ośmiu gór
16:25 Premierowa jazda
16:40 Peacock - dramat *** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander, wyk. Cillian Murphy (90 min)
18:10 Łapu-Capu
18:15 Krucjata Bourne'a *** - thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon (105 min)
20:00 Brygada (2/8) - serial sens. Francja 2023, wyk. Sofian Khammes
20:55 Making of C+
21:00 Kontyngent (1/6) - serial wojenny
21:45 William Tell - dramat *** wojenny Wlk. Brytania/USA/Włochy 2024, reż. Nick Hamm (495 min)

TVN FABUŁA

08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie V (11)
10:50 Szpital św. Anny (23/50)
11:50 Druga szansa II (2,3)
13:55 Układ warszawski (10)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Top 100: filmy wszech czasów (2) - mag. filmowy
16:35 Zimowa opowieść - dramat obyczajowy USA 2014
19:00 Szpital św. Anny (3)
20:00 Z ust do ust - komedia USA/Niemcy/Australia 2005
22:10 Kobieta na skraju dojrzałości - komediodramat USA 2011, reż. Jason Reitman

AMC

07:35 Zadanie do wykonania - dramat wojenny USA 2023
09:40 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
12:00 Ziemiomorze (1) - film przyg. USA/Kanada 2001
13:55 Ziemiomorze (2) - film przyg. Kanada/USA 2001
15:40 Uciekająca panna młoda - komedia USA 1999
18:10 Pożegnanie z miłością - film obycz. USA 2022
20:00 Żelazna Małpa - film sensacyjny Hongkong 1993
22:00 Dawno temu w Ameryce - dramat krym. USA/Włochy 1996, reż. Sergio Leone

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:25 Dr House III (6/24)
09:25 Castle VI (19,20/23)
11:20 Detektyw Monk (2,3/13) - serial krym. USA 2002
13:10 Dr House III (7,8/24)
15:10 Agenci NCIS XIV (7,8/24)
17:10 Castle VI (21,22/23)
19:05 FBI V (19,20/23) - serial sensacyjny USA 2023
21:05 FBI: International IV (4/22) - serial akcji USA 2024
22:05 FBI: Most Wanted IV (7/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle VI (21,22/23)
00:45 FBI V (19/23)

EPIC DRAMA

09:20 Lekarze na start
10:55 Agenci NCIS XVII (5,6/20) - serial krym.
12:40 Wszystkie stworzenia duże i małe II - serial obycz.
13:50 Księżycowy klejnot
14:50 Panna Marple VI (3/3)
16:45 Agenci NCIS XVII (7,8/20) - serial krym.
18:30 Sherlock i córka - serial krym. USA/Wlk. Brytania 2025
19:30 Lekarze na start
21:00 Robin Hood - serial przyg. USA/Serbia 2025
22:15 I nie było już nikogo (1/3)
00:10 Panna Marple IV (2/4)

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (6) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (6, 7) - reality show
11:25 Ugotowani (5, 6)
13:30 Kuchenne rewolucje (3, 2) - reality show Polska 16
15:35 Jestem z Polski XII (17,16) - serial dok. Polska 23
17:45 Kuchenne rewolucje (5, 6, 7) - reality show
20:50 Babski biznes II (6/8) - serial dok. Polska 2026
21:50 Jestem z Polski II (5,6)
23:45 Hotel Paradise (41)
00:45 40 kontra 20 (17)

TVN TURBO

08:25 DeFacto (11, 12)
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4977)
18:15 Wojny samochodowe
19:15 Usterka XVI - serial dok.
19:45 Ciężarówką przez Chile
20:45 Naprawy nie do naprawy (6) - mag. motoryzacyjny
21:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4977)
22:15 Moto Fachury (11)

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (3/6)
09:45 Ojciec Brown X (1/10)
10:45 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills III (1,2/5)
14:55 Ojciec Brown III (15/15)
15:55 Lewis VIII (3/6)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami IX (2/8) - serial kryminalny
21:00 Śmierć z dala od palm IV
22:15 Na niebieskich światłach (5,6/6) - serial krym.
00:25 Ludwig (2/6) - miniserial

FX

08:15 Kości XI (2/22)
09:10 Z Archiwum X (5/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (2,3/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (16,17/24) - serial krym. USA 11
15:35 FBI IV (5/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (4,5/24)
18:20 Z Archiwum X (6/24)
19:15 FBI IV (6/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
22:00 Tropiciel III
22:55 Z Archiwum X (6/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IX (9,11/12) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII (4,5,6,7/20) - serial dok.
13:00 Zbudujemy większy dom (1/10) - serial dok.
13:55 House Hunters (7, 8)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Zróbmy sobie dom (10)
18:00 Weekendowa metamorfoza (2, 4) - reality show
19:55 Zgłoś remont (6)
20:55 Dorota was urządzi IV (6,7/12) - serial dok. Polska 16
22:30 House Hunters

BBC LIFESTYLE

10:00 Zapraszam do stołu
11:10 Wielkie nowozelandzkie wypieki (9) - show
12:30 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (2)
13:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
14:35 Najlepsze hotele Indii
15:40 Zapraszam do stołu: wielka porcja (2) - reality show
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
18:35 Mistrzowie szycia (4)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
21:00 Życie w Dubaju (3/3)
22:10 Ekskluzywne hotele

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół IX (22,23/24)
08:55 Przyjaciele VI (16—21/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (2—7/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół IX (24,1,2,3/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (22—25,1,2/25) - serial kom.
19:30 Duchy (9,11/18)
20:30 Tata ma plan II (12—14/21) - serial kom. USA 18
22:00 The Office PL III (9,10/12)
23:05 Comedy Club (5, 6)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (8)
09:30 Rodzinka.pl III (9)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (8/13)
11:30 M jak miłość
12:25 Komisarz Alex XXV (10)
13:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (10) - felieton
13:35 Ojciec Mateusz XXVII
15:35 Komisarz Alex XXIII (9)
16:25 Na sygnale (62,10)
17:30 Ranczo V (9,10/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII (3,6) - serial krym. Polska 2022
21:30 Ranczo V (11,12/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVII (4)
00:15 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

13:25 m jak mięso (7, 8)
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (7) - mag.
14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (5, 6) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (3,4/6)
16:40 Jamie Oliver (2, 3)
18:30 Nie bój ryby! (7)
18:55 Zgrillowani (3)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (8, 9) - mag. kulinarny
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 Bitwa na smaki: David vs Matteo (1, 2) - real tv

CANAL+ DOMO

11:50 Mały metraż w wielkim stylu II (10) - serial dok.
12:15 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
14:05 Cudotwórcy VII (4)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (11) - lifestyle
15:55 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (6, 7)
16:50 Gardeners' World (19)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy VII (5/13)
22:00 Wielkie Projekty: Szwecja IV (6/6) - serial dok.
22:55 Cuda z drewna (9/12)

PLANETE+

14:45 Zaginione światy (1/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (1/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (153—156)
18:15 Świat z góry XI (7/14)
18:45 Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok. F 25
19:45 Zaginiona świątynia Artemidy - film dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją XII (7/8) - serial dok.
21:55 Cytadela Sisteron
22:55 Cel: zatrzymać ludobójstwo - serial dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge IV (7/8)
09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (13/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (13/19)
11:00 Złoto drwali (9/9)
12:00 Od samochodu do domu
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (4,9/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL II (5)
16:00 Co zabiło Maradonę?
17:00 Włoska kontrola celna
18:00 Truckerki II (6)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Nic do ukrycia (2)
22:00 Od samochodu do domu
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

09:40 Jan Paweł II i prymas Stefan kardynał Wyszyński
10:40 Fake czy historia?
11:20 Odkryć tajemnicę VII
12:20 Narodziny chirurgii
13:20 Królowie (11)
14:00 Polskie drogi (10)
15:30 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru (11/13)
18:25 Juliusz Madritsch — sprawiedliwy wśród narodów świata - film dok.
19:50 Królowie (50)
20:25 Zatoka szpiegów II (10)
21:20 Berlin 1945 (2)
22:25 Kroniki Hitlera (10/13)

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem III (2/10) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Wykute w ogniu (2)
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Naziści: droga do kapitulacji (1) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
22:00 Największe tajemnice świata VII (4) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (8/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Strzegąc granic IX
16:00 Tajemnicze mumie z Sakkary (3/4) - serial dok.
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Historia Związku Radzieckiego (3/3) - serial dok.
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (1/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (2/10) - serial dokumentalny Kanada 2022
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (1/10)
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (8,1/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy III (6/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka (15)
18:00 Rolnicy. Podlasie
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (7/8)
22:00 Polowanie na Hitlera III (7,8/8) - serial dok. USA 2018
00:00 Starożytni kosmici XVI - serial dok. USA 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:05 Planeta Ziemia III III (4/8)
13:20 Wędrówki z dinozaurami
14:30 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Amerykańskie Południe
17:25 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (1/7) - serial dok.
18:30 Londyn Davida Attenborough - film dok.
19:45 Pewnego razu w kosmosie (4/4) - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Odwilż (6/6) - serial dok.
22:55 Amerykańskie Południe

POLSAT VIASAT HISTORY

12:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
13:40 W poszukiwaniu zaginionych wikingów
14:35 Tajne bazy nazistów IV
16:30 Ramzes: władca Egiptu
17:30 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.
18:35 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
19:45 Wojny faraonów (4/4) - serial dok. Niemcy 2025
21:00 Naziści: korzenie zła
22:10 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dokumentalny
23:00 Zaginione tajemnice piramid (2/2) - serial dok.

eprasa.pl 3cebf4d853

WTOREK 12.05

Od A do Z

6 DNI ★★
thriller, Francja/Belgia 2024, reż. Juan Carlos Medina, wyk. Sami Bouajila, Julie Gayet, Anne Azoulay
20:10 | **ale kino+ hd**
Policjant, który przed laty nie zdołał schwytać mordercy uprowadzonej dziewczynki, dostrzega podobieństwo w analogicznej sprawie porwania i energicznie włącza się w dochodzenie. Jednak rutyna.

BANDYTA ★★★
thriller, Kanada 2022, reż. Allan Ungar, wyk. Josh Duhamel, Elisha Cuthbert, Mel Gibson
20:00 | **tv puls**
Inspirowana autentycznym przypadkiem notorycznego włamywacza Gilberta Galvana opowieść o zuchwałym bandycie, który porwał się na rabunek blisko 60 kanadyjskich banków i sklepów jubilerskich.

CZERWONA PLANETA ★★
film s.f., USA/Australia 2000, reż. Antony Hoffman, wyk. Val Kilmer, Carrie-Anne Moss, Tom Sizemore
21:45 | **warner tv**
Wypróbowany schemat: wobec postępującego skażenia Ziemi grupa amerykańskich astronautów wyrusza na Marsa w poszukiwaniu możliwości osiedlenia się tam człowieka. Dla miłośników gatunku.

CZŁOWIEK PIES ★★★
film sens., Francja/USA/Wlk. Brytania/Hongkong 2005, reż. Louis Leterrier, wyk. Jet Li, Morgan Freeman, Bob Hoskins
23:50 | **warner tv**
Pulp–fiction według pomysłu Luca Bessona: hodowany na mordercę sierota ucieka od swego pana–gangstera do domu niewidomego stroiciela fortepianów. Przesłanie wątpliwe, ale wykonanie bez zarzutu.

DJANGO ★★★★★
western, USA 2012, reż. Quentin Tarantino, wyk. Jamie Foxx, Christoph Waltz, Leonardo DiCaprio
23:45 | **polsat**
Quentin Tarantino bierze się do westernu, oddając należny hołd Sergiowi Leone, wyśmiewając przy okazji utarte konwencje, narosłe wokół gatunku stereotypy i samego siebie. Plus brawurowy Christoph Waltz.

William Tell

21:45 | **canal+ premium**
★★★

· FOT. TEMPO PRODUCTIONS

Na początku XIV wieku żądni nowych terytoriów austriaccy Habsburgowie wkraczają do Szwajcarii. Ich przewaga zdaje się miażdżąca, ale na czele obrońców wiosek staje odważny kusznik William (Wilhelm) Tell.

DRAMAT WOJENNY
WLK. BRYTANIA/USA/WŁOCHY 2024, REŻ. NICK HAMM, WYK. CLAES BANG, JONAH HAUER-KING, RAFE SPALL

EILEEN ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Australia 2023, reż. William Oldroyd, wyk. Thomasin McKenzie, Anne Hathaway, Shea Whigham
23:00 | **hbo**
Skromna sekretarka, pracująca w latach 60. XX wieku w poprawczaku dla chłopców w Bostonie, rozkwita pod wpływem nowej psycholożki w zakładzie. Zważywszy czas i miejsce konsekwencje będą niepokojące.

KOD DOSTĘPU ★★★
film sens., USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta, Hugh Jackman, Halle Berry
21:00 | **tvn 7**
John Travolta jako superszpieg organizujący napad stulecia w celu pozyskania funduszy do walki ze zorganizowaną przestępczością. Tak czy inaczej szczyty eskapizmu z popisowymi efektami i kaskaderką.

MISS POTTER ★★★
film biograficzny, Wlk. Brytania/USA 2006, reż. Chris Noonan, wyk. Renée Zellweger, Ewan McGregor, Emily Watson
21:25 | **tvp kultura**
Kilka rozdziałów z biografii Beatrix Potter, autorki uwielbianych przez pokolenia opowieści o króliku Piotrusiu. Plus brawurowa Renee Zellweger i partnerujący jej Ewan McGregor.

OSTATNI POCIĄG DO FORTUNE ★★
western, USA 2025, reż. Adam Rifkin, wyk. Malcolm McDowell, James Paxton, Bernadette Peters
20:00 | **cinemax**
Malcolm McDowell jako nauczyciel, który namawia młodego rewolwerowca, by objął zamiast niego posadę w miasteczku, gdzie nikt go nie zna i rozpoczął nowe życie. Projekt Lindsaya Andersona sprzed 40 lat.

RAIN MAN ★★★★★
dramat obycz., USA 1988, reż. Barry Levinson, wyk. Dustin Hoffman, Tom Cruise, Valeria Golino
23:40 | **tvp 1**
Oscarowy sukces Dustina Hoffmana jako człowieka dotkniętego autyzmem, który uczy młodszego brata (Tom Cruise) człowieczeństwa. Niezwykły film Barry'ego Levinsona. Koniecznie!

WCIELENIE ★★★
horror, USA/Chiny 2021, reż. James Wan, wyk. Annabelle Wallis, Maddie Hasson, George Young
23:10 | **tvn 7**
Kobietę prześladuje wizja okrutnego morderstwa. Jej przerażenie rośnie, kiedy morderstwo okazuje się nie sennym koszmarem, ale rzeczywistością. Szok sprawia, że powraca zagmatwana mroczna przeszłość.

WRÓCICIE DO SIEBIE ★★★
komediodramat, Hiszpania/Francja 2024, reż. Jonás Trueba, wyk. Itsaso Arana, Vito Sanz, Andrés Gertrúdix
22:10 | **ale kino+ hd**
Po kilkunastu latach spędzonych razem, uchodząca za idealną para decyduje się na rozstanie. Z tej okazji organizowane jest przyjęcie. Sęk w tym, że nikt z zaproszonych nie chce uwierzyć w koniec związku.

ZGRED ★★
dramat obycz., Polska 2025, reż. Fadi Chakkour, wyk. Marcin Czarnik, Kacper Olszewski, Krzysztof Miros
21:00 | **canal+ premium**
Znudzony natrętnym dydaktyzmem swego ojca dziewiętnastolatek opuszcza dom. Szuka pocieszenia u najbliższego krewnego i poznaje rodzinną tajemnicę, która w zasadzie wyjaśnia istotę relacji ojca i syna.

ZŁY PORUCZNIK. MIEJSCE AKCJI: NOWY ORLEAN ★★★
film sens., USA 2009, reż. Werner Herzog, wyk. Nicolas Cage, Eva Mendes, Val Kilmer
22:25 | **tv puls**
Odwołując się do filmu Abla Ferrary, Werner Herzog kreuje portret znarkotyzowanego i niemoralnego policjanta (Nicolas Cage!) jako idealnego stróża prawa w Nowym Orleanie zniszczonym przez huragan.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

TVP1

07:30 Kościół z bliska (717)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam (38)
09:00 Ranczo III (1/13)
10:00 Komisarz Alex III
11:00 Ojciec Mateusz XI (6/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 To się opłaca (225)
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (3) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (523)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5923)
17:55 Klan (171) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (39)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:15 Omnibus – szybcy i mądrzy (27) - teleturniej Polska 2026
21:00 Konkurs Piosenki Eurowizji 2026 – 1. półfinał
23:40 Rain Man - dramat ★★★★★ obycz. USA 1988, reż. Barry Levinson, wyk. Dustin Hoffman, Tom Cruise (135 min)
01:55 Wiek Adaline (The ★★★ **Age of Adaline)** - melodramat USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger (110 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Przystań nad Biblią
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7551) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7551) - mag. Polska 2026
11:40 Rosół polski (35)
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (1826)
13:15 Panna młoda (58)
14:05 Va banque (961)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1827)
16:35 Familiada (3096)
17:20 Panna młoda (60) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (962)
18:50 Jeden z dziesięciu (5)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (12)

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1666)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Anatomia zła - thriller ★★★ Polska 2015, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Stroiński (125 min)
01:30 Chrzciny - komedia ★★★ Polska 2022, reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska (90 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (11,12)
09:30 Trudne sprawy XXI (73,74) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (7,8,9/60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (48)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5896)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (49) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (50) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (44) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:20 Gość „Wydarzeń" (512)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (102)

20:30 Dzień Niepodległości ★★★ **(Independence Day)** - film s.f. USA 1996, reż. Roland Emmerich, wyk. Will Smith, Bill Pullman, Jeff Goldblum, Margaret Colin, Randy Quaid (195 min)
23:45 Django (Django Unchained) ★★★★★ - western USA 2012, reż. Quentin Tarantino, wyk. Jamie Foxx, Christoph Waltz, Leonardo DiCaprio, James Remar (215 min)
03:20 Nasz nowy dom (347)

TVN

05:15 Nauka jazdy (4)
05:40 Uwaga! (7989) - mag.
05:55 Ukryta prawda (12/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Mroków – Bistro Kociołek 31 (4) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5713)
11:20 Doradca smaku (29) - mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Dzika róża", Rybnik XIX (3) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (12) - reality show
13:40 Ukryta prawda (16,17,12/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (50) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (50) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7990) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (13) - teleturniej Polska 2026
21:30 Skok na głęboką wodę (10) - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki (11)
23:40 Superwizjer (1346)
00:20 Godzilla i Kong: Nowe ★★ **imperium (Godzilla x Kong: The New Empire)** - film s.f. USA 2024, reż. Adam Wingard (145 min)
02:45 The Traitors. Zdrajcy

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (9,10/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (9,10/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (5/10) - serial kryminalny Włochy 2024
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (51) - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (33)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII - serial obycz.
20:00 Bandyta (Bandit) ★★★ - thriller Kanada 2022, reż. Allan Ungar, wyk. Josh Duhamel, Elisha Cuthbert (145 min)
22:25 Zły porucznik. ★★★ **Miejsce akcji: Nowy Orlean** - film sens. USA 2009, reż. Werner Herzog (155 min)
01:00 Grizzly (Into the ★★ **Grizzly Maze)** - horror USA/Kanada 2015, reż. David Hackl, wyk. James Marsden (90 min)
02:30 Dzielnica strachu X

TVN7

05:20 Ten moment (12/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (67,68,1/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (13,6,7/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (24/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (40) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (16/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (24/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 Hotel Paradise (42) - real tv Polska 2026
21:00 Kod dostępu (Swordfish) ★★★ - film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta, Hugh Jackman, Halle Berry (130 min)
23:10 Wcielenie (Malignant) ★★★ 18 - horror USA/Chiny 2021, reż. James Wan, wyk. Annabelle Wallis, Maddie Hasson, George Young (135 min)
01:25 Hotel Paradise (41)
02:25 Żyjąc z potworem VII

MEZZO

12:20 Opera Now: Unsuk Chin
12:55 Intermezzo
13:30 Filharmonicy Wiedeńscy, Riccardo Muti: IX Symfonia Beethovena
14:50 Orkiestra Szwajcarii Romańskiej, Daniele Gatti
16:20 Intermezzo
16:40 Brahms: Trio fortepianowe H-dur, nr 1 – Boris Piergamienszczikow, Jelena Baszkirowa, Maksim Wiengierow
17:15 Intermezzo
17:50 Życie, które kocham: Menahem Pressler
18:30 Hélène Grimaud, Orkiestra Tonhalle z Zurychu, Paavo Järvi - muzyka klas.
20:30 „Betroffenheit", balet w choreografii Crystal Pite - balet Wlk. Brytania 2017
22:15 Rodin - balet Francja 23

PULS 2

09:35 Basia II (25,26)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (5,4/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (25)
18:00 Blue (21,22/52)
18:15 Bing (27,28/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (37)
21:00 Dzielnica strachu X (36,37) - serial kryminalny
23:00 Starożytne histerie – przygody frywolnych Rzymian - komedia Wlk. Brytania/Szwajcaria/USA 2019
01:00 Dzielnica strachu X (34)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (62,63/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (50,42) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (56,57)
13:55 Trudne sprawy XXII (14,15,16/40) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (524) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (51,52) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (42) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (42)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (42) - serial krym.
22:40 Wyniszczenie - film akcji USA/Tajlandia/Hongkong/Wlk. Brytania 2018
00:20 Love Island III

METRO

07:40 Sekrety życia (32/40)
08:35 Szpital (33,34/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (11,12)
12:35 Szkoła (40/67)
13:35 Przepis na życie IV (6)
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (3, 4)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę - serial dok.
18:00 Prawo Agaty IV - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (17,22) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni (1,2/10) - serial krym. Polska 2007
23:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (6/23) - serial krym. USA/Kanada 2009
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (10/12)
01:20 Szpital (30/69)
02:15 Szkoła (5/63)

eprasa.pl 3cebf4d853

WTOREK 12.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (40)
09:00 Robert Makłowicz (154, 162) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada II (12,1/12)
12:00 Wojny kontenerowe (3,4/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (9,10,9/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (9,10/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (4,5/12)
19:10 Wojny kontenerowe (11,12/16) - serial dok.
20:00 W potrzasku (The Hunted) ** - film akcji USA 1995, reż. J.F. Lawton, wyk. Christopher Lambert, John Lone, Joan Chen, Yoshio Harada, Yoko Shimada (135 min)
22:15 Mgła (The Mist) - horror *** USA 2007, reż. Frank Darabont, wyk. Thomas Jane, Marcia Gay Harden, Laurie Holden, Andre Braugher (160 min)
00:55 Wyklęty - dramat ** wojenny Polska 2017, reż. Konrad Łęcki, wyk. Wojciech Niemczyk, Marcin Kwaśny, Robert Wrzosek (140 min)

ALE KINO+

09:30 Wyraj - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:00 Van der Valk III (3/3)
11:55 Vera X (1/4)
13:50 Moi synowie (Jouer avec le feu) *** - dramat obycz. Francja/Belgia 2024, reż. Delphine Coulin, Muriel Coulin (140 min)
16:10 Cicha dziewczyna **** - dramat obyczajowy Irlandia 2022, reż. Colm Bairéad, wyk. Catherine Clinch (125 min)
18:15 Vera X (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 6 dni (Six jours) ** - thriller Francja/Belgia 2024, reż. Juan Carlos Medina, wyk. Sami Bouajila, Julie Gayet, Anne Azoulay (120 min)
22:10 Wrócicie do siebie (Volveréis) *** - komediodramat Hiszpania/Francja 2024, reż. Jonás Trueba, wyk. Itsaso Arana (140 min)
00:30 Superposition *** - thriller Dania 2023, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen, Mikkel Boe Følsgaard, Mihlo Olsen (115 min)

TVP KULTURA

08:00 WTEM (5, 11)
08:20 Dobry tytuł (47)
09:00 Hala odlotów (63)
10:00 Jan Serce (5)
11:15 U Pana Boga za miedzą *** - komedia Polska 2009 (125 min)
13:20 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
14:00 Awatar, czyli zamiana dusz *** - film fantasy Polska 1964 (70 min)
15:10 Mój Nikifor - film biograficzny **** Polska 2004, reż. Krzysztof Krauze (110 min)
17:00 Jan Serce (6)
18:15 Mody Polskie (11)
18:55 Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć
20:00 Kuracja - spektakl teatralny Polska 2001, reż. Wojciech Smarzowski
21:25 Miss Potter - film biograficzny *** Wlk. Brytania/USA 2006, reż. Chris Noonan (105 min)
23:10 Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona
00:10 W poszukiwaniu dobrego filmu (44)
00:40 Ośmiorniczka (Octopussy) *** - film sensacyjny Wlk. Brytania/USA 1983 (130 min)

HBO

09:45 Harry Potter i komnata tajemnic *** - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2002 (155 min)
12:20 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (10)
13:05 Salve Maria - thriller *** Hiszpania 2024, reż. Mar Coll (110 min)
14:55 Śmierć komedianta *** - dramat obyczajowy Argentyna/Belgia 2025 (110 min)
16:45 Pomimo - dramat *** obyczajowy Włochy 2024, reż. Valerio Mastandrea (90 min)
18:15 Policja zastępcza *** - komedia sensacyjna USA 2010, reż. Adam McKay (105 min)
20:00 Stamtąd IV (1) - serial grozy USA 2026
21:00 Półbrat (3) - serial obycz. Wlk. Brytania 26
21:55 Ród smoka II (3/8)
23:00 Eileen - thriller USA/*** Wlk. Brytania/Australia 2023, reż. William Oldroyd, wyk. Thomasin McKenzie (95 min)
00:35 Sir Alex Ferguson: Never Give In - film dok. Wlk. Bryt./USA 2021

CANAL+ PREMIUM

08:40 Długi weekend - film *** obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
09:55 Prawda czy fałsz. Psychologia trumpizmu - film dok.
11:30 Przybieżeli - film krótkom. Polska 24 (30 min)
12:00 Kiler-ów 2-óch *** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
13:55 The Office PL V (6,7/12)
14:45 Hannah Arendt: Myślenie jest niebezpieczne - film dok.
16:05 Kaskader - film *** sens. USA 2024, reż. David Leitch (125 min)
18:10 Łapu-Capu
18:15 Listy do Julii - komedia *** romant. USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
20:00 Spartakus: Dom Aszura (7/10) - miniserial USA 2025
21:00 Zgred - dramat obycz. ** Polska 2025, reż. Fadi Chakkour (85 min)
22:25 Wcielenie zła: Akta Epsteina - film dok.
00:00 Aftermath. Most w ogniu ** - film sensacyjny USA 2024 (95 min)
01:35 David Bowie: ostatni akt - film dok.

KINO POLSKA

07:45 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959
09:30 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
11:05 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
13:25 Papierowe małżeństwo - komedia romant. Polska/Wlk. Brytania 1991, reż. Krzysztof Lang, wyk. Gary Kemp
15:25 W zawieszeniu - dramat obyczajowy Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Krystyna Janda
17:10 Stawka większa niż życie (3,2) - serial wojenny
20:00 Czerwony kapitan - thriller Czechy/Słowacja/Polska 2016, reż. Michal Kollár, Kamil Misztal, wyk. Maciej Stuhr, Oldřich Kaiser
22:10 Mniejsze zło - dramat obycz. Polska 2009, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Lesław Żurek, Anna Romantowska, Janusz Gajos, Wojciech Pszoniak
00:40 Jezioro Słone - dramat obycz. Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt
02:55 Trick - film sens. Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruszka, Andrzej Chyra

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (3/9)
08:30 Przyjaciółki XXI (1,2)
10:25 Świat według Kiepskich
14:45 Hot Shots! - komedia sensacyjna USA 1991
16:25 Góra Dantego - film katastroficzny USA 1996
18:45 Wieczorówka - komedia USA/Chiny 2018, reż. Malcolm D. Lee, wyk. Kevin Hart
21:00 Ostra noc - komedia USA 2017, reż. Lucia Aniello, wyk. Scarlett Johansson
23:00 Wystrzałowe wesele - komedia USA 2022
01:05 Fala zbrodni III

WARNER TV

07:35 J.A.G VIII (8/24)
08:35 Bajer z Bel-Air (25,1/25)
09:35 Za głosem serca
10:40 Pełna chata V (3,4/26)
11:40 J.A.G. VIII (9,10/24)
13:35 Bajer z Bel-Air
15:35 Pełna chata V
17:40 Naciągacze - kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003
20:00 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
21:45 Czerwona Planeta - film s.f. USA/Australia 2000
23:50 Człowiek pies - film sensacyjny Francja/USA/Wlk. Brytania/Hongkong 2005

CINEMAX

11:20 Człowiek z Rzymu - komediodramat Holandia/Niemcy 22, reż. J. van Heusden
13:05 Pamięć - dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 23
14:50 Spłata - thriller Hiszp. 25
16:40 Czerwona walizka - horror Nepal/Sri Lanka 2023
18:10 Księżna - dramat historyczny Wlk. Brytania/Włochy/Francja/USA 2008
20:00 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025
21:35 Portland Tower II (1,2/4)
23:10 Donnie Brasco - film sensacyjny USA 1997

TVN FABUŁA

09:50 Przepis na życie V (12)
10:50 Szpital św. Anny (24)
11:50 Druga szansa II (4,5)
13:55 Układ warszawski (11)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Seriaale (4) - mag.
16:35 Ojciec panny młodej - komedia USA 2022
19:00 Szpital św. Anny (4)
20:00 Kobieta kot - film sens. USA 2004, reż. Pitof
22:20 Zielona granica - dramat obyczajowy Polska/Francja/Czechy/Belgia 2023
01:25 Obecność - horror USA 2013, reż. James Wan

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (5,6/6) - serial krym.
13:10 Poirot (5,6/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (1,2/6) - serial krym.
20:00 Lektor - melodramat USA/Niemcy 08, reż. Stephen Daldry, wyk. Kate Winslet
22:40 Co z oczu, to z serca - komedia krym. USA 1998, reż. Steven Soderbergh
01:05 Wyrok śmierci - dramat kryminalny USA 2007

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (9,10/24)
09:20 Policyjna grupa pościgowa XX (8/15) - serial dok.
10:15 Cudowna studnia - film fantasy Włochy/USA 2023
12:15 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
14:30 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
17:30 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
20:00 Wyścig z czasem - film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
22:25 Mr Brooks - thriller USA 2007, reż. Bruce A. Evans
00:50 Hazardziści - dramat obyczajowy USA 1998

ROMANCE TV

12:20 Lilly Schönauer: Na zawsze i jeden dzień - dramat obycz. Austria/Niemcy 2008
14:15 Pomoże tylko modlitwa! - komedia Niemcy 2022
16:05 Katie Fforde: Powrót nad morze - film obycz. Niemcy 15
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (7/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (7/7)
20:00 Rosamunde Pilcher: Pani Szczęście - film obycz. Niemcy 2026, reż. K. Meeder
21:55 Rosamunde Pilcher: Miłość na horyzoncie! - film obyczajowy Niemcy 2010
23:50 Górski lekarz (7/7)

AMC

08:30 Królowa Śniegu (1) - baśń filmowa USA/Niemcy 02
10:10 Królowa Śniegu (2) - baśń filmowa USA/Niemcy 02
11:55 Policyjna opowieść II - film sens. Hongkong 1986
14:20 Przypadkowy bohater - komediodramat USA 1992
16:20 Alex i Emma - komedia romantyczna USA 2003
18:20 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
20:15 Przypadkowy mąż - komedia USA/Irlandia 2008
22:00 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszpania/USA 2002, reż. Danny Boyle

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:25 Dr House III (8/24)
09:25 Castle VI (21,22/23)
11:25 Detektyw Monk (4,5/13) - serial krym. USA 2002
13:25 Dr House III (9,10/24)
15:25 Agenci NCIS XIV (9,10/24) - serial krym.
17:15 Castle VI (23,1/23)
19:10 FBI V (21,22/23)
21:05 Rekrut VIII (3/18) - serial kryminalny USA 2026
22:05 Nocny lot (1/6) - serial sens. Wlk. Brytania 2024
23:05 Castle VI (23,1/23)
00:50 FBI V (21/23)

EPIC DRAMA

08:55 Lekarze na start
10:25 Agenci NCIS XVII (7,8/20) - serial krym. USA 19
12:10 Wszystkie stworzenia duże i małe III (1/6)
13:10 Tess D'Urbervilles (4/4)
14:15 Poirot VI (1/4)
16:35 Agenci NCIS XVII (9,10/20) - serial krym. USA 19
18:15 Sprawy pana Booka (2)
19:30 Lekarze na start
21:00 W końcu cię zabiję (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 24
22:00 Królowa węży (1/8)
23:00 Nędznicy (4/6)
00:20 Kobiety na wojnie (8/8)
01:20 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (7) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (8, 1) - reality show
11:25 Ugotowani (7, 8)
13:30 Kuchenne rewolucje (6, 5) - reality show Polska 16
15:35 Jestem z Polski II (1,18)
17:45 Kuchenne rewolucje (8, 9, 10) - reality show
20:50 Ostre cięcie (8) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski (1,2/9) - serial dok. Polska 2018
23:45 Hotel Paradise (42)
00:45 40 kontra 20 (19)

TVN TURBO

08:45 Najdziwniejsze samochody świata (10) - mag.
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4978)
18:15 Z drugiej ręki (15) - mag.
19:00 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.
19:45 Moto Fachury (11)
20:30 Moto kombat (11)
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (4978)
22:15 Naprawy nie do naprawy

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (4/6)
09:40 Ojciec Brown X (2/10)
10:35 Śmierć pod palmami IX
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills III (3,4/5)
14:55 Ojciec Brown IV (1/10)
15:55 Lewis VIII (4/6)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami IX (3/8) - serial kryminalny
21:00 Ludwig (3/6)
22:10 Bergerac (1,2/6)
00:10 My Life is Murder III
01:10 Śmierć pod palmami IX

FX

08:15 Kości XI (4/22)
09:10 Z Archiwum X (6/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (4,5/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (17,18/24) - serial krym.
15:35 FBI IV (6/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (6,7/24)
18:20 Z Archiwum X (7/24)
19:15 FBI IV (7/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 9-1-1 IX - serial obycz.
22:55 Z Archiwum X (7/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III (12,10/13) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII (8,9,10,11/20) - serial dok.
13:00 Zbudujemy większy dom
13:55 House Hunters (2, 3)
15:00 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród IV
18:10 Zróbmy sobie dom (10)
19:05 Zgłoś remont (6)
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota was urządzi IV (8,9/12) - serial dok. Polska 16
22:30 House Hunters (2—5)
00:40 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

11:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
13:20 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
14:25 Wielkie amerykańskie wypieki (6) - program rozrywk.
15:25 Zapraszam do stołu (3)
17:25 Najdroższe brytyjskie domy II (4/8) - serial dok.
18:30 Mistrzowie szycia (5)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
21:00 Irlandia: wspaniała podróż (4/4) - serial dok.
22:00 Stacey Dooley: stalkerzy (1/2) - cykl reportaży
23:10 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół X (2,3/23)
08:55 Przyjaciele VI (22—25,1,2/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (8—13/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół X (4—7/23)
16:30 Przyjaciele VII (3—8/24)
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (14—19/24)
22:00 The Office PL III (11,12) - serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park XIX (2,3/10)
01:00 Pracoholicy III (15/20)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex XXIII (9)
09:30 Rodzinka.pl III (10)
10:05 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (9/13)
11:25 M jak miłość
12:25 Pan Mama (2)
13:00 Zaraz wracam (32)
13:35 Ojciec Mateusz XXVII (3)
15:30 Komisarz Alex XXIII (10)
16:25 Na sygnale (10,64)
17:30 Ranczo V (10,11/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXVII (4,7) - serial krym. Polska 2022
21:30 Ranczo V (12,13/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVII
00:15 Na dobre i na złe
01:10 Matylda - serial kostium.

CANAL+ KUCHNIA

13:30 m jak mięso (8, 9)
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (8) - mag.
14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (6, 7) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (4,5)
16:40 Jamie Oliver (3, 4)
18:30 Nie bój ryby! (8)
18:55 Zgrillowani (4)
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (6) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 Bitwa na smaki: David vs Matteo (2, 3) - real tv

CANAL+ DOMO

11:55 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
12:50 Gardeners' World (17)
14:00 Cudotwórcy VII (5/13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (12) - lifestyle
15:55 Przekopiemy Ci ogródek
16:50 Gardeners' World (20)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy VII (6/13)
21:55 Pokochaj lub sprzedaj — Wielka Brytania (2)
22:50 Wiejskie domy do liftingu (3) - reality show

PLANETE+

11:20 Dokąd dzisiaj? IV
12:35 Superskały (2/5)
13:40 Patagonia (6/6)
14:45 Zaginione światy (2/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (3/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (157—160)
18:15 Świat z góry XI (8/14)
18:50 Zapomniane królowe epoki żelaza - film dok.
19:55 Udar - film dok. Kan. 21
20:50 Niezwykłe podróże koleją XIII (1/7) - serial dok.
22:00 Apokalipsa, plan B

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski IV (14/19)
11:00 Złoto drwali II (1/8)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (11,12/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL II (6)
16:00 Budowa na końcu świata
17:00 Nic do zgłoszenia (5/8)
18:00 Truckerki II (7)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Conspiracies & Coverups - serial dok.
22:00 Brudne skarby (6)
23:00 Bimbrownicy XIV (11)
00:00 Fani czterech kółek: w trasie (9/10) - serial dok.
01:00 Zoom na architekturę VI

TVP HISTORIA

10:35 Parki narodowe Korei Południowej: Morze (2)
11:40 Polskie 100 lat (6, 8)
12:45 Berlin 1945 (2)
14:00 Królowie (12)
14:30 Polskie drogi (11)
16:20 Sensacje XX wieku
18:10 Czas honoru (12/13)
18:55 Prasa donosi (23)
19:05 Zamach majowy
19:45 Królowie (51)
20:20 Ekstradycja (1)
21:25 Zapomniane agentki II wojny światowej (1/6)
22:30 Nieznana wojna na Północy II (2/6) - serial dok.

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (9/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Naziści: droga do kapitulacji (2) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIV
21:00 Piątka z historii (5,4) - serial dok. Polska 2026
22:00 Klątwa Wyspy Dębów XIII (16) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (11/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Państwa Osi (3/5)
15:00 Strzegąc granic IX
16:00 Tajemnicze mumie z Sakkary (4/4) - serial dok.
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Gułag – system śmierci
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (2/4) - serial dok. Wlk. Brytania 23
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (3/10) - serial dok.
21:00 Przetrwanie w kanadyjskiej dziczy (3,4/8) - serial dok.
23:00 Wyjaśnić katastrofę (2/6) - serial dok. Kanada 2023

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy III (5/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka (16,17) - serial dok.
18:00 Rolnicy. Podlasie II
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (8/8)
22:00 Bitwy morskie – historia okrętów wojennych
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie V (10)

BBC EARTH

13:20 Sekrety jurajskich dinozaurów (1/2) - serial dok.
14:25 W okowach mrozu: Odwilż (6/6) - serial dok.
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 David Attenborough: te wspaniałe jajka - film dok.
17:35 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (3/7) - serial dok.
18:35 David Attenborough: początek wielkiej przygody
19:45 Wyspy. Laboratoria natury (6/6) - cykl reportaży
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Kanada (1/9) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:30 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
13:30 Wojny faraonów (4/4)
14:40 Naziści: korzenie zła (4)
16:40 Tajemnica grobowca Kleopatry (1/4) - serial dok.
17:55 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.
19:00 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
20:00 Zaginione miasta Czyngis-chana (2) - serial dok.
21:00 Hitler i jego władza (2/3)
22:05 Świta Hitlera (2/6)
23:15 Dolina Królów: odnalezienie tajemniczego grobowca (2/2) - serial dok. Wlk. Bryt. 25

eprasa.pl 3cebf4d853

ŚRODA 13.05

Od A do Z

AFERA THOMASA CROWNA ★★
film krym., USA 1999, reż. John McTiernan, wyk. Pierce Brosnan, Rene Russo, Denis Leary
21:20 | tvp 1
Pierce Brosnan i Rene Russo zamiast Steve'a McQueena i Faye Dunaway. Zepsuty bogacz specjalizuje się w kradzieżach dzieł sztuki, a przebiegła agentka, zamiast go zdemaskować, zakochuje się.

AKADEMIA POLICYJNA ★★
komedia, USA 1984, reż. Hugh Wilson, wyk. Steve Guttenberg, Kim Cattrall, G.W. Bailey
19:55 | warner tv
Klasyka humoru dla niewybrednych: do szkoły policyjnej trafiają sami nieudaczni nieudacznicy, by z czasem stać się gwarantami spokoju w mieście. Popis głupoty plus garść naprawdę śmiesznych żartów.

BARRY SEAL: KRÓL PRZEMYTU ★★★
film sens., USA/Japonia/Kolumbia 2017, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise, Domhnall Gleeson, Sarah Wright
23:40 | canal+ premium
Oparta na faktach historia pilota, który działając na zlecenie CIA, w latach 80. XX wieku uczestniczył w przemycie narkotyków, z którego finansowano antykomunistyczne siły w Nikaragui. Plus Tom Cruise.

CRY MACHO ★★★
western, USA 2020, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Dwight Yoakam, Daniel V. Graulau
23:40 | tvn 7
Zgorzkniały starzec Clint Eastwood przyjmuje ofertę pracodawcy, by wyrwać spod opieki matki jego dorastającego syna mieszkającego w Meksyku, a po drodze robi z krnąbrnego chłopaka mężczyznę.

DICKS: MUSICAL ★★
komedia, USA 2023, reż. Larry Charles, wyk. Josh Sharp, Aaron Jackson, Nathan Lane
23:45 | cinemax
Zwariowane widowisko z off-Broadwayu: rozdzieleni tuż po urodzeniu bliźniacy spotykają się po latach. Postanawiają zmienić się rolami, by namówić swoich rodziców do ponownego zejścia się razem.

Kontakt

22:00 | warner tv ★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Jodie Foster szuka w kosmosie śladów życia i inteligencji. Solidne s.f. dla myślących, wbrew kinu efektów specjalnych, choć ich nie pozbawione.

FILM S.F.
USA 1997, REŻ. ROBERT ZEMECKIS, WYK. JODIE FOSTER, MATTHEW MCCONAUGHEY, JAMES WOODS

JESIEŃ W NOWYM JORKU ★★★
komedia romantyczna, USA/Kanada 2022, reż. Michael Robison, wyk. Aimee Teegarden, Evan Roderick, Laura Soltis
23:55 | tvp 2
Aspirująca ilustratorka przyjeżdża do Nowego Jorku, a spotkanie z początkującym pisarzem, autorem książki dla dzieci, nie obiecuje zbyt wiele, lecz w rezultacie stanie się kluczem do kariery dla obojga.

KSIĘGA LUSTER ★★★
thriller, USA/Australia 2024, reż. Adam Cooper, wyk. Russell Crowe, Karen Gillan, Marton Csokas
22:20 | tv puls
Russell Crowe jako cierpiący na Alzheimera były detektyw, który w ramach terapii powraca do sprawy morderstwa sprzed 10 lat: od jej wyjaśnienia zależą losy osadzonego w więzieniu niewinnego człowieka.

MIZANTROP ★★★
thriller, USA/Kanada 2023, reż. Damián Szifron, wyk. Shailene Woodley, Ben Mendelsohn, Jovan Adepo
20:00 | tv puls
Utalentowana, lecz na co dzień rażąco niezdyscyplinowana, policjantka otrzymuje od FBI propozycję nie do odrzucenia: wytropić szaleńca, który terroryzuje wielkie miasto w noc sylwestrową.

NIE! ★★★
horror, USA/Kanada/Japonia 2022, reż. Jordan Peele, wyk. Daniel Kaluuya, Keke Palmer, Steven Yeun
23:55 | hbo
Rodzeństwo hodowców koni, których stado jest dziesiątkowane przez wiszącą nad ich ranczem tajemniczą krwiożerczą chmurę – UFO, próbuje sfilmować zjawisko, by w ten sposób wyrównać poniesione straty.

SZPICA ★★
film akcji, Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020, reż. Stanley Tong, wyk. Jackie Chan, Yang Yang, Miya Muqi
20:00 | stopklatka
Jackie Chan w swoim stylu – jako szef tajnej organizacji ochrony dla klientów VIP w akcji ratunkowej, mającej na celu odnalezienie porwanej córki ważnego klienta, który zadarł z mafią.

W SIECI KŁAMSTW ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Ridley Scott, wyk. Leonardo DiCaprio, Russell Crowe, Mark Strong
21:00 | tvn 7
Ridley Scott bierze pod lupę CIA: Rezydujący w Jordanii agent ma wyeliminować groźnego terrorystę Al–Kaidy, co okazuje się zadaniem szczególnie trudnym ze względu na sytuację osobistą agenta.

WILKOŁAK ★★★★
horror, Polska/Holandia/Niemcy 2018, reż. Adrian Panek, wyk. Kamil Polnisiak, Nicolas Przygoda, Sonia Mietielica
20:00 | tvp kultura
Pozbawiona opieki grupa dzieci, ofiar wojny, przebywa w położonym w lesie sierocińcu, wokół którego grasują wygłodniałe, bezpańskie psy szkolone do pilnowania więźniów obozów koncentracyjnych.

WKRĘCENI ★★
komedia, Polska 2014, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Bartosz Opania, Paweł Domagała
21:50 | polsat
Podczas wizyty w Warszawie trzech bezrobotnych ze Śląska zostaje wziętych za włoskich inwestorów, co podsuwa im prosty, aczkolwiek niezwykle skuteczny sposób na życie. Pochód gwiazd na półuśmiech.

ZEMSTA ★★★★
komedia, Polska 2002, reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański, Janusz Gajos, Andrzej Seweryn
23:25 | tvp 1
Wirtuozerski popis Andrzeja Wajdy i doborowej obsady z Gajosem, Sewerynem, Polańskim, Olbrychskim, Figurą i młodymi – Agatą Buzek i Rafałem Królikowskim: arcykomedia Fredry w świeżym zimowym powietrzu. Smakołyk!

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

TVP1

07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (39)
09:00 Ranczo III (2/13)
10:05 Komisarz Alex III (11)
11:00 Ojciec Mateusz XI (7)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (755)
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (4) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (524)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5924)
17:55 Klan (172) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (40)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (28) - teleturniej Polska 2026
21:20 Afera Thomasa Crowna (The Thomas Crown Affair) ★★ - film krym. USA 99, reż. John McTiernan (125 min)
23:25 Zemsta ★★★★ - komedia Polska 2002, reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański (105 min)
01:10 Gry uliczne ★★★ - film sensacyjny Polska 1996, reż. Krzysztof Krauze (105 min)

TVP2

06:25 Pożyteczni.pl (380)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7552) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
08:45 Serwis Info (548)
10:20 Pytanie na śniadanie
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani (44) - mag. kulinarny
12:15 Rzecz Polska II (11)
12:30 Koło fortuny (1827)
13:15 Panna młoda (60)
14:05 Va banque (962)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
15:50 Domowe patenty (12)
16:00 Koło fortuny (1828)
16:35 Familiada (3097)
17:20 Panna młoda (61)
18:15 Va banque (963)
18:50 Jeden z dziesięciu (6)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz. Polska 2026
21:55 Na sygnale
22:55 Francuska ruletka (2/4) - serial krym.
23:55 Jesień w Nowym Jorku (Autumn in the City) ★★★ - komedia romantyczna USA/Kanada 2022 (90 min)
01:25 Okrutna miłość (1/4) - miniserial
02:20 Dzieci duchy

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (13,14)
09:30 Trudne sprawy XXI (75,76) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (10,11,12/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (49) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5897) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (50) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (51)
18:00 Pierwsza miłość 50 (45) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (513)
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (103)

20:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... (10) - program rozrywkowy Polska 2026
21:50 Wkręceni ★★ - komedia Polska 2014, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Bartosz Opania (125 min)
23:55 Dzień Niepodległości (Independence Day) ★★★ - film s.f. USA 1996, reż. Roland Emmerich, wyk. Will Smith, Bill Pullman (195 min)
03:10 Nasz nowy dom (348)

TVN

05:40 Uwaga! (7990) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (13/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Mysłowice – La Farina 31 (5) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5714)
11:20 Doradca smaku (30)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Mada", Warszawa XIX (4) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (13) - reality show
13:40 Ukryta prawda (18,19,13/40) - serial fabularno-dok. Polska 2024
16:50 Szpital św. Anny III (51) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (51) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7991) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (14)
21:30 Królowa przetrwania (11) - reality show
22:55 Idealny facet dla mojej dziewczyny ★ - komedia romant. Polska 2009, reż. Tomasz Konecki (155 min)
01:30 Niebezpieczni dżentelmeni ★★★ - komedia kryminalna Polska 22, reż. Maciej Matthew Kawalski (135 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (10,11/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (10,11/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (6/10)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (51) - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (34)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (51) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Mizantrop (To Catch a Killer) ★★★ - thriller USA/Kanada 2023, reż. Damián Szifron, wyk. Shailene Woodley, Ben Mendelsohn (140 min)
22:20 Księga luster (Sleeping Dogs) ★★★ - thriller USA/Australia 2024, reż. Adam Cooper (125 min)
00:25 Miłość, seks & pandemia ★★ 18 - film obycz. Polska 2022, reż. Patryk Vega, wyk. Anna Mucha (150 min)

TVN7

05:20 Ten moment (13/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (2,3,4/67) - serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (14,8,9/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (25/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (41) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (1)
18:00 Sekrety życia (17/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (25/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 Hotel Paradise (43) - real tv Polska 2026
21:00 W sieci kłamstw (Body of Lies) ★★★ - film sens. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Ridley Scott, wyk. Leonardo DiCaprio, Russell Crowe (160 min)
23:40 Cry Macho ★★★ - western USA 2020, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Dwight Yoakam, Daniel V. Graulau (135 min)
01:55 Hotel Paradise (42)

MEZZO

11:30 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017
12:45 Intermezzo
13:30 György Ligeti: Koncert fortepianowy - muzyka klas.
14:25 La grande danza – Aterballetto w Mediolanie - balet Włochy 2017
15:50 Orkiestra Paryska, Klaus Mäkelä, Alexandre Kantorow - muzyka klasyczna
17:05 Intermezzo
17:45 Nuits Blanches & Take Back the Night – Hervé Koubi - taniec Francja 2025
18:50 Cleveland Orchestra, Marc-André Hamelin: Copland, Gershwin, Ellington
20:30 Jean-Philippe Rameau: Platée - opera Francja 2022
23:00 Ballaké Sissoko & Piers Faccini – Jazz à Porquerolles

PULS 2

09:20 Bing (29,30/78)
09:35 Basia II (26)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (6,5/9)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (26)
18:00 Blue (23,24/52)
18:15 Bing (29,30/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (38)
21:00 Dzielnica strachu X (37,38) - serial krym. Polska 25
23:00 Zły porucznik. Miejsce akcji: Nowy Orlean - film sens. USA 2009, reż. Werner Herzog
01:25 Dzielnica strachu X (35)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (64,65/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (51,43) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (58,59)
13:55 Trudne sprawy XXII (17,18,19) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (525) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (52,53) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (43) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (43)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (43) - serial krym.
22:40 Pamięć absolutna - film s.f. USA/Meksyk 1990, reż. Paul Verhoeven
00:55 Love Island III

METRO

07:40 Sekrety życia (33/40)
08:35 Szpital (35,36/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (13,18)
12:35 Szkoła (41/67)
13:35 Przepis na życie IV (7)
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (5, 6)
17:00 Ciężarówką przez RPA (1/9) - serial dok. Polska 2023
18:00 Prawo Agaty IV - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (18,24) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni (3/10) - serial krym. Polska 2007
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (7/23) - serial krym. USA/Kanada 2009
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (11/12)
01:20 Szpital (31/69)
02:15 Szkoła (6/63)

eprasa.pl 3cebf4d853

ŚRODA 13.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (41)
09:00 Robert Makłowicz (159, 128) - magazyn
10:55 Wojny magazynowe: Kanada II (1,2/12)
12:00 Wojny kontenerowe (4,5/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (10,1,12/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (10,11/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (5,6/12)
19:10 Wojny kontenerowe (12,13/16) - serial dok.
20:00 Szpica (Vanguard) ** - film akcji Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020 (125 min)
22:05 Azyl (The Zookeeper's Wife) ** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017, reż. Niki Caro (160 min)
00:45 Wściekły - film krym. ** Polska 1980, reż. Roman Załuski, wyk. Bronisław Cieślak (130 min)
02:55 Wszyscy jesteśmy *** **Chrystusami** - dramat obycz. Polska 2006, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat (155 min)

KINO POLSKA

07:45 Złoty pociąg, cz. 1 - film sensacyjny Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
09:35 Złoty pociąg, cz. 2 - film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
10:55 Żegnaj, Ameryko! - komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte, wyk. Ya'ackov Bodo
12:50 Basia sama w domu - komedia Polska 2021, reż. Marek Rębacz, wyk. Magdalena Zaborniak, Jakub Kucner
14:50 Atrakcyjny pozna panią... - komedia Polska 2004, reż. Marek Rębacz, wyk. Roman Kłosowski, Andrzej Grabowski, Marek Perepeczko
17:00 Stawka większa niż życie (2,4) - serial wojenny
20:00 Ekstradycja (3,4) - serial sensacyjny Polska 1995, wyk. Marek Kondrat, Renata Dancewicz, Tomasz Kozłowicz
22:20 Misja Afganistan (1) - serial wojenny Polska 2012
23:30 Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak, Krzysztof Stroiński
02:15 Zabawa, zabawa - dramat obycz. Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska

ALE KINO+

09:35 Problem - film krótkom. Polska 2020 (25 min)
10:00 Patience (1,2/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
12:05 Vera X (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
14:00 Storm - dramat obycz. *** Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer, wyk. Tamina Ali, Bernhard Arnø, Axel Aubert, Modou Bah (110 min)
15:50 Prawnik z lincolna (The Lincoln Lawyer) *** - film sens. USA 2011, reż. Brad Furman, wyk. Matthew McConaughey, Marisa Tomei, Ryan Phillippe (145 min)
18:15 Vera X (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Co się stało z Gracie Darling (1,2/6) - serial obyczajowy Australia 2025, wyk. Morgana O'Reilly, Kristina Bogic
22:05 Godzina prawdy (The Vanished) ** - thriller USA 2020, reż. Peter Facinelli, wyk. Anne Heche, Thomas Jane, Jason Patric (145 min)
00:30 Icebreaker. Każdy ma swój sekret - serial obycz. Finlandia 2024

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (4/9)
08:30 Przyjaciółki XXI (3,4/12)
10:25 Świat według Kiepskich
14:55 Jak rozpętałem II wojnę światową: Za bronią - komedia Polska 1970
16:35 Wielki George Foreman - film biograficzny USA 2023
19:20 Opancerzony - film sensacyjny USA 2009
21:00 xXx II: Następny poziom - film sens. USA 2006, reż. Lee Tamahori, wyk. Ice Cube
23:15 Stillwater - thriller USA 2021, reż. Tom McCarthy, wyk. Matt Damon, Camille Cottin

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz III (1,2/6) - serial krym.
13:10 Poirot (7,8/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (3,4/6) - serial krym.
20:00 Sekretne życie dziewcząt - komedia USA 1999, reż. Paul Weitz, wyk. Jason Biggs
22:00 Pocałunek śmierci - dramat kryminalny USA 1995, reż. Barbet Schroeder
00:00 Strażnik czasu - film s.f. USA/Japonia 1994

TVP KULTURA

08:05 WTEM (2, 10)
08:20 Porozmawiajmy szczerze (18)
09:00 Tygodnik kulturalny
10:00 Jan Serce (6)
11:15 Awatar, czyli zamiana dusz *** - film fantasy Polska 1964 (75 min)
12:30 Mój Nikifor **** - film biograficzny Polska 2004 (110 min)
14:20 Kant – doświadczenie wolności - film dok.
15:30 Tydzień z życia mężczyzny ** - dramat obycz. Polska 1999, reż. Jerzy Stuhr (100 min)
17:10 Jan Serce (7)
18:10 Dobre strony (7)
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Reżyserzy VI (9/10)
19:45 Andrzej Wajda – Notatki (10)
20:00 Wilkołak - horror **** Polska/Holandia/Niemcy 2018, reż. Adrian Panek, wyk. Kamil Polnisiak, Danuta Stenka (100 min)
21:40 Przygody Sherlocka Holmesa (11/13)
22:50 Scena muzyczna (2)
23:50 Hala odlotów (60)
00:40 Miss Potter - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2006 (95 min) ***

WARNER TV

08:10 J.A.G. VIII (9/24)
09:05 Bajer z Bel-Air II (2,3/24)
10:05 Za głosem serca
11:05 Pełna chata V (5,6/26)
12:05 J.A.G. VIII (10,11/24)
14:00 Bajer z Bel-Air II
16:00 Pełna chata V (5,6,7,8/26) - serial kom.
18:05 Cisza - film obyczajowy Polska 2010
19:55 Akademia policyjna - komedia USA 1984
22:00 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis
00:55 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (11,12/24)
09:25 Psi Patrol: Film - film anim. Kanada/USA 2021
11:20 Czy leci z nami pilot? - komedia USA 1980
13:05 Spokojnie, to tylko awaria! - komedia USA 1982
15:00 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
17:30 Indiana Jones i Świątynia Zagłady - film przyg. USA 1984, reż. Steven Spielberg
20:00 Podejrzani - thriller USA/Niemcy 1995, reż. Bryan Singer, wyk. Gabriel Byrne
22:25 Jaja w tropikach - komedia USA/Wlk. Bryt./Niemcy 08

HBO

07:55 Bohemian Rhapsody *** - film biograf. USA/Wlk. Brytania 2018 (130 min)
10:05 Harry Potter i więzień Azkabanu *** - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 2004 (140 min)
12:25 Lalka - komedia romantyczna Francja 2025, reż. Sophie Beaulieu (80 min) ***
13:45 Pokojówka na Manhattanie ** - komedia USA 2002 (105 min)
15:30 Diuna: Część druga **** - film przyg. USA/Kanada 2024, reż. Denis Villeneuve (165 min)
18:15 Focus - komedia kryminalna USA/Argentyna 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa (105 min) ***
20:00 Wichrowe wzgórza ** - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell, wyk. Margot Robbie (140 min)
22:20 Euforia III (5/8)
23:20 Peacemaker II (7/8)
23:55 Nie! - horror *** USA/Kanada/Japonia 2022 (130 min)
02:05 Człowiek w ogniu *** - thriller Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004 (145 min)

CINEMAX

11:40 Kilka dni, nie więcej - komediodramat Francja 2024
13:25 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025
15:00 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 24
16:25 Negocjator - dramat obycz. Włochy/Belgia 2025
18:15 Jak być normalną - dramat obycz. Austria 2025
20:00 Stażyści - komedia USA 2013, reż. Shawn Levy
21:55 Pozwól mi wejść - horror Szwecja/Norw./Francja 08
23:45 Dicks: Musical - komedia USA 2023, reż. L. Charles

ROMANCE TV

12:20 Rosamunde Pilcher: Godziny decyzji - film obyczajowy Niemcy/Austria 1996
14:15 Rosamunde Pilcher: Gdzie miłość się kończy i gdzie się zaczyna - film obycz. Niemcy 26
16:05 Lato w Barcelonie - komedia romantyczna Niemcy/Hiszpania 2015
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (8/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (1/9)
20:00 Miłosne sprawki - komedia Niemcy 2022
22:05 Serca pod drzewem oliwnym - komedia romantyczna USA 2023

CANAL+ PREMIUM

09:30 Nadzieja - dramat ** obycz. Niemcy/Polska 2007 (100 min)
11:10 Naturalna dzikość serca - film dok.
12:35 Fuks - komedia sens. *** Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
14:00 The Office PL V (7,8/12)
14:50 Zapaleńcy. Historia polskiego filmu animowanego - film dok.
16:20 Premierowa jazda
16:35 Morderstwo w ambasadzie ** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
18:00 Łapu-Capu
18:05 Ultimatum Bourne'a **** - film sens. USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)
20:00 Para z sąsiedztwa (3/6) - serial sens.
20:50 Making of C+
21:00 Projekt Fighter
21:50 Wyścig śmierci (Death Race) * - film s.f. USA/Niemcy/Wlk. Brytania 2008 (110 min)
23:40 Barry Seal: Król przemytu *** - film sens. USA/Japonia/Kolumbia 2017 (110 min)
01:30 Sekrety skrajnej prawicy - film dok.

TVN FABUŁA

07:35 Kryminalni VII (4/13)
08:45 Detektywi
09:50 Przepis na życie V (13)
10:50 Szpital św. Anny (25/50)
11:50 Druga szansa II (6,7)
13:55 Układ warszawski (12)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Filmowe duety (2)
16:35 Seriaale Top 5 (14)
16:45 DC Liga Super-Pets - film animowany USA/Australia/Kanada 2022
19:00 Szpital św. Anny (5)
20:00 Zołza (1—3/3)
22:40 Z ust do ust - komedia USA/Niemcy/Australia 2005

AMC

09:15 Ziemiomorze (2) - film przyg. Kanada/USA 2001
11:00 Zadanie do wykonania - dramat wojenny USA 2023
13:05 Legenda - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1985
15:05 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
17:35 Tristan i Izolda - melodramat USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Czechy 2006
20:10 Nożownik - thriller USA 2003, reż. William Friedkin
22:00 Lęk pierwotny - thriller USA 1996, reż. Gregory Hoblit
00:40 Podwójne ryzyko - thriller USA/Niemcy/Kan. 99

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:25 Dr House III (10/24)
09:25 Castle VI (23,1/23)
11:25 Detektyw Monk (6,7/13) - serial krym. USA 2003
13:25 Dr House III (11,12/24)
15:25 Agenci NCIS XIV (11,12/24) - serial krym. USA 17
17:10 Castle VII (2,3/23) - serial krym. USA 2014
19:10 FBI V (23,1/23) - serial sensacyjny USA 2023
21:05 Zabójcza broń II (20,21/22) - serial krym. USA 18
23:00 Castle VII (2,3/23)
00:45 FBI V (23/23)

EPIC DRAMA

09:05 Lekarze na start
10:45 Agenci NCIS XVII (9,10/20) - serial krym.
12:30 Wszystkie stworzenia duże i małe III (2/6)
13:30 Rodzina Hardacre'ów (2/6) - serial obyczajowy
14:30 Poirot VI (2/4)
16:50 Agenci NCIS XVII (11,12/20) - serial krym.
18:35 Morderstwo w małym mieście II (8) - serial krym.
19:30 Lekarze na start
21:00 Panna Scarlet VI
22:10 Robin Hood
23:20 Wiedeńska krew IV (1/2)
01:15 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (8) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (2, 3) - reality show
11:25 Ugotowani (9, 10)
13:30 Kuchenne rewolucje (8, 9) - reality show Polska 16
15:35 Jestem z Polski II (3) - serial dok. Polska 2018
17:45 Kuchenne rewolucje (11, 12, 13) - reality show
20:50 Ugotowani (1) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski (3,8/9)
23:45 Hotel Paradise (43)
00:45 40 kontra 20 (21)

TVN TURBO

09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4979)
18:15 Zawodowi handlarze (15)
19:00 Naprawy nie do naprawy (6) - mag. motoryzacyjny
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16) - serial dok.
20:15 Jeździć, obserwować VII
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4979)
22:15 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (5/6)
09:40 Ojciec Brown X (3/10)
10:40 Śmierć pod palmami IX
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills III (5,1/5)
14:55 Ojciec Brown IV (2/10)
15:55 Lewis VIII (5/6)
16:55 My Life is Murder II (9/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami IX (4/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder III
22:00 Milczący świadek 28
00:15 London Kills IV (1/5)
01:15 Śmierć pod palmami IX

FX

08:15 Kości XI (6/22)
09:10 Z Archiwum X (7/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (6,7/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (18,19/24) - serial krym.
15:35 FBI IV (7/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (8,9/24)
18:20 Z Archiwum X (8/24)
19:15 FBI IV (8/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (7,8/18)
22:00 Matlock (6/19)
22:55 Z Archiwum X (8/24)

HGTV

09:05 Remontujemy dom na plaży III (13/13) - serial dok.
10:00 Design w australijskim stylu (4/8) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII
13:00 Zbudujemy większy dom (3/10) - serial dok. USA 21
13:55 House Hunters (7, 8)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród IV
18:10 Zgłoś remont (6)
19:05 Weekendowa metamorfoza (5) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (2)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters (6—9)

BBC LIFESTYLE

10:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1, 2) - show
13:45 Najdroższe brytyjskie domy II (4/8) - serial dok.
14:50 Wielkie amerykańskie wypieki (7) - program rozrywk.
15:45 Zapraszam do stołu (4)
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
18:35 Mistrzowie szycia (6)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
21:00 Wielkie amerykańskie wypieki (8) - program rozrywk.
22:00 Eat Smart: Secrets of the Glucose Goddess
23:20 Wstydliwe choroby VII

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół X (6,7/23)
08:55 Przyjaciele VII (3—8/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (14—19/24)
14:30 Dwóch i pół X (8—11/23)
16:30 Przyjaciele VII (9—14/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (20—24,1/24) - serial komediowy USA 2014
22:00 The Office PL IV (1,2/12)
23:05 Comedy Club (9, 10)
00:05 Miasteczko South Park XIX (4,5/10)
01:00 Pracoholicy III (17/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (10)
09:25 Rodzinka.pl III (11)
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo V (10/13)
11:20 Na dobre i na złe
12:20 Pan Mama (3)
13:00 Zaraz wracam (33)
13:35 Ojciec Mateusz XXVII (3,4) - serial krym. Polska 2022
15:30 Komisarz Alex XXIII (11)
16:20 Na sygnale (64,65)
17:25 Ranczo V (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII (8)
21:30 Ranczo V (13,1/13)
23:25 Ojciec Mateusz XXVII
00:15 Pan Mama - serial kom.
01:10 Fałszerze. Powrót sfory

CANAL+ KUCHNIA

14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (7, 8) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (5,6/6)
16:40 Jamie Oliver (4)
17:35 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (1, 2)
18:30 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (1)
18:55 Zgrillowani (5) - mag.
19:25 m jak mięso (6, 7)
20:15 Dzień dobry, obiad (4, 5)
21:15 Anthony Bourdain VIII (1,2,3) - serial dok. USA 2016
00:45 Bitwa na smaki: David vs Matteo (3, 4) - real tv

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXV
10:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (1,2) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (18)
14:00 Cudotwórcy VII (6/13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (13) - lifestyle
15:55 Meblokreacje (8, 9)
16:50 Gardeners' World (21)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VII (7)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (7) - mag.

PLANETE+

14:45 Zaginione światy (3/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (3/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (161—164)
18:15 Świat z góry XI (9/14)
18:50 Udar - film dok.
19:45 Wielbłądzie przeciwciała. Rewolucja w medycynie?
20:50 Niezwykłe podróże koleją XIII (2/7) - serial dok.
22:00 Zamach na Bali. Anatomia zbrodni (1/2)
23:10 Cel: zatrzymać ludobójstwo - serial dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Gorączka złota (1/4)
09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (15/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (15/19)
11:00 Złoto drwali II (2/8)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (1/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL III
16:00 Budowa na końcu świata VIII (6/10) - serial dok.
17:00 Nic do zgłoszenia (6/8)
18:00 Truckerki II (8)
19:00 Złomowisko PL XII
22:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026
23:00 Dorwać komandosa

TVP HISTORIA

10:50 Rakowiecka
11:55 Wszystkie kolory świata
12:55 Nieznana wojna na Północy II (2/6) - serial dok.
14:00 Królowie (13)
14:35 Pogranicze w ogniu (1)
15:45 Sensacje XX wieku
17:45 Czas honoru (13/13)
18:35 Encyklopedia II wojny światowej (35)
19:00 Fake czy historia?
19:45 Królowie (52)
20:20 Ekstradycja (2)
21:25 Świadkowie Czarnobyla
22:25 Zamach - film dok.
23:20 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:15 Klątwa Wyspy Dębów
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem III (4/10) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (8/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
17:10 Piątka z historii (4,5)
18:10 Naziści: droga do kapitulacji (3) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVIII
20:00 Starożytni kosmici: geneza (3/12) - serial dok.
22:00 Jak to wyjaśnić V (12)
23:00 Seksualne obsesje dyktatorów (5) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Państwa Osi: droga ku porażce (5/5) - serial dok.
15:00 Strzegąc granic IX (6)
16:00 Tajemniczy świat Majów
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Gułag – system śmierci
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (4/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (4/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Uwaga, katastrofa! III - serial dok.
22:00 Porzucone konstrukcje
23:00 Najniebezpieczniejsze drogi Europy X (3) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia (2,4/26) - serial anim. F 2009
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy IV (1/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka V
18:00 Rolnicy. Podlasie II
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Legendarne zamki
22:00 Bitwy morskie – historia okrętów wojennych
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie V (14)

BBC EARTH

11:05 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (4/7) - serial dok.
12:10 Planeta Ziemia III III
13:20 Sekrety jurajskich dinozaurów (2/2) - serial dok.
14:25 W okowach mrozu (1/9)
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Brytyjskie fabryki X (3)
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (4/7) - serial dok.
18:35 Błękitna Planeta II (1/7)
19:45 Starożytne mocarstwa
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Kanada (2/9) - serial dok.
22:55 Brytyjskie fabryki X

POLSAT VIASAT HISTORY

13:50 Zaginione miasta Czyngis-chana (2) - serial dok.
14:45 Hitler: odliczanie (2/3)
15:45 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
16:45 Tajemnica grobowca Kleopatry (2/4) - serial dok.
17:50 Największe postaci zimnej wojny II (4) - serial dok.
18:55 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
20:00 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok. F 2025
21:10 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (2/6) - serial dok.
22:15 Przywódcy III Rzeszy (1/4) - serial dok. Francja 2021

eprasa.pl 3cebf4d853

CZWARTEK 14.05

Od A do Z

CICHA NOC, ŚMIERCI NOC ★★
horror, USA 2025, reż. Mike P. Nelson, wyk. Rohan Campbell, Ruby Modine
21:00 | canal+ premium
W wigilię mężczyzna w stroju Mikołaja morduje rodziców na oczach ośmiolatka. Była to kara za zamordowanie dziadka chłopca, więc od tej pory sierota będzie tak karać tych, którzy na to zasłużyli.

CZŁOWIEK Z MARMURU ★★★★★
dramat obycz., Polska 1976, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Radziwiłowicz, Krystyna Janda, Tadeusz Łomnicki
20:05 | tvp kultura
Brawurowy debiut Krystyny Jandy w roli dokumentalistki kręcącej film o przodowniku pracy, a na kanwie jej zmagań gorzki rozrachunek Andrzeja Wajdy z wieczną nadzieją na lepsze jutro w PRL–u.

GRINDHOUSE VOL. 1 DEATH PROOF ★★★
thriller, USA 2007, reż. Quentin Tarantino, wyk. Kurt Russell, Zoë Bell, Rosario Dawson
23:40 | cinemax
Quentin Tarantino i Robert Rodriguez składają hołd tanim kinom z przedmieść lat 70. XX wieku. Pastisz horroru klasy B: starcie z seryjnym mordercą, kaskaderem zabijającym swe ofiary samochodem.

ILUZJA ★★★
thriller, USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg, Mark Ruffalo, Woody Harrelson
20:00 | tv puls
Czwórka zuchwałych iluzjonistów w trakcie swych występów dokonuje napadów na banki i obdarowuje nimi widzów, co zwraca na nich uwagę FBI i Interpolu: szczególne zdolności czy prawdziwa magia?

JERRY MAGUIRE ★★★
dramat obycz., USA 1996, reż. Cameron Crowe, wyk. Tom Cruise, Cuba Gooding Jr., Renée Zellweger
23:55 | polsat
Poczciwe: agent sportowy, który proponuje ojcowski stosunek do klientów zamiast czystego merkantylizmu, odnosi zaskakujący sukces. Plus Oscar dla Cuby Goodinga jr.: ukradł show Tomowi Cruise!

Amrum

20:00 | hbo
★★★★

· FOT. WARNER BROS ENTERTAINMENT GERMANY

Na fryzyjskiej wyspie czuć zbliżający się koniec II wojny. O ile wszyscy wokół czekają na jej finał z utęsknieniem, 12-letni chłopiec, syn oficera SS i zagorzałej nazistki, patrzy w przyszłość z lękiem.

DRAMAT WOJENNY
NIEMCY 2025, REŻ. FATIH AKIN, WYK. LAURA TONKE, JASPER BILLERBECK, DETLEV BUCK

KAMDESH. AFGAŃSKIE PIEKŁO ★★★
film sens., USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom
22:50 | ale kino+ hd
Amerykański odpowiednik polskiej „Karbali": w 2009 roku amerykański posterunek przy granicy z Pakistanem, mający kontrolować ruchy talibów, zostaje zaatakowany przez kilkusetosobowy oddział.

KAMIENNE PIĘŚCI ★★★
film biograficzny, USA/Panama 2016, reż. Jonathan Jakubowicz, wyk. Édgar Ramírez, Robert De Niro, Usher Raymond
20:00 | stopklatka
Filmowa biografia panamskiego boksera Roberto Durana, w latach 70. i 80. wielokrotnego mistrza świata w czterech różnych kategoriach wagowych. Robert De Niro jako jego trener.

MISS AGENT II: UZBROJONA I UROCZA ★★
komedia sensacyjna, USA 2005, reż. John Pasquin, wyk. Sandra Bullock, Regina King, Enrique Murciano
21:00 | tvn 7
Kiedy porwano miss USA, agentka federalna, która ochraniała konkurs jako jedna z jego uczestniczek, na własną rękę podejmuje poszukiwania porwanej. Sandra Bullock w dobrze znanej roli.

NA TWOIM MIEJSCU ★★
komedia, Polska 2023, reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka, Miron Jagniewski, Oliwier Grzegorzewski
22:40 | tvn
Młode współczesne polskie małżeństwo nie potrafi dojść do porozumienia – każdy drobiazg wywołuje sprzeczkę. Do czasu, kiedy pewnej nocy dochodzi do zamiany ciał: ona staje się nim, a on – własną żoną.

NIE MÓW ZŁA ★★★
horror, USA/Chorwacja/Kanada 2024, reż. James Watkins, wyk. James McAvoy, Mackenzie Davis, Aisling Franciosi
22:40 | canal+ premium
Z duńskiego na hollywoodzki: rodzina przyjmuje zaproszenie od świeżych znajomych do domu na odludziu. Początkowo miła atmosfera gęstnieje, a na jaw wychodzą krwawe skłonności gospodarzy.

NOTRE-DAME PŁONIE ★★★
thriller, Francja/Włochy/Wlk. Brytania/USA 2022, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Samuel Labarthe, Jean-Paul Bordes, Mickaël Chirinian
23:25 | tvn 7
Kino katastroficzne w starym dobrym stylu spod ręki Jeana-Jacquesa Annauda wokół pożaru paryskiej katedry Notre-Dame w 2019 roku. Przyczyny pożarku, skutki, akcja ratownicza plus różne filmowe smaczki.

OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIĘZY KRWI ★★★
horror, USA/Kanada 2025, reż. Zach Lipovsky, Adam B. Stein, wyk. Kaitlyn Santa Juana, Teo Briones, Richard Harmon
22:35 | hbo
Szósty z serii (i ostatni?): dręczona cudzymi koszmarami dziewczyna próbuje rozwikłać rodzinną legendę, jakoby babci udało się oszukać śmierć. Tyle, że śmierci nie można oszukać, czego należało dowieść.

ŚLEPY TRAF ★★
dramat kryml., USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Justin Timberlake, Ben Affleck, Gemma Arterton
22:25 | stopklatka
Oszukany w pokerze online student chce dochodzić swoich praw u właściciela strony. Ten oferuje mu fortunę za współpracę, ale z drugiej strony pojawia się agent FBI, szukający dowodów na gangstera.

ZABIJ MNIE, KOCHANIE ★★
komedia, Polska 2024, reż. Filip Zylber, wyk. Weronika Książkiewicz, Mateusz Banasiuk, Agnieszka Więdłocha
21:50 | polsat
Z tureckiego na polski za pośrednictwem Netflixa: małżeństwo w trakcie przejść kupuje los na loterię i wygrywa, lecz mimo wspólnej inwestycji nikt nie zamierza się dzielić wygraną z partnerem.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 3cebf4d853

CZWARTEK 14.05

TVP1

07:30 Pełnia wiary (114)
08:00 Serwis Info - magazyn
08:30 Zaraz wracam (40)
09:05 Ranczo III (3/13)
10:05 Komisarz Alex III (12/13)
11:00 Ojciec Mateusz XI (8/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (5) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (525)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5925)
17:55 Klan (173) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (41)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:15 **Omnibus – szybcy i mądrzy** (29) - teleturniej Polska 2026
21:00 **Konkurs Piosenki Eurowizji 2026 – 2. półfinał** - program rozrywkowy Austria 26
23:35 **Sprawa dla reportera** (1576) - cykl reportaży
00:30 **Powrót** (3) - serial dramatyczny Polska 2021
01:25 **Rain Man** - dramat obyczajowy USA 1988, reż. Barry Levinson, wyk. Dustin Hoffman, Tom Cruise (135 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Operacja zdrowie (79)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7553) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7553) - mag. Polska 2026
11:40 Dzień z życia artysty (11) - mag. kulturalny Polska 26
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (1828)
13:15 Panna młoda (61)
14:05 Va banque (963)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1829)
16:35 Familiada (3098)
17:20 Panna młoda (62)
18:15 Va banque (964)
18:50 Jeden z dziesięciu (7)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (12)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Tak to leciało!** (80)
21:40 **Niepewne sytuacje** (32) - program rozrywkowy Polska 2026
22:10 **Zaćmienie** (1,2/6) - serial krym. Francja 2024, wyk. Claire Keim
00:05 **Rodzinka.pl XVIII** (11) - serial kom. Polska 26
00:35 **Anatomia zła** - thriller Polska 2015, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Stroiński, Marcin Kowalczyk (125 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (15,16)
09:30 Trudne sprawy XXI (77,78) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (13,14,15/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (50)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5898)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (51) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (52) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (46) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń" (514)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (104)

20:30 **Nasz nowy dom** (370) - reality show Polska 2026
21:50 **Zabij mnie, kochanie** ** - komedia Polska 2024, reż. Filip Zylber, wyk. Weronika Książkiewicz, Mateusz Banasiuk (125 min)
23:55 **Jerry Maguire** - dramat obycz. USA 1996, reż. Cameron Crowe, wyk. Tom Cruise, Cuba Gooding Jr., Renée Zellweger (180 min)
02:55 **Nasz nowy dom** (349)

TVN

05:40 Uwaga! (7991) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (14/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Garwolin – Pod Orłem 31 (6) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5715)
11:20 Doradca smaku (31) - mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Paradiso", Kawice XIX (5) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrówka, „Cooking and events" XXVII (1)
13:40 Ukryta prawda (20,21,14/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (52) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (52)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7992) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (15) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Kuchenne rewolucje 32** (10) - reality show
22:40 **Na twoim miejscu** ** - komedia Polska 2023, reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka (125 min)
00:45 **Skok na głęboką wodę** (10) - reality show
01:50 **Szpital św. Anny III** (14) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (11,12/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (11/15)
10:00 Triumf miłości
12:00 Nie igraj z aniołem
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (7/10) - serial kryminalny Włochy 2024
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (35) - serial krym. Polska 2025
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (51,52) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Iluzja (Now You See Me)** *** - thriller USA/Francja 13, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg (130 min)
22:10 **Prezydencka córka (The First Daughter)** ** - komedia romant. USA 2004, reż. Forest Whitaker (120 min)
00:10 **Johnny English** *** - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Francja 2003, reż. Peter Howitt (110 min)
02:00 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment (14/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (5,6,7/67) - serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (15,10,11/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-1 1 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi II (26/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (42) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (2,3)
18:00 Sekrety życia (18/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (26/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (44) - real tv Polska 2026
21:00 **Miss Agent II: Uzbrojona i urocza (Miss Congeniality 2: Armed and Fabulous)** ** - komedia sensacyjna USA 2005 (145 min)
23:25 **Notre-Dame płonie** *** - thriller Francja/Włochy/Wlk. Brytania/USA 2022, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Samuel Labarthe, Pierre Lottin (140 min)
01:45 **Hotel Paradise** (43)

MEZZO

11:45 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache: Debussy, Iberia / Ravel, Boléro / Debussy, Preludium do „Popołudnia fauna"
13:00 Intermezzo
13:30 Sigur Rós: The Feeling of Going - balet Szwecja 2018
14:45 Yoav Levanon: Clara Schumann, Robert Schumann, Rachmaninow - muzyka klas.
16:20 Intermezzo
16:50 Richard Wagner i Żydzi
17:55 André Campra: Idomeneusz - opera Francja 2021, reż. Sébastien Glas
20:30 Nate Smith – Festival International de Jazz de Montréal - koncert Kanada 25
21:50 Jazz pod jabłoniami
23:30 Sinfonia Varsovia, Jacek Kaspszyk: Mahler, Krauze – Wratislavia Cantans

PULS 2

09:20 Bing (31,32/78)
09:35 Basia - serial anim.
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg III
11:55 Smerfy (21)
13:00 Gumisie V (7,6/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb (23,1/26)
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (1/26)
18:00 Blue (25,26/52)
18:15 Bing (31,32/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (39)
21:00 Dzielnica strachu X (38,39) - serial krym. Polska 25
23:00 Zawód gangster: Zemsta - film sens. Wlk. Bryt. 2023, reż. Nick Nevern
01:10 Dzielnica strachu X (36)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (8) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci IX (1,2/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (52,44) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (60,1)
13:55 Trudne sprawy XXII (20,21,22) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (526) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (53,54) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (44) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział krym. XX (44)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (44) - serial krym.
22:40 Braterstwo wilków - horror Francja 2001, reż. Christophe Gans
01:50 Love Island III

METRO

07:40 Sekrety życia (34/40)
08:35 Szpital (37,38/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (15,16)
12:35 Szkoła (42/67)
13:35 Przepis na życie IV (8)
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (7, 8)
17:00 Ciężarówką przez RPA (2/9) - serial dok. Polska 2023
18:00 Prawo Agaty IV - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (19,26) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Kuba Wojewódzki (11) - talk-show Polska 2026
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (12)
01:25 Szpital (33/69)
02:25 Szkoła (7/63)

eprasa.pl 3cebf4d853

CZWARTEK 14.05

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (42)
09:00 **Robert Makłowicz** (121, 134) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada II** (2,3/12)
11:55 **Wojny kontenerowe** (5,6/16) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach V** (1,2,13/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver II** (11,12/22)
18:00 **Wojny magazynowe: Kanada II** (6,7/12)
19:10 **Wojny kontenerowe** (13,14/16) - serial dok.
20:00 **Kamienne pięści (Hands of Stone)** ★★★ - film biograficzny USA/Panama 2016, reż. Jonathan Jakubowicz, wyk. Édgar Ramírez, Robert De Niro (145 min)
22:25 **Ślepy traf (Runner Runner)** ★★ - dramat kryminalny USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Justin Timberlake, Ben Affleck (115 min)
00:20 **Hitmen – żywi lub martwi** ★★ - film sensacyjny Wlk. Brytania 2023, reż. Savvas D. Michael, wyk. Eric Roberts, Jenny Miller (140 min)

KINO POLSKA

07:15 Polska z góry. Nad wodą II (7) - serial dok.
07:40 Powstanie warszawskie
09:25 Potop Redivivus - film historyczny Polska 1974/2014, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbrychski, Małgorzata Braunek, Tadeusz Łomnicki
13:20 Quo vadis - film hist. Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz
15:00 Quo vadis - film historyczny Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz, Bogusław Linda
17:00 Stawka większa niż życie (4,5) - serial wojenny
20:00 Kamerdyner - dramat historyczny Polska 2018, reż. Filip Bajon, wyk. Janusz Gajos, Anna Radwan, Sebastian Fabijański, Marianna Zydek
23:00 Mój dług - dramat krym. Polska 2021, reż. Denis Delić, Bogusław Job, wyk. Bartosz Sak, Piotr Stramowski, Olga Bołądź, Marcin Januszkiewicz
01:30 Ogród Luizy - film obycz. Polska 2007, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman, Marcin Dorociński, Kinga Preis, Krzysztof Stroiński, Marcin Hycnar
03:50 Powstanie warszawskie

ALE KINO+

09:35 **Mother Dear** - film krótkom. PL 21 (25 min)
10:00 **Patience** (3,4/6)
12:05 **Vera X** (3/4)
14:00 **Opadające liście** ★★★★ - komediodramat Finlandia/Niemcy 2023, reż. Aki Kaurismäki, wyk. Alma Pöysti (100 min)
15:40 **Przyrzeczenie (The Promise)** ★★★ - dramat historyczny USA/Hiszpania 2016 (155 min)
18:15 **Vera X** (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 **Bulion i inne namiętności (La passion de Dodin Bouffant)** ★★★ - dramat obycz. Francja/Belgia 2023, reż. Tran Anh Hung, wyk. Juliette Binoche (160 min)
22:50 **Kamdesh. Afgańskie piekło (The Outpost)** ★★★ - film sensacyjny USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood (150 min)
01:20 **Anorgasmia** - dramat ★★★★ obycz. Islandia/Kanada/Czechy 2025, reż. Jon Einarsson Gustafsson, wyk. Mathilde Warnier, Edward Hayter (105 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (5/9)
08:30 Przyjaciółki XXI (5,6/12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:05 Paddington - film anim. Wlk. Brytania/Francja 2014
15:15 Jak długo jeszcze? - komedia USA/Kanada 2007
17:00 Wieczorówka - komedia USA/Chiny 2018
19:25 Śniadanie do łóżka - komedia romant. Polska 10
21:00 Wystrzałowe wesele - komedia USA 2022
23:00 Niezniszczalni II - film sensacyjny USA/Niemcy/Chiny 2012, reż. Simon West

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz III (3,4/6) - serial krym.
13:10 Poirot (9/10)
14:10 Poirot: Sen (10/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (1,2/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (5,6/6) - serial krym.
20:00 Amerykański Ninja II - film sensacyjny USA/RPA 1987, reż. Sam Firstenberg
21:55 Za linią wroga - film sensacyjny USA 2001
00:00 Uciec, ale dokąd? - film sensacyjny USA 1993

TVP KULTURA

08:00 **Przystań nad Biblią** (10)
08:15 **Informacje kulturalne**
08:45 **Kolekcja** - magazyn
09:05 **Studio Kultura – niedziela z...** (702) - mag.
10:00 **Jan Serce** (7)
11:05 **Tydzień z życia mężczyzny** ★★ - dramat obycz. Polska 1999 (100 min)
12:45 **Co mówią lekarze** - film krótkom. Polska 2009 (40 min)
13:25 **Każde dotknięcie zostawia ślad – Alina Szapocznikow**
14:30 **Dwa księżyce** - film ★★★ obycz. Polska 1994, reż. Andrzej Barański, wyk. Artur Barciś (145 min)
16:55 **Jan Serce** (8)
18:05 **Wydarzenie aktualne**
18:40 **Którędy po sztukę**
18:50 **Paul Newman – niespokojny duch**
20:00 **Wstęp do filmu** (591)
20:05 **Człowiek z marmuru** ★★★★★ - dramat obyczajowy Polska 1976, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Radziwiłowicz (170 min)
22:55 **Hala odlotów** (61)
23:55 **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
00:20 **Video Killed the Radio Star** (1) - serial dok.

WARNER TV

07:30 Za głosem serca
08:35 J.A.G. VIII (10/24)
09:30 Bajer z Bel-Air II (4,5/24)
10:30 Za głosem serca
11:30 Pełna chata V (7,8/26)
12:35 J.A.G. VIII (11,12/24)
14:25 Bajer z Bel-Air II
16:25 Pełna chata V
18:35 Bliźniaczki na boisku - komedia USA 1999
20:15 Na słodko - komedia romantyczna USA 2023
22:00 Mad Max II: Wojownik szos - film s.f. Australia 1981
23:55 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis

PARAMOUNT

10:30 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:45 Mama i ja - komedia USA 2012, reż. Anne Fletcher
14:50 Indiana Jones i Świątynia Zagłady - film przygodowy USA 1984
17:20 Indiana Jones i ostatnia krucjata - film przygodowy USA/Włochy/Hiszpania/Wlk. Brytania/Jordania 1989
20:00 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005
22:35 Fatalne zauroczenie - film sens. USA 1987, reż. Adrian Lyne, wyk. Glenn Close

HBO

08:55 **Przypadek Harolda Cricka** ★★★★ - komedia USA/Wlk. Brytania 2006, reż. Marc Forster (110 min)
10:45 **Harry Potter i Czara Ognia** ★★★ - film przyg. USA/Wlk. Bryt. 2005 (155 min)
13:20 **Boska Sarah Bernhardt** ★★★ - film biograficzny Francja/Belgia 2024 (100 min)
15:00 **The Last Showgirl** ★★★ - dramat obyczajowy USA 2024, reż. Gia Coppola (90 min)
16:30 **Anakonda** - horror ★★ USA 2025, reż. Tom Gormican (100 min)
18:10 **Millerowie** - komedia ★★★ USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber (110 min)
20:00 **Amrum** - dramat ★★★★ wojenny Niemcy 2025, reż. Fatih Akin, wyk. Laura Tonke (95 min)
21:35 **Między mrokiem a geniuszem** (4)
22:35 **Oszukać przeznaczenie: Więzy krwi** ★★★ - horror USA/Kanada 2025 (110 min)
00:25 **Blue Moon** - film ★★★ biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)

CINEMAX

11:00 Głębia - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 1977
13:05 Stażyści - komedia USA 2013, reż. Shawn Levy
15:05 Hamlet - dramat obycz. Wlk. Brytania 2024
17:00 Wielkie nic - kom. krym. Wlk. Brytania/Kanada/USA 06
18:25 Wielkie zniewięcie historii - dramat obycz. Iran 24
20:00 Fargo II (1,2/10)
21:55 Grindhouse vol. 2 Planet Terror - horror USA/Meksyk 2007, reż. Robert Rodriguez
23:40 Grindhouse vol. 1 Death Proof - thriller USA 2007

ROMANCE TV

09:40 Górski lekarz (1/6)
10:30 Dwa osły na Sardynii - komedia Niemcy 2015
12:25 Statek marzeń
14:20 Przepis na miłość - film obyczajowy USA 2019
16:05 Rejs ku szczęściu
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (9/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (1/9)
20:00 Inga Lindström: Po prostu tylko miłość - dramat obycz. Niemcy 2023
21:55 Katie Fforde: Dlaczego powiedziałam „tak"? - film obyczajowy Niemcy 2016
23:50 Górski lekarz (1/9)

CANAL+ PREMIUM

09:20 **Miss mokrego podkoszulka** ★★★ - komedia Polska 2002 (60 min)
10:20 **Łapu-Capu**
10:25 **Warcraft: początek** ★★★ - film fantasy USA 2016, reż. Duncan Jones, wyk. Travis Fimmel (120 min)
12:25 **Pieniądze to nie wszystko** ★★★ - komedia Polska 2000, reż. Juliusz Machulski (105 min)
14:10 **The Office PL V** (8,9/12)
15:00 **Gorzko** - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
15:30 **Milli Vanilli** - film dok.
17:15 **Hollywood Buzz** (50)
17:40 **Łapu-Capu**
17:45 **Holiday** - komedia ★★★ romantyczna USA 2006, reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz (135 min)
20:00 **Król i zdobywca** (6/8) - serial obycz. Wlk. Brytania/Islandia/USA 25
20:50 **Making of C+**
21:00 **Cicha noc, śmierci noc** ★★ - horror USA 2025 (100 min)
22:40 **Nie mów zła** - horror ★★★ USA/Chorwacja/Kanada 2024 (110 min)
00:30 **Kruk** - thriller USA/Wlk. ★★ Bryt./Francja/Czechy/Niemcy 2024 (110 min)

TVN FABUŁA

08:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty (1)
10:50 Szpital św. Anny (26/50)
11:50 Druga szansa II (8,9)
13:55 Układ warszawski (13)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Artystki (3) - talk-show
16:55 Wehikuł czasu - film s.f. USA 2002, reż. Simon Wells
19:00 Szpital św. Anny (6/50)
20:00 Sekcja rytmiczna - thriller Wlk. Brytania/Hiszpania/Irlandia/USA 2019
22:20 Constantine - horror USA/Niemcy/Kanada/Wlk. Brytania 2005

AMC

08:55 Zagadki Sfinksa - film s.f. Wlk. Brytania/Kanada 2008
10:50 Alex i Emma - komedia romantyczna USA 2003
12:50 Policyjna opowieść II - film sens. Hongkong 1986
15:15 Pożegnanie z miłością - film obyczajowy USA 2022
17:10 Za wszelką cenę - dramat obyczajowy USA 2004
20:00 Tajemnice Los Angeles - dramat kryminalny USA 1997, reż. Curtis Hanson
22:55 Zaginiona dziewczyna - thriller USA 2014
01:55 Atak mrówczych mutantów - komedia USA 2017

eprasa.pl 3cebf4d853

AXN

08:25 Dr House III (12/24)
09:25 Castle VII (2,3/23)
11:25 Detektyw Monk (8,9/13) - serial krym. USA 2003
13:25 Dr House III (13,14/24)
15:25 Agenci NCIS XIV (13,14/24) - serial krym. USA 17
17:20 Castle VII (4,5/23)
19:10 FBI VI (2,3/13)
21:05 Agenci NCIS XX (13/22) - serial krym. USA 2023
22:05 Agenci NCIS: Hawaje II (2/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle VII (4,5/23)
00:40 FBI VI (2/13)

EPIC DRAMA

09:00 Lekarze na start
10:35 Agenci NCIS XVII (11,12/20) - serial krym.
12:25 Wszystkie stworzenia duże i małe III (3/6)
13:20 Jane Eyre (4/4)
14:30 Poirot VI (3/4)
16:45 Agenci NCIS XVII (13,14/20) - serial krym.
18:30 Marlow: klub zbrodni (2/4) - serial kryminalny
19:30 Lekarze na start
21:00 Nędznicy (5/6) - serial obycz. Wlk. Brytania/USA 2018
22:20 I nie było już nikogo (2/3) - serial kryminalny
00:15 Panna Marple IV (3/4)

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (1) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (4, 5) - reality show
11:25 Ugotowani (1, 2)
13:30 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show
15:35 Jestem z Polski XVI (33,4) - serial dok. Polska 2025
17:45 Kuchenne rewolucje (14, 1, 2) - reality show
20:50 Zgłoś remont (7) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski (9)
23:45 Hotel Paradise (44)
00:45 40 kontra 20 (23)

TVN TURBO

09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4980)
18:15 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.
19:00 Mobilni mechanicy (7)
19:45 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (8) - mag.
20:30 Zawodowi handlarze
21:15 Z drugiej ręki (15)
22:00 Raport Turbo (4980)
22:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16)

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (6/6)
09:40 Ojciec Brown X (4/10)
10:35 Śmierć pod palmami IX
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills IV (2,3/5)
14:55 Ojciec Brown IV (3/10)
15:55 Lewis VIII (6/6)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami IX (5/8) - serial kryminalny
21:00 Na niebieskich światłach II (1/6) - serial krym.
22:05 Ojciec Brown XIII (4)
23:05 London Kills IV (2,3/5)

FX

08:15 Kości XI (8/22)
09:10 Z Archiwum X (8/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (8,9/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (7,8/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (19,20/24) - serial krym.
15:35 FBI IV (8/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (10,11/24)
18:20 Z Archiwum X (9/24)
19:15 FBI IV (9/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (9,10/18)
22:00 Paradise (2/8)
23:10 Z Archiwum X (9/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IV (1/13) - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata
10:55 Zarobić na remoncie VII
12:55 Zbudujemy większy dom
13:55 House Hunters (4, 5)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród V
18:15 Weekendowa metamorfoza (6, 7) - reality show
20:05 Dorota was urządzi IV
21:35 Będzie pięknie (1/8)
22:35 House Hunters
00:50 Kupujemy dom na plaży XXVII - serial dok.

BBC LIFESTYLE

09:50 Zapraszam do stołu
10:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2, 3) - show
13:40 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
14:40 Jak mądrze schudnąć? III (2/5) - serial dok.
15:40 Zapraszam do stołu (5)
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II (6) - serial dok.
18:35 Mistrzowie szycia (7)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4) - show
21:00 Eat Smart: Secrets of the Glucose Goddess
22:15 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood II (1/6)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół X (10,11/23)
08:55 Przyjaciele VII (9—14/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (20—24,1/24)
14:30 Dwóch i pół X (12—15/23) - serial kom. USA 12
16:30 Przyjaciele VII (15—20/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (2—7/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (3,4/12)
23:05 Comedy Club (11, 13)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy III (19/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (11)
09:30 Rodzinka.pl III (12)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (11/13)
11:25 Ojciec Mateusz 35 (2)
12:20 Pan Mama (4)
13:00 Zaraz wracam (34)
13:35 Ojciec Mateusz XXVII (4)
15:30 Komisarz Alex XXIII (12)
16:20 Na sygnale (65)
17:30 Ranczo V (12,13/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII
20:25 Komisarz Alex XXV (9)
21:30 Ranczo VI (1,2)
23:25 Ojciec Mateusz XXVII
00:10 Wojna zastępcza (11)
01:00 Pitbull - serial sens.

CANAL+ KUCHNIA

14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (8, 9) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (6/6)
16:15 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (1/7)
16:40 Jamie Oliver (5)
17:35 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (3, 4)
18:30 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (2)
18:55 Zgrillowani (6)
19:25 m jak mięso (8, 9, 10)
20:40 Bąbelki — historia szampana - film dok.
22:25 Anthony Bourdain VIII

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (2) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (19)
14:00 Cudotwórcy VII (7)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (14) - lifestyle
15:55 Daleko od miasta XII
16:50 Gardeners' World (22)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VII (8)
22:00 Przekopiemy Ci ogródek
22:55 Gardeners' World (9)

PLANETE+

13:40 Sekrety budowniczych piramid II (2/6) - serial dok.
14:45 Zaginione światy (4/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (4/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (165)
17:15 Świat według termitów
18:15 Świat z góry XI (10/14)
18:45 Boris Becker. Wzlot i upadek (2) - serial dok.
19:45 Dawno temu w Europie
20:50 Niezwykłe podróże koleją XIII (3/7) - serial dok.
22:00 Normanowie na Sycylii

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów V (1/16)
10:00 Klan z Alaski IV (16/19)
11:00 Złoto drwali II (3/8)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (2/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL III
16:00 Budowa na końcu świata
17:00 Nic do zgłoszenia (7/8)
18:00 Truckerki III (1)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Łowcy opali VIII
23:00 Morze złota XIII (10)
00:00 Fani czterech kółek: w trasie II (1) - serial dok.

TVP HISTORIA

12:40 Świadkowie Czarnobyla
13:40 Chłopi — wielkie kino na małym ekranie - reportaż
14:00 Królowie (14)
14:35 Pogranicze w ogniu (2)
15:40 Sensacje XX wieku
17:40 Czas honoru (1)
18:35 Encyklopedia II wojny światowej (36)
19:00 Flesz historii (761)
19:25 Lalka. Wspomnienia
19:45 Królowie (53)
20:20 Ekstradycja (3)
21:15 Lucy Worsley i zagadki historii (3/4) - serial dok.
22:20 Doktórka - film dok.

HISTORY

11:15 Jak to wyjaśnić V (12)
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem III (5/10) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (10/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Starożytni kosmici: geneza (3/12) - serial dok.
20:00 Starożytni kosmici XIV
21:00 Klątwa Wyspy Dębów
22:00 Wojny magazynowe XVI
23:00 Piątka z historii (5,4)
23:55 Jak to wyjaśnić III (10/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Islandia: granica zimnej wojny - serial dok. Islandia 21
15:00 Strzegąc granic IX
16:00 Tajemniczy świat Majów
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Gułag — system śmierci
19:00 Zaginione okręty II wojny światowej (1/8)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (5/10) - serial dok.
21:00 Co poszło nie tak (2)
22:00 Jak oni to zbudowali? II (2) - serial dok. Wlk. Bryt. 2022
23:00 Uwaga, katastrofa! III - serial dok. Kanada 2025

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy IV (1/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera III
16:00 Dorwać tuńczyka V
18:00 Rolnicy. Podlasie II
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii
23:00 Kulisy historii. Denazyfikacja. Zadanie nie do wykonania - film dok.
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie V (18)

BBC EARTH

12:10 Planeta Ziemia III III (7/8)
13:20 Sekrety piramid
14:20 W okowach mrozu (2/9)
15:20 Życie na pustkowiu XI
16:20 Pewnego razu w kosmosie (4/4) - serial dok.
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (5/7) - serial dok.
18:30 Błękitna Planeta II (3/7)
19:45 Planeta zmian: na ratunek rzekom - film dok.
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Kanada (3/9) - serial dok.
22:55 Michael Mosley: zagadki ludzkiego ciała - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:15 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2/4)
13:20 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok.
14:25 Faszyści i masoni (1,2)
16:40 Tajemnica grobowca Kleopatry (3/4) - serial dok.
17:50 Z popiołów II wojny światowej (1) - serial dok.
18:55 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2/4)
20:00 Kryminologia starożytności - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (1/4)
21:55 Życie w kraju Hitlera
23:00 Cesarz (2/3) - serial dok.

eprasa.pl 3cebf4d853

szyfropanorama

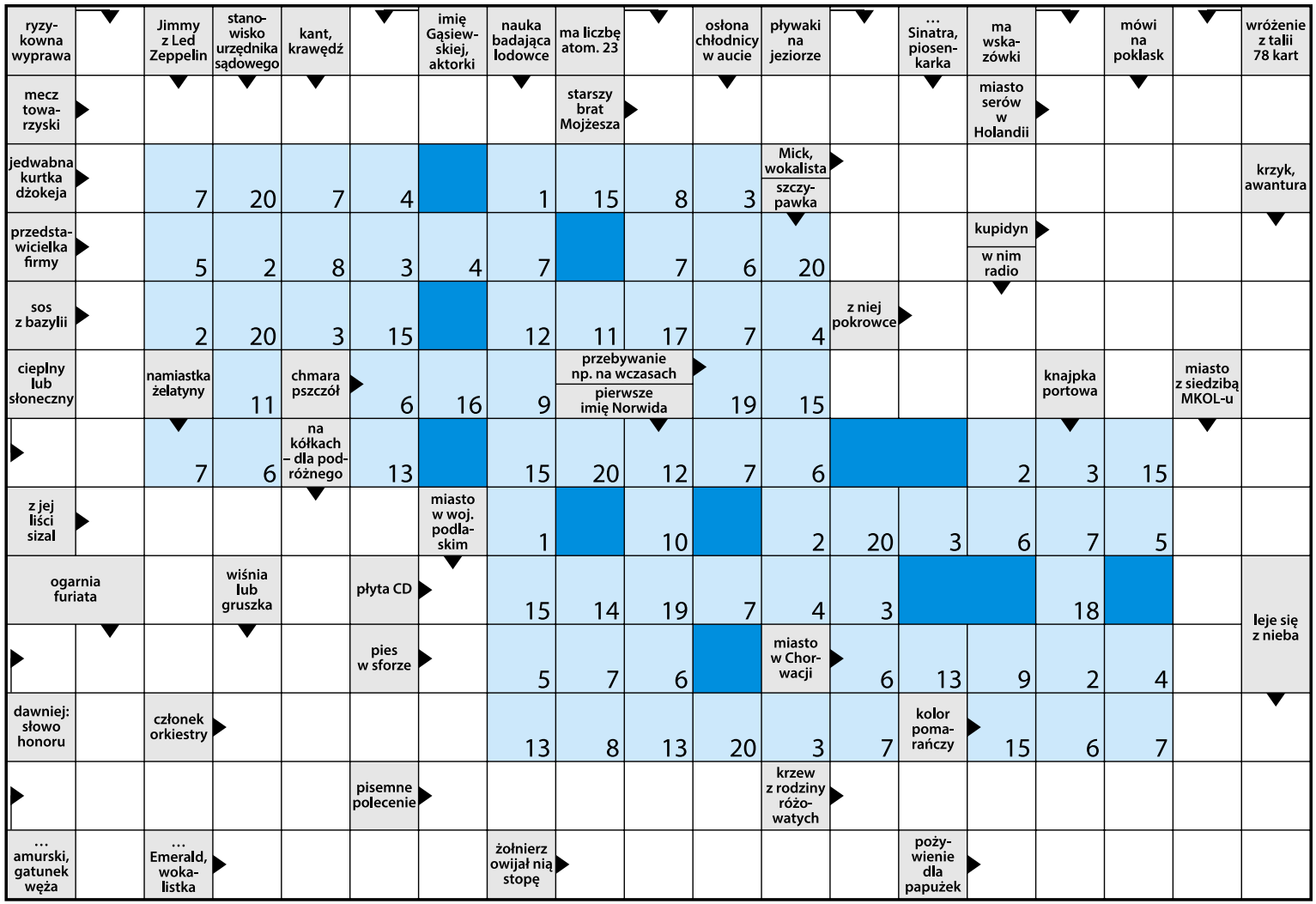

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFROPANORAMĘ?

Część „panoramiczną" należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną.
Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki.
W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane" litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-20).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki".

Rozwiązanie z wydania 30 kwietnia:
SOLONE MIGDAŁY

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

15	5	6	16	17					
4	18	13	7	3	15	18	10		

Rozrywka w „Wyborczej"
Codzienna porcja łamigłówek od poniedziałku do soboty na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej"

APLIKACJA WYBORCZEJ
Jeszcze więcej rozrywki w aplikacji i na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej"

wyborcza

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktor prowadzący **Piotr Szyliński**

Zjednoczeni polscy armatorzy przedstawiają plany

Polsca wypływa na szerokie wody

Mniej promów na obecnych liniach między Świnoujściem a południową Szwecją, ale za to ekspansja na nowe szlaki, w tym na trasę między Niemcami a Szwecją. Na pokładzie promu „Jantar Unity" poznaliśmy najnowsze plany spółki Polsca.

Andrzej Kraśnicki jr

• **Świnoujście. Ciężarówki wjeżdżają na pokład promu Jantar Unity, flagowej jednostki spółki Polsca** FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Polsca to spółka trzech polskich armatorów: Polskiej Żeglugi Morskiej, Euroafriki i Polskiej Żeglugi Bałtyckiej. Od 30 marca mają wspólny rozkład rejsów i system sprzedaży biletów.

Wcześniej pod jednym szyldem – Unity Line – działało tylko tych dwóch armatorów. PŻB z marką Polferries było dla nich konkurencją. Zjednoczenie trzech polskich armatorów to sposób na utrzymanie i odzyskanie przez nich rynku, który utracili na rzecz konkurencji – niemieckiej TT-Line i Finnlines, która należy do światowego potentata, grupy Grimaldi.

Polsca dysponuje na Bałtyku 10 promami. Jesienią dołączy jedenasty. Będzie to „Bursztyn Unity", czyli bliźniak „Jantar Unity". Jeszcze jeden prom, należąca do PŻB „Cracovia", jest obecnie długoterminowym czarterze i obsługuje linię na Morzu Śródziemnym.

Polsca, czyli koniec polsko-polskiej konkurencji

Niemal miesiąc po inauguracji nowej marki o efektach działania pod wspólnym szyldem i planach na najbliższą przyszłość rozmawialiśmy z członkiem zarządu spółki Polsca, Pawłem Pluto-Prądzyńskim. Okazją był wspólny rejs flagową jednostką nowej marki, czyli promem „Jantar Unity". Do niedawna był to jedyny prom z logo nowej marki. Od kilku dni – po stoczniowym remoncie – logo Polsca jest także na burtach promu „Epsilon" należącego do Euroafriki.

– Nasza wewnętrzna konkurencja nie była potrzebna – podsumował ostatnie lata rywalizacji jednostek pływających z logo Unity Line i Polferries (to marka PŻB) Paweł Pluto-Prądzyński.

Przypomniał, że na skutek wejścia na rynek promowych przewozów między Świnoujściem a południową Szwecją silnej konkurencji, czyli TT-Line i Finnlines, polskie firmy straciły znaczną część rynku. Udział w nim spadł z 81,6 proc. do 65,1 proc. Zagraniczna konkurencja przejęła klientów dzięki swoim nowym promom. W tym czasie rządzący krajem PiS mamił nierealnymi obietnicami budowy promów w Szczecinie.

Nowa linia Gdańsk – Karlshamn

To już jednak historia. Co da armatorom Polsca? Jakie są najnowsze plany? Pierwsze efekty zjednoczenia armatorów zobaczymy już w połowie tego roku. Wtedy Polsca uruchomi nową linię promową Gdańsk – Karlshamn.

Trwające 13 godzin nocne rejsy mają być ofertą dla kierowców, którzy podróżują do środkowej Szwecji, czy też dalej do Norwegii.

Na nową linię zostaną przekierowane dwa promy, które obecnie pływają do Szwecji ze Świnoujścia. Będzie to należąca do PŻM „Skania" oraz „Galileusz", którego armatorem jest Euroafrika.

Zdjęcie dwóch promów z trasy między Świnoujściem a Trelleborgiem oznacza, że na tej linii – oraz sąsiedniej do portu w Ystad – Polsca zaoszczędzi.

– Przewieziemy tyle samo ciężarówek, ale bardziej wypełniając linie ładunkowe na promach, które na tych trasach zostaną – wyjaśniał „Wyborczej" Paweł Pluto-Prądzyński i podał przykład promu „Wolin". Ten dość już wiekowy statek został wycofany z serwisu Unity Line w styczniu 2025 roku. Nie spowodowało to spadku liczby przewożonych ciężarówek.

– Przychód był nawet większy – mówi Paweł Pluto-Prądzyński.

Ten większy przychód połączył się z mniejszymi kosztami, bo odpadły opłaty portowe i koszty paliwa dla jednej jednostki.

Polsca i oszczędności

Teraz ten sam efekt, ale na większą skalę, będzie po usunięciu z linii do Trelleborga dwóch promów. Polsca zakłada, że nie straci klientów, bo dzięki połączeniu sił, można lepiej ułożyć rozkład rejsów.

– Ile zaoszczędzicie? – pytam.

– Dziesiątki milionów złotych – szacuje ostrożnie Paweł Pluto-Prądzyński.

To oszczędności jedynie na paliwie i opłatach portowych dla tej konkretnej linii. Kolejne miliony oszczędności ma przynieść połączenie działów zakupów, tak by dzięki większej skali uzyskać lepsze ceny.

– Paliwo wspólnie kupujemy już od roku i to już daje kilka milionów złotych oszczędności – mówi Paweł Pluto-Prądzyński.

Armatorzy cały czas zmagają się z rosnącymi kosztami. Tylko opłaty portowe wzrosły w ciągu ostatnich lat o 100 procent. Rośnie cena paliwa okrętowego, które z powodu wojny w Iranie wystrzeliło w górę o 30-40 procent.

Polsca na trasie Niemcy-Szwecja

Podczas rejsu „Jantarem" Paweł Pluto-Prądzyński zdradził jeszcze jeden kierunek ekspansji nowej spółki.

– To linia z Rostocku do Trelleborga i Ystad – powiedział Paweł Pluto-Prądzyński.

To bardzo odważny plan, bo oznacza, że Polsca chce wejść na linie między Niemcami a Szwecją, na których obecnie kursują promy silnych konkurentów, czyli TT-Line i Stena Line.

Kiedy to nastąpi? Paweł Pluto-Prądzyński odparł, że po dwóch pierwszych krokach, czyli po otwarciu linii do Karlshamn, a następnie wprowadzeniu do eksploatacji promu „Bursztyn Unity". Dojdzie też do kolejnego przetasowania na liniach. „Jantar Unity", który dziś pływa do Trelleborga, zostanie przerzucony na linię do Ystad. Jego miejsce na trasie do Trelleborga zajmie właśnie „Bursztyn".

BioLNG na Jantar Unity

Paweł Pluto-Prądzyński zapowiedział jeszcze jeden istotny krok. W połowie tego roku „Jantar Unity", którego paliwem jest LNG, będzie napędzany bioLNG. To znacząca zmiana związana z opłatami za emisję dwutlenku węgla. LNG traktowane jest jako paliwo kopalne i opłaty emisyjne są niższe tylko o około 20-27 procent od tych za spalanie tradycyjnego paliwa.

BioLNG to paliwo o tych samych właściwościach co klasyczne LNG. Różni je tylko pochodzenie. BioLNG jest paliwem odnawialnym, powstającym poprzez skroplenie biogazu. Nie wiążą się z nim opłaty emisyjne. To kolejne oszczędności w skali całej floty spółki Polsca. „Gazowa" flota ma się zresztą powiększyć o jeszcze jeden prom. Będzie to „Amber Unity", którego można spodziewać się w 2027 roku. Paweł Pluto-Prądzyński nie wykluczył też modernizacji i rozbudowy floty poprzez kupno używanych jednostek.

– Jeśli będzie takie zapotrzebowanie rynku, to się nie zatrzymamy – podsumowuje Paweł Pluto-Prądzyński. ●

Polsca to spółka trzech polskich armatorów: Polskiej Żeglugi Morskiej, Euroafriki i Polskiej Żeglugi Bałtyckiej. Od 30 marca mają wspólny rozkład rejsów i system sprzedaży biletów

eprasa.pl 3cebf4d853

Baca radzi, jak w kilka chwil zdemaskować podróbkę

Po tym poznać prawdziwego oscypka. Po pierwsze skórka

Na straganie sprzedawca zapewnia, że prawdziwy, z bacówki. Ale jak mówią bacowie z Podhala, wystarczy kilka chwil, by odróżnić owczy rarytas od krowiego sera.

Marek Podmokły

Mleko do produkcji prawdziwego oscypka musi być przynajmniej w 40 procentach od owiec, a w pozostałych 60 procentach najlepiej od krów rasy polskiej czerwonej, takich, jakie ciągle pasą się na górskich łąkach. W bacówce ser powstaje powoli, w dymie watry, pod okiem bacy i juhasów. Nabiera charakterystycznego wrzecionowatego kształtu.

– On musi być ubity. Jak jest miękki, pusty w środku, dziurawy, to nie jest oscypek – tłumaczy Marysia Ptoś z bacówki z okolic Witowa. Zdradza jak najłatwiej odróżnić prawdziwego oscypka od podróbki.

Prawdziwy ser nie ugina się jak guma. Jest sprężysty, zwarty, ciężki w dłoni.

– Nie może być taki soczysty, miękki, skrzypiący. To syćka chcą, ale to jest krowi ser, nie oscypek – dodaje z uśmiechem.

Pierwsze, co zdradza prawdę, to skórka.

– Musi być jakby tłusta, świecąca. Jak poleży na zimnie, zmatowieje, ale w cieple zaraz się błyszczy – słyszymy w bacówce.

Prawdziwy oscypek nie jest blady. Ma kolor od złotego po lekko zielonkawo-brązowy.

– To od dymu. Nie od żadnej herbaty, jak niektórzy gadają. Kto by to farbował? – mówi Marysia Ptoś.

Ten charakterystyczny odcień to efekt długiego wędzenia. Nie godzin, a dni.

• **Prawdziwy oscypek jest chroniony w Unii Europejskiej jako produkt regionalny. Może powstawać tylko w określonych regionach Podhala i Beskidów, tylko według tradycyjnej receptury**

FOT. KAMILA KUBAT / AGENCJA WYBORCZA.PL

DYM, KTÓRY ROBI RÓŻNICĘ

Baca, taki co dba o jakość, nie poleca robienia sera „na szybko".

– Jak ktoś wrzuci ser do małej wędzarni, to złapie tylko skórkę. W środku zostaje miękki – słyszymy na bacówce.

Prawdziwy oscypek wędzi się powoli, daleko od ognia. – On stoi tydzień w dymie. Dym musi dojść do środka. Dlatego jest twardy, dlatego ma smak – dodaje.

To właśnie ten proces sprawia, że ser dojrzewa i zmienia charakter. Z czasem staje się bardziej kruchy, niemal jak parmezan.

– Na końcu jest słony, w środku mniej. Taki balans. I tłustość, musi być – mówi baca Marysia Ptoś. – Oscypek to rarytas. Kroi się cienko. Do winka, do gorzałki, do pogadania – wyjaśnia.

Oscypek to rarytas. Na końcu jest słony, w środku mniej. Taki balans. I tłustość, musi być. Kroi się cienko. Do winka, do gorzałki, do pogadania Marysia Ptoś z bacówki z okolic Witowa

Prawdziwy oscypek ma swój czas. Powstaje tylko wtedy, gdy owce wychodzą na hale – od wiosny do jesieni.

– Jak owce są na wypasie, wtedy zaczyna się robota – tłumaczą bacowie. – Poza sezonem to nie będzie oscypek. Może być ser, ale nie ten prawdziwy.

Oscypek to tylko część większej opowieści. Najpierw powstaje bundz, podobny do włoskiej mozzarelli. – Bundz jest słodki, świeżutki. Jak poleży, zaczyna lekko kwaśnieć – wyjaśnia Marysia Ptoś.

Z bundzu robi się bryndzę, owczy ser twarogowy. – Mieli się, soli, wyrabia jak ciasto. I to dopiero jest bryndza, masna, czyli tłusta, porządna – słyszymy.

Na końcu zostaje żętyca, czyli owcza serwatka. – To dopiero rarytas – uważają bacowie.

Najczęściej mylona przez turystów z oscypkiem jest gołka o owalnym kształcie. – Gołka jest z krowiego mleka. Bardziej mokra, bardziej miękka – dodaje bacowa. Wędzona, ale zwykle krócej niż oscypek. – Dlatego jest miękka w środku. I niektórym ludziom smakuje bardziej niż oscypek. To właśnie te sery najczęściej trafiają na stragany.

PRAWDZIWY OSCYPEK POD OCHRONĄ

Prawdziwy oscypek jest chroniony w Unii Europejskiej jako produkt regionalny. Może powstawać tylko w określonych regionach Podhala i Beskidów, tylko według tradycyjnej receptury.

Rynek rządzi się swoimi prawami. Na ulicach Zakopane i innych turystycznych miejscowości łatwo trafić na podróbki o podobnych nazwach: scypki, a nawet cypki.

– Nazwa podobna, ale serów sto różnych – mówią sprzedawcy pół żartem, pół serio.

Nie ma lepszego miejsca na zakup oscypka niż prawdziwa bacówka na górskiej polanie. Bacówki rozsiane po Podhalu, Spiszu, Orawie, Beskidach, a także w Tatrach, to miejsca, gdzie pasterska tradycja wciąż żyje. Drewniane szałasy, dym z watry i ręczna robota.

Za prawdziwego owczego oscypka o wrzecionowatym kształcie i wadze 700 gram na Podhalu zapłacimy od 50 do 70 zł.

– Nawet najlepszy przepis nie wystarczy. Trzeba praktyki i lat doświadczenia – podkreślają bacowie. – Na jeden ser potrzeba nawet sześciu litrów mleka – wyliczają.

Do tego dochodzi wypas owiec, praca na hali i czas.

Pojawiają się sery z czosnkiem niedźwiedzim, ziołami. – To nie nasza tradycja, ale ludzie chcą różnych rzeczy – przyznają Marysia Ptoś z bacówki w okolicy Witowa.

Jednak prawdziwy oscypek pozostaje niezmienny. Twardy, wędzony, wyrazisty.

– Na prawdziwego oscypka trzeba być smakoszem. Bo to nie jest ser dla każdego. To jest ser dla tych, którzy wiedzą, czego szukają – słyszymy na koniec rozmowy.

Wędzony ser wytwarzany z mleka owczego stał się przysmakiem, za którym podążają ludzie z całej Polski, bywa, że także z dalekich krajów. Od 2007 roku oscypek wpisany jest na Listę Produktów Tradycyjnych, chroni go prawo unijne. Przepisy określają parametry oscypka, w tym jego kształt, wagę, zawartości mleka owczego i krowiego, a nawet tereny, na których może być wytwarzany.

Olsztyn/34432638

KATALOG PROJEKTÓW WARMII I MAZUR

pantel

pantel.olsztyn.pl
89 527 56 60
sekretariat@pantel.olsztyn.pl

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Będzie proces Roberta Bąkiewicza

Mówił do strażników, że hańbią polski mundur

Sąd Rejonowy w Słubicach umorzył sprawę Robertowi Bąkiewiczowi, nie słuchając stron, nie badając dowodów. Decyzję zaskarżyli prokuratorzy.

Maja Sałwacka

Wszyscy byliśmy zdziwieni decyzją słubickiego sędziego. Umorzył sprawę na postawie wyrobionego zdania po przeczytaniu jedynie aktu oskarżenia. Sprawa wymagała przeprowadzenia pełnego przewodu sądowego, nie była błaha – mówią „Wyborczej" prokuratorzy. Uważają, że sędzia nadużył swoich kompetencji, choć oczywiście prawo daje mu możliwość odstąpienia od procesu. – Ale to nie był ten przypadek. Dlatego zastanawiamy się, czy sędzia mógł kierować się sympatiami politycznymi. W końcu zostali obrażeni funkcjonariusze publiczni, tacy jak my, sędziowie. Tym bardziej powinien domagać się sprawiedliwości – podkreślają.

Gorzowscy prokuratorzy zainteresowali się Robertem Bąkiewiczem, gdy ten pilnował granicy polsko-niemieckiej. Powołał samozwańczy Ruch Obrony Granic. Bąkiewicz robił streamingi w sieci, wyrażał publicznie niezadowolenie z pracy lubuskich pograniczników. Funkcjonariusze uznali, że ich obraża i lży. W sierpniu prokurator przedstawił Robertowi Bąkiewiczowi zarzut znieważenia czworga funkcjonariuszy Straży Granicznej i Żandarmerii Wojskowej (art. 226 § 1 k.k.). Śledczy przyznali, że pomówienia Bąkiewicza miały poniżyć funkcjonariuszy w oczach opinii publicznej i narazić na utratę zaufania niezbędnego do pełnienia służby.

Co takiego mówił Bąkiewicz

Jak Bąkiewicz obrażał pograniczników? – Chodziło o wypowiedzi sugerujące brak honoru, o mówienie, że wykonywanie przez pokrzywdzonych funkcjonariuszy rozkazów przełożonych w trakcie pełnienia służby hańbi polski mundur (art. 212 § 1 k.k.) – wymienia prokurator Mariola Wojciechowska – Grześkowiak.

Drugi zarzut to usiłowanie nakłonienia czworga funkcjonariuszy do niedopełnienia obowiązków służbowych, które miało polegać m.in. na werbalnym nakłanianiu ich do odstąpienia od kontroli legalności pobytu cudzoziemców, a także odstąpienia od ich zatrzymania i wdrażania stosownych procedur przewidzianych prawem. Bąkiewicz ma także odpowiedzieć za pomówienie innej funkcjonariuszki na platformie X. W poście zarzucił, że kobieta „realizuje wrogą wobec Polski politykę migracyjną". Bąkiewicz nie chciał się tłumaczyć, złożył jedynie krótkie oświadczenie, nie przyznał się do winy i także odmówił udzielenia odpowiedzi na pytania śledczych. Prokuratorzy jednak ukończyli akt oskarżenia i skierowali go do Sądu Rejonowego w Słubicach, bo tam doszło do przestępstwa. Rozprawy jednak nie było. Sędzia uznał, że zachowanie Bąkiewicza nie wyczerpuje znamion czynu zabronionego. Na posiedzeniu niejawnym sprawę umorzył.

• **Robert Bąkiewicz**
FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Postanowienie o umorzeniu postępowania wobec Roberta Bąkiewicza było przedwczesne. Powinno być poprzedzone oceną materiału dowodowego, a nie pobieżną weryfikacją dowodów

ROMAN MAKOWSKI
rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Gorzowie

Sąd nakazuje zbadać sprawę Bąkiewicza w pełnym procesie

– Nie zgodziliśmy się z taką oceną. Prokurator w akcie oskarżenia podawał świadków, dowody. Sąd powinien je zbadać. Dlatego złożyliśmy zażalenie na decyzję sądu – mówi prokurator Mariola Wojciechowska – Grześkowiak.

W ubiegłym tygodniu Sąd Okręgowy w Gorzowie przyznał rację prokuratorom. Sprawa wróci do ponownego rozpatrzenia do słubickiego sądu. – Postanowienie o umorzeniu było przedwczesne. Powinno być poprzedzone oceną materiału dowodowego, a nie pobieżną weryfikacją dowodów – tłumaczy decyzję sędzia Roman Makowski, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Gorzowie. Sąd Rejonowy w Słubicach musi wyznaczyć pierwszą rozprawę. W procesie nie będzie orzekał sędzia, który już badał sprawę i ją umorzył. To wyklucza prawo. Sąd losowo wybierze nowego sędziego.

Robert Bąkiewicz, działacz środowisk narodowych, pojawił się na granicy polsko-niemieckiej w czasie kampanii prezydenckiej i powołał Ruch Obrony Granic.

Pod koniec stycznia 2026 roku, także na niejawnym posiedzeniu z udziałem prokuratora i Roberta Bąkiewicza, Sąd Okręgowy w Gorzowie uchylił zakaz zbliżania się działacza do granicy, który kilka miesięcy wcześniej nałożyli na niego prokuratorzy. Zdjęto z niego policyjny dozór i obowiązek informowania o opuszczaniu miejsca pobytu. – Sąd po zbadaniu sprawy, uznał, że były przesłanki ogólne do zastosowania środków zapobiegawczych, ponieważ jest wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu czynów. Natomiast nie zostały spełnione przesłanki szczególne, to znaczy – nie ma obawy ucieczki i ukrywania się podejrzanego – mówiła sędzia Olimpia Barańska-Małuszek, prezes Sądu Rejonowego w Gorzowie.

REKLAMA
Rzeszów/34430507

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
Rzeczpospolita Polska
Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU
PODKARPACKIE

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Sylwestra z Polsatem nie będzie

Prezydent Torunia musi rato

Prezydent Paweł Gulewski podkreślał, że Sylwestera z Polsatem to potężny sukces promocyjny. Dziś zmienia zdanie i dorzuca 1,5 mln złotych na festiwal Camerimage.

Paulina Błaszkiewicz

• **Sylwester z Polsatem w Toruniu**

FOT. AGNIESZKA BIELECKA / URZĄD MIASTA TORUNIA

Tydzień temu przed sesją Rady Miasta prezydent Torunia Paweł Gulewski ogłosił, że w tym roku nie będzie Sylwestra z Polsatem na Rynku Staromiejskim. – Nie ma w tym niespodzianki. Umawialiśmy się z Polsatem na zabawę na powitanie roku 2025. Po jej sukcesie postanowiliśmy zorganizować jeszcze kolejną. Następna Sylwestrowa Moc Przebojów w Toruniu organizowana nie będzie – stwierdził prezydent.

Decyzja ma związek z przekazaniem 1,5 mln na festiwal Camerimage po tym, jak ze sponsorowania imprezy zrezygnowała spółka Skarbu Państwa Energa. Zdaniem prezydenta festiwal generuje ekwiwalent reklamowy przekraczający 500 mln zł rocznie, a pieniądze wydane na jego organizację to najlepsza inwestycja w markę miasta, jego gospodarkę i przyszłość.

– Prezydent ma świadomość, że trzeba ratować sytuację, do której doprowadza blokowanie 600 mln złotych przeznaczonych na powstanie Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage w Toruniu. Te pieniądze są rezerwowane od kilku lat, częściowo wydatkowane na fragment inwestycji, czyli studio, ale przecież pozostałe 2/3 inwestycji czeka na rozpoczęcie – mówi były prezydent Torunia, radny Michał Zaleski.

I dodaje: – Wiem, że pan prezydent zabiegał o to, aby tę inwestycję uruchomić, ale gdzieś u warszawskich decydentów sprawa została wstrzymana. To są pieniądze publiczne i blokowanie ich jest działaniem na szkodę państwa.

Przypomnijmy: Ministerstwo kultury nakazało wstrzymanie prac przy budowie centrum filmowego, kwestionując legalność i tryb prowadzenia inwestycji, określanej jako samowola budowlana w kontekście pewnych działań. Resort zwrócił też uwagę na kwestię zbyt dużego wpływu Fundacji Tumult na inwestycję współprowadzoną przez ministerstwo i miasto.

NIE CHCĄ INWESTOWAĆ DUŻYCH PIENIĘDZY

– Do tych blokowań środków inwestycyjnych doszła jeszcze niezrozumiała decyzja państwowego koncernu Energii, która gdzie indziej finansuje przedsięwzięcia, na szczęście także w Toruniu. Ale zabrakło pieniędzy na festiwal Camerimage. To jest także działanie na szkodę miasta, dlatego decyzja niełatwa finansowo, którą podejmujemy, jest konieczna do tego, aby Toruń nie tracił swojej marki w przestrzeni światowej – tłumaczy Zaleski.

W czwartek 30 kwietnia wtórowali mu radni PiS. – Będziemy głosować za wsparciem festiwalu. Natomiast nie ukrywam, że jesteśmy bardzo zaskoczeni tym, że Energa wycofuje się ze współpracy z festiwalem. Uważamy, że zarówno organizator festiwalu, ale także prezydent Torunia, marszałek województwa, a nawet wojewoda powinni zrobić wszystko, by pozyskać inną spółkę Skarbu Państwa do promocji tego festiwalu – mówił przewodniczący klubu radnych PiS Adrian Mól. Problem w tym, że firmy nie chcą inwestować dużych pieniędzy w „toruńskie wielkie imprezy". Energa nie zamierza dalej płacić 1,5 mln złotych na festiwal Camerimage, a wcześniej przez kilka lat nie znalazła się żadna firma gotowa zostać sponsorem tytularnym Areny Toruń, która w marcu organizowała Halowe Mistrzostwa Świata. Z pomocą przyszedł marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki i mamy Kujawsko-Pomorską Arenę Toruń. W listopadzie w mieście odbędzie się ToruńCame-

REKLAMA Opole/34422219

Porównanie form pracy elastycznej

Elastyczne formy pracy zyskują w Polsce coraz większą popularność, a ich różnorodność pozwala dopasować model zatrudnienia do potrzeb pracowników i pracodawców. Najczęściej spotykane to praca zdalna, hybrydowa, zadaniowy i elastyczny czas pracy, job sharing oraz praca rotacyjna. Każda z nich ma swoje zalety i specyficzne zastosowania.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych przykładów elastycznego podejścia do organizacji pracy jest praca wykonywana poza tradycyjnym biurem. Praca zdalna pozwala wykonywać obowiązki poza siedzibą firmy, najczęściej z domu. Jej główne atuty to większa kontrola nad work-life balance, szerszy dostęp do talentów i niższe koszty biurowe. Wady stanowią wyzwania w zarządzaniu zespołem na odległość i ryzyko izolacji.

Rozwiązaniem pośrednim, łączącym zalety pracy zdalnej i obecności w biurze, jest model mieszany. Model hybrydowy łączy pracę zdalną i stacjonarną, wspiera kontakty w zespole i zapewnia elastyczność, wymaga natomiast spójnej organizacji harmonogramów i odpowiedniego zarządzania.

Elastyczność może dotyczyć nie tylko miejsca wykonywania pracy, ale również sposobu jej rozliczania. Zadaniowy czas pracy opiera się na realizacji konkretnych zadań, a nie sztywnych godzinach, zwiększając autonomię pracownika. Sprawdza się szczególnie w zawodach kreatywnych i wymagającej samodzielnego działania.

Podobnym, choć bardziej ustrukturyzowanym rozwiązaniem w obszarze czasu pracy jest możliwość indywidualnego dopasowania godzin pracy. Elastyczny czas pracy pozwala wybrać godziny rozpoczęcia i zakończenia w określonych ramach, zwiększając satysfakcję i produktywność, choć wymaga większego zaangażowania w koordynację zespołu.

Elastyczne formy zatrudnienia obejmują także innowacyjne sposoby dzielenia obowiązków pomiędzy pracowników. Job sharing, czyli dzielenie stanowiska, umożliwia dzielenie etatu między kilku pracowników. To szansa dla osób, które nie mogą pracować na pełen etat, np. osób sprawujących opiekę nad dziećmi czy osobami zależnymi. To rozwiązanie wymaga jednak jasnego podziału obowiązków i ścisłej współpracy.

Innym podejściem do elastyczności organizacyjnej jest zmienność ról i zakresów obowiązków w ramach zespołu. Praca rotacyjna polega na okresowej zmianie stanowisk lub obowiązków w zespole. Pozwala lepiej wykorzystać kompetencje pracowników i rozwijać ich umiejętności zwiększając różnorodność powierzanych zadań. Wymaga dobrej organizacji i przejrzystych zasad rotacji, by nie zakłócać pracy zespołu. Korzyścią dla organizacji jest płynnie funkcjonujący system zastępstw w przypadku nieobecności któregoś z pracowników.

W kontekście pracy wykonywanej poza siedzibą pracodawcy warto również odróżnić rozwiązania o bardziej formalnym charakterze. Telepraca polega na regularnym wykonywaniu pracy poza zakładem pracy, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, zazwyczaj w stałym, wcześniej uzgodnionym miejscu. Charakteryzuje się większą przewidywalnością organizacyjną oraz jasno określonymi zasadami współpracy, jednak oferuje mniejszą elastyczność niż praca zdalna w zakresie wyboru miejsca i czasu wykonywania obowiązków.

Elastyczni w pracy to nie tylko slogan, ale realna strategia nowoczesnych organizacji.

Więcej informacji dostępnych jest na stronie elastyczni.opole.pl.

1RP

eprasa.pl 3cebf4d853

wać festiwal

rimage. Podatnicy zapłacą za organizację imprezy 5,5 mln złotych w ciągu najbliższych trzech lat.

Jednym ze sponsorów festiwalu Camerimage jest firma MOD21 specjalizująca się w budownictwie modułowym. Firma należy do grupy Erbud, która buduje studio filmowe dla Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage. „W ciągu trzech lat istnienia MOD21 skumulowane straty sięgnęły około 140 mln zł. W tym roku segment nie ma szans na uzyskanie rentowności" – pisze portal gospodarczy wnp.pl. W dalszej części artykułu prezes Erbudu Dariusz Grzeczczak przyznaje: – To jest porażka. Ten start-up nam ciąży.

ZNANY ARCHITEKT: DOMAGAMY SIĘ ZAPŁATY

W piątek 10 kwietnia przed Sądem Okręgowym w Toruniu rozpoczął się głośny proces pomiędzy austriackim biurem architektonicznym Baumschlager Eberle a Europejskim Centrum Filmowym Camerimage.

– Walczymy o należne nam pieniądze, które nie zostały zapłacone. To 6 milionów złotych, kompletnie bezspornych, a ostatecznie powyżej 40 mln złotych bez odsetek – mówił w toruńskim sądzie architekt Szymon Duda, pełnomocnik firmy Baumschlager Eberle Lustenau, na czele której stoi prof. Dietmar Eberle.Pięć lat temu biuro wybitnego architekta, laureata ponad 150 krajowych i międzynarodowych konkursów, wykładowcy na kilku uczelniach w Ameryce Północnej i Europie, wygrało konkurs realizacyjny na opracowanie koncepcji architektonicznej ECFC. Budynek miał powstać do 2025 roku. Nie powstał. – Zrobiłem ponad 650 projektów na świecie. I po raz pierwszy w życiu jestem w sądzie – mówił prof. Dietmar Eberle przed salą sądową. Architekci tłumaczyli, że dostarczyli pełen projekt, a klient go nie odebrał. Trafił do pudła z dokumentacją wielkości połowy tira. – Nasze biuro nie było w stanie tego pomieścić, więc jest w magazynie pod pieczęcią notariusza. Złożyliśmy kompletną dokumentację i domagamy się za nią zapłaty. Faktura została doręczona – mówią.

W wyniku działań Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage w Toruniu ogromne straty poniosło wielu przedsiębiorców. O zapłatę wciąż walczy m.in. archeolog Mariusz Ciszak, który zrobił badania archeologiczne pod ECFC za własne pieniądze. ●

Szczecin. Jasne stanowisko wojewody

Koniec wątpliwości wokół Strefy Czystego Transportu

– Nie ma podstaw, by uchylić uchwałę – poinformował zachodniopomorski Urząd Wojewódzki. To zamyka dyskusję o legalności Strefy Czystego Transportu w Szczecinie.

Uchwała tworząca na szczecińskim Starym Mieście Strefę Czystego Transportu została podjęta 24 marca podczas sesji rady miasta. 3 kwietnia dokument został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. To oznaczało, że uchwała wejdzie w życie dwa tygodnie później. I tak się stało. Od 17 kwietnia na wjazdach na teren Starego Miasta stoją znaki informujące kierowców, że są na terenie SCT.

Skarga na SCT w Szczecinie do wojewody

Przeciwnicy strefy liczyli jednak, że to jeszcze nie koniec sprawy. Pod względem formalnym wojewoda zachodniopomorski wciąż sprawdzał bowiem zgodność uchwały z prawem. Jej legalność próbowali podważyć między innymi szczecińscy działacze Konfederacji. W środę okazało się, że ich działania nie przyniosły skutku.

– Nie ma podstawy, by uchylić uchwałę – poinformował Piotr Pieleszek z Centrum Prasowego zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Nie ma problemu z SCT w Szczecinie

Przestrzegania bardzo liberalnych zasad wjazdu na obszar SCT pilnuje szczecińska straż miejska. – Nie mieliśmy jak do tej pory interwencji związanych z SCT – poinformowała nas w środę Joanna Wojach, rzeczniczka prasowa straży miejskiej.

To żadna niespodzianka. Wyjątki od zakazu poruszania się po SCT – dotyczą tylko aut benzynowych starszych niż z 2005 roku i diesli starszych niż z 2000 roku – są tak liczne, że niewiele samochodów musi się obawiać wjazdu do strefy. Jedną z szerokich furtek do SCT jest także możliwość wjazdu do strefy bez ograniczeń 30 razy w roku, nawet starszymi pojazdami. Z szacunków miejskiej spółki NiOL, która na tym obszarze zarządza opłatami za parkowanie i ma bazę danych parkujących oraz kontrolowanych aut, problem z SCT mogą mieć właściciele zaledwie... kilkudziesięciu samochodów.

Szczecińska SCT powstała ponieważ miasto chce starać się o dofinansowanie 85 proc. kwoty zakupu 20 autobusów elektrycznych. Za wprowadzenie SCT można mieć w konkursie o eurofundusze dodatkowe punkty. ●

Andrzej Kraśnicki jr

REKLAMA

Białystok/34432299

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Najlepsza inicjatywę dla seniorów na Warmii i Mazurach

Miejsce, które daje zasilanie

Właścicielka Sklepiku ze Świętym Spokojem chciała, by starsze osoby z jej dzielnicy przestały być tylko obserwatorami życia i znów zaczęły z niego korzystać.

Robert Robaszewski

Koniec majówki zbiegł się z końcem głosowania w plebiscycie „Wyborczej", który ogłosiliśmy w związku z naszą coroczną akcją pod hasłem Supermiasta i Superregiony. Przypomnijmy. W tej akcji każdego roku bierzemy pod lupę polskie miasta i regiony – stąd nazwa „Supermiasta i Superregiony". Analizujemy, jak się w nich żyje, jakie problemy mają ich mieszkańcy, szukamy w nich inspiracji dla innych. Każda akcja ma inny motyw przewodni. W tym roku Supermiasta i Superregiony są poświęcone seniorom. Nie bez powodu. Statystyki pokazują, że polskie społeczeństwo starzeje się w błyskawicznym tempie. Zmiana demograficzna stawia przed nami ważne pytania, jak zmieni się rynek pracy i system opieki społecznej, czy będzie nas stać na utrzymanie obecnie obowiązującego wieku przejścia na emeryturę. A to tylko wybrane z pilnych spraw, które są na horyzoncie w związku z sytuacją demograficzną.

W zakończonym właśnie plebiscycie szukaliśmy najlepszych inicjatyw, która sprzyjają seniorom w całym kraju, w tym na Warmii i Mazurach.

Oddanie głosu na jedną z kandydatur było swego rodzaju podziękowaniem dla tych, którzy działają z myślą o emerytach, nie chcą, by zostali odstawieni na boczny tor.

W tym roku spośród nadesłanych przez czytelników propozycji wybraliśmy dziewięć najciekawszych, które poddaliśmy pod głosowanie. Były to:

- Świetlica dla seniorów prowadzona przez Fundację Słuchaj i Usłysz,
- Śniadania dla seniorów, czyli codziennie darmowe śniadania dla niezamożnych starszych, przygotowywane przez olsztyńskich Franciszkanów,
- Sklepik ze Świętym Spokojem – miejsce aktywizacji lokalnej społeczności na olsztyńskim Zatorzu,
- Kartka dla seniora – coroczna akcja Miejskiego Ośrodka Kultury w Olsztynie, polegająca na pisaniu świątecznych kartek dla samotnych pensjonariuszy olsztyńskich domów pomocy społecznej,
- Warmińsko-Mazurska Karta Seniora – inicjatywa Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego,
- Warmia i Mazury Senior Games – międzynarodowe, trzydniowe święto sportu w Olsztynie dla osób 50+,
- Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób Starszych prowadzone przez Federację Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa,
- Akademia Trzeciego Wieku przy olsztyńskim MOK,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim.

Ostatecznie najwięcej, bo 28 proc. wszystkich głosów, zdobył Sklepik ze Świętym Spokojem.

„TO ZNAK, ŻE LUDZIE DOCENIAJĄ TO, CO ROBIMY"

W dużym skrócie: Sklepik to miejsce na olsztyńskim osiedlu Zatorze, gdzie można się napić kawy, herbaty czy zjeść ciasto (nie ma cennika, każdy płaci tyle, ile uważa). To również przestrzeń warsztatowa, szkoleniowa oraz mini-sala koncertowa i galeria sztuki. „Przystań" stworzona z myślą o seniorach, z biegiem czasu zaczęła łączyć pokolenia, bowiem przy okazji różnych inicjatyw spotykają się tu, rozmawiają ze sobą i współpracują „zetki", „milenialsi", „boomerzy" i „silversi".

Marta Markuszewska, plastyczka i pedagożka, która wraz z mężem Radosławem otworzyła Sklepik pod koniec 2025 r., nazywa go miniaturowym domem kultury. Nie sposób jednoznacznie stwierdzić, czy była bardziej zaskoczona, czy uradowana, kiedy powiadomiliśmy ją o werdykcie czytelników.

– Zwyciężył Sklepik? Naprawdę? O rany, jak miło! – rzuciła na początku. Potem, już nieco spokojniejszym tonem, podkreśliła, że dla niej i jej męża wyróżnienie w plebiscycie ma duże znaczenie.

– To znak, że ludzie doceniają i widzą to, co robimy. Uznaję to także za dowód tego, że nie jest to mój wydumany pomysł, tylko faktycznie potrzebna inicjatywa.

Przyznała, że już sama nominacja w plebiscycie „Wyborczej" przyniosła oddźwięk, bo lokal znajdujący się u zbiegu ulic Niedziałkowskiego i Jagiellońskiej zaczęły odwiedzać nie tylko osoby z Zatorza, ale także z pozostałych części Olsztyna. – Przez ostatnie dwa tygodnie było tak, że przychodzili ludzie i mówili, że przeczytali o nas w „Wyborczej" i z ciekawości przyszli zobaczyć jak działamy – dodała Markuszewska.

Zauważyliśmy na przykład, że seniorzy nie tylko potrzebują rozrywki kulturalnej, spotkań z malarzami, muzykami czy warsztatów, ale po prostu miejsca, gdzie spędzą miło czas przy kartach, szachach czy planszówkach. Dlatego m.in. zorganizowaliśmy w Sklepiku takie gry.

• **Sklepik ze Świętym Spokojem zwycięzcą plebiscytu „Wyborczej"**
FOT. ROBERT ROBASZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Markuszewska zdradziła, że jednym z impulsów do stworzenia Sklepiku był ogródek jordanowski położony między ulicami Wyspiańskiego i Klasztorną na Zatorzu. Latem obserwowała tam seniorów, którzy siedzieli na ławkach i patrzyli się na bawiących młodych ludzi. – Zachowywali się przy tym, jak odłączeni od prądu, jakby byli już tylko obserwatorami otaczającej ich rzeczywistości – wspomina.

Sklepik miał przywrócić im „zasilanie". – Chciałam, żeby starsze osoby niezależnie od pogody czy pory roku, miały miejsce, w którym mogą przyjść, wypić kawę, pograć w szachy, w tysiąca, pogadać. Tymczasem wyszło lepiej, niż w moich założeniach, bo swoją przystań znajduje tu wiele pokoleń, potrafiących nawiązać ze sobą piękne relacje – zauważyła właścicielka.

Markuszewscy nie zasypiają gruszek w popiele. Poza tym, że przygotowują kolejne malarskie i fotograficzne wernisaże, szykują koncerty, warsztaty i pogadanki, chcą w okresie letnim otworzyć ogródek kawowy przed wejściem.

„SENIORZY NIE SĄ DODATKIEM DO RZECZYWISTOŚCI"

– Numer PESEL określa datę urodzenia, ale nie jest miernikiem apetytu na życie. Coraz więcej osób dopiero po sześćdziesiątce odnajduje w sobie pasje, a także czas na spełnianie marzeń. W województwie warmińsko-mazurskim seniorzy są dziś coraz liczniejszą i coraz aktywniejszą grupą mieszkańców ze znacznym potencjałem możliwości. Dlatego też samorząd województwa konsekwentnie realizuje program pod nazwą „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021–2027" – mówi marszałek woj. warmińsko-mazurskiego Marcin Kuchciński.

To właśnie jedna z samorządowych inicjatyw tego programu, mianowicie Warmińsko-Mazurska Karta Seniora, zajęła drugie miejsce w naszym plebiscycie. Zdobyła 22 proc. wszystkich głosów.

– Cały czas rozwijamy tę kartę, dzięki której seniorzy mogą uzyskać atrakcyjne zniżki na różne produkty czy usługi. Ale na tym nasze wsparcie dla tej grupy mieszkańców się nie kończy – podkreśla Kuchciński.

I wylicza: – Wspomagamy działalność Warmińsko-Mazurskiej Rady Seniorów oraz organizujemy fora i spotkania środowisk senioralnych. Współpracujemy również z coraz prężniejszymi w naszym regionie Uniwersytetami Trzeciego Wieku. Finansujemy stypendia dla przyszłych lekarzy, również w specjalizacji z geriatrii, bo wiemy, jak ważna jest dobra opieka zdrowotna nad osobami starszymi.

Marszałek wskazuje, że tylko w 2025 r. samorząd województwa przekazał ponad 400 tys. zł na działania prosenioralnych organizacji.

– Od pomocy społecznej, przez ochronę zdrowia, po kulturę czy sport promujemy aktywne, bezpieczne i godne życie osób w starszym wieku. Seniorzy nie są dodatkiem do rzeczywistości. Są jej ważną częścią i ogromną siłą naszego regionu – zapewnia Kuchciński. ●

Supermiasta i Superregiony 2026
Konferencja o demografii

Tegoroczna akcja Supermiasta i Superregiony to nie tylko plebiscyt. W tekstach i dyskusjach na łamach „Wyborczej" zastanawiamy się m.in. jak zmieni się życie naszego, coraz szybciej starzejącego się społeczeństwa, z jakimi wyzwaniami będziemy musieli się zmierzyć. Pamiętamy przy tym, że starość to nie koniec życia, lecz często czas na realizację pasji. Sprawdzamy, jak instytucje państwowe i samorządy wspierają seniorów, wykorzystują ich wiedzę i doświadczenie, jak ich zachęcają do aktywności. Czy oferują wsparcie? Jak do nich docierają?

Zwieńczeniem projektu będzie konferencja, którą zorganizujemy jesienią w Warszawie. Porozmawiamy na niej o tym, jak się odnaleść w czasach zmiany demograficznych

Kraj/34423765

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK
Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski
WARMIA MAZURY
BB 2026 Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury
KATOWICE dla odmiany
Kraków
PRZEBOJOWE OPOLE
Sopot
WAŁBRZYCH

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Opole. Supermiasta i Superregiony 2026. Wyniki plebiscytu

Owacje, pełna sala i zwycięstwo

W ramach plebiscytu Supermiasta i Superregiony razem z Czytelnikami wybraliśmy inicjatywy wspierające seniorów. Najlepsza łączy teatr, muzykę i integrację seniorów, budując wokół siebie wierną społeczność.

Rafał Zieliński
Mateusz Kokoszkiewicz

Konkurs zdecydowanie wygrało Stowarzyszenie Seniorów RETROspekcja, otrzymując 24,56 proc. głosów czytelników.

• **Senioralna grupa teatralno-wokalna RETROspekcja z Namysłowa**
FOT. MATERIAŁY ZESPOŁU RETROSPEKCJA

Seniorzy w teatrze. „Owacje na stojąco”

Teatralno-wokalna grupa seniorów powstała dekadę temu przy Namysłowskim Ośrodku Kultury. Jej kierownikiem została emerytowana nauczycielka Zofia Bachrynowska, w pierwszym składzie znalazło się 16 osób. – Wszyscy znaliśmy się z widzenia – mówi pani Zofia.

Scenicznie RETROspekcja zadebiutowała 15 marca 2015 roku spektaklem „Idzie miłość”.

– Odbiór spektaklu przez widzów przeszedł nasze najśmielsze oczekiwania. Sala pękała w szwach, publiczność dziękowała owacjami na stojąco. Byliśmy szczęśliwi, że wysiłek, który włożyliśmy w przygotowanie przedstawienia, spotkał się z tak gorącym przyjęciem – wspomina Zofia Bachrynowska.

W 2017 roku z inicjatywy RETROspekcji po raz pierwszy odbyło się w NOK-u „Wspólne śpiewanie” przy kawie i ciastkach. Wzięło w nim udział ponad stu seniorów. Po recitalu członkowie zespołu uczyli ich piosenki „Walczyk Namysłowski”. Spontaniczna inicjatywa przerodziła się w comiesięczne spotkania połączone z nauką piosenek patriotycznych, biesiadnych i ludowych. Seniorzy połączyli też siły z młodzieżą l LO w Namysłowie, w charytatywnym koncercie „Gramy dla Frania”.

Najstarsze Dni Seniora w Polsce

Na drugim miejscu uplasowały się Opolskie Dni Seniora z wynikiem 20,2 proc. głosów.

Jak podkreśla Małgorzata Kozak, dyrektorka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, Opolskie Dni Seniora to projekt mocno zakorzeniony w lokalnej historii. – Pomysł zrodził się właśnie w naszym mieście. Organizujemy to święto już od 28 lat i to najdłużej w Polsce – mówi.

Wydarzenie odbywa się corocznie i trwa przez tydzień, od poniedziałku do piątku. Program obejmuje zarówno wydarzenia integracyjne, jak i aktywności realizowane przy współpracy z instytucjami kultury oraz władzami miasta. Symbolicznym początkiem obchodów jest przekazanie seniorom klucza do bram miasta. – Seniorzy otrzymują symboliczny klucz od miasta, a potem przez cały tydzień odbywają się wydarzenia, w które angażuje się wiele instytucji – wyjaśnia Kozak.

Stałym elementem obchodów są koncerty, przemarsz pod opolski ratusz oraz wydarzenia plenerowe. – Chóry senioralne śpiewają w kościele, później jest przemarsz pod opolski ratusz, a na zakończenie organizowany jest największy bal w mieście dla seniorów – mówi dyrektorka MOPR.

Z biegiem lat inicjatywa znacząco się rozrosła. Jak wspomina Kozak, początki były znacznie skromniejsze. – Pamiętam pierwsze obchody, kiedy uczestników było około 60. Dzisiaj już pierwszego dnia przekraczamy 1400–1500 osób – podkreśla.

Trzecie i czwarte miejsce uzyskały inne inicjatywy opolskich władz: karta Opolski Senior (17,5 proc.) i program „Złota Rączka dla Seniora z Opola” (14 proc.).

Opole: Miasto przyjazne seniorom

Kozak zwraca uwagę, że miasto od dawna przygotowuje rozwiązania związane ze starzeniem się społeczeństwa. – Miasto Opole nie bez powodu otrzymało certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia WHO za to, że jest miastem przyjaznym starzeniu się – mówi.

Jak dodaje, jednym z priorytetów pozostaje rozwój usług pozwalających seniorom jak najdłużej funkcjonować samodzielnie w miejscu zamieszkania. – Chcemy zrobić wszystko, żeby seniorzy jak najdłużej pozostawali u siebie. A jeśli ktoś nie będzie już mógł opuszczać domu, to my dotrzemy do niego z całym pakietem usług – podkreśla szefowa ośrodka.

Na liście znalazły się również inne propozycje. Kampania „Opole w rytmie życzliwości” otrzymała 8,8 proc. poparcia, opolski Uniwersytet Trzeciego Wieku 5,3 proc., Brzeskie Centrum Seniora 3,5 proc., zaś Stowarzyszenie Wichrowe Wzgórze w Głuchołazach – 2,6 proc.

Jeden procent udało się zebrać inicjatywom: Zespół Pieśni i Tańca Komes w Kędzierzynie-Koźlu, joga dla seniorów w Krapkowicach, klub Senior+ Nysa oraz Klub Seniora Paczków.

REKLAMA

Białystok/34432300

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Bunt mieszkańców przeciw kurzej fermie w Jedlance Nowej

Doprowadzili do wznowienia postępowania

Jedlanka Nowa nie składa broni. Mieszkańcy doprowadzili do wznowienia postępowania dotyczącego wydania decyzji środowiskowej na podstawie której wydano pozwolenie na budowę kurników z brojlerami pomiędzy domkami jednorodzinnymi

Małgorzata Rusek

• **W Jedlance Nowej miałoby stanąć, według najnowszej wersji, sześć kurników, w których hodowanych będzie 700 tys. kur** FOT. PHOTOARTE

Nie chcemy fermy przemysłowej w środku Jedlanki Nowej. Ani sześciu kurników. Ani trzech. Ani nawet jednego. To walka o zdrowie, wodę, powietrze, nasze domy i przyszłość tej wsi. To walka o być albo nie być. Wierzymy, że tym razem zwycięży rozsądek. Że władze gminy staną po stronie mieszkańców, a nie tych, którym mamona odebrała rozum i stępiła sumienie" – komentują członkowie Stowarzyszenia Ekologia i Bezpieczeństwo Jedlanka Nowa.

Sielsko anielsko, a tu przemysłowa ferma drobiu

Jedlanka Nowa to niewielka wieś koło Iłży, zamieszkuje ją nieco ponad 150 osób. Wokół łąki, lasy i w odległości około 500 metrów od głównej drogi – rzeka Iłżanka. To właśnie na tym terenie: pomiędzy drogą a rzeką, na około siedmiohektarowej działce, prywatny inwestor planuje kurniki o powierzchni zabudowy przekraczającej 14 tys. metrów kwadratowych. Teren nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

W 2021 roku inwestor wystąpił do burmistrza Iłży i rok później dostał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji. Z jej treści wynikało, że na działce w Jedlance Nowej inwestor planował wybudować trzy kurniki, w których prowadzona ma być produkcja ok. 400 tys. brojlerów kurzych, w technologii ściółkowego chowu drobiu. W decyzji zaznaczono, że planowana inwestycja nie będzie powodowała istotnego oddziaływania na klimat. Jednocześnie wspomniano o możliwości „uciążliwości odorowej" oraz hałasie produkowanym przez kilkanaście wentylatorów zainstalowanych na kurnikach.

Były burmistrz Iłży Przemysław Burek zaznaczał, że urząd musiał wydać decyzję środowiskową, bo wniosek spełniał wymogi formalne. Wtedy nikt od decyzji się nie odwołał. Chwilę potem pozwolenie na budowę wydało Starostwo Powiatowe w Radomiu. Pozwolenie na budowę trzech kurników jest już prawomocne, co oznacza, że inwestor może rozpocząć prace. Te jednak do tej pory nie ruszyły, a w czerwcu ubiegłego roku firma złożyła do urzędu kolejny wniosek: o wydanie decyzji środowiskowej dla budowy kolejnych trzech kurników. W sumie w Jedlance Nowej miałoby stanąć, według najnowszej wersji, sześć kurników, w których hodowanych będzie 700 tys. kur.

Ta informacja wzburzyła mieszkańców Jedlanki Nowej i radnych gminnych. „Fermy tego typu generują ogromne ilości odpadów takich jak: kurzy pomiot, martwe ptaki, pozostałości antybiotyków i innych leków stosowanych w przemysłowej produkcji drobiu. Przyczyni się to do zanieczyszczenia gleby, wód gruntowych i lewego dopływu Wisły, czyli rzeki Iłżanki, a sąsiedztwo fermy drobiu obniży wartość domów i działek w miejscowości" – napisali w oświadczeniu radni. Obecny burmistrz Iłży Marek Łuszczek zaznaczał, że też nie jest zachwycony planami budowy tak dużej fermy kurzej w Jedlance Nowej, ale podkreślał, że jeżeli inwestor spełni wymogi formalne, to urząd nie będzie miał wyjścia, jak wydać decyzję.

Nie chcą przemysłowej fermy kurzej w środku wsi

Mieszkańcy zaskarżyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego decyzję środowiskową, wydaną przez urząd miejski w 2022 roku argumentując, że nie przeprowadzono konsultacji społecznych, a inwestor nie uwzględnił wszystkich oddziaływań inwestycji na środowisko i zdrowie ludzi. I Kolegium przyznało im rację. W konsekwencji postanowienia SKO burmistrz wznowił postępowanie w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla budowy pierwszych trzech kurników, po czym je zawiesił do czasu rozstrzygnięcia sprawy przed sądem administracyjnym.

– Dobrze, że urząd na nowo przyjrzy się tamtej decyzji, od której zaczęła się cała sprawa, że sprawdzi i zweryfikuje okoliczności. Mieszkańcy nie chcą tu fermy kurzej pośrodku wsi, warto także ich wysłuchać – mówi Marzena Fryszkowska, sołtyska Jedlanki Nowej.

Równolegle w urzędach toczy się postępowanie administracyjne w sprawie wniosku inwestora dotyczącego powiększenia fermy o kolejne kurniki. Sprawa jest procedowane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, decyzji jeszcze nie ma. Ale Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego pozytywnie zaopiniował wniosek inwestora.

REKLAMA Szczecin/34432266

1 RP

eprasa.pl 3cebf4d853

Kielce/34412327

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIĘDZYRZECZA

w sprawie przyjęcia dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) zawiadamiam o przyjęciu Uchwałą Nr XXVII/250/26 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28 kwietnia 2026 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obiektów infrastruktury wodociągowej w obrębie ewidencyjnym Kuźnik.
Jednocześnie informuję, że z treścią ww. dokumentu wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ww. ustawy, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu, Rynek 1, 66-300 Międzyrzecz w godzinach pracy urzędu.

Z up. BURMISTRZA MIĘDZYRZECZA
Adriana Dydyna-Marycka
Zastępca Burmistrza

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, informujemy, że:

1. *Administratorem danych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Międzyrzeczu jest Burmistrz Międzyrzecza z siedzibą 66-300 Międzyrzecz, ul. Rynek 1, tel.: 95 742 69 30, adres e-mail: um@miedzyrzecz.pl. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można się skontaktować poprzez email: ido@miedzyrzecz.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.*
2. *Celem zbierania danych jest realizacja obowiązków gminy w zakresie planowania przestrzennego.*
3. *Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści danych oraz ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo sprzeciwu, zażądania zaprzestania przetwarzania i przenoszenia danych, jak również prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie oraz prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
4. *Podanie danych jest dobrowolne, lecz niezbędne do wykonania czynności administracyjnych. W przypadku niepodania danych nie będzie możliwe wykonanie tych czynności.*
5. *Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały udostępnieniu podmiotom trzecim. Odbiorcami danych będą tylko instytucje upoważnione z mocy prawa.*
6. *Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały profilowaniu.*
7. *Administrator danych nie ma zamiaru przekazywać danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.*
8. *Dane osobowe będą przechowywane (przez okres 30 lat, 5 lat, itp.) do czasu ustania potrzeby ich przechowywania i przetwarzania.*

Lubuskie/34433538

INFORMACJA
PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

Zgodnie z treścią art. 8a ust. 4 pkt 2 w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 44) Prezydent Miasta Lublin informuje, że **na terenie miasta Lublin funkcjonują jednostki nieodpłatnego poradnictwa,** które obejmują w szczególności: poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego.
Informacje o nazwie jednostek, zakresie poradnictwa, adresach i danych kontaktowych, w tym o stronach internetowych i numerach telefonicznych, dniach i godzinach działalności oraz kryteriach dostępu znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje również **13 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym nieodpłatnej mediacji, w których uzyskać można profesjonalną i darmową pomoc radców prawnych, adwokatów, mediatorów oraz doradców obywatelskich.**

Z porady może skorzystać każda osoba fizyczna, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Poradę umówić można:
- przez internet pod adresem: np.ms.gov.pl lub
- dzwoniąc pod numer telefonu: **81 466 12 10** w godzinach 7:30-15:30.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Lublin/34432212

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis odeszli.pl

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Zielonej Górze

zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399 z późn. zm.) podaje do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu na okres 21 dni **wykazów:**
– **lokalu mieszkalnego** położonego w **Wędrzynie 11D/34** przeznaczonego do sprzedaży bezprzetargowej,
– dwóch lokali użytkowych 1B i 1C, położonych w **Zielonej Górze** przy **ul. Strumykowej 27E** oraz części działki nr 301/50 i części działki nr 301/51, położonych w miejscowości **Potok**, przeznaczonych do wynajmu w trybie bezprzetargowym.

Wykazy zostały wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału przy ul. Zjednoczenia 104 w Zielonej Górze oraz opublikowane na stronie internetowej amw.com.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje można uzyskać pod numerem tel. (68) 411 96 42.

Oddział Regionalny w Zielonej Górze • ul. Zjednoczenia 104, 65-120 Zielona Góra
sekretariat: tel. 68 411-96-00, kancelaria: tel. 68 411-96-07, faks 68 411-96-12
e-mail: zielonagora@amw.com.pl • www.amw.com.pl

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

Lubuskie/34433416

Górzno, dn. 08.05.2026 r.

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno
działając na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399)
podaje do publicznej wiadomości,
że w dniu 08.05.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Górznie, przy ul. Rynek 1 na tablicy ogłoszeń oraz na stronie BIP https://mst-gorzno.rbip.mojregion.info/8/strona-glowna-bip.html wywieszone zostały na okres 21 dni
wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym,
obejmujące udział w wysokości 1/8 we własności nieruchomości położonych w Miesiączkowie, obręb Miesiączkowo, gm. Górzno, oznaczonych jako działki nr 138 i nr 139.
Wszelkie informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy w Górznie lub telefonicznie pod nr (56)6448364.

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno
Jacek Ruciński

Bydgoszcz-Toruń/34433501

GN.2601.1.2026 **Opole, 05.05.2026 r.**
GN.KW-000476/26

Prezydent Miasta Opola

zawiadamia, że na tablicy ogłoszeń biurowca Urzędu Miasta Opola przy pl. Wolności 7-8 I piętro przy Wydziale Gospodarki Nieruchomościami podawane są do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie:
1. wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w dzierżawę w drodze bezprzetargowej na okres do 3 lat na rzecz dotychczasowego dzierżawcy
(ul. Wiejska, działki nr 16/1 część oraz 16/2 część obręb Kolonia Gosławicka).

Dodatkowo pełną informację o ww. wykazach nieruchomości można znaleźć na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej miasta Opola, w zakładce **ogłoszenia**:
http://www.bip.um.opole.pl
Prezydent Miasta Opola zawiadamia również o wyłożeniu spisów inwentaryzacyjnych z terenu miasta Opola, podległych komunalizacji z mocy prawa.

Opole/34433496

BURMISTRZ MIASTA PIONKI

działając na podst. art. 35 ust.1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2026r. poz.399) podaje do publicznej wiadomości, że zamieszczono na stronie internetowej www.bip.pionki.pl/ oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Pionki, ul. Aleja Jana Pawła II Nr 15 w dniu **08.05.2026 r.** na okres 21 dni wykaz informujący o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Gminy Miasta Pionki działki nr:
- 1464/242 o pow. 8,7695 ha wraz z udziałem w działkach nr: 1464/31, 1464/36, 1464/167, 1464/103, 1464/126, 1464/166, 1464/33, 1464/240,1464/60, 1464/169.

Bliższe informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta Pionki, ul. Aleja Jana Pawła II Nr 15, pok. 215 lub tel. 790-286-060.

Pionki, dnia 06.05.2026 r.

Burmistrz Miasta Pionki
/-/ Łukasz Miśkiewicz

Radom/34433588

eprasa.pl 3cebf4d853

BU.6721.1.2024 Brodnica, dnia 8 maja 2026 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA BRODNICY

o rozpoczęciu konsultacji społecznych do projektu Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w związku z art. 39 oraz 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz podjętej przez Radę Miejską w Brodnicy uchwały Nr II/6/2024 z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy **zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych do projektu Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.**

Konsultacje społeczne potrwają od 8 maja 2026 r. do 8 czerwca 2026 r.

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych istnieje możliwość zapoznania się z ww. dokumentami w Urzędzie Miejskim w Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica, pok. 112, w godzinach pracy urzędu, tj. poniedziałek, środa, czwartek: 7:30-15:30, wtorek: 7:30-16:00, piątek: 7:30-15:00. Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępne będą również w wersji elektronicznej na stronie https://voxly.pl/brodnica oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Brodnicy pod adresem: https://bip.brodnica.pl (w zakładce Zagospodarowanie przestrzenne miasta/ Plan ogólny Gminy Miasta Brodnicy/ Konsultacje społeczne).

Zgodnie z art. 8g ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, **uwagi** do projektu dokumentu składać można pisemnie na formularzu, utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: umb@brodnica.pl, w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego za pomocą skrzynki do e-Doręczeń: AE:PL-60752-48459-ATEGI-30. **Formularz** do składania uwag dostępny jest na BIP Urzędu Miejskiego w Brodnicy pod adresem: https://bip.brodnica.pl (w zakładce Zagospodarowanie przestrzenne miasta/Plan ogólny Gminy Miasta Brodnicy/ Konsultacje społeczne), w siedzibie Urzędu Miejskiego w Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica, pok. 112, a także na stronie internetowej Ministra Rozwoju i Technologii (gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego). Istnieje również możliwość składania uwag poprzez formularz zgłoszeniowy za pośrednictwem strony internetowej https://voxly.pl/brodnica.

Uwagi należy składać do Burmistrza Brodnicy, z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile składający uwagę taki posiada, a także oznaczeniem nieruchomości, której uwaga dotyczy, ze wskazaniem czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **8 czerwca 2026 r**. Na formularzu można podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

W ramach konsultacji społecznych do ww. projektu planu ogólnego przeprowadzona zostanie również **geoankieta** odnośnie rozwiązań przyjętych w dokumencie. Formularz geoankiety dostępny będzie na stronie internetowej https://voxly.pl/brodnica **od 8 maja 2026 r. do 8 czerwca 2026 r.**

Spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu ogólnego, odbędzie się w dniu 18 maja 2026 r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 3 (Szkoła Podstawowa nr 4) w Brodnicy, ul. Nowa 34, 87-300 Brodnica, o godz. 16:00. Transmisja ze spotkania otwartego z możliwością bezpośredniego zadawania pytań w jego trakcie odbędzie się w formie telekonferencji za pośrednictwem platformy https://voxly.pl/brodnica. Na spotkaniu można stawić się osobiście lub skorzystać z możliwości udziału za pośrednictwem Internetu.

W ramach konsultacji społecznych do ww. projektu planu ogólnego przeprowadzony zostanie również **dyżur projektanta**, w trakcie którego będzie można zasięgnąć informacji na temat projektu planu ogólnego bezpośrednio od projektanta. Dyżur odbędzie się **18 maja 2026 r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 3 (Szkoła Podstawowa nr 4) w Brodnicy, ul. Nowa 34, 87-300 Brodnica – w godzinach 17:00-18:00.**

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą" – w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zamieszczono informacje o ww. projekcie planu ogólnego, a także o prognozie oddziaływania na środowisko ww. planu ogólnego.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy, ww. projekt planu ogólnego podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa w trakcie konsultacji społecznych. **Wnioski i uwagi w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** – stosownie do przepisu art. 54 ust. 3 ustawy – należy wnosić na zasadach określonych w przywoływanej na wstępie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 8 czerwca 2026 r**. do Urzędu Miejskiego w Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Burmistrz Brodnicy. Uwagi złożone po upływie wyżej podanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica. Z pełną treścią obowiązku informacyjnego można zapoznać się na stronie https://bip.brodnica.pl oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Brodnicy.

Burmistrz Brodnicy
Jarosław Radacz

Bydgoszcz-Toruń/34433433

Prezydent Miasta Opola

zawiadamia, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Opola
przy ul. płk. W. Pileckiego 1, (hol budynku Centrum Usług Publicznych)
podawane są do publicznej wiadomości na okres 21 dni

1. **wykaz lokalu użytkowego, położonego w Opolu przy ul. Krakowskiej 32, przeznaczonego do oddania w użyczenie do 31.12.2026 r. (część działki nr 2045 obręb: Opole),**
2. **wykaz lokalu użytkowego, położonego w Opolu przy ul. Sempołowskiej 1, przeznaczonego do najmu w trybie bezprzetargowym na okres 3 lat (dz. nr 115/12, obręb: Opole).**

Dodatkowo pełną informację o ww. wykazach nieruchomości można znaleźć na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Opola, w zakładce ogłoszenia:
https://www.bip.um.opole.pl

Opole/34433509

Górno, dn. 29.04.2026 r.

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI
PRZEZNACZONYCH DO DZIERŻAWY NA OKRES DO TRZECH LAT

Na podstawie art. 7 ust 1 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399),

podaje się do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowych przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym na okres do trzech lat, stanowiących własność Gminy Górno.

Lp.	Położenie nieruchomości	Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej oraz katastru	Powierzchnia ha	Opis nieruchomości	Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Okres umowy	Wysokość czynszu dzierżawnego [netto]	Terminy wnoszenia czynszu dzierżawnego	Zasady aktualizacji opłat
1.	Miejscowość: Skorzeszyce Obręb: 0012 Gmina Górno	KI1L/00153862/4 nr ewid. dz. 201 - część działki	Całkowita powierzchnia działki 0,5000 ha Powierzchnia przeznaczona do dzierżawy 100 m^2 - zał. graficzny nr 1	Działka gruntowa, zabudowania	W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno uchwalonym w dniu 31.05.2022 r. Uchwałą Rady Gminy Nr XLIV/433/2022 działka znajduje się na terenie oznaczonym symbolem 1.K - teren infrastruktury technicznej kanalizacyjnej.	do 3 lat	300 zł netto + należny podatek VAT	do 31 marca każdego roku obowiązywania umowy	-
2.	Miejscowość: Cedzyna Obręb: 0002 Gmina Górno	KI1L/00007800/4 nr ewid. dz. 313/1 - część działki	Całkowita powierzchnia działki 0,3526 ha Powierzchnia przeznaczona do dzierżawy 820 m^2 + budynek o powierzchni 20 m^2 - zał. graficzny nr 2	Działka gruntowa, zabudowania	Miejscowość Cedzyna nie posiada miejscowego planu zagospodarowania. W studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno uchwalonego w dniu 06.11.2024 r. uchwała nr XII/68/2024 działka znajduje się na terenie oznaczonym symbolem ZR - tereny użytków zielonych.	do 3 lat	700 zł netto + należny podatek VAT	do 31 marca każdego roku obowiązywania umowy	-

1. Wnioski należy składać do Urzędu Gminy Górno na adres: ul. Łysicka 13, 26 – 008 Górno lub za pośrednictwem systemu e-Doręczeń. Wnioski rozpatrywane są według kolejności ich wpływu, przy czym uwzględniane będą wyłącznie wnioski kompletne.
2. Ogłoszenie o wykazie podane zostaje do publicznej wiadomości na okres 21 dni licząc od dnia 29.04.2026 r. i upływa z dniem 20.05.2026 r. poprzez:
   - wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Górno, ul. Łysicka 13, 26 – 008 Górno;
   - ogłoszenie w BIP: https://gorno.biuletyn.net/?bip=1&cid=1132&bsc=N ;
   - informacja o wywieszonym wykazie została podana w prasie lokalnej.
3. Dodatkowe informacje na temat nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Górno pokój nr 32 lub telefonicznie pod nr (41) 302 36 34

Kielce/34433615

Prezydent Miasta Włocławek

działając w oparciu o art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399) informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Włocławek, Zielony Rynek 11/13 oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta Włocławek www.bip.um.wlocl.pl, został wywieszony wykaz dotyczący nieruchomości położonej we Włocławku przy ul. Długiej, oznaczonejjako działka nr 14/23 (Włocławek KM 55) o pow. 0,0680 ha, stanowiącej własność Gminy Miasto Włocławek (Miasta Włocławek), przeznaczonej do sprzedaży w drodze przetargu.

Bydgoszcz-Toruń/34433661

OGŁOSZENIE

Zarząd Powiatu Częstochowskiego,

gospodarujący powiatowym zasobem nieruchomości, działając na podstawie przepisu art. 32 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1684 z późn. zm.) oraz art. 23 ust. 1 pkt 7a w związku z art. 25b i art. 35 ust. 1, ust. 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399) informuje, że w dniu 6 maja 2026 roku został wywieszony na okres 21 dni, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Częstochowie przy ul. Sobieskiego 9 (I piętro),

wykaz pomieszczeń biurowych mieszczących się w budynku administracyjno-biurowym przy ulicy Tkackiej 5 w Częstochowie, przeznaczonych do użyczenia na czas oznaczony

do 31 grudnia 2027 roku, na rzecz Regionalnej Organizacji Pracodawców w Częstochowie, z przeznaczeniem na potrzeby biurowe związane z działalnością statutową ROP.
Wykaz umieszczony został na stronie internetowej Starostwa: BIP http://powiat-czestochowski.4bip.pl.
Szczegółowe informacje można uzyskać w Starostwie Powiatowym w Częstochowie, ul. Sobieskiego 9, (II piętro, pokój nr 230 lub tel. 34 322-91-20) w dniach pracy urzędu.

Częstochowa, dnia 6 maja 2026 roku

Częstochowa/34433681

eprasa.pl 3cebf4d853

SIERPC
Miasto ze smakiem

Burmistrz Miasta Sierpca

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sierpcu przy ulicy Piastowskiej 11a, został wywieszony **wykaz nieruchomości, stanowiącej** własność Gminy **Miasto Sierpc, przeznaczonej do** sprzedaży w drodze bezprzetargowej oznaczonej jako **działka nr 1563/2 powierzchni 0,0248 ha**, położoną w Sierpcu przy ulicy Mikołaja Kopernika, uregulowaną w księdze wieczystej PL1E/00006464/6.

Płock/34433559

Burmistrz Polic

informuje o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Policach

wykazów nr 13/2026
oraz
nr 28/2026
dotyczących przeznaczenia nieruchomości do zbycia w drodze przetargu

Szczecin/34433339

Prezydent Miasta Radomia

informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21. sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399) na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości, których właścicielem jest Gmina Miasta Radomia i przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym.

Przedmiotowa nieruchomość położona jest w Radomiu przy ulicy 11 Listopada i oznaczona w ewidencji gruntów miasta Radomia jako działka nr 205/42 (obr. 0020 – Gołębiów, ark. 10) o pow. 102 m².

Radom/34433512

INFORMACJA
PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

Zgodnie z treścią art. 8a ust. 4 pkt 2 w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 44) Prezydent Miasta Lublin informuje, że **na terenie miasta Lublin funkcjonują jednostki nieodpłatnego poradnictwa,** które obejmują w szczególności: poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego.

Informacje o nazwie jednostek, zakresie poradnictwa, adresach i danych kontaktowych, w tym o stronach internetowych i numerach telefonicznych, dniach i godzinach działalności oraz kryteriach dostępu znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje również **13 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym nieodpłatnej mediacji, w których uzyskać można profesjonalną i darmową pomoc radców prawnych, adwokatów, mediatorów oraz doradców obywatelskich.**

Z porady może skorzystać każda osoba fizyczna, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Poradę umówić można:
- przez internet pod adresem: np.ms.gov.pl lub
- dzwoniąc pod numer telefonu: **81 466 12 10** w godzinach 7:30-15:30.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Lublin/34432240

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje do publicznej wiadomości, że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1 został wywieszony na tablicy ogłoszeń, na okres 21 dni, tj. od dnia 6 maja 2026 r. do dnia 27 maja 2026 r.

wykaz nr 21/2026 nieruchomości przeznaczonych do zbycia
zarządzeniem nr 314/26 Prezydenta Miasta Białegostoku
z dnia 5 maja 2026 r.

Białystok/34433551

Syndyk masy upadłości Piotra Sobieniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Piotr Sobieniak „LORD" Hotel-Restauracje-Sklepy z siedzibą w Staszowie (sygn. akt: V GUp 342/21), niniejszym ogłasza przetarg na sprzedaż:

– **zorganizowanej części przedsiębiorstwa Piotra Sobieniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Piotr Sobieniak „LORD" Hotel-Restauracje-Sklepy** z siedzibą w Staszowie, stanowiąca kompleks hotelowo-gastronomiczno-usługowy, w skład którego wchodzą nieruchomości i ruchomości *za łączną cenę* ***2 856 434,00 zł***.

Przetarg został wyznaczony na dzień 20 maja 2026 r. godz. 13:00 s. XXV w Sądzie Rejonowym w Kielcach. **Termin składania ofert upływa w dniu 19 maja 2026. godz.14:00**.

Opis i oszacowanie, wraz z regulaminem przetargu nieruchomości, a także dodatkowe informacje na temat przetargu udostępnione są w biurze syndyka masy upadłości Piotra Sobieniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Piotr Sobieniak „LORD" Hotel-Restauracje-Sklepy z siedzibą w Staszowie, ul. Warszawska 30 lok. 20, 25-312 Kielce, w dni powszednie, w godz. 10:00 – 14:00, **telefon kontaktowy syndyka: 668-199-917**, oraz w aktach sprawy o sygn. V GUp 342/21, w czytelni akt Sądu Rejonowego w Kielcach, ul. Warszawska 44.

www.dawro.pl

Kielce/34432599

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA
ogłasza przetarg ustny nieograniczony

na dzierżawę na czas nieoznaczony nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasto Rzeszów, położonej w Rzeszowie przy ul. Marcina Borelowskiego, oznaczonej jako część działki nr 564/15 obręb 207 o pow. 44 m², obj. Kw RZ1Z/00098813/1 przeznaczonej na prowadzenie działalności handlowo-usługowej.

Kwota wywoławcza kwartalnego czynszu netto: **1500,00 zł** (plus podatek VAT w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury).
Wysokość wadium: **1 000,00 zł**

Warunki dzierżawy:
1. Okres dzierżawy – czas nieoznaczony.
2. Przeznaczenie przedmiotu dzierżawy – działalność handlowo-usługowa.
3. Termin wnoszenia czynszu – za I kwartał do 28 lutego, za pozostałe do końca pierwszego miesiąca danego kwartału.
4. Warunki zmiany wysokości czynszu: każdego roku wg średniego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanego w Monitorze Polskim.
5. Dodatkowe warunki dzierżawy, zawarte w projekcie umowy można uzyskać w godz. 8^{00}-15^{00} w siedzibie Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa, Plac Ofiar Getta 3, pokój nr 17, tel. (17) 87-54-718.
6. Termin zawarcia umowy dzierżawy – 14 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu.

Przetarg odbędzie się w dniu **11 czerwca 2026 r.** o godz. 9^{00} w budynku Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa ul. Plac Ofiar Getta 3 – pokój nr 22. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium, najpóźniej do dnia **3 czerwca 2026 r.** przelewem na konto Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa PEKAO S.A. nr 50 1240 1037 1111 0011 5318 0500
Wadium wpłacone przez oferenta, który przetarg wygrał, zaliczone zostanie na poczet czynszu, w dniu zapłaty pełnej ceny należności, w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy dzierżawy, wadium przepada na rzecz organizatora przetargu. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie zwrócone po jego zakończeniu, nie później niż w terminie 3 dni.

ORGANIZATOR ZASTRZEGA SOBIE PRAWO ODWOŁANIA PRZETARGU.

Rzeszów/34433544

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl 3cebf4d853

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W SPRZEDAŻY

wysokieobcasy extra

TEMAT NUMERU:
ZWIERZĘTA, JAK JE KOCHAĆ MĄDRZE

Anne Hathaway: Wygląda, jakby przez dwadzieścia lat, które minęły od premiery filmu „Diabeł ubiera się u Prady", nic się nie zmieniło. A przecież zmieniło się wszystko

Psychologia: Nadmiar terapii szkodzi

Matki i córki - da się je pogodzić

Kuchnia: Przepisy na dania bogate w kolagen

Numer dostępny z prezentem:
szampon lub serum
do włosów ARTISHOQ

eprasa.pl 3cebf4d853